

PROTOKÓŁ NR IV/2024

z IV sesji RADY MIASTA GDAŃSKA, która odbyła się w dniu 20 czerwca 2024 roku w Nowym Ratuszu ul. Wały Jagiellońskie 1

Początek obrad godz. 9⁰⁰

W sesji na 33 udział wzięło 33 radnych

Lista obecności stanowi **załącznik nr 1** do niniejszego protokołu.

PUNKT 1

SPRAWY REGULAMINOWE

AGNIESZKA OWCZARCZAK - Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Otworzyła obrady IV sesji Rady Miasta Gdańska. Powitała panie i panów Radnych, a także Prezydent Aleksandrę Dulkiwicz z Zastępcami, panią Skarbnik oraz panią Sekretarz. Powitała mieszkańców, którzy w dniu dzisiejszym są na sali obrad, jak również wszystkich internautów. Dzisiejsza sesja to najważniejsza sesja w roku to Sesja Absolutoryjna. Będziemy rozmawiać o Raporcie Stanu Miasta za 2023 rok. Rada Miasta będzie udzielać wotum zaufania pani Prezydent.

Wpłynął wniosek **o włączenie** w sprawie zawarcia porozumienia Gminy Miasta Gdańska z Gminą Miasta Sopotu w zakresie wspólnej realizacji projektu dotyczącego wykorzystania potencjału OZE (**druk 63**);

Głosowanie za włączeniem (**druk 63**):

Za	33
Przeciw	0
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

Będzie w pkt 10, ppkt 2

Wpłynął wniosek **o włączenie** w sprawie skargi Pani XY z dnia 18 marca 2024 roku na Radę Dzielnicy Wrzeszcz Górny (**druk 64**);

Głosowanie za włączeniem (**druk 64**):

Za	33
Przeciw	0
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

Będzie w pkt 10, ppkt 3

Wpłynął wniosek **o włączenie** w sprawie skargi Pana XY z dnia 7 kwietnia 2024 roku na Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych nr 2 w Gdańsku (**druk 65**);

Głosowanie za włączeniem (**druk 65**):

Za	33
Przeciw	0
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

Będzie w pkt 10, ppkt 4

Wpłynął wniosek **o włączenie** w sprawie skargi Pana XY z dnia 16 kwietnia 2024 roku na Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych nr 2 w Gdańsku (**druk 66**);

Głosowanie za włączeniem (**druk 66**):

Za	33
Przeciw	0
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

Będzie w pkt 10, ppkt 5

Wpłynął wniosek **o włączenie** w sprawie skargi Pani XY i Pana XY z dnia 4 marca 2024 roku na Dyrektora Gdańskiej Szkoły Szermierki (**druk 67**);

Głosowanie za włączeniem (**druk 67**):

Za	33
Przeciw	0
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

Będzie w pkt 10, ppkt 6

Wpłynął wniosek **o włączenie** w sprawie skargi Pani XY na Dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 8 w Gdańsku (**druk 68**);

Głosowanie za włączeniem (**druk 68**):

Za	32
Przeciw	0
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

Będzie w pkt 10, ppkt 7

Wpłynął wniosek o **włączenie** w sprawie skargi Pani XY z dnia 12 lutego 2024 roku na Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 35 w Gdańsku (**druk 69**);

Głosowanie za włączeniem (**druk 69**):

Za	32
Przeciw	0
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

Będzie w pkt 10, ppkt 8

Wpłynął wniosek o **włączenie** w sprawie powołania delegatów Miasta Gdańska do stowarzyszenia Związek Miast Nadwiślańskich (**druk 70**);

Głosowanie za włączeniem (**druk 70**):

Za	33
Przeciw	0
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

Będzie w pkt 10, ppkt 9

PUNKT 2

KOMUNIKATY

CEZARY ŚPIEWAK – DOWBÓR- Przewodniczący Klubu Koalicji Obywatelskiej Przewodniczący powiedział, że Komisja ds. Skarg, Wniosków i Petycji przeanalizowała wszystkie skargi, które wpłynęły do Biura Rady i na pierwszym posiedzeniu Komisji, które już się odbyło dokonano weryfikacji, które z tych skarg pozostają w kompetencji Rady Miasta Gdańska, czy część tych wniosków czy skarg nie pozostaje w kompetencji Rady Miasta; stąd na dzisiejszą sesję zgłoszone zostały projekty uchwał, które zostały włączone do porządku obrad.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska Przewodnicząca powiedziała, że teraz będą komunikaty Prezydent Miasta Gdańska.

ALEKSANDRA DULKIEWICZ – Prezydent Miasta Gdańska

Prezydent przedstawiła bieżące informacje o życiu Gdańska. W zeszłym tygodniu zakończył się 44 Międzynarodowy Zjazd Hanzy, który odbył się w dniach 13-16 czerwca. Następny 45 Międzynarodowy Zjazd Hanzy odbędzie się w Szwecji. Realizowane są różne inwestycje, podpisano kilka umów, ale dwie o których Prezydent wspomniała to budowa szkoły przy ul. Morenowe Wzgórze. A nieopodal budynku Rady Miasta powstanie przejście naziemne przy dworcu PKP Gdańsk Główny. Kolejna inwestycja to rozbudowa Baltic Hub- największy port kontenerowy na Bałtyku zyska trzecie głębokowodne nabrzeże zwiększając tym samym moce przeładunkowe z 2,7 do 4,5 mln TEU rocznie. Planowane zakończenie prac to koniec 2025 roku. Jutro kończy się rok szkolny a wraz z tym będzie letnia organizacja ruchu w Śródmieściu. W dniach 27 lipca do 18 sierpnia odbędzie się Jarmark Św. Dominika. Okres wakacyjny to także okres letnich prac drogowych. W realizacji jest al. Armii Krajowej, jezdnia w kierunku Gdańska. Budowa przejścia naziemnego w okolicy skrzyżowania al. Rzeczypospolitej i ul. Hynka. Planowany w okresie wakacyjnym jest remont ulicy Niepołomickiej na odcinku od ulicy Świętokrzyskiej do ulicy Kampinoskiej w dniach od 24 czerwca do 31 sierpnia 2024 roku. A także planowany jest remont jezdni na al. Grunwaldzkiej od ulicy Nowej Opackiej do granicy miasta z Sopotem. Rozstrzygnięcie przetargu to koniec czerwca. Rozpoczyna się też Akcja Lato 2024 i z wakacyjnej oferty gdańskich placówek będzie mogło skorzystać 10000 dzieci. W miejskiej ofercie będą także warsztaty, zajęcia sportowe, spacer z przewodnikami, pokazy filmowe, spektakle i wiele innych atrakcji. Prezydent podziękowała za wybory do Parlamentu Europejskiego 9 czerwca, bo frekwencja w Gdańsku wyniosła 52,22%.

PUNKT 3

OŚWIADCZENIA KLUBÓW RADNYCH

CEZARY SPIEWAK – DOWBÓR- Przewodniczący Klubu Koalicji Obywatelskiej

Przewodniczący wszystkich serdecznie powitał. Powiedział, że na dzisiejszej sesji rady Miasta Gdańska mieszkańcy obecni na Sali obrad będą mogli zabrać głos w sprawach dotyczących miasta Gdańska. To bardzo dobra decyzja Ustawodawcy, że taka debata nad Raportem o Stanie Miasta została wprowadzona. To co ważne dla nowych Radnych Miasta Gdańska to moment w którym można powiedzieć o wszystkich ważnych sprawach. To nie jest dyskusja nad jakimś konkretnym drukiem, to nie jest dyskusja nad wotum zaufania dla pani Prezydent- tylko dyskusja o całym stanie miasta, który został przedstawiony w Raporcie o Stanie Miasta. Co ważne to dyskusja w której nie ma limitu czasu, można dyskutować tak długo jak będzie to potrzebne. Ta sesja Rady Miasta Gdańska jest jedną z dwóch najważniejszych sesji w roku. To co dzisiaj będzie dyskutowane, to widać po aktywności mieszkańców, którzy przedstawili różne materiały pomocnicze do dyskusji. Na sali są osoby z konkretnych dzielnic z konkretnymi problemami. Będzie to dyskusja publiczna. Będzie omawiana m.in. budowa schroniska w dzielnicy Gdańsk – Przeróbka. Rozmowa będzie na temat przyszłości Wrzeszcza a dokładnie budowy jednego z najwyższych budynków w Polsce północnej.

KATARZYNA CZERNIEWSKA- Przewodnicząca Klubu Wszystko dla Gdańska

Przewodnicząca Klubu powiedziała, że spotykamy się dziś na jednej z najważniejszych sesji w roku, sesji Absolutoryjnej na której będzie głosowanie nad wotum zaufania dla pani Prezydent oraz w głosowaniu nad absolutorium; poddamy głosowaniu dwa potężne dokumenty mianowicie Raport o Stanie Miasta za 2023 rok oraz sprawozdanie z wykonania budżetu. Obydwa te dokumenty dotyczą całokształtu funkcjonowania miasta we wszystkich obszarach. Przewodnicząca powiedziała, że w swojej wypowiedzi skupi się na polityce rowerowej. Dziś w nocy wróciła z delegacji z radną Beatą Jankowiak z belgijskiego miasta Gandawa- tam trwa konferencja pod nazwą Velo City. Przewodnicząca opowiedziała o konferencji o tematyce rowerowej. Konferencje Velo City stanowią spotkania członków ruchów rowerowych z całego świata. Celem zadań Velo City jest promowanie roweru jak głównego środka transportu. Cel ten ma być osiągnięty w drodze skierowania uwagi na praktyki i działania polityczne państw w których istnieje silna promocja transportu rowerowego ale również przez wywieranie nacisku na rządy państw i członków Unii Europejskiej. W minionym roku 2023 Europejska Federacja Cyklistów- organizator imprezy po raz pierwszy w swojej ponad 40-letniej historii podjęła decyzję o przyznaniu organizacji wydarzenia polskiemu miastu- Miastu Gdańsk. I właśnie w roku 2025 miasto Gdańsk jest organizatorem Velo City. To ogromne wyróżnienie dla Gdańska oraz dostrzeżenie szeregu dokonań, dostrzeżenie naszej konsekwentnej polityki rowerowej i w odniesieniu do minionego roku chcę odnieść się do budowania i zmodernizowaniu blisko 4 km ścieżek rowerowych. Łącznie od 2017 r. wybudowano i zmodernizowano tych dróg ponad 60 km. Konsekwentnie zwiększamy liczbę miejsc postojowych dla rowerów. W zeszłym roku wdrożono drugą odsłonę Roweru Metropolitalnego Mevo 2.0 i jego uruchomienie nastąpiło w listopadzie. Cały system składa się z ponad 4400 rowerów z czego w Gdańsku 3600 z czego 75% to rowery elektryczne. Łącznie stacji jest 753 z czego 488 w Gdańsku. W zależności od pogody dziennie wykonywanych jest 11 tys. podróży z pewnymi zwyczajami do 13-15 tys. z czego między 7 a 9 w samym Gdańsku. Łącznie odnotowano 225 tys. użytkowników systemu. Łączna długość tras rowerowych w Gdańsku to blisko 900 km. Przewodnicząca wspomniała, że Gdańsk również uczestniczy w Kampanii Rowerowy Maj i druga kampania to Kampania Rowerem do Pracy.

TOMASZ RAKOWSKI- Przewodniczący Klubu Prawa i Sprawiedliwości

Przewodniczący powiedział: „sesja jest wyjątkowa. Ja sam pamiętam jak stawałem tutaj przed Wysoką Radą właśnie jako mieszkaniec Gdańska. Gorąco zachęcam wszystkich tych z państwa, którzy dziś będziecie zabierać głos do tego żebyście bez żadnych skrępowań i odważnie o tym mówili co was boli, jakie macie oczekiwania i jakie macie potrzeby. Bo do tego służy ta sesja i do tego służy ten organ, którym jest Rada Miasta i do tego służą władze Miasta Gdańska żeby te problemy mieszkańców rozwiązywać. Sesja jest szczególna, sesja absolutoryjna w którym podsumowujemy i oceniamy też jak wyglądał miniony rok, rok 2023. Jest to właściwie moment do tego żeby pewne sprawy wybrzmiały. Bo jak państwo doskonale wiecie, samo głosowanie to wiecie, że wszystko jest już z góry przesądzone. Natomiast jest to moment właśnie do tego aby o pewnych rzeczach powiedzieć. W dokumencie w którym pani Prezydent przedstawia właśnie w Raporcie o Stanie Miasta – we wstępie pojawia się taka

informacja, zresztą ona jest często kolportowana przez władze naszego miasta, że Gdańsk znalazł się w czołówce miast europejskich pod względem zadowolenia mieszkańców do jakości życia- to były badania zrealizowane w 2023 roku na zamówienie Komisji Europejskiej. Tych miast było 86. Polska była reprezentowana była przez Białystok, Gdańsk, Kraków i Warszawę. I oczywiście zgadza się Gdańsk uzyskał wysoką notę bo czwartą w pytaniu: osoby zadowolone z życia w swoim mieście. Pełna zgoda, ale warto zadać pytanie i zobaczyć i myśmy taką pracę wykonali jak wyglądają odpowiedzi na inne pytania, bo ta ankieta była bardzo obszerna. Otóż drodzy państwo, ludzie zadowoleni z komunikacji miejskiej- brak Gdańska w I dziesiątce; ludzie zadowoleni z czystości w mieście - brak Gdańska w I dziesiątce. Jako ciekawostkę dodam, że na II miejscu w tym rankingu jest miasto Białystok. Ludzie zadowoleni z czystości powietrza w mieście - brak Gdańska w I dziesiątce; ludzie zadowoleni z terenów zielonych w mieście - brak Gdańska w I dziesiątce; ludzie zadowoleni z przestrzeni publicznych w mieście - brak Gdańska w I dziesiątce; ludzie, którzy uważają, że łatwo znaleźć dobrą pracę w mieście Gdańsku – brak Gdańska w I dziesiątce; ludzie, którzy uważają, że łatwo znaleźć dobre zakwaterowanie w dobrej cenie- brak Gdańska w I dziesiątce; ludzie, którzy czują się bezpiecznie samotnie spacerując nocą po mieście - brak Gdańska w I dziesiątce; ludzie zgadzający się z tym, że w mieście występuje korupcja w Administracji Publicznej – nie ma Gdańska w I najniższej dziesiątce. Tych pytań było o wiele więcej. Drodzy państwo to są właśnie obszary do poprawy, które wynikają z ankiety niezależnej ankiety, na którą władze miasta powołują się w przypadku jednego pytania, odpowiedzi na tylko jedno pytanie. My jesteśmy zadowoleni z życia w tym mieście, mamy morze, mamy lasy, jesteśmy pięknie położonym miastem, tuż za rogiem są Kaszuby, jesteśmy miastem turystycznym - no ale drodzy państwo to naturalne położenie i wszystkie walory turystyczne to nie jest zasługa żadnej władzy. Możemy ten potencjał wykorzystywać albo lepiej albo gorzej, ale to, że leżymy nad morzem to wynika po prostu z położenia naszego miasta. Władza natomiast odpowiada za komunikację, za bezpieczeństwo, za czystość, za miejsca publiczne, za zieleń, za sprzątanie itd. A tutaj, już tak pięknie nie jest. Nakreślić tutaj kilka przykładów, to podać tutaj kilka przykładów, np. komunikację. Drodzy państwo – system Fala, no przecież to była kompromitacja, jest kompromitacja za miliony złotych. Podobnie jak system Mevo 1 jakiś czas temu. Widać wyraźnie, że są pewne problemy mówiąc delikatnie z dowożeniem projektów, które w wielu innych miastach europejskich funkcjonują. Kolejną kwestią są autobusy elektryczne, które traciły zasięg w najmniej oczekiwanym momencie blokowały ruch i zamiast przejeżdżać 400 km to przejeżdżały 250. Kolejna wtopa czy w ogóle cięcia w komunikacji miejskiej, drogie bilety- chyba jedno z najdroższych w Polsce, czy wspomniana już czystość. Gdańsk jest taki zarośnięty, to jest jakiś busz, te trawy tak rosną- nie wiadomo jak to wygląda. Miasto jest po prostu brudne. Jest wiecznie nie rozwiązany problem wiat śmietnikowych. Nie wspominam już o Szadółkach, nie wspominam już o korkach ale wspomnę o Śródmieściu, bo miał powstać Park Kulturowy ale nie powstał. Śródmieście zmienia się w booking home, czyli masowy krótkoterminowy wynajem. Śródmieście zmienia się w miejsce, gdzie panowie i panie nie mogą przejść spokojnie od Bramy Żółtej do Bramy Zielonej, bo będą kilkakrotnie nagabywani przez promotorów klubów go-go. No tak nie powinno wyglądać królewskie miasto, jakim jest miasto Gdańsk. Władza miasta powinna sobie z takimi sprawami poradzić. O takich rzeczach chcemy dzisiaj rozmawiać oceniając rok 2023. Powtórzę za w-ce

Prezydentem Borawskim, bo ten cytat mi się spodobał, że „polityka miejska, to nie są festyny i błyskotki, bo tych jest w Gdańsku bardzo dużo”. Drodzy państwo musimy patrzeć na miasto, jako na organizm wspólny w którym rozwiązujemy problemy. Podam państwu taką ciekawostkę odnośnie tego raportu. Padło tam też pytanie o to żeby ludzie ocenili w ciągu ostatnich 5 lat, bo ostatni raport był 5 lat temu w 2019 roku, żeby wskazali czy ich życie zmieniło się na lepsze czy nie w porównaniu do ostatnich 5 lat. Drodzy państwo wszystkie Polskie miasta, które są w tym panelu są w tej pierwszej dziesiątce. Na pierwszym miejscu jest Białystok, na drugim miasto Gdańsk, na 6- Kraków a na 9 miejscu Warszawa. Czyli zobaczcie drodzy państwo od roku 2019 do roku 2024 wszystkie polskie miasta biorące udział w tym rankingu, zgodnie stwierdzają, że poziom życia mieszkańców w tym mieście się zwiększył. No ja nie mogę na to spojrzeć inaczej niż jako skutek rządów Zjednoczonej Prawicy. Władza Centralna środki do władzy lokalnej- jak najbardziej to funkcjonuje. Ale zwróćmy uwagę na najniższe wyniki: Rzym, Bolonia, Sztokholm, Monachium, Barcelona, Turyn, Malmö, Dortmund i Berlin. Drodzy państwo co łączy te miasta? Bardzo duży problem migracyjny. I konkluzja tego raportu napisana przez samych autorów wybrzmiewa tak, że prawie 9 na 10 badanych osób jest zadowolonych z życia w swoim mieście. Natomiast optymistyczna jest informacja, że coraz więcej osób mieszkających we wschodniej części Europy jest usatysfakcjonowana z poziomu życia. Natomiast spadek zadowolenia odnotowuje się w miastach Europy Zachodniej. Drodzy państwo jest to wprost efekt *polityki* „herzlich willkommen” – polityki totalnego otwarcia drzwi na migrację. W związku z tym ja mam pytanie do pani Prezydent, bo nie ukrywam, że docierają do mnie głosy mieszkańców; myśmy już w tej sprawie złożyli interpelację, ale skoro jestem tutaj na żywo i możemy tutaj na żywo to pytanie zadać to jest bardzo ważne; bo widzieliśmy w mediach i informowali mnie różni ludzie i prosili aby to pytanie zadać, żeby tą informację uzyskać, bo w ostatnich kilku dniach w kilku dzielnicach miasta Gdańska m.in. na Ujeścisku czy w Brzeźnie zaczęli być bardzo widoczni migranci z Afryki. Ewidentnie nie są to osoby tutaj pracujące tylko to są, które dopiero co przybyły do Gdańska, dopiero co się tutaj pojawiły i w związku z tym chciałem się tutaj otwarcie dopytać: czy miasto Gdańsk przyjmuje migrantów z Paktu Migracyjnego? Czy migrantów, którzy są zwracani z granicy niemiecko – polskiej Gdańsk przyjmuje? Jeśli państwo nie wiecie o tych osobach, no to proszę o taką informację, a jeśli wiecie, no to gdzie one przebywają. Bo te osoby są gremialnie pod Żabkami na Ujeścisku albo robią zakupy w Biedronce w Brzeźnie, co znaczy, że gdzieś w tych dzielnicach mieszkają. Mieszkańcy wyrażają bardzo duże niezadowolenie, bo nie jest o zjawisko tylko występując w Gdańsku. Podobne obrazki były właśnie w Białymstoku czy w Warszawie czy we Wrocławiu. Więc bardzo proszę o komentarz panią Prezydent w tej sprawie, bo to wzbudza ogromny niepokój społeczny i jest to po prostu sprawa ważna dla mieszkańców. A o tych wszystkich pozostałych kwestiach dotyczących roku 2023 w bardzo szczątkowy sposób nakreśliłem będziemy już rozmawiali po prezentacji raportu w czasie dyskusji.

PIOTR GRZELAK - Z-ca Prezydenta ds. zrównoważonego rozwoju i gospodarki

Prezydent powiedział: „jestem zaskoczony wypowiedzią i tezami przewodniczącego Klubu Prawa i Sprawiedliwości w kontekście aresztowania ministra Wawrzyka- pytanie moim zdaniem powinno być skierowane do waszego Ministra skąd są osoby z Afryki

w Gdańsku, bo Gdańsk należy do polski i cała polityka imigracyjna jest realizowana na poziomie rządowym. Ale pozwolicie państwo, że jednak odniosę się do kilku kwestii, które padały wcześniej; co do raportu jakości życia – oczywiście to już jest reguła, że Prawo i Sprawiedliwość nie buduje dobrej marki Gdańska tylko stara się szukać dziury w całym. Bo to, że Gdańsk jest czwartym miastem w Unii Europejskiej pod względem jakości życia to powód do dumy dla nas wszystkich i powinniśmy się tym szeroko chwalić. Wskazał pan kilka wskaźników, zapomniał pan np. o 53% gdańszczan i gdańszczanek, które są zadowolone z sytuacji Gdańska jako miasta przyjaznego rodzinom z dziećmi. Zapomniał pan o 87% gdańszczan i gdańszczanek, które są zadowolone z tego, że Gdańsk jest przyjazny osobom starszym. Zapomniał pan o 93% gdańszczan i gdańszczanek, które są zadowolone z obiektów kultury i oferty kultury w Gdańsku. I tych wskaźników jest mnóstwo, ale oczywiście standardowo wybrał pan te, które uderzają w miasto i po raz kolejny próbuje pan uderzać w wizerunek miasta Gdańska i to niestety źle świadczy o radnym miasta Gdańska. Szanowni państwo chciałbym podziękować przewodniczącemu klubu Platformy Obywatelskiej Koalicji Obywatelskiej w Radzie Miasta Gdańska za temat, które podniósł w swoim wystąpieniu- kwestia Manhattanu- bo jest to okazja żeby wyjaśnić, wyprostować wszystkie kwestie, które pojawiły się w przestrzeni publicznej i powinniśmy tego typu kwestie od razu prostować. Przypomnę dlaczego procedujemy pasmo Alei Grunwaldzkiej- to pasmo procedujemy od 2 lat dlatego, że było wiele wniosków inwestorów, które m.in. właśnie we Wrzeszczu chcą budować wysoko. I dla nas jest to sytuacja niedogodna te wnioski zostały zablokowane na czas sporządzenia pasma Alei Grunwaldzkiej po to żeby przeanalizować w kontekście całej Alei Grunwaldzkiej jakie wnioski powinniśmy dopuszczać. I państwo radni Koalicji Obywatelskiej i Wszystko dla Gdańska uczestniczyli w warsztatach pasma Alei Grunwaldzkiej i tam pojawiały się pierwsze tezy jakie będą wnioski z tego dokumentu. I przypomnę, że jedną tezą jest, że nie ma szans w tym miejscu na akceptację wniosku inwestora dotycząca dwustu metrów zabudowy. W tej chwili- chociaż raport będzie przedstawiany będzie we wrześniu – jest szacowana wysokość w tym miejscu do 30 metrów. W ramach pasma Alei Grunwaldzkiej będziemy szacować poszczególne funkcje i na pewno nie dopuścimy do monolitu jeśli chodzi o zabudowę mieszkaniową, w tym miejscu powinny być usługi. W przyszłym planie zagospodarowania przestrzennego zabezpieczymy te usługi i będziemy wykorzystywać narzędzia do zabezpieczenia tych usług. Na miejscu Manhattanu mogą powstać usługi takie jak dzisiaj. Oczywiście wolą inwestora jest realizować inwestycje ale musi to robić w ramach parametrów, które będą rozstrzygane na poziomie planu zagospodarowania przestrzennego, a podstawą tego planu będzie dokument pasma Alei Grunwaldzkiej.

PUNKT 4

PRZEDSTAWIENIE RAPORTU O STANIE MIASTA GDAŃSKA ZA 2023 ROK

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Kolejny punkt porządku obrad to przedstawienie raportu o stanie miasta Gdańska za 2023 rok. Proszę o przedstawienie tego raportu przez panią Prezydent.

ALEKSANDRA DULKIEWICZ- Prezydent Miasta Gdańska

Prezydent powitała wszystkich uczestniczących w sesji Rady Miasta. Powiedziała, że raport o stanie miasta za 2023 rok to jest gruba książka. Wszyscy, którzy mieli okazję się z nią zapoznać to jest to pasjonująca lektura o mieście. Prezydent powiedziała: „bardzo się cieszę, że po raz szósty mam okazję także dzięki państwa zaufaniu wyrażonym w kwietniu tego roku mam okazję przedstawiać po raz szósty raport o stanie miasta Gdańska. Wydaje się, że jest to rzeczywiście jedna z niewielu reform ale to rzeczywistą możliwość dyskusji ale jest to także podsumowanie różnych działań. Szanowni państwo trochę to wystąpienie potrwa, bo streścić taki dokument w kilku słowach nie jest łatwo. Zaczniemy od liczby mieszkańców. To są dane pochodzące z Głównego Urzędu Statystycznego: 487377 osób tyle według Urzędu Statystycznego i jesteśmy drugim dużym miastem w Polsce, które odnotowało tak duży wzrost liczby mieszkańców o ponad 1000 osób. Druga ważna dana: systematyczny wzrost wskaźnika jakości życia i w roku 2023 wynosił 3,85. Kilka slajdów dotyczących budżetu, choć nie ukrywam, że więcej na ten temat chciałabym abyśmy porozmawiali w punkcie, który będzie dotyczył ściśle sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2023, ale rozmowa o mieście bez oparcia tego w finansach byłaby trochę rozmową w próżni. Zobaczcie państwo jak te zielone słupki to są dochody a czerwone słupki to wydatki i zobaczcie szanowni państwo na przestrzeni ostatnich lat jak ta sytuacja dynamicznie się zmienia. Natomiast to co jest niepokojące i to powinno zwrócić naszą uwagę to wynik budżetu, czyli deficyt wynoszący -271 mln zł. Ta sytuacja dotycząca rozchwiania finansów samorządów przede wszystkim miast na prawach powiatu, przez zmiany podatkowe powoduje to, że po raz pierwszy różnica pomiędzy rokiem 2022 a 2023 – jeśli chodzi o wpływy do budżetu, o dochody – jest mniej. Zobaczcie, że co roku te słupki rosły. Natomiast wydatki rosną i ma na to wpływ cała sytuacja makroekonomiczna. Kilka danych ogólnych: dochody zrealizowane w 100%, wydatki 91,4% według planu. 2 największe grupy wydatków to tradycyjnie wydatki związane z edukacją oraz komunikacją. Jeśli chodzi o straty z głównego źródła wpływów pochodzących z podatków od osób fizycznych czyli PIT. Gdyby nie było zmian podatkowych to miasto Gdańsk miałoby pół miliarda więcej na wydatki bieżące przy budżecie wynoszącym około 4,5 mld złotych. Co to oznacza pół miliarda przy bieżących wydatkach? Rok bez funkcjonowania autobusów i tramwajów- czy wyobrażamy sobie miasto bez tego?- na pewno nie. A my mając te pół miliarda mniej i tak musimy przesunąć wydatki- czytaj ciąć w różnych innych miejscach żeby komunikacja mogła funkcjonować. Prawie 5 lat bez prądu i ciepła w obiektach użyteczności publicznej i na ulicach. Inna dana to 12 lat bez wsparcia osób starszych; 44 mln rocznie – to jest koszt usług na rzecz osób starszych. 19 lat bez remontów dróg i chodników. Wreszcie 22 lata bez zimowego utrzymania dróg. Myślę sobie, że nikt sobie nie wyobraża aby miasto bez tego mogło funkcjonować. A tak wygląda rzeczywistość przez ostatnie lata. Konstruując budżet- mówimy o tym najczęściej podczas sesji grudniowej, kiedy przedstawiamy państwu projekt budżetu na kolejny rok. Ale w tym moim składzie współpracowników, moich zastępców, pani Skarbnik, pani Sekretarz – co roku kiedy siadamy do konstruowania budżetu i ta rozmowa odbywa się w twardych warunkach we wrześniu, październiku – potrzeby zgłoszone przez różne jednostki np. związane z remontami dróg i chodników, dbałością o zieleni, wsparciem osób niesamodzielnych, utrzymaniem miasta- czytaj: komunikacji itd. Co roku te potrzeby są zgłaszane kosmicznie duże. Sami państwo odczuwają koszty wzrostu cen towarów i usług. Pamiętajcie państwo, że rosnąca płaca minimalna w tym roku 2 razy wpływa na ceny wszystkiego. Sytuacja finansowa samorządów jest bardzo zła. To jeden z głównych tematów i dyskusji jak uzdrowić finanse samorządów po to,

żebyśmy mogli nadal cieszyć się dobrą jakością życia. Prezydent przedstawiła wyzwania na ten rok. Przygotowywany jest projekt PKM Gdańsk Południe. Szacowany koszt budowy ponad 2 mld zł. Jak moglibyśmy wykorzystać 523 mln zł w 2024 roku to m.in. wkład własny do projektu trasy tramwajowej Gdańsk – Południe – Wrzeszcz, a szacowany koszt budowy 800 mln zł. Te pół miliarda to 17 szkół podstawowych nowych podobnych do budowanej przy ul. Morenowe Wzgórze; koszt budowy szkoły na Morenie to 28,7 mln zł. Działania bieżące z 2023 roku wraz z kwotami opisując działania, które były podejmowane. Działania miasta na rzecz uchodźców z Ukrainy. Jednym słowem chciałabym się odnieść do wypowiedzi pana przewodniczącego Klubu Prawa i Sprawiedliwości pan Rakowskiego – jestem oburzona postawą pana przewodniczącego, bo w żadnym mieście, ale tym bardziej w mieście, w którym 85 lat temu rozpoczęła się II wojna światowa wywołana ideologią, nie możemy sobie pozwolić na rasistowskie aluzje i komentarze. Niestety muszę z bólem stwierdzić, że pana wystąpienie miało charakter rasistowski. Ja się nie obawiam proszę pana kogoś kto ma inny kolor skóry, obawiam się ludzi, którzy mają takie poglądy jak pan. I to jest dzisiaj u nas większy problem społeczny. Chciałabym aby państwo zwrócili na to uwagę. Wracając do działań miasta na rzecz uchodźców z Ukrainy; w roku 2023 po stronie kosztowej to było niemal 100 mln zł. Na każdej sesji rady Miasta dokonujemy przesunięć w budżecie, ponieważ stopniowo co do zasady my te pieniądze wykładamy z budżetu miasta co do pomocy uchodźcom i potem te środki do nas wracają. Współpracujemy z organizacjami międzynarodowymi takimi jak chociażby UNICEF, gdzie prowadzą działania związane z adaptacją społeczną, z nauką języka, z pracą związaną z psychologami itd. Po to żeby traumę wojenną zmniejszyć przede wszystkim u dzieci i rodzin. Ocena ratingowa Gdańska w latach 2017-2023. Utrzymany rating z poprzedniego roku, perspektywa stabilna, miasto musi uważać na wydatki bieżące. Konsekwentnie od momentu wprowadzenia Polskiego Ładu dostajemy ostrzeżenia z koniecznością uważania na wydatki bieżące ale także przypominające o niestabilności samorządu. Kolejna ważna część naszego miasta to aspekt życia jakim jest edukacja. To największa grupa wydatków. W porównaniu do roku 2022 mamy wzrost wydatków o 17% na oświatę i wychowanie. 49,3% to jest udział dopłaty z budżetu miasta, czyli 798 mld zł. Konsekwentnie rozbudowywana jest infrastruktura i w 2023 roku powstało 5 nowych przedszkoli publicznych; oraz w dniu 1 września 2023 otworzyliśmy Morską Szkołę Podstawową przy ul. Srebrnej były to klasy 1-3 a w tym roku będzie to już szkoła pełnoskalowa. Gościliśmy Euroskills-międzynarodowy konkurs umiejętności zawodowych, gdzie wystąpiło w nim prawie 600 zawodników z 32 krajów UE. Także na postulaty młodych osób powołaliśmy Rzecznika Praw Ucznia, który nie tylko reprezentuje uczniów, ale popularyzuje metodę rozwiązywania sporów poprzez mediacje. Jeśli chodzi o zdrowie i usługi społeczne. Kontynuujemy Gdański Program Wsparcia Prokreacji i w 2023 roku urodziło się 118 dzieci, a od początku trwania programu do końca maja tego roku to już 853 dzieci. W ubiegłym roku otworzyliśmy Centrum Opieki Wytchnieniowej 24 pokoje dla 60 podopiecznych. Tu wsparcie w Centrum jest psychologiczne, prawne i edukacyjne dla opiekunów. Działamy bardzo intensywnie na rzecz rozwoju programu „Jestem” czyli wsparcie psychologiczne dla środowiska szkolnego to jeden z przedmiotów troski zarówno jeśli chodzi osoby młode i starsze. Tych programów jest bardzo wiele. Chcę podziękować organizacjom pozarządowym, które aktywnie ten program współtworzą. Myślę, że jest to jeden z programów, gdzie mamy od chociażby tych centrów niebieskie trampki w centrach handlowych, po wsparcie dla środowiska szkolnego, szkolenia dla nauczycieli, wychowawców, rodziców. To jest coś bardzo ważnego i ten program jak widzimy jest bardzo potrzebny i będziemy go na pewno w tym roku rozwijać

i w kolejnych również. Jeśli chodzi o sport to w ramach zdrowego ducha i wychowania o zdrowym myśleniu o ciele; 7 milionów zł tyle przekazaliśmy wsparcia dla gdańskich klubów sportowych, które zajmują się wychowaniem sportowym młodzieży. Jesteśmy jednym z niewielu miast, które konsekwentnie to robi i konsekwentnie wspiera także kształcenie młodzieży w duch sportowym. Oczywiście jesteśmy także gospodarzem różnych wydarzeń sportowych o zasięgu międzynarodowym, zarówno tych sportów drużynowych jak i indywidualnych; czy to piłka ręczna czy żużel czy siatkówka. Aktywność obywatelska. Mówiłam przed chwilą we wstępie o frekwencji wyborczej w wyborach do europarlamentu, ale myślę, że dzień 15 października przejdzie do historii jako naprawdę zwycięstwo demokracji i aktywności obywateli i obywateli w naszym mieście. Szanowni państwo, ta frekwencja wyniosła 81,5% i jest to wielki, wielki sukces. Także chce powiedzieć, że nasza kampania „nie śpij bo cię przegłosują”, została doceniona przez organizację zrzeszającą miasta europejskie – jako najlepsza kampania. Myślę, że to duża radość dla nas wszystkich. Kontynuujemy także działania związane z budżetem obywatelskim. W roku ubiegłym do rozdysponowania było niemal 21 mln zł. Zgłoszono prawie 700 projektów, czterysta przeszło do głosowania. Natomiast w trybie głosowania konsultacji przypomnę, że wszyscy mogą w nich brać udział niezależnie od wieku. Wybraliśmy 111 projektów. Także kontynuujemy dialog z mieszkańcami. Z jednej strony to także współpraca z organizacjami pozarządowymi w roku 2023 to ponad 110 mln zł przeznaczonych na działania właśnie i współpraca z organizacjami pozarządowymi, ale także otworzyliśmy miejsce, które jest domem organizacji pozarządowych bardzo różnych organizacji, ale także miejscem warsztatów, dyskusji. Mam na myśli centrum Dolna Brama znajdujące przy Dolnej Bramie 8. Rozmawiamy z mieszkańcami w bardzo różnych formach. To oczywiście zarówno nasze spotkania z cyklu porozmawiamy przy stole, jak i spacery w poszczególnych dzielnicach ale to także interwencje w urzędzie, które zarówno moi zastępcy, jak i ja, ale także dyrektorzy przyjmują, więc tych okazji do rozmowy jest bardzo wiele. Także różne warsztaty, konsultacje, chociażby takie, jak tutaj państwo wspominali o ostatnim spotkaniu we Wrzeszczu w bibliotece na Manhattanie. To też jest otwartość na rozmowę o trudnych tematach ale także wyjaśnianie wszystkich racji, które nie zawsze być może w szumie medialnym są oczywiste i w prawdziwy sposób podawane. Także kontynuujemy program Lekcji Obywatelskich w szkołach w roku 2023 było ich 15. Jeśli chodzi o kulturę, rośnie liczba osób odwiedzających muzea i wystawy. W ubiegłym roku było to 1,5 mln osób. Ożywiłmy nieopodal stąd miejsce, które żyje każdego dnia i jest miejscem, w którym każdy może zetknąć się z działaniami kulturalnymi, czyli Kunszt Wodny. Ale także zakończyliśmy kolejny etap prac z udziałem środków zewnętrznych w Zespole Twierdzy Wisłoujście. Także kontynuujemy programy stypendiów kulturalnych, przyznano 236 nagród i stypendiów w łącznej kwocie 2,1 mln zł. Miasto Gdańsk o także atrakcyjne miasto turystycznie. Zobaczcie państwo w ubiegłym roku wzrost liczby turystów o 10%. Oczywiście może się to wiązać także z uciążliwościami, ale to co jest bardzo ważną częścią życia gospodarczego naszego miasta. Nie ukrywam jako przedstawiciele dużego miasta turystycznego wspólnie z innymi miastami zabiegamy także o zmianę przepisów, które pozwolą w większy sposób kontrolować najem krótkoterminowy. Jesteśmy tutaj w dialogu z Ministerstwem Sportu i Turystyki i nie ukrywam, że jest to jedno z wyzwań, które ja także uważam, że jest czymś bardzo ważnym i potrzebnym do uregulowania. Szanowni Państwo przywracamy liczbę turystów. Przede wszystkim zobaczcie wzrost turystów zagranicznych o ponad 30%. Turyści krajowi stanowią zasadniczą większość osób odwiedzających Gdańsk bo to ponad 3 miliony osób. Natomiast także ta liczba rośnie. Nasze dwie szandarowe imprezy plenerowe, czyli Jarmark Św. Dominika,

Jarmark Bożonarodzeniowy to także ważne elementy pobudzania życia gospodarczego, ale także sami państwo widzą, radni zasiadający w komisji jarmarkowej widzą jak te wydarzenia się zmieniają, jak zmienia się ich jakość, sposób organizacji i także są doceniane w różnych międzynarodowych rankingach. Kontynuujemy różne wydarzenia festiwalowe. Niebawem rozpocznie się jeden o dłuższej tradycji festiwal teatrów plenerowych Feta, ale także festiwal Szekspirowski, niebawem Actus Humanus/ Mozartiana, także festiwale filmowe, Gdańskie Targi Książki ale także nowe wydarzenia. W ubiegłym roku po raz pierwszy mieliśmy do czynienia z festiwalem muzycznym odbywającym się we wnętrzach; we wnętrzach Międzynarodowych Targów Gdańskich - cieszył się on dużą popularnością i uważamy że jest to także jeden z elementów pobudzania życia gospodarczego miasta, w tym mniej dynamicznym okresie jakim jest listopad.

Gospodarka- wspominałam o życiu gospodarczym. Zobaczcie państwo rośnie liczba podmiotów gospodarczych o 5% tyle wzrosła liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych; o 10% wzrosło przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw i zobaczcie państwo to wynagrodzenie na tle miasta, na tle województwa pomorskiego jest niemal o 19% wyższe niż przeciętne w województwie pomorskim i ponad 20% wyższe niż w skali kraju. Życie gospodarcze ja wspominałam także we wstępnym moim głosie o porcie morskim wzrost o niemal 20% jeśli chodzi o liczbę przeładunków i co bardzo ważne ta liczba przeładunków to także konkretne wpływy - żałuję że nie do budżetu gminy ale do budżetu państwa. Dzisiaj gdański port jest jedną z największych instytucji która generuje wpływy do budżetu państwa. Stąd też wspominałam państwu o twórczym dialogu i rozmowie dotyczącej chociażby infrastruktury kolejowej tak żeby rozwój portu przebiegał harmonijnie z życiem mieszkańców naszego miasta. Rozwija się także nasz port lotniczy tutaj wzrost liczby pasażerów o niemal 30%. Ale także wsłuchując się w głosy przedsiębiorców w ubiegłym roku powołałam Gdańską Radę Przedsiębiorczości jako organ doradczy ale także forum do rozmowy i dialogu.

Energetyka myślę że jest to ten dział życia miasta który od czasu pełnoskalowej rosyjskiej inwazji w Ukrainie jeszcze jest dla nas większym wyzwaniem bo rzeczywiście staramy się stworzyć alternatywne źródła energetyczne ale także ekologiczne źródła energetyczne więc jest to jedno z wyzwań które nie ukrywam, że na tę całą zbliżającą kadencję się jest dla mnie bardzo ważnym wyzwaniem. Ale przedwczoraj podsumowaliśmy pewien etap prac w porcie Czystej Energii czyli tak naprawdę w elektrociepłowni która już jest wybudowana, trwają rozruchy. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem jeszcze w tym roku pewnie we wrześniu ruszy pełną parą. To z jednej strony instalacja która będzie przetwarzała odpady i zamknie obieg odpadów komunalnych w naszym w naszym mieście. Ale z drugiej strony co bardzo ważne właśnie będzie jednym ze źródeł wytwarzania ciepła i prądu. Także mówiąc o energetyce testujemy różne rozwiązania także informatyczne, które pomagają nam zarządzać lepiej energią i ciepłem chociażby takie rozwiązanie w jednym z przedszkoli na Gdańskim Przymorzu- i zobaczcie państwo już sam taki system zarządzania pozwala zmniejszyć zużycie energii elektrycznej o 16% a energii cieplnej o ponad 30; więc na pewno ten program będziemy rozszerzać. Rozbudowujemy także program Jaśniejszy Gdańsk czyli doświetlenia tych miejsc z których najczęściej korzystają mieszkańcy. W ubiegłym roku to były 27 kolejnych punktów.

Mieszkania- to jedno z największych wyzwań i nie ukrywam że to także jest wyzwanie na tę najbliższą kadencję. Ja za każdym razem także powtarzam że bez realnego

programu państwowego, rządowego pomagającego takim miastom jak Gdańsk, Poznań, Wrocław, Warszawa, tym gdzie rzeczywiście liczba mieszkańców rośnie. Na stworzenie realnego programu budownictwa; nie tylko budownictwa społecznego czy socjalnego tego gdzie musimy osobom w różnych trudnych sytuacjach życiowych zapewnić mieszkania ale także mieszkanie jako narzędzie polityki demograficznej jest czymś bardzo ważnym. I tak jak powiedziałam traktuję to jako wyzwanie na tę najbliższą kadencję. Natomiast podsumowując rok 2023 zasób naszych spółek TBS-owych czyli Towarzystw Budownictwa Społecznego zwiększył się o 166 lokali mieszkalnych za kwotę niemal 70 mln złotych. To też bardzo ważne za każdym razem podkreślamy, że każda inwestycja gdańskich Towarzystw Budownictwa Społecznego jest w ramach jakiegoś programu rządowego, takiego gdzie staramy się żeby jak największe dofinansowanie pochodziło rzeczywiście czy to z środków Banku Gospodarstwa Krajowego czy z innych z innych programów. Dzisiaj jeśli chodzi o TBS-y to mamy ich ponad 3,5 tysiąca mieszkań właśnie zarządzanych przez TBS-y ale to przecież nie cały zasób komunalny naszych mieszkań. Szanowni Państwo to niemal 16000 mieszkań jest to około 6% wszystkich mieszkań w Gdańsku. Także kontynuujemy program remontów. Ja wiem ani ja ani pewnie wielu z was nie jest szczęśliwych, że ten program remontów przebiega w takim tempie. Ja bym bardzo chciała mieć też czarodziejską różdżkę i spowodować, że te remonty będą przebiegały szybciej. Nie ukrywam, że dla mnie tą przysłowiową czarodziejską różdżką jest chociażby zmiana Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków bo te wszystkie obiekty remontowane to są obiekty z okresu albo przedwojennego no mają prawie 100 lat i wszystkie wymagają uzgodnień konsultacji z konserwatorem zabytków; gdzie przechodzą kompleksowe remonty związane nie tylko z modernizacją dachu, okien ale przede wszystkim modernizacją sposobu ogrzewania, energetyki itd. Nie ukrywam, że także mamy przygotowane i sięgnęliśmy po dofinansowanie z programu Elena- programu unijnego; więc przygotowujemy projekty dla kilkunastu tysięcy mieszkań, po to żeby rzeczywiście wszystkie gdańskie mieszkania w najbliższym czasie spełniały standardy XXI wieku. Natomiast w roku 2023 wyremontowaliśmy 153 lokale za kwotę 23,5 miliona złotych.

Mobilność i transport druga najważniejsza część po stronie wydatkowej budżetu miasta najważniejsza, największa zaraz po edukacji to ponad 600 milionów złotych- właśnie koszt związany z komunikacją publiczną. Ale także rozwijamy się ja wiem, że już my się przyzwyczailiśmy do nowej linii tramwajowej ale otworzyliśmy ją właśnie rok temu w marcu 2023 - linie tramwajową w Nowej Warszawskiej. Także w ubiegłym roku przyjechały do nas autobusy elektryczne. W tym roku lada moment wydarzy się to jeszcze w wakacje będą stopniowo przyjeżdżać autobusy napędzane wodorem. Wspominałam już o epokowym projekcie jakim jest budowa kolei wiodącej na Gdańsk Południe i później do sąsiednich gmin naszego miasta. W ubiegłym roku rozpoczęliśmy bardzo ważne prace studialne. Dzisiaj jesteśmy u progu wyłonienia wykonawcy projektu. Bardzo ważna rzecz jeśli chodzi o transport pani przewodnicząca Katarzyna Czerniewska mówiła o Velocity - tak rzeczywiście przygotowujemy się do tego wydarzenia. W przyszłym roku my będziemy gospodarzem ale także nasza polityka konsekwentna polityka Wizji Zero. Z jednej strony bezpieczna droga dzieci do szkoły, promocja dojeżdżania nie samochodem ale właśnie w alternatywny sposób do szkoły ale to nie tylko promocja to także zmiany w infrastrukturze wokół szkół. Realizujemy myślę, że państwo to widzą zmiany sposobu oznakowania tak żeby wszyscy, którzy korzystają z ruchu wokół szkół także wiedzieli, że tam są uczestnicy ruchu, którzy powinni być szczególnie chronieni. To także konsekwentna rozbudowa strefy tempo 30, progi zwalniające, skrzyżowania równorzędne, to wszystko po to żeby

nasza Wizja Zero wypadków śmiertelnych mogła być realizowana i nie ukrywam, że jestem z tego bardzo dumna bo idzie nam naprawdę bardzo dobrze. Oczywiście cieszymy się wielu z Państwa też wiem, że korzysta te dane są bardzo optymistyczne-uruchomienie roweru metropolitalnego w wersji 2.0. Myślę, że każdy z nas może powiedzieć, że jest to udany projekt. Trzymamy kciuki żeby tak było cały czas. Wydaje się, że wykonawca tym razem także przypominam wyłoniony w drodze postępowania publicznego spełnia wymogi i realizuje tę usługę niemal bezbłędnie; choć zdarzają się takie zdarzenia, które musimy także już przewidzianymi karami umownymi ukarać.

Przestrzeń publiczna - coraz częściej mówimy o jakości przestrzeni publicznej. Jest to coś na co także zwracamy uwagę. Wychodzi to także w różnych badaniach ale myślę, że ważna rzecz, którą należy odnotować - to Gdańsk został największą gminą w Polsce stało się to także państwo byli o tym także informowani dzięki zmianie przepisów także wynikających z przepisów unijnych znaczny teren Zatoki Gdańskiej także został włączony do gminy Miasta Gdańska. Uruchomiliśmy platformę Geo Gdańsk- informacyjną w której można wiele informacji o naszym mieście znaleźć, zarówno dotyczących inwestycji, planów, posadowienia różnych instytucji. Myślę, że jest to taka skarbnica wiedzy i nie ukrywam, że też dzielimy się tym pomysłem z innymi ale także ten pomysł został doceniony także międzynarodowymi nagrodami. Zakończyliśmy prace nad koncepcją architektoniczno- krajobrazową Parku Południowego. Przypomnę to będzie drugi po Parku Regana największy park w Gdańsku. Niektóre prace krok po kroku już trwają, to są zarówno działania które, z budżetu obywatelskiego są realizowane ale myślę, że kiedy państwo popatrzą dzisiaj chociażby na Park Oruński i przypomniemy sobie, że ten park jego świetność była przywracana etapami krok po kroku. Tak samo będzie z Parkiem Południowym będzie to proces rozłożony na pewno na kilka lat z uwzględnieniem także głosów mieszkańców dotyczących ich potrzeb w ramach tego właśnie Parku Południowego. Plan ogólny - uchwałą Rady Miasta przystąpiliśmy do sporządzania planu ogólnego. Dosłownie parę dni temu zakończyło się zbieranie uwag i wniosków do tego planu ogólnego i dzisiaj jest to jedno z najważniejszych zadań dla mnie ale przede wszystkim dla Biura Rozwoju Gdańska.

Tematy zielone, tematy środowiskowe to coś co interesuje nas wszystkich. Dziękuję bardzo za wszystkie akcje zazieleniania naszego miasta one zarówno są w ramach Budżetu Obywatelskiego, nasadzeń zastępczych, różnych inicjatyw dzielnicowych, społecznych, organizacji pozarządowych. W ubiegłym roku to 4600 zasadzonych drzew, niemal 20000 krzewów i konsekwentnie wiecie jesteśmy jedynym miastem w Polsce, które tak konsekwentnie buduje mikro lasy. W ubiegłym roku to były 2 w tym roku kolejne 2 myślę, że ci z Państwa, którzy w tym projekcie uczestniczą rozumieją jak bardzo ważny on jest dla podtrzymywania bioróżnorodności w naszym mieście. Także pracujemy i niebawem przedstawimy państwu efekty. Wspólnie z otwartą przyłbicą w transparentnym dialogu pracujemy nad Gdańską Kartą dla Drzew niebawem przedstawimy państwu efekty tej pracy, Ważny aspekt związany z zielono-błękitną gospodarką. To system gospodarowania wodami opadowymi zakończyliśmy pracę przy zbiorniku retencyjnym, zasadniczej jego przebudowie, właściwie budowie od nowa zbiornika Jaśkowa Dolina, przebudowaliśmy i znacznie zwiększyliśmy przepustowość zbiornika na Żabiance zbiornika Subisława ale konsekwentnie i nie tylko jako miasto ale także zachęcając różnych inwestorów budujemy obiekty tak zwanej małej retencji, ogrody deszczowe. To wszystko dzisiaj jest nam bardzo potrzebne, nie tylko do ochrony przed deszczami nawalnymi ale także do ochrony przed suszą. Jako ważny element nie tylko edukacji ale także realizacji polityki

osiągnięcia progów odzysku z odpadów. Rozbudowujemy w naszym mieście sieć punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych; kolejny taki punkt powstał na granicy Śródmieścia Rudnik i Olszynki przy ulicy Elbląskiej ale także w tym roku przygotowujemy kolejne chyba w Osowej także. Kilka wybranych rankingów i konkursów, których nasze miasto zajęło znaczące miejsca; pani skarbnik Izabela Kuś pierwsze miejsce w ramach Perła Samorządu. W 2023 roku nasze miasto trzecie miejsce jako gmina miejska powyżej 100000 mieszkańców ale także nagroda specjalna dla kampanii społecznej Gdańsk Miastem Równości ale także europejska nagroda publiczności jako miasto wspierające równość osób LGBT plus. Myślę, że to też ważne wyróżnienie ale mówiłam sporo o życiu gospodarczym także nagroda pomorska Gryf Gospodarczy jako dla gminy przyjaznej przedsiębiorcom. Ja wiem, że nie zawsze dla nas to jest istotne bo najbardziej interesuje nas nasza własna ulica, dzielnica to co blisko nas ale myślę -ja wiem, że być może to trwa troszeczkę długo ale tak jak mówiłam no jest to dosyć obszerny raport a też chcę uczciwie państwu różne dane przedstawić więc jeśli mogę jeszcze prosić o chwilę cierpliwości to myślę, że będzie nam wszystkim łatwiej. Zobaczcie państwo kilku różnych obszarach funkcjonowania miasta porównanie z innymi miastami przed chwilą mówiłam o poziomie recyklingu czyli odzysku odpadów komunalnych. Jak państwo wiedzą zgodnie z wymogami także Unii Europejskiej ale także naszej wspólnej troski o przyszłość nie tylko naszego miasta ale i planety musimy te wymogi podwyższać z roku z roku na rok i je spełniać. Jesteśmy zobaczcie państwo na trzecim miejscu w Polsce jeśli chodzi o poziom recyklingu z wynikiem 37,3 w roku 2023. O liczbie mieszkańców mówiłam. Kraków nas tu znacznie wyprzedził natomiast, jesteśmy na drugim miejscu jeśli chodzi o wzrost liczby mieszkańców. Bo zobaczcie już kolejne miasta mają ubytek jeśli chodzi o liczbę mieszkańców według danych Głównego Urzędu Statystycznego i to zawsze warto też podkreślić. Choć moim marzeniem byłoby żeby także tylu mieszkańców było w bazie w bazie podatkowej bo to także zasadniczo by wpłynęło na budżet naszego miasta. Bilans podmiotów gospodarczych- jesteśmy na czwartym miejscu wśród dużych wśród dużych miast jeśli chodzi o przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw jesteśmy na trzecim miejscu w Polsce. O badaniu państwo radni także mówili w swoich wystąpieniach wstępnych. Ja jestem bardzo szczęśliwa, że według opinii mieszkańców 95% jest zadowolona z życia w naszym mieście. Zajęliśmy czwarte miejsce po Zurych, Kopenhadze i holenderskim Groningen. Ważny proces zakończyliśmy w ubiegłym roku właściwie tą wisienką na torcie była uchwała przyjęta przez Wysoką Radę Miasta na początku tego roku ale cały rok 2023 to był proces konsultacji naszych programów rozwoju do 2030 roku. Ponad niemal 5000 osób w różnej formie uczestniczyło w tym procesie bardzo także za to wszystkim państwu dziękuję. 700 uwag, zagadnień, przedsięwzięć tyle było różnych zgłoszeń do tychże programów rozwoju. Przypomnę, że mamy 4 programy rozwoju: Zielone Miasto, Dostępne Miasto, Wspólne Miasto i Innowacyjne miasto. W takim zespole pracowaliśmy w ubiegłym roku bardzo dziękuję dzisiaj występuje w roli nie tylko prezydenta miasta ale także lidera zespołu bardzo dziękuję moim najbliższym współpracownikom panu prezydentowi Piotrowi Grzelakowi, pani prezydent Monice Chabior, panu prezydentowi Piotrowi Borawskiemu i panu prezydentowi Piotrowi Kryszewskiemu, pani sekretarz Danucie Janczarek oraz naszym skarbniczkom Izabeli Kuś i Emilii Kosińskiej a za nami stoją rzesze urzędników, naszych współpracowników w różnych instytucjach. Szanowni Państwo chce wam powiedzieć bo może nie zawsze o tym wiecie, dla nas nie dla mnie dla nas wszystkich dla mieszkańców Gdańska pracuje niemal 13,5 tysiąca ludzi. Jeśli zliczymy te wszystkie zespoły pracujące

codziennie na naszą rzecz, na rzecz mieszkanki i mieszkańców naszego miasta. Z czego jestem dumna najbardziej- to rzeczywiście to czwarte miejsce w badaniu Komisji Europejskiej po drugie przygotowanie programów rozwoju ale też mam pełną świadomość wyzwań, które nas czekają. Z jednej strony to tak jak mówiłam bardzo trudna sytuacja finansów samorządu także w tym tygodniu mieliśmy walne wybory zarówno w Unii Metropolii Polskich imienia Pawła Adamowicza czyli organizacji zrzeszającej 12 największych miast w Polsce ale także w Związku Miast Polskich to organizacja o ponad 90 letniej tradycji w której zrzeszonych jest 360 polskich miast. I dla nas temat związany z uzdrowieniem finansów samorządu- czytaj możliwością realizacji dobrej jakości życia i usług jest największym wyzwaniem. Także intensywnie pracujemy nad Ustawą Metropolitalną- to ustawa która przede wszystkim pomoże nam zintegrować komunikację publiczną ale także dzięki wpływowi z podatków pozwoli obniżyć wyływ z budżetu miasta właśnie związany z finansowaniem komunikacji. Wyzwaniem także bardzo ważnym i myślę, że o tym nie możemy zapominać jest szeroko rozumiane bezpieczeństwo, także trwają prace legislacyjne nad ustawą o ochronie ludności i obronie cywilnej. Jesteśmy tutaj także z moimi współpracownikami w dialogu to jest bardzo ważny temat także na ten najbliższy rok. Szanowni państwo dziękuję wszystkim moim współpracownikom ale przede wszystkim dziękuję mieszkańcom naszego miasta myślę, że rok 2023 nie był rokiem łatwym. Ale uważam że dzięki dobrej współpracy z różnymi wyzwaniami sobie poradziliśmy. Czy wszystko się udało? - na pewno nie ale wiemy co należy poprawić. Cały czas pracujemy z otwartą przyłbicą i w transparentnych procesach myślę, że mało które miasto w tak otwarty sposób rozmawia i dyskutuje z mieszkańcami i ja z tego jestem bardzo dumna. Dziękuję państwu bardzo i proszę o pozytywne rozpatrzenie raportu a później kiedy będziemy rozmawiać o sprawozdaniu z budżetu także o udzielenie mi absolutorium za rok 2023.

PUNKT 5

DEBATA NAD RAPORTEM O STANIE MIASTA GDAŃSKA ZA ROK 2023

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję bardzo pani prezydent zaraz rozpoczniemy debatę nad raportem o stanie Miasta Gdańska za rok 2023. Zanim przejdziemy do wystąpień mieszkańców chciałabym jeszcze przypomnieć państwu radnym i wszystkim uprawnionym do głosowania, że trwają wybory do Gdańskiej Rady Seniorów - Ci z państwa radnych, którzy jeszcze nie oddali swojego głosu proszę o zejście piętro niżej, tam jest Komisja Wyborcza i można zagłosować do osiemnastej. I teraz debata nad raportem o stanie miasta, zaczniemy ją oczywiście od wystąpień mieszkańców zgłosiło się 16 osób. Wszystkie osoby dostały informacje, że mogą wystąpić na dzisiejszej sesji. Będę wdzięczna jeżeli będą państwo ograniczali swoją wypowiedź do 5 minut i w kolejności zgłoszeń. Jako pierwszy pan Jakub Marchwicki.

JAKUB MARCHWICKI – mieszkaniec

Powiedział, że temat, który chce poruszyć jest trudny i emocjonalny. Jest mieszkańcem Górnego Wrzeszcza, ulicy Bohaterów Getta Warszawskiego, dotkniętej kluczową miejską inwestycją. Wyjaśnił, że inwestycja ta bezpośrednio zagraża jego

domowi i innym domom, i ich mieszkańcom. Ulica ta na chwilę obecną jest bezpieczną, codzienną drogą do szkoły, a stanie się autostradą tramwajową. Powiedział, że chciałby opowiedzieć o sposobie, w jaki sposób miasto prowadzi tę inwestycję na przykładzie Nowej Politechnicznej. Jest to dziesięcioletni projekt, który jeszcze nie ruszył a koszty już znacząco rosną. Miasto w 2023 roku podpisało trzy aneksy na rozszerzenie dokumentacji projektowej, wzrost kosztów o kolejne 20%, tj. milion złotych. Wydaje się, że inwestycja ta, jak w soczewce skupia podstawowe problemy, z którymi Miasto nie potrafi sobie poradzić. Czyli niegospodarność, nieudolność, arogancję w stosunku do mieszkańców i prowadzenie projektów w sposób bezpośrednio zagrażający mieszkańcom - ich domom, ich dobytкови, ich dobrostanowi. Powiedział, że skupi się na trzech skandalicznych – jego zdaniem – aspektach tej inwestycji, czyli o informowaniu mieszkańców o samej inwestycji, o tym jak miasto przygotowuje się do inwestycji – jakiej jakości jest projekt, który przygotowuje miasto, a także o tym, w jaki sposób miasto stara się, albo nie stara się rozwiązać obawy mieszkańców. Komunikacja i brak dialogu z mieszkańcami to nic nie da zaklinanie rzeczywistości między innymi przez panią prezydent, która mówi, że miasto w kwestii tramwaju nie ma nic do ukrycia. Fakty są takie, że dwa miesiące trwało zanim, jako mieszkańcomi pozwolono zapoznać się z dokumentacją. Dwa miesiące i trzy wnioski do Sądu Administracyjnego, mimo, że ustawa o dostępie do informacji publicznej jest jednoznaczna – 14 dni to maksymalny okres, w którym organ powinien się ustosunkować do prośby mieszkańców o udostępnienie informacji. Tak miasto Gdańsk i podległe mu jednostki realizują ideę miasta przyjaznego obywatelom. Dalej powiedział, że pierwsze co pozwolił zweryfikować projekt budowlany to kłamstwa, którymi mieszkańcy byli karmieni od lat. Parkingi, o których opowiadał ówczesny dyrektor DRGM pan Włodzimierz Bartosiewicz, w ogóle nie są elementem planu, natomiast jest likwidacja kilkudziesięciu miejsc parkingowych. Tramwaje akumulatorowe, o których opowiadał prezes Lisicki z Gdańskich Autobusów i Tramwajów były kłamstwem. Miasto planuje wybudowanie sieci trakcyjnej wbrew swoim wcześniejszym zapowiedziom, dlatego nie jest zaskoczony tym, że jednostki miasta tak mocno starały się nie dopuścić mieszkańców do zobaczenia tego projektu. Są to jednak rzeczy sprzed ośmiu lat. Poinformował, że są pewne nowości w projekcie i cytując panią Prezydent z ostatniego wywiadu Dziennika Bałtyckiego, sąd rozstrzygnął wszelkie wątpliwości na rzecz Miasta. Sąd kiedy się wypowiedział, to był sąd administracyjny orzekający o procedurze przygotowywania decyzji środowiskowej a nie o merytorycznej wartości projektu. Po drugie – projekt budowlany, skrzętnie ukrywany przed mieszkańcami, z nową decyzją zgodny nie jest, zwłaszcza w kwestiach znacząco istotniejszych niż sieć trakcyjna, w kwestii bezpieczeństwa budynków, które stoją wzdłuż planowanej sieci. Dokumentację projektową wykonano z pogwałceniem warunków środowiskowych. Decyzja środowiskowa pozwoliła zmienić koryto Potoku Królewskiego, który tam płynie. To co zaprojektowano, to jest zbiornik retencyjny o zupełnie innych przekrojach niż w decyzji środowiskowej – zbiornik większy, głębiej osadzony, którego dolna krawędź znajduje się poniżej aktualnego lustra wody, tym samym wpływając bardzo negatywnie na budynki po obu stronach ulicy. Jak bardzo to wpływa? Tego niestety ten projekt nie zawiera i nie ma żadnej analizy na ten temat. Wyjaśnił, że na etapie samej budowy będą wykonane bardzo głębokie wykopy, które grożą osunięciem kamieni tam znajdujących się. Jak bardzo prawdopodobne są te osunięcia trudno powiedzieć, bo nikt poza władzami Gdańska nie planuje budować linii tramwajowej przez torfowisko w bezpośrednim sąsiedztwie

przedwojennych domów. Wspomniany wyżej dyrektor DRMG podczas jednego ze spotkań powiedział, że miasto zarezerwuje środki na odtworzenie ewentualnie zniszczonych budynków, ale jakie to są środki tego nie wiemy, a może miasto ucieka od odpowiedzialności za zagrożenie, które stwarza i ściąga na mieszkańców. Dokładnie, tak jak na Dolnym Mieście, gdzie niektóre kamienice zaczynają się osuwać. Dalej powiedział, że na jego i sąsiadów wątpliwości na temat zagrożeń związanych z inwestycją Miasto w ogóle nie chce rozmawiać – ani prezydent Dulkiwicz, ani wiceprezydent Grzelak. Natomiast to, na czym władza się skupia to sprowadzanie zagrożenia katastrofą budowlaną do kawałka ogródka i kawałka zieleni – to ze wspomnianego wywiadu pani prezydent. Jest to ewidentne i celowe spłykanie naszych postulatów opartych na wnikliwej analizie danych. Budowana jest narracja w której przedstawia się nas jako oderwanych od rzeczywistości oszołomów, egoistów, chociaż konsekwentnie podkreślamy nasze zrozumienie dla idei połączenia tramwajowego a niezgodę budzi wybór wariantu zagrażającego istnieniu naszych domów. Miasto skupia się na opowiadaniu bajek. Np. prezydent Dulkiwicz zapytana o inwestycję, opowiada, że mieszkańcy ulicy Bohaterów Getta otrzymali propozycję odkupienia mieszkań, a Wydział Projektów Inwestycyjnych zapytany o to samo udziela wymijających odpowiedzi na temat losów mieszkańców wykwaterowanych z ul. Do Studzienki. Szczytem cynizmu natomiast jest wypowiedź szefa DRMG, który mówi, że wszyscy co prawda zdają sobie sprawę, że tramwaj negatywnie wpłynie na okolice, że jest niedogodnością dla mieszkańców i wprowadza zagrożenie dla istnienia zabytkowych kamienic, ale wykonawca będzie monitorował stan budynków. A to, że inwestycja zagraża kamienicom na ul. Bohaterów Getta Warszawskiego nie jest tylko obawą, ale jest w dokumentacji, która miasto odebrało w ubiegłym roku – jest to w inwentaryzacji budynków, która jednoznacznie stwierdziła, że prowadzenie w ten sposób inwestycji zagraża istnieniu tych budynków. Inwestor, czyli miasto i bezpośrednio odpowiedzialni za tą inwestycję – wiceprezydent Piotr Grzelak, prezydent Aleksandra Dulkiwicz, doskonale wiedzą, że prace są ryzykowne, ale z jakiegoś powodu chcą to ryzyko podjąć. Nie proponują żadnej formy rekompensaty, żadnej formy zabezpieczenia, a dokumenty zawierające informacje o zagrożeniach są ukrywane tak długo, jak to jest możliwe. Dodał, że Miasto przez lata ignorowało głosy ekspertów, naukowców, mieszkańców realizując tą inwestycję w gorszym przebiegu, w oparciu o uproszczenia, nieskoordynowanie działań różnych branż, nieaktualne dokumenty, nie wrócono do mieszkańców z kluczowymi dla ich funkcjonowania nowymi uwarunkowaniami, a osobom, które koordynowały prace nigdy nie zapaliła się czerwona lampka. Powiedział, że teraz jest ostatni moment na to, aby usiąść do rozmów, bo czasy się zmieniły i taki pozorowany dialog nikogo już nie przekonuje. Nikt nie bojkotuje tramwaju, ale nikt nie zgadza się na wybór droższego wariantu, bardziej niebezpiecznego i zagrażającego życiu, i zdrowiu mieszkańców, i ich dobytкови. Wierzy, że to czego dzisiaj będziemy świadkami, to jest prawdziwa lekcja społeczeństwa obywatelskiego, kiedy będą się ścierać wizję miasta, gdzie głos mają tylko politycy i kilku inżynierów z wizją miasta współczesną, gdzie sąsiadów inwestycji traktuje się w sposób profesjonalny a inwestycję przeprowadza się w sposób skoordynowany, żeby ekspercki głos mieszkańców był elementem, który usprawnia ten proces. Dziękując, zostawił pani prezydent swoje wystąpienie, aby mogła precyzyjnie odnieść się do poruszonych faktów.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Podziękowała za wystąpienie i do głosu poprosiła następnego mówcę pana Michała Błauta, przygotowuje się pani Elżbieta Żmijewska.

Pan MICHAŁ BŁAUT - mieszkaniec

Poinformował, że jest mieszkańcem ulicy Bohaterów Getta Warszawskiego. Dalej powiedział, że rok 2023 był kolejnym rokiem przygotowania nowych inwestycji tramwajowych w Gdańsku i wydatkowania na nie publicznych pieniędzy. Władze Gdańska zamówiły między innymi dokumentację budowlaną 250-metrowego odcinka trasy tramwajowej przez ulicę Klonową do dworca we Wrzeszczu, przeznaczając na to 2 mln zł. Pomijając to, czy taka trasa ma w ogóle sens, należy skupić się na tym, w jaki sposób ta inwestycja jest prowadzona i gdzie w niej znaleźć można głos mieszkańców. Otóż nigdzie. W przypadku tramwaju na ulicy Klonowej przystąpiono już do wykonywania dokumentacji budowlanej. Uwaga – odbywa się to nie tylko bez konsultacji społecznej, co znane jest z budowy tramwaju przy ulicy Bohaterów Getta Warszawskiego, ale nawet bez uzyskania decyzji środowiskowej. Co w tym dziwnego - to, że opracowywany aktualnie projekt budowlany musi spełniać określone wymagania decyzji środowiskowej, która jeszcze nie powstała. Świadczy to o tym, że władze miasta traktują procedury środowiskowe jako formalność, którą można pominąć. Tymczasem proces ochrony środowiska powinien chronić obywateli przed przemocą urzędniczą. Ocena oddziaływania ma między innymi wykazać zagrożenia jakie niesie inwestycja, wskazać rozwiązania zabezpieczające sąsiadów a przede wszystkim pozwolić zbadać, czy proponowany przez inwestora wariant inwestycji jest optymalny, czy może jednak lepiej byłoby, gdyby odbył się w innym wariantcie. To wszystko jest przez władze Gdańska celowo ignorowane, a to dlatego, że władze miasta nie są przygotowane na dyskusje z mieszkańcami i nie są nią zainteresowane i realizują z góry upatrzony wariant, bez względu na wszystko inne. Znamy upór władz miasta w forsowaniu wariantu przy ulicy Bohaterów Getta Warszawskiego. Jest to wariant gorszy zgodnie z oceną środowiskową, i którego wybór spotkał się z krytyką niezależnego zespołu ekspertów z Politechniki Gdańskiej. Dzieje się tak, mimo słów śp. Pawła Adamowicza, który zapowiadał ostateczny wybór wariant trasy tramwajowej Gdańsk Południe –Wrzeszcz w oparciu o wyniki Raportu środowiskowego. Jego jasną deklarację można wysłuchać na filmie znajdującym się na gminnym portalu gdańsk.pl. Dalej powiedział, że władze Gdańska, które deklarują różne typy deklaracje dotyczące demokracji, partycypacji społecznej czy respektowania praw obywatelskich, w tym przypadku sięgnęły po realizację inwestycji za pomocą spec ustawy autostradowej, która ogranicza wpływ społeczny właściwie do zera. Są to przepisy administracyjnie miażdżące jakikolwiek opór społeczny, co nie pasuje do kreowanego wizerunku miasta Gdańska. Przypomniał, że podczas wyboru trasy tramwajowej Gdańsk Południe – Wrzeszcz władza miała do wyboru dwa warianty. Wariant przez ulicę Do Studzienki, gdzie tramwaj mógłby jechać prosto przez rezerwę transportową zaplanowaną dekady temu i praktycznie całkowicie wysiedloną z dobrymi warunkami gruntowymi, po wydzielonym torowisku. Drugi wariant – przez ulicę Bohaterów Getta Warszawskiego znajdującą się na słabo nośnych gruntach, zagrożoną powodziowo. Tramwaj musiałby tam jechać na specjalnej konstrukcji, składającej się z podziemnego zbiornika retencyjnego i pali, czyli na takim podziemnym wiadukcie. Odbywałoby się to wolniej niż przez ul. Do Studzienki, bo byłaby to dłuższa trasa,

naokoło, torowiskiem dzielonym z samochodami i pieszymi i z koniecznością pokonywania dodatkowych ostrych, zupełnie zbędnych zakrętów. Przez ocenę oddziaływania na środowisko wariant przez ulicę Do Studzienki został wyżej oceniony, czyli uznany za korzystniejszy to wybór okazał się oczywisty, ale władze miasta wybrały gorszy wariant przez ulicę Bohaterów Getta Warszawskiego. Powiedział, że jedynym dokumentem potwierdzający taki wybór była analiza wielokryterialna, przygotowana na zlecenie władz miasta przez firmę Mosty Katowice. Dokument ten jednak został poddany gruntownej krytyce sporządzonej również na zamówienie władz miasta w koreferacie. Jego autorzy pod przewodnictwem prof. Kazimierza Jamroza z Politechniki Gdańskiej, specjaliści z różnych dziedzin udowodnili, że analiza Mostów Katowice jest niekompletna, a sposób oceny poszczególnych wariantów całkowicie nieobiektywny. Przy okazji naukowcy z Politechniki obalili argument, że z ulicy Do Studzienki nie da się włączyć tramwaju w ulicę Grunwaldzką. W koreferacie przedstawiono kilka sposobów takiego włączenia i wykonano ich symulację. Niestety wnioski wynikające z tego dokumentu, jako, że nie odpowiadały oczekiwaniom władz miasta zostały przez nie całkowicie zignorowane. Trudno, żebyśmy my mieszkańcy w tej sytuacji nie poczuli się nie tylko zignorowani ale i oszukani, zwłaszcza w sytuacji, kiedy zdobyliśmy ukrywaną przez DRMG dokumentację budowlaną możemy zweryfikować kolejne informacje w oparciu, o które władze miasta podejmowały decyzję o wyborze wariantu przez ulicę Bohaterów Getta Warszawskiego. Na przykład problemy, których istnienie władze miasta zaprzeczały na etapie oceny oddziaływania na środowisko znajdują nagle rozwiązanie na etapie projektu budowlanego. Powiedział, że gdy domagali się, aby w ocenie wariantów uwzględniono, że ulica Bohaterów Getta Warszawskiego jest zagrożona powodziowa, DRMG dowodziło, że na tym obszarze nie występują powodzie, natomiast w projekcie budowlanym pod ulicą Bohaterów Getta Warszawskiego pojawił się podziemny zbiornik retencyjny mający chronić linię tramwajową przed powodzią. Zbiornik też zmienia ocenę kosztów wariantu. Okazuje się, że wariant przy ul. Bohaterów Getta Warszawskiego wymagający budowy, ważących tysiące ton żelbetowych komór i pali musi być znacznie droższy niż wariant przez ulicę Do Studzienki. Właśnie niski koszt realizacji był przedstawiany jako jeden z powodów wyboru wariantu przy ul. Bohaterów Getta Warszawskiego. Najgorsze jest to, że budowa zbiornika niesie zagrożenie zawalenia się domów. Zagrożenie, które nie podlegało ocenie w raporcie środowiskowym, bo zbiornik retencyjny się w nim nie pojawia. Podobnie zaskakujących zmian, a może raczej manipulacji można znaleźć w dokumentacji znacznie więcej, zwłaszcza, że pozostają sprawy nadal niewiadome, kluczowe dla zrozumienia sprawy, czyli tego, co jest realną przyczyną oporu miasta w forsowaniu wariantu przez ul. Bohaterów Getta Warszawskiego. Trudno uwierzyć, że przyczyną wpychania kosztownego i niebezpiecznego objazdu przez ul. Bohaterów Getta Warszawskiego jest deklarowana przez miasto przepustowość skrzyżowania ul. Grunwaldzkiej – Do Studzienki, zwłaszcza, że natężenie ruchu na części kierunków zmalało po otwarciu tunelu pod Martwą Wisłą, a w planach jest budowa w tym miejscu trasy Nowej Politechnicznej w przebiegu czteropasmowym dla samochodów, a naukowcy z Politechniki przedstawili cały wachlarz rozwiązań tego problemu. Pozostają więc tylko przypuszczać, co faktycznie za tym się kryje. Czy rzeczywistą przyczyną forsowania wariantu przez ulicę Bohaterów Getta Warszawskiego jest cenna działka pod oczyszczaniem z najemców domem handlowym Jantar, gdzie zgodnie z obowiązującym we Wrzeszczu trendem mógłby powstać obiekt wysokościowy, czy

może plan budowy Nowej Politechnicznej dla samochodów, z którym kolidować może torowisko na skrzyżowaniu, a może sumują się te problemy. Powiedział, że oczekują dialogu, uczciwej rozmowy, uwzględnienie w planach interesu mieszkańców żyjących w sąsiedztwie, pełnego informowania o zagrożeniach związanych z inwestycją i uczciwego wyboru lepszego wariantu trasy.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Podziękowała za wystąpienie. Głos zabierze pani Elżbieta Żmijewska, przygotowuje się pani Beata Kaczmarska.

PANI ELŻBIETA ŻMIJEWSKA - mieszkanka Gdańska

Powiedziała, że poruszy temat lokalizacji na terenie Przeróbki schroniska dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi i dlatego mieszkańcy Przeróbki nie chcą się na to zgodzić. Przeróbka to mała dzielnica zlokalizowana na wyspie portowej, która większości mieszkańców kojarzy się z przemysłem i faktycznie tak jest. Okręg nr 1 wśród sześciu okręgów jest największym w Gdańsku, którego powierzchnia zajmuje 1/3 powierzchni miasta, ale tylko 13 % mieszkańców Gdańska. W tym okręgu zlokalizowane są różnego rodzaju uciążliwości, które mieszkańcy odczuwają. Powiedziała, że mieszkają tam jednak gdańszczanki i gdańszczanie, o których chce się w tym miejscu upomnieć, a szczególnie o wyspę portową, która obecnie ma strategiczne zadanie, gdzie dynamicznie rozwija się port a uciążliwości z tym odczuwają mieszkańcy. Poinformowała, że spotykają się z Zarządem Portu, który proponuje różne rozwiązania zmierzające do poprawy sytuacji, ale to niczego nie zmienia, ponieważ w planach zagospodarowania, Studium do 2030 roku zapisany jest kierunek dalszego rozwoju portu a tym samym zwiększenia uciążliwości. Dzielnica Przeróbka jest dzielnicą przemysłową, ponieważ część mieszkaniowa stanowi tylko kilkanaście procent a reszta to przemysł i część historyczna miasta. W tej społeczności liczącej 3,5 tysiąca mieszkańców i na tak małym obszarze zlokalizowane są takie obiekty jak zakład karny, hostele dla cudzoziemców i faktycznie brakuje tam tylko schroniska dla bezdomnych. Nie wie, ile społeczność jeszcze może przyjąć do swojej dzielnicy. Dzielnica ta nie ma przestrzeni, żeby się rozwijać, bo z każdej strony ograniczają ją albo wody Wisły, albo tereny przemysłowe. Powiedziała, że nie wiedzieli o tej inwestycji i po uzyskaniu takiej informacji odbyły się spotkania, gdzie przedstawiono wariant lokalizacyjny. Będzie to w punkcie, gdzie nikt nie mógłby zamieszkać, a ma być zlokalizowane schronisko dla osób bezdomnych chorych, leżących lub poruszających się na wózkach. Schronisko ma być zlokalizowane w „ramionach „ linii kolejowych, które są posadowione na obwałowaniach, czyli są wysoko i wywożą towary z portu. Trzeci bok tego trójkąta stanowi uczęszczana ulica Lenartowicza wraz z trasą tramwajową. Jest to teren przemysłowo-składowo-usługowy o wysokim poziomie wód i jest zagrożony powodzią. Aby coś tam budować to trzeba podnieść rzędną terenu. Zaproponowana działka styka się z działką kolei, a prezes portu nie ukrywa, że konieczna jest budowa kolejnej linii kolejowej i mostu, który wyprowadzi transport z wyspy portowej. Powiedziała, że hałas jaki tam występuje i w przedstawionym projekcie wynosić może do 75 decybeli a dopuszczalny hałas wynikający z przepisów to 61 decybeli. Hałas będzie jeszcze większy, bo zaplanowano, że tymi liniami kolejowymi będzie jeździło 120 pociągów na dobę, czyli co 10 minut jeden pociąg. Stanowi to zagrożenie dla ludzi tam mieszkających, dlatego mieszkańcy mówią, że w tej małej dzielnicy oprócz zakładu karnego oraz

cudzoziemców mieszkających i pracujących w przyległych zakładach, nie są w stanie, zmieścić nic więcej. Mieszkańcy chcieliby, aby dla nich coś wybudowano, ale niestety, dzielnice z okręgu nr 1 są tak traktowane po macoszemu, miasto o nich nie pamięta. Upomina się o to, że skoro przemysł się tam rozwija, to aby mieszkańcy też z tego coś mieli. Przy nowych inwestycjach inwestorzy mogliby np. zrobić remont chodników, ulic, teren wymaga odwodnienia. Powiedziała, żeby miasto miało na uwadze nie można tam już zmieścić innych grup społecznych. Zakład karny jest zakładem półotwartym i więźniowie poruszają się po dzielnicy, cudzoziemcy również i do tego jeszcze mają dość bezdomni, ale brakuje tutaj przestrzeni dla mieszkańców i nie ma możliwości jej rozbudować.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję. Głos zabierze pani Beata Kaczmarska, przygotowuje się pani Magdalena Stormowska

PANI BEATA KACZMARSKA – mieszkanka Gdańska

Na wstępie pogratulowała radnym w uzyskaniu mandatów i zaufania Gdańszczan na obecną kadencję. Z niektórymi radnym miała okazję spotkać się w czasie kampanii, gdzie kandydaci w swoich wypowiedziach deklarowali współpracę z mieszkańcami, z radami dzielnic i zapewniali, że wsłuchują się w głosy mieszkańców i głos ten jest drogowskazem w ich działaniu. Jako mieszkańcy dzielnicy Przeróbka apelowali o dotrzymanie słowa, konsultowanie decyzji i rozmawianie z mieszkańcami. Dzielnica Przeróbka jest przykładem przeciwieństwa tych zapewnień. O budowie schroniska dla bezdomnych dowiedzieli się pięć miesięcy później po zaplanowaniu tej budowy. Radni dzielnicy nie zostali o tym poinformowani, a powinni być łącznikiem pomiędzy urzędem a mieszkańcami. Po wystąpieniu w ratuszu w Oruni otrzymali zaproszenie na spotkanie i powie, jak wyglądały te konsultacje i spotkania z Miastem. Pierwsze spotkanie odbyło się w schronisku Prometeusz na Oruni, ośrodek, który miał przypominać ośrodek, jaki powstanie na Przeróbce. Przedstawiono podstawowe informacje dotyczące schronisk i sposobu ich działania. Różnica była taka, że w tym schronisku znajdowało się maksymalnie 40 osób, w tym kobiety, a dzielnica jest dużo większa terenowo i ilością mieszkańców. Na Przeróbce ma powstać ośrodek na 80 osób, mężczyzn, gdzie nie ma dużego dostępu do terenów ogólnych. Przedstawili swoje obawy i uwagi. Zapytała, czy ktoś z urzędników był w miejscu, gdzie schronisko ma powstać i czy był w dzielnicy Przeróbka. Okazało się, że tylko pani wiceprezydent przejeżdżała przez dzielnicę autem do szkoły Nr 61. Czy tak poważne decyzje podejmowane są zza biurka? Dalej powiedziała, że zaproponowali spotkanie w dzielnicy i prosili o obecność pani prezydent. Na spotkanie 9 kwietnia br. przyjechali przedstawiciele Urzędu. Mieszkańcy wręczyli swój sprzeciw z ponad 1,1 tysiącem podpisami. Poinformowała, że Przeróbka to jedna z najmniejszych dzielnic, posiada jeden skwer będący sercem dzielnicy. Nie ma tam innego miejsca, gdzie można pójść z dziećmi, odpocząć, porozmawiać z sąsiadami. Zakład karny – 60% to osoby wychodzące, dwa hostele dla imigrantów wspomagane przez miasto i hotele dla imigrantów pracujących i skupienie tego w tak małej społeczności oraz ośrodka dla bezdomnych pogorszy warunki życia mieszkańców, które i tak na tą chwilę nie są najlepsze. Dodała, że na wstępie wspomnianego spotkania, zapytano – czy decyzja już zapadła. Odpowiedź była twierdząca, co przelało czarę goryczy – jak można przyjechać na konsultacje, podejmować rozmowy z mieszkańcami. Podczas

wszystkich spotkań proszono nas o wskazanie potrzeb dzielnicy – wskazywaliśmy zawsze małą ilość placów zabaw, małą ilość terenów miejskich. Potrzeby te były powtarzane wielokrotnie i teraz odczuwa to, jako formę gratyfikacji. W naszej dzielnicy władza miasta kojarzy się z tym, co odbiera. Wcześniej był problem z próbą odbioru naszej biblioteki bo dzielnica była za mała na bibliotekę. Z drugiej strony Miasto nakazuje – tu powstanie schronisko, a wy musicie się z tym pogodzić. Powiedziała, że nie chcą za każdym razem walczyć z rządzącymi. Oczekują zrozumienia i wsluchania się w głosy mieszkańców. Popelniono wiele błędów w planowaniu budowy schroniska na Przeróbce, zaczynając od braku informacji, sposobu konsultacji, wyborze miejsca, które nie nadaje się dla osób schorowanych. Odnoszą wrażenie, że są Gdańszczanami gorszego sortu. To czego nie chcą inne nowoczesne, rozwijające się i bogatsze dzielnice, to lokowane jest w starych, biedniejszych dzielnicach. W większości takie placówki znajdują się w okręgu Nr 1. Dlaczego – pozostawiam to pytanie. Zwracając się do pani i prezydent i radnych powiedziała, że cieszą się z rozwoju Gdańska i nowych inwestycji zachęcających do mieszkania w tym mieście, licząc jednocześnie, że polityka miasta ma na celu rozwój i polepszenie warunków życia także starszych dzielnic. Wspomniała takie dzielnice jak Przeróbka, Stogi, Górki Zachodnie, Krakowiec, Rudniki gdzie powinien podnieść się ranking bezpieczeństwa i jakość życia mieszkańców.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję. Głos zabierze pani Magdalena Stormowska, przygotowuje się pani Barbara Kaczmarek.

PANI MAGDALENA STORMOWSKA – mieszkanka Gdańska

Powiedziała, że występuje tutaj jako przedstawicielka dzielnicy Śródmieście, która bardzo szybko się rozwija. Obserwuje sukces miasta, które miało stać się siedzibą przemysłu turystycznego, który będzie angażował mieszkańców całej Polski a może i Europy 24 godziny na dobę. Taką dobrą aktywność, aktywność turystyczną, kulturalną. Dodała, że niestety, jest mieszkanką tej części miasta, która doświadcza ogromnych problemów związanych z turystyfikacją. Może to nowe pojęcie, ale pojęcie takie, które powoduje, że to, co budujemy w Gdańsku, czyli wspólnotę samorządową na określonym terytorium, zdaje się w tej dzielnicy umierać i jako mieszkańcy postanowili coś z tym zrobić. Nie walczyć, nie podnosić najróżniejszych dziwnych postulatów związanych z ograniczaniem działalności gospodarczej. Postanowili w ramach prawa prosić o to, aby w końcu została uchwalona regulacja – park kulturowy w tej części miasta. W 2021 roku po wielu prośbach z ich strony podjęto uchwałę intencjonalną dotyczącą prac nad przygotowaniem parku kulturowego. Wyjaśniła, że na skalę kraju byli pewnego rodzaju innowacją społeczną, ponieważ oprócz ochrony dziedzictwa kulturowego, w przepisach miały się znaleźć odniesienia do strefy społecznej i gospodarczej. Prace nad tekstem uchwały trwały ponad dwa lata i były okupione dużym wysiłkiem mieszkańców i przedsiębiorców z różnych branż, nie tylko gastronomicznej ale także hotelowej i tej związanej z najmem mieszkań. W marcu 2023 roku podjęto decyzję o wstrzymaniu prac i dla nich był to jak cios w plecy. Powiedziała, że radni są tutaj, bo otrzymali ogromny kredyt zaufania od mieszkańców miasta i są tymi osobami, które mają wiodącą rolę w kształtowaniu regulacji. Dalej powiedziała, że jako mieszkanka Śródmieścia przyszła tutaj z pięcioma postulatami. Pierwszy, to wprowadzenie parku kulturowego, jako regulacji w zakresie

zrównoważonej turystyki na obszarze całej dzielnicy. To nie chodzi tylko o kwestię hałasu generowanego przez ulicznych grajków, ale hałasu generowanego przez przedsiębiorców, którzy szerokim strumieniem wpływają w tę część miasta. To także prawo do tego, aby dbać o własny dobrostan i prawo do tego, aby dobry obyczaj funkcjonował w przestrzeni publicznej, którą bruka się różnymi kiczowatymi działalnościami, np. palma przed jednym z klubów nocnych. Drugi postulat to 24 – godzinna praca straży miejskiej oraz dostosowanie pracy urzędników do potrzeb miasta, które dla ponad czterech milionów gości odwiedzających, stanowi miejsce, w którym mogą odpocząć, ale również i bawić, często w uciążliwy i ryzykowny sposób. Straż Miejska przez 24 godziny, nie jako straż pilnująca porządku, ale tak naprawdę jest strażą przemysłową – bo mówimy o mieście, w którym przemysł czasu wolnego, przynajmniej w tej części miasta, jest dominujący. Podobnie jest z urzędnikami. Przedsiębiorcy już dzisiaj mówią: zaczynamy naszą pracę po godzinie 16-tej, 18-tej. Pytanie, czy nie warto dostosować działań Urzędu do tego elementu. Trzeci postulat, to ściąganie danin w zakresie zajmowania pasa ruchu drogowego, ale także danin związanych z krótkim najmem mieszkań. Przypomniała, że ustalono 33 zł za metr kwadratowy w przypadku działalności gospodarczej opłata roczna za nieruchomości, 1,15 zł za metr kwadratowy powierzchni używanej jako mieszkania. Urząd Miejski w Gdańsku nie wie, ile tak naprawdę ma mieszkań na krótki najem, a urzędnicy proszą mieszkańców o zgłaszanie takiej działalności. Postulat czwarty – zmiana regulacji dotyczących udzielania koncesji. Miasto wydaje koncesje na 10 lat bez okresu próbnego lokalom gastronomicznym. Ustawa o randze prawa krajowego mówi o minimum 4 lata. Czyli, wydajemy na 10 lat zgodę na sprzedaż alkoholu nie sprawdzając podmiotu, który wchodzi w dane miejsce. Piąty postulat to prośba o to, abyście pochylili się nad tym, jakie są regulacje w mieście i zastanowili się, czy szybki i wysoki zysk przedsiębiorców wchodzących w naszą wspólną przestrzeń do serca miasta może być argumentowany dobrostanem mieszkańców i ich prawem do tego, żeby dobrze czuć się w swoim mieście. Zachęciła do wyciągania wniosków z tego, co zadziało się na zachodzie Europy, na całym świecie w miejscowościach turystycznych. Wyciągnijmy dobre praktyki, nie wchodźmy w błędy tych lokalizacji, które dziś borykają się z patoturystyką. Dodała, że zachodzi konieczność zapewnienia bezpieczeństwa blisko pół miliona mieszkańcom tego miasta i ponad czterem milionom gości przyjeżdżającym tutaj szukać dobrego czasu wolnego. Zaapelowała o wzięcie sobie tego na swoje warsztaty i z wielką troską pochylili się nad tym co dzieje się z miastem, które zamiast się rozwijać, przynajmniej na śródmieściu – zwija się. Jest nas coraz mniej i żyje się coraz gorzej. Na zakończenie pożyczyła owocnych obrad i liczy na to, że w nowej kadencji tego typu działania – park kulturowy, będą przedmiotem troski radnych, refleksji i obrad.

Na ręce przewodniczącej Rady przekazała spis wyżej przedstawionych postulatów, a wszystkich chętnych chcących się z nimi zapoznać zaprosiła do kontaktu, a jako mieszkańcy są otwarci na dialog i rozmowę.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję. Głos zabierze pani Barbara Kaczmarek, przygotowuje się pani Joanna Trzaska.

PANI BARBARA KACZMAREK – mieszkanka Gdańska

Powiedziała, że jest mieszkanką niedużej dzielnicy VII Dwór, położonej w otulinie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego Poruszyła dwie sprawy, bardzo ważne jej zdaniem zagadnienia, które łączy wspólny mianownik, tzn. pogarda i pycha tych, którzy decydują o losach mieszkańców Gdańska. Łudzi się, że obecna kadencja nie będzie musiała być określana mianem pychy i pogardy. Pycha wynika z tego, że władze miasta, decydenci miasta są przekonani, że wiedzą lepiej niż my, co jest dla nas dobre. Pogarda, że nie biorą pod uwagę tego, że my też mamy dwoje plany życiowe, rozważania i wiedzę. Wyjaśniła, że w dzielnicy tej od wielu lat usiłuje się postawić budynki mieszkalne w strefie chronionej, w otulinie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego nie bacząc na to, że jest tam unikatowa roślinność, zwierzątka, owady. Nie bierze się pod uwagę tego, że jest to osiedle nieprzejezdne, małe, osiedle starszych mieszkańców. Cały czas wydawane były zgody na budowę domów, które miałyby ewentualnie powstać które zaburzą gospodarkę ekologiczną i będą to mieszkania dla ludzi zamożnych. Ze względu na warunki geologiczne może tam powstać tylko kilka mieszkań, więc dlaczego mają godzić się na niszczenie przyrody ekologicznej na rzecz kilku zamożnych osób. Protestują przeciwko zabudowie, przeciwko niszczeniu przyrody. Dalej powiedziała, że od 2006 roku schronisko dla bezdomnych zwierząt „Promyk” zostało jednostką budżetową i był to jej pomysł. Przedtem schroniskiem tym zajmowała się spółka, zwierzęta żyły tam w tragicznych warunkach. Od 2006 roku zabiega o poprawę warunków dla zwierząt. Po 14-tu latach zapadł wyrok skazujący dla kierownika schroniska, za okrucieństwo wobec zwierząt. Jednak w dalszym ciągu w tym schronisku pracują te same osoby, które są tam od dwudziestu lat. Zamiast ogłosić konkurs na koncepcję prowadzenia schroniska, miasto cały czas markuje kierownictwo. Pani pełniąca obowiązki kierownika pracowała jeszcze w „starym” schronisku i jej praktyki świadczą o tym, że nie ma tam żadnej empatii. Struktura schroniska, od samego początku to przerost administracji, gdzie dziewięć etatów administracyjno -biurowych w części dubluje się Ogrodem Zoologicznym, bo kadry i księgowość podlegają pod ZOO. Jest również etat sprzątaczkę do sprzątania biura schroniska. W zatrudnieniu opiekunów zwierząt jest wielka fluktuacja, gdyż jest tam niesamowity mobbing. Czyli nie tylko jest okrucieństwo wobec zwierząt ale również wobec ludzi. Zaaapelowwała o przeprowadzenie audytu w schronisku dla zwierząt i sprawdzić na co idą pieniądze. Dodała, że nie są odnotowywane wszystkie darowizny. Cały czas obracamy się w sferze wirtualnej a rzeczywistość jest taka, że gro pieniędzy idzie na wynagrodzenia dla pracowników. Powiedziała, że na koncepcję prowadzenia schroniska powinien być ogłoszony otwarty konkurs. Z akt sprawy sądowej emanuje okrucieństwo, jakiego dopuszczano się w tym schronisku. Zaaapelowwała do pani prezydent o zrobienie audytu, a przede wszystkim ogłosić otwarty konkurs na prowadzenie schroniska. Budżet – 4 mln zł na prowadzenie schroniska to bardzo dużo. Powiedziała, że w schronisku nie ma żadnej gospodarności i żadnej oszczędności, wszystkie dary, które wpływają do schroniska są wyrzucane po pierwszym zabrudzeniu. Nikt tego nie pierze a z kolei płaci się duże pieniądze za ich utylizację. O fachowości pracowników i pełniącej obowiązki kierownika placówki świadczy fakt, że boksy wydzielone są pleksą, która nie „oddycha”, co w upale skazuje te zwierzęta na gorąc. Oczekuje, że będzie lepiej a zwierzęta zaczną mieć taką opiekę, jaka im się należy. Przypomniała pani prezydent, że trzy lata temu na spotkaniu zgłosiła fakt, że przy boisku szkoły

sportowej wysypane zostały zwały asfaltu i gruzu i nie zostało to uprzątnięte. Zostało to przykryte niewielką warstwą ziemi i tak jest do dzisiaj. Uważa, że miasto powinno zobowiązać tego, kto to zrobił, do przywrócenia stanu pierwotnego. Zaapelowała również o ławki do siedzenia.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję. Głos zabierze pani Joanna Trzaska, przygotowuje się pani Elżbieta Grabarek-Bartoszewicz.

PANI JOANNA TRZASKA – mieszkanka Gdańska

Na początku powiedziała, że obserwuje radnych, w jaki sposób słuchają wystąpień mieszkańców. Większość ma przed sobą telefony komórkowe, wiele osób wychodzi z telefonami przy uchu na korytarz, przez co tworzy się szum, co jej przeszkadza i nie czuje się traktowana z szacunkiem. Elementarnym objawem szacunku jest to, że się nawzajem słucha. W dalszej wypowiedzi powiedziała, że jest urodzoną gdańszczanką i rdzenną mieszkanką dzielnicy VII Dwór, dlatego jej wypowiedź będzie ściśle związana z tą dzielnicą. Pierwsza kwestia to dziki – nie ma zgody na to, aby w europejskim mieście, w taki sposób był rozwiązywany „problem” dzików w mieście. O kulturze narodu świadczy stosunek do zwierząt. Ma wrażenie, że rozwiązanie polegające na tym, że do dzików się masowo strzela jest wynikiem lęku, strachu, działań impulsywnych i nieprzemyślanych. Być może strach jest bardzo dobrym paliwem wyborczym, bo jak ludzie się boją to szukają obrońcy przed dzikimi zwierzętami. Zapytała - czy wiadomo, ile w tej chwili wynosi populacja dzików w lasach otaczających Gdańsk? Czy znane są powody, dla których dziki wychodzą z lasu i penetrują osiedla? Czy szukane są rozwiązania tego problemu? Wymagałoby to na pewno jakieś współpracy interdyscyplinarnej z naukowcami, fachowcami. Sądzi, że jest dużo sposobów na to, żeby zatrzymać te dziki w lesie. Jakie są statystyki – jakie szkody wyrządzają dziki, ile było wypadków z udziałem dzików. Jak na populację dzików wzrasta wciąż rosnąca populacja wilków. Czy jest plan edukowania mieszkańców, jak w sytuacjach spotkania z dzikiem należy się zachować. Jest świadoma tego, jak ważny dla kondycji psychicznej człowieka jest kontakt z przyrodą, z otoczeniem. Druga kwestia to rosnąca okrutna, bezwzględna developerka. Badania naukowe dowodzą, że wydłużyć naszą egzystencję może dzika, niezabudowana zieleń. Dotychczasowe poczynania idą wbrew temu. Na VII Dworze pojawiła się realna groźba zabudowy dwóch pięknie usytuowanych działek z dziką zielenią będącą ostoją, miejscem migracji chronionego gatunku ropuchy szarej, ale wygląda na to, że dla decydentów to nie ma żadnego znaczenia. Uważa, że w mieście nie ma żadnego sensownego reprezentanta interesów natury. Prosiła o wzięcie tego wszystkiego pod rozwagę.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję. Głos zabierze pani Elżbieta Grabarek-Bartoszewicz, przygotowuje się pan Waldemar Kundo.

PANI ELŻBIETA GRABAREK-BARTOSZEWICZ– mieszkanka Gdańska

Powiedziała, że jej udział w dyskusji nad Raportem traktuje jako troskę o dobro wspólne, o los Gdańska i Gdańszczan. Miasto o wielkiej tradycji historycznej, gdzie na

bramach wjazdowych królewskiego miasta widnieją hasła: pokój, wolność, zgoda, sprawiedliwość, i niech one stanowią dla nas przesłanie. Dla was – zwróciła się do radnych – bo jesteście władzą tego miasta. Zapelowała również o uwagę na wydarzenia historii najnowszej – to dziedzictwo Solidarności i dziedzictwo Westerplatte. Dlatego należy wiedzieć jaka ranga i odpowiedzialność spoczywa na władzy. Zapytała - jakie są realia dzisiaj? Przyszła tutaj w sprawie Wrzeszcza, ale po zapoznaniu się z całym Raportem przeraziła się. Przypomniała, że z zawodu jest belfrem i edukacja dzieci jest dla niej najbliższe. Wybory samorządowe były martwe, plakatowe i taka debata jak dzisiaj nie miała miejsca w kampanii, a być może byłaby wtedy bardzo cenna. Obserwuje również, że z wyborów na wybory nie ma kontaktów społecznych, dlatego 50 % mieszkańców nie poszło na wybory i z czego połowa miała inne preferencje. Dialog społeczny jest konieczny – powiedziała. Poruszyła kilka zagadnień do rozważenia. Pierwsza rzecz to sprawa demografii. Dzietność w Gdańsku wg Raportu wynosi 0,856 urodzeń, tzn. że miasto wymiera. Dzietność odtworzeniowa to 2,1 urodzeń. Co w tej sprawie robi miasto? Kobiety rodzą, kiedy mają zapewnione warunki bytowe. Z Raportu wynika również, że dzieci rodzą się na południu Gdańska, gdzie nie ma żadnej infrastruktury, co raczej nie zachęca do powiększania rodziny. Infrastruktura znajduje się w sercu Gdańska, w Śródmieściu, gdzie jest przyrost mieszkań, ale nie ma przyrostu dzieci. Powiedziała, że należy analizować to co posiadamy i podejmować właściwe działania. Drugi problem, który zmartwił mówczynię odnośnie dzieci, to taki problem, że Rada Młodzieżowa przyjęła postulat, że potrzebuje psychiatrów i psychologów. Komisjo Edukacji, coś trzeba z tym zrobić. Nie ma zajęć pozalekcyjnych, nie ma rozwoju, wszelkie tego typu usługi komercjalizujemy. Przypomniała, że wiele lat temu postulowała budowę lodowiska myśląc, że będzie ogólnodostępne, to zostało ono skomercjalizowane. To wszystko należy brać pod uwagę, bo to jest nasza przyszłość, albo jej brak. Zdaniem mówczyni, Raport ten wymaga głębokiego zastanowienia i pogłębienia. Kolejny poruszony temat to konsultacje społeczne. Dzisiejsze, wcześniejsze wystąpienia same się recenzują tak, że ich wogóle nie było. Mamy atropy demokracji. Z Raportu wynika, że konsultacje odbywają się na wszystkich poziomach, a w realu tak się nie dzieje. We Wrzeszczu proponuje się tramwaj między blokami. Powiedziała, że jako dziecko mieszkała 2 metry od linii tramwajowej na parterze budynku i wie, co znaczy tramwaj pod oknami. Szanujmy się i twórzmy prawdziwe warunki do życia - dodała. Będąc swego czasu radną miasta pisała do znudzenia nt. ulicy Słowackiego, która po wielu latach została w końcu zbudowana. W osi ulicy jest pas na tramwaj i tramwaj „10” który wciną się w kolejkę na Morenie i linia ta może być przedłużona ul. Potokową, Słowackiego aż do Kościuszki i nie będzie żadnych wygibasów pt. ul. Bohaterów Getta Warszawskie i Klonowa. To co zamierza zrobić się z ul. Klonową to jest skandal. Proszę przejechać tam samochodem i zwizualizować, że wcinamy się w ul. Klonową, 250 metrów. Zapytała, kto jest autorem tego pomysłu? Była na spotkaniach i nie wskazano tego autora, nie ma autora. Kolejny temat to sprawa niepełnosprawnych. Przypomniała, że była fanką jazdy na rowerze, ale uległa ciężkiemu wypadkowi podczas jazdy na rowerze i jest osobą niepełnosprawną. Budynek Dyrekcyjna 5 to nie jest najlepsza lokalizacja na załatwianie niepełnosprawnych. Są w mieście lepsze lokalizacje i poszukajmy takiego budynku, żeby osoby niepełnosprawne mogły godnie być potraktowane, bo miarą człowieczeństwa jest stosunek do osób niepełnosprawnych i stańmy na wysokości zadania. Zwróciła się do radnych o wybór pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych. Ostatni poruszony temat to problem

Westerplatte. Miasto ma otrzymać 14 milionów złotych w ramach rekompensaty. W 1999 roku jako przewodnicząca Rady Miasta Gdańska wręczała Honorowe Obywatelstwo żyjącym Westerplaczykom. O tamtego czasu na Westerplatte niewiele się działo. Nasza tablica jest dziwnie schowana, jest z tyłu za koszarami. Dodała, że większość wycieczek o tym nie wie, że Rada Miasta Gdańska ufundowała tablicę, na której są wymienieni wszyscy Westerplaczykowie. Pochylmy się z troską nad tym, żeby ten teren jako symbol był właściwie zadbane. Należy do światowego związku miast, gdzie są bitwy plenerowe. Musimy o to dziedzictwo dbać, tak samo jak ECS, żeby powstała placówka naukowo-badawcza, ponieważ wymierają świadkowie historii najnowszej.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję. Głos zabierze pan Waldemar Kundo, przygotowuje się pani Maria Pikuła.

PAN WALDEMAR KUNDO – mieszkaniec Gdańska

Powiedział, że występuje w imieniu mieszkańców Wrzeszcz, ul. Klonowej, Brzozowej, Lenziona, Dmowskiego, Grunwaldzkiej 115, właściciele firm i najemców okolicznych terenów planowanej inwestycji tramwaju Klonowa. Cały czas istnieje nieczytelna informacja - brak konsultacji społecznych jak informacji o całkowitych kosztach inwestycji. Koszt samego projektu już przekracza budżet miejski o 1,6 mln zł, a nie wiadomo jaki będzie całkowity koszt inwestycji, a z informacji wynika, że będzie pokryta ze środków unijnych. Nie są jasne koszty finansowania, koszty społeczne tego projektu. Planowana jest też inwestycja wieżowca na obecnym placu manewrowym autobusów i tam również brak informacji i konsultacji społecznych. Przypomniał, że w marcu odbyło się w DRMG spotkanie, a odzewu nie ma do tej pory. Wszyscy użytkownicy, mieszkańcy, handlowcy, najemcy, właściciele, osoby odprowadzający podróży zostaną pozbawieni korzystania swobodnego z przestrzeni miejskiej. Przy okazji realizacji tej inwestycji zostanie zlikwidowany parking, brak oceny skutków handlu przy dworcu, budowa spowoduje likwidację miejsc pracy, około pięćdziesięciu firm, co skupia około dwieście osób pracujących w tej okolicy. Nie ma oceny wpływu na środowisko ani na bezpieczeństwo lub jego brak. Plan alternatywny, nasz - nie został przedstawiony. Prawdopodobnie najlepsza trasa byłaby pomiędzy Lidlem a Galerią Bałtycką i też nie może doczekać się konsultacji i oceny tego planu. Realizacja tej trasy spełniłaby potrzeby. Solidaryzują się i popierają działania mieszkańców ul. Bohaterów Getta Warszawskiego w tym temacie i zastanawiają się, czy władza wykona to przeciw wyborcom, czy zgodnie z nimi. Wnioskuje o wykreślenie z planu ogólnego możliwości przebiegu linii tramwajowej Klonową do dworca Wrzeszcz, a wpisanie jej pomiędzy Galerią Bałtycką a Lidlem. To rozwiązanie ukierunkuje przyszłościowo linie Słowackiego i zamknięcie pętli Morena.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję. Głos zabierze pani Maria Pikuła, przygotowuje się pani Beata Matyjaszczyk.

PANI MARIA PIKUŁA – mieszkanka Gdańska

Powiedziała, że jest Gdańszczanką od 1973 roku, a od 1980 roku mieszka w dzielnicy Nowy Port i reprezentuje jej mieszkańców. Zwróciła się z dwoma postulatami i wnioskami Nowego Portu do prezydenta i rady miasta. Polserwis truje mieszkańców

Nowego Portu już 28 lat. Z jej wiedzy wynika, że umowa Polserwisu wygasa 22 września br., dlatego zwraca się z gorącą prośbą do władz miasta, aby umowy tej nie przedłużać. Proces spalania odbywa się tam nie tylko w ciągu dnia, ale i w nocy. Powietrze zatrute jest odczuwalne nie tylko w Nowym Porcie, Brzeźnie czy Letnicy, ale trafi ono również do innych, dalszych dzielnic Gdańska. Wyraziła przekonanie, że nie pieniądze są najważniejsze, ale zdrowie, dlatego prosi o rozważenie nieprzedłużenia umowy z Polserwisem. Przypomniała, z czym zmagał się Nowy Port w trakcie przeładunku węgla, jaki miał miejsce w poprzednim sezonie grzewczym 2022/2023. Kolejny temat to ulica Wyzwolenia, która jest za wąska na ruch samochodów ciężarowych, bo jest problem przy wymijaniu. Ulica ta jest bardzo ruchliwa. Przypomniała, że gdy była remontowana ulica Władysława IV i Oliwska i były głęboko rozkopywane po to, aby te ulice przygotować dla samochodów ciężarowych. Ulica Wyzwolenia swego czasu była ulicą osiedlową, a na czas remontu wyżej wspomnianych ulic rada Osiedla Nowy Port wyraziła zgodę, aby poprowadzić ruch samochodów ciężarowych ul. Wyzwolenia i niestety, tak pozostało do dzisiaj i pełni rolę ulicy miejskiej. Wie, że mówi się o budowie nowej ulicy Wyzwolenia, ale kiedy ona będzie? Poprosiła, aby władze miasta spowodowały, aby te największe samochody ciężarowe skierować na inne ulice Nowego Portu do tego przygotowane. Poprosiła władze miasta o spotkanie z mieszkańcami Nowego Portu i porozmawiania nt. Nowej Wyzwolenia i ewentualnej zmiany ruchu dla samochodów ciężarowych. Poprosiła o wsparcie w tych dwóch poruszonych sprawach.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję. Głos zabierze pani Beata Matyjaszczyk, przygotowuje się pani Agnieszka Wąsowska-Telega.

PANI BEATA MATYJASZCZYK – mieszkanka Gdańska

Powiedziała, że jest tutaj jako przedstawiciel najbardziej aktywnych mieszkańców, czyli przedstawiciel organizacji pozarządowych i chce podsumować rok 2023, który był rokiem ciekawym dla organizacji pozarządowych. Warto zwrócić uwagę na to, że jest to kolejny rok, gdzie odbudowują się jako organizacje pozarządowe po dwóch kryzysach. Pandemii, co widoczne jest w kadrach organizacji, bo brakuje pewnego pokolenia osób aktywnych a drugi element to pomoc Ukrainie, gdzie aktywność ich trochę wyczerpała. Rok 2023 przyniósł otwarcie Centrum Dolna Brama, oczekiwanego miejsca aktywności mieszkańców, gdzie każda organizacja pozarządowa, każdy aktywny mieszkaniec może zarezerwować salę, poprowadzić zajęcia. Przestrzeń bardzo potrzebna, ale już trochę za mała, bo okazuje się, że jesteśmy bardzo aktywni. Rok 2023, zgodnie z programem współpracy, przyniósł zwiększenie środków na działania organizacji pozarządowych. Patrząc na kwotę nominalną, to brzmi to imponująco. 110 mln zł – na taką kwotę zadania zrealizowały gdańskie organizacje pozarządowe. Natomiast, w momencie, kiedy zacznie się dokładnie przyglądać tej kwocie, w zakresie zadań, które są realizowane, to już nie wygląda tak dostojnie. Wzrost w stosunku do roku poprzedniego 10%, natomiast inflacja, wzrost płacy minimalnej przełożyło się na to, że koszty realizacji zadań przez organizacje pozarządowe wzrosły o 17%. W związku z tym, wzrost, który się dokonał, nie przekłada się na faktyczne zwiększenie ilości środków w organizacjach pozarządowych. Dalej powiedziała, że może być przeświadczenie, że organizacje pozarządowe powstały po to, żeby świadczyć swoją pracę społecznie na rzecz

mieszkańców. W większości może zgodzić się z taką opinią, natomiast trzeba popatrzeć na strukturę tych środków. 90 % środków wydatkowanych z budżetu miasta Gdańska organizacje pozarządowe są to środki na zadania, które miasto musi wykonać na rzecz mieszkańców. Wynikają one między innymi z ustaw o pomocy społecznej, pieczy zastępczej, realizowanych projektów unijnych. Duża część tych środków to działania związane ze sportem. Duże wydarzenia kulturalne też są autorstwem organizacji pozarządowych na co idą znaczne środki z budżetu miasta. Pozostają natomiast działania, które kształtują aktywność obywatelską, do której mieszkańcy są namawiani. Środki przeznaczone na wsparcie seniorów w roku 2023 wyniosły 170 tysięcy złotych. Dodała, że z roku na rok wzrasta kwota środków przeznaczanych na lokalne centra, którymi się chlubimy. W roku 2023 było 27 centrów, to okazuje się, że miesięczne utrzymanie jednego centrum to ok. 6 tysięcy złotych, w tym musi być wynagrodzenie osoby zarządzającej tym centrum, tworzy przestrzeń dla mieszkańców, media i czasami czynsz. Pokazuje to, że te środki, pomimo, że z roku na rok jest ich coraz więcej, nie przystają do rzeczywistości. Żeby to zobrazować, to można powiedzieć, że dzisiaj możemy podziękować aktywnym mieszkańcom i nie zachęcać ich do tworzenia kolejnych organizacji pozarządowych, dlatego, że nie mamy takiej przestrzeni. Mamy tyle aktywnych organizacji, że jak popatrzy się na wyniki konkursów w kontekście ile organizacji złożyło projekty, a ile mogło otrzymać środki, to okazuje się, że złożonych jest dwa razy tyle ofert niż jest środków na to, pomimo tego, że dotacje te nie są przyznawane w wysokości wnioskowanej. Zdaje sobie sprawę z tego, że Raport jest bardzo obszernym dokumentem, sprawozdanie z programów strategicznych, operacyjnych, rozwojowych też jest obszernym dokumentem, dlatego zachęca do zapoznania się ze sprawozdaniem programów współpracy, gdzie widać dokładne kwoty na co są przeznaczane i jakie jest zapotrzebowanie ze strony organizacji, tzn. ile więcej działań na rzecz mieszkańców mogłyby zrobić. Kolejny dylemat to kwestia lokali dla organizacji pozarządowych. Grupy podwórkowe mogą funkcjonować na podwórku, organizacja potrzebuje przestrzeń, chociażby do przetrzymywania dokumentów. W Gdańsku obecnie są cztery takie miejsca – dwa prowadzone przez instytucje miejskie to jest ECS i Dolna Brama. Dwa przez organizacje pozarządowe, gdzie organizacja może otrzymać bezpłatnie salę, miejsce na dokumenty, ale w stosunku do ilości organizacja, jaka funkcjonuje jest to zdecydowanie za mało. Problemem są również kwestie najmu lokali. Organizacje realizujące usługi społeczne pieniądze na utrzymanie tych lokali pozyskują z dotacji miejskiej i w momencie wzrostu kosztu utrzymania lokalu, organizacja staje w dylemacie z czego ma zrezygnować. Najbardziej w tym poszkodowani są mieszkańcy, bo jak nie ma środków to ogranicza się ilość świadczonych usług. Poinformowała, że jest gro organizacji gotowych do dłuższego utrzymania lokali i potrzebne tutaj są dobrze wypracowane mechanizmy udostępniania tych lokali, odpowiedzialności za nie i kwestia czynszu. Oczywiście, nie każda organizacja pozarządowa musi mieć swój lokal, ale powinna być wypracowana polityka dla tych, którzy potrzebują miejsca na spotkanie, czyli zwiększenie miejsc ogólnodostępnych. Kwestia ostatnia to strona internetowa miasta, która jest bardzo interesująca publicystycznie. Znajduje się na niej bardzo dużo informacji, w tym też z życia organizacji pozarządowych. Natomiast w momencie, kiedy poszukuje się informacji dotyczącej kwestii administracyjnych pozostaje Biuletyn Informacji Publicznych, który jest bardzo mało przyjazny. Jest zakładka Puls Miasta, ale trzeba wiedzieć, że tam należy szukać informacji o organizacjach pozarządowych.

Podsumowując rok 2023, podziękowała wszystkim tym, którzy byli zaangażowani we współpracę, otwarci na propozycje, podejmowali trudne dyskusje na temat środków, rodzajów zadań zlecanych organizacjom pozarządowym. W szczególności podziękowała pracownikom Wydziałowi Rozwoju Społecznego, którzy są otwarci i zawsze podejmują tematy, nawet te trudne. Ważne jest jednak spojrzenie z punktu budżetu Miasta Gdańska, bo oczekujemy wysokiej jakości usług i dużego zaangażowania mieszkańców również w formach zorganizowanych, czyli organizacji pozarządowych. Musi to być ważne z punktu widzenia wspierania tych podmiotów, tworzenia dla nich warunków, jak również myślenia o mikrodotacjach. Przypomniała, że w tym sektorze funkcjonuje od ponad dwudziestu lat, a od piętnastu lat mówi się o ekonomii społecznej, środkach zewnętrznych, które w większości nie są dostępne dla tych, którzy prowadzą drobną, ale ważną aktywność w społecznościach lokalnych. Życzy sobie i wszystkim, aby ten kolejny rok był tak dobry jak rok 2023, ale lepszy, jeśli chodzi o wspólne rozwiązywanie problemów mieszkańców Miasta Gdańska.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję. Głos zabierze pani Agnieszka Wąsowska-Tełęga, przygotowuje się pan Jakub Hamanowicz.

PANI AGNIESZKA WĄSOWSKA-TEŁĘGA – mieszkanka Gdańska

Powiedziała, że zwraca się jako mieszkanka Gdańska, Wrzeszcza Górnego. W Raporcie o stanie miasta, w którym wg niej, zabrakło jednej bardzo istotnej kwestii. Uważa, że Gdańsku mamy kryzys zaufania do władzy i że jest to kryzys zasłużony. Jedna młoda osoba powiedziała, że chociaż się tutaj urodziła i skończyła studia, a dziś pracuje, czuje się wypychana z Gdańska. Brak mieszkań, chaotyczne inwestycje realizowane z pominięciem zdania mieszkańców, szczątkowe kompetencje rad dzielnic, ograniczone procesy konsultacyjne – to wszystko nie sprzyja zaufaniu. Nie buduje zaufania także protekcyjnie traktowanie mieszkańców. Powiedziała, że kiedy na kilka dni przed wyborami do Parlamentu Europejskiego spotkała przed Manhattanem prezydent Dulkiewicz, zapytała o planowaną w tamtym miejscu inwestycję – wyburzenie Manhattanu i wybudowanie 120 metrowego apartamentowca. Usłyszała wymówki, przede wszystkim o tym, że kiedy budowano Quattro Towers ludzie również protestowali, że będą korki, a przecież jest okej. Zaprosiła na wąską i malowniczą ulicę Batorego w godzinach szczytu – tam nie jest okej, podobnie jak na zatłoczonych przystankach tramwajowych. W godzinach szczytu pasażerowie wysiadający mimowolnie uniemożliwiają innym osobom wsiadanie do tramwaju – tak dużo ludzi jest na tych wąskich przystankach. Okej nie jest również mówienie, że 120-metrowy apartamentowiec to tylko luźny pomysł. Skoro tak, to po co umieszczać go na makietach. Manhattan jest dziś kontynuacją tradycji wrzeszczańskiego rynku. Dwadzieścia lat temu dostał nagrodę Stowarzyszenia Architektów Polskich między innymi za „trafne wpisanie się i uzupełnienie otoczenia współczesnej dzielnicy handlowej jaka zawsze, nie tylko dla Gdańszczan, było to miejsce”. Manhattan realizuje także funkcje społecznie użyteczne. Dziś działa tam nie tylko prężna biblioteka, setki dzieci uczęszczają na zajęcia artystyczne. Można skorzystać z oferty zajęć sportowych czy nauki języków obcych. W Manhattanie mieści się nawet kościół. To niezwykle demokratyczne i dostępne miejsce. Nasz rynek pod dachem. Czy kluczowe funkcje społeczne można jakoś zastąpić? Z pewnością. Już kilkanaście lat temu debatowano nad przebudową skweru przy ulicy Waryńskiego, stworzeniem tam

infrastruktury społecznej. Kilka lat temu miasto ogłosiło konkurs na projekt zmodyfikowanej ul. Partyzantów – uzupełniona zabudowa a nawet woner. Niestety o rychłej realizacji żadnej z tych społecznie użytecznych inwestycji, także mieszkaniowych, nie słyszymy. Zamiast tego pojawia się decyzja o blisko 40-metrowym budynku w miejscu Aioli i pomysł na 120 metrowy apartamentowiec. Czy to wymarzona lokalizacja? Z pewnością dla inwestora i dla osób, które z dworca Centralnego w Warszawie w ciągu 2,5 godziny dojeżdżają na weekend do Wrzeszcza, do swojego apartamentu z widokiem na Hel. Tylko proszę nam nie wmawiać, że w tej inwestycji chodzi o jakże potrzebne w mieście mieszkania, bo to nie będą mieszkania dla zwykłych mieszkańców. Nie dla mojej znajomej, która czuje się wypychana z Gdańska. W dalszej części wystąpienia odniosła się do wypowiedzi prezydenta Piotra Grzelaka, który wspominał o ograniczeniu wysokości zabudowy do trzydziestu metrów. Ograniczenie to dotyczy tylko odcinka od ul. Do Studzienki do ul. Jaśkowa Dolina i nie obejmuje to terenu Manhattanu. Obejmuje dom kupca, który ma być podwyższony do maksymalnej wysokości, ale kawałek dalej mamy budynek Aioli, który otrzymał już warunki zabudowy dla 39 metrów, a że tam nie ma miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, to inwestor może występować już o pozwolenie na budowę. Powiedziała, że w dobrym mieście, w mieście, w którym mieszkańcy mogą ufać swoim włodarzom, przed rozmową o tego typu inwestycjach wiedzielibyśmy najpierw jak planuje się rozwijać dzielnicę, jakie rozwiązania komunikacyjne za tym pójdą, gdzie będą niezbędne usługi społeczne. Wiedzieliby z całą pewnością, że pośród miejskiego tranzytu ludzi przesiadających się, a także przyjezdnych, znajdzie się także przestrzeń dla lokalnych mieszkańców i ich codziennych spraw. W takim mieście przed rozmową o tego typu inwestycjach mieliby miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który podobnie jak tego co było w Gdyni - lepiej skonsultowany społecznie – powinien mieć nadrzędność nad planem ogólnym. 120 metrów to ponad dwa razy więcej niż ma dolarowiec czy Quatro Towers. W dobrym mieście mieszkańcy mogą ufać, że takie pomysły nie przejdą, bo miasto nawet nie wpuści ich na makiety. W takim mieście nie musiałabym dzisiaj brać urlopu a obecne na widowni osoby z Wrzeszcza nie musiałyby zmieniać grafików pracy, żeby tutaj dzisiaj być. Ale tego zaufania brakuje, dlatego wrzeszczanki i wrzeszczanie biorą sprawy w swoje ręce. Pod wnioskiem o wystąpienie na dzisiaj Radzie chętnie podpisywały się osoby młode i seniorzy mieszkający w apartamentach i mieszkaniach komunalnych. Emeryci i osoby pracujące. Łączy nas sprzeciw wobec zastąpienia Manhattanu przeskalowaną i przytłaczającą inwestycją. Działają w tej sprawie aktywiści, ustępujący radni dzielnicowi a także nieformalne grupy, takie jak ta skupiona wokół inicjatywy Wrze -serce Gdańska, która stworzyła internetową petycję do Rady Miasta Gdańska w sprawie planu dla centrum handlowego Manhattan, którą podpisało już 1248 osób. Dodała, że radni dzisiaj otrzymali petycję i zachęca do złożenia podpisu pod nią oraz do wspólnego działania na rzecz Wrzeszcza i na rzecz całego Gdańska tworzonego z mieszkańcami i dla mieszkańców. Mieszkańcy są na to gotowi i mieszkańcy tego oczekują.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję. Głos zabierze pan Jakub Hamanowicz, przygotowuje się pani Ewa Damps.

PAN JAKUB HAMANOWICZ – mieszkaniec Gdańska

Na samym początku swojego wystąpienia odniósł się do wypowiedzi przedmówczyni pani Elżbiety Grabarek-Bartoszewicz, dotyczącej zdrowia psychicznego w temacie młodzieży. Zdziwiło go to, że padły tutaj słowa o Młodzieżowej Radzie Miasta Gdańska, która przegłosowała uchwałę i zajmuje się tematem zdrowia psychicznego. Zastanawia się, jak była przewodnicząca Rady Miasta Gdańska może myśleć, jak jedna uchwała może wpłynąć na poprawę zdrowia psychicznego. Jest to długa praca, która przez Radą jest wykonywana jak również przez miasto i jest wykonywana oraz organizacje działające też w Warszawie, z którymi współpracuje Młodzieżowa Rada. Dalej powiedział, że jeżeli osoba, która jest członkinią Polskiego Komitetu Słowiańskiego, które niestety, ale tak naprawdę jest powiązane z osobami wspierającymi jawnie politykę Władimira Putina, wspierają politykę wobec Ukrainy jaką prowadzi Rosji i taka osoba, która należy do takiego komitetu mówi o zdrowiu psychicznym, to zdrowie psychiczne będzie ważne wtedy, kiedy młodzi ludzie będą dobrze czuć, kiedy będą w Polsce czuć się bezpiecznie, a nie wtedy kiedy ludzie sympatyzujący z takimi ugrupowaniami będą mówić jak to zdrowie ma wyglądać. Przechodząc do tematu mobilności powiedział, że dużym sukcesem miasta jest osiemnaście nowych autobusów elektrycznych. Powiedział, że po Gdańsku porusza się komunikacją miejską ale również za pomocą Mevo. Jak wiadomo pierwszy projekt Mevo nie był wielkim sukcesem, ale drugi się już przyjął i widać, że mieszkańcy z niego korzystają. Ważnym tematem jest również Nowa Warszawska, która powstała i funkcjonuje. Poza tematami mobilności jest temat ekologii. Przy Amber Expo powstało 230 paneli fotowoltaicznych, co jest pozytywną informacją, że miasto idzie w kierunku zielonej energii. Kolejnym tematem jest zbiornik retencyjny Jaśkowa Dolina, który można podziwiać i jest fantastycznym przystankiem zjeżdżając z Moreny na tereny Wrzeszcza. Zauważyć również należy posadzenie 4,6 tysiąca drzew w mieście. Powiedział, że działania, które wydarzyły się w 2023 roku są fantastyczne. Uwaga jest tylko taka, że przy zbiorniku retencyjnym Jaśkowa Dolina jest przedszkole Pozytywne Inicjatywy i mieszkańcy bardzo mocno postulowali o to, aby zapewnić miejsca postojowe, bo mają problem z odbiorem dzieci. Z kolei, jeśli chodzi o inne tematy związane z mobilnością jest bardzo zadowolony z tego, w jakim kierunku miasto działa. Również zadowolony jest z kampanii „Nie śpij, bo cię przegłosują”. Ostatnim tematem, który poruszył to przejęcie w niedługim czasie prezydencji w organizacji Euroregion Bałtyk przez województwo pomorskie. Chciałby, aby Miasto Gdańsk włączyło się w 2025r. do prowadzenia tej prezydencji i żeby we współpracy z Urzędem Marszałkowskim bardzo wspierało działania na rzecz rozwoju naszego regionu, ale również miasta Gdańska. Kończąc, zwrócił uwagę na to, że miasto idzie w kierunku rozwoju, ale musi cały czas pamiętać o tym, aby uważać na takie tematy jak miejsca parkingowe przy szkołach zbiorniku retencyjnym. Obiady w szkołach, aby wprowadzić wege obiady, gdyż dużo osób przerzuca się na dietę wegetariańską, co może przełożyć się na jakiś trend.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję. Głos zabierze pani Ewa Damps, przygotowuje się pan Dastin Suski.

PANI EWA DAMPS – mieszkanka Gdańska

Powiedziała, że reprezentuje dzielnicę Stogi, a temat to działki ogrodowe Kaczeńce. Dlaczego mają być sprzedane? Najpierw miały być sprzedane, a teraz umowa jest przekształcona na relokację na teren Sobieszewa. Zapytała, dlaczego mają się tam przenieść? Działki przy ul. Kaczeńce są tam od wojny i umowy na nie mają jeszcze na ok. 35-39 lat. Stogi z jednej strony mają Siarkopol, z drugiej rafinerie a z trzeciej stocznię. Ogródki to tereny zielone, którymi zainteresowany jest developer. Poprosiła władarzy miasta o pomoc w zachowaniu tych działek.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję. Głos zabierze pan Dastin Suski, przygotowuje się pan Łukasz Samborski.

PAN DASTIN SUSKI – mieszkaniec Gdańska

Powiedział, że jest psychologiem, psychoterapeutą i wiceprezesem Fundacji Fosa, która zajmuje się obszarem zdrowia psychicznego. Organizacja ta specjalizuje się w tym obszarze i nie jest to tylko wsparcie indywidualne psychologów, psychiatrów czy psychoterapeutów, ale jest to też mieszkalnictwo wspomagane, aktywizacja zawodowa, poradnie rodzinne i inne innowacyjne środowiskowe formy wsparcia, również dzieci i młodzieży. Dzisiaj chciałby powiedzieć o obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. To, że jest to palący i duży problem, jeśli chodzi o ich dobrostan i zdrowie psychiczne, wiemy już wszyscy. Musimy mieć jednak tą świadomość, że bardzo często przelewa się to na inne obszary życia – na edukację, na życie społeczne czy życie codzienne rodzin. Powiedział, że cieszy się z tego, że jest gdańszczaninem i może działać w Gdańsku, bo jest tutaj dużo więcej możliwości. Gdańsk w porównaniu do innych miast na prawach powiatu, przoduje w innowacyjności, łątaniu luk systemowych psychiatrii dzieci i młodzieży i wybija się wraz z Warszawą na tle całego kraju, ale nie znaczy to, że jest łatwo i idealnie. Realizując zadania skupiają się bardzo mocno na wsparciu. Nie lubi bezczynności i najtrudniejszym dla niego jest to, że gdy przychodzą ludzie i zaczyna być problem, gdzie ich odesłać. Promocje i rekrutacje do projektów robione są zawsze przy okazji, ale zaczynając każde nowe zadanie, to w przeciągu 2-3 miesięcy mają pełne obłożenie i długie kolejki, które przekraczają 1,5 roku czasu. Nawet, gdy nie wszystkie rzeczy są zadaniem gminy, a są zadaniem systemowym, to przekłada się to na życie mieszkańców Gdańska. Dzięki Gdańskowi realizowany jest punkt informacyjno-konsultacyjny (PIK). Jest to miejsce, gdzie zbierana jest baza wszystkich instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze zdrowia psychicznego. Każdy kto zgłosi się do tego punktu może uzyskać doraźne wsparcie psychologiczne i informację – jakie organizacje specjalizują się w danej problematyce i w danych obszarach. W PIK-u zaczynamy coraz częściej mierzyć się z tym, że naszym konsultantom jest coraz trudniej przesyłać bezpośrednio do tego wsparcia, bo system ten zaczyna się korkować. Była tutaj mowa o raporcie finansowym i jako organizacje pozarządowe zdają sobie sprawę, że finansów jest za mało a czas ten jest coraz trudniejszy, dlatego starają się pozyskiwać fundusze, które będą odciążały gminę, ale będą realizowały wsparcie dla mieszkańców. Powiedział, że ich fundacja podpisała umowę z NFZ i utworzyli trzy poradnie pierwszego poziomu referencyjnego po to, żeby część mieszkańców Gdańska móc do nich odesłać i mogli szybciej uzyskać wsparcie. Powiedział, że czasem są sytuacje takie, że dziecko w wieku 16 lat trafia po wsparcie

– jest próba samobójcza, była interwencja policji, karetki, trafia do szpitala i jest to pierwsze zabezpieczenie fizyczne, ale wychodząc ze szpitala chcąc dostać się do psychiatry – nie ma nic. Ale najtrudniejsza sytuacja jest również wtedy, kiedy jest tuż przed 18-tym rokiem życia, bo do 18-tego roku życia nie doczeka się do swojego specjalisty, a od 18-tego roku życia musi wejść od nowa w kolejkę. Mówi o lukach systemowych, to nie jest wina miasta, ale przedkłada się to na sytuację tego jak funkcjonują klasy, ponieważ dziecko w kryzysie dalej na lekcjach jest i dalej często te kryzysy dotyczą pozostałych uczniów klasy. Jeśli chodzi o Fundację, to w ciągu roku korzysta z niej z niej pięć tysięcy mieszkańek i mieszkańców Gdańska. Takich organizacji w Gdańsku jest więcej. Wyjście z kryzysu psychicznego to długa droga i bardzo kosztowna, bo jeden kontakt ze specjalistą to droga usługa. W organizacjach pozarządowych coraz bardziej spotykają się z tym, że specjaliści coraz częściej odchodzą do rynku prywatnego. Mieszkanki i mieszkańcy Gdańska, którymi się zajmują, cierpią w milczeniu, znikają z życia codziennego i osobistego i najczęściej nie w sposób medialny, tylko w czterech ścianach. Boją się często obarczeniem poczucia winy czy osądzeniem, że coś jest nie tak w tej rodzinie, dlatego bardzo często tych problemów nie widać. Coraz większym problemem jest to, że poza dziećmi zaczynają na zdrowiu psychicznym podupadać rodzice. Powiedział, że dwa tygodnie temu był w grupie roboczej na wojewódzkiej radzie psychiatrii dzieci i młodzieży i szpital wojewódzki na Srebrzysku zaczął znowu mówić o tak dużym przeludnieniu, że się zastanawiał czy nie będzie musiał wstrzymać przyjęć. Pomoc społeczna, edukacja pełnią bardzo ważne funkcje i jeżeli nie będziemy wspólnie działać, międzyresortowo i nie będziemy szukać swoich potencjałów i współpracy to będzie nam bardzo trudno i ten pożar będzie rósł bo w końcu będzie go widać poza mieszkaniem. Powiedział, że jeżeli chodzi o Gdańsk to nasze organizacje pozarządowe wiedzą jak działać. Mamy specjalistów, ale coraz częściej jest nam coraz trudniej działać, bo jak mówiono tutaj o inflacji i środkach, to nas to też dotyka i nam jest coraz trudniej przelać nasze zaangażowanie na tą jakość i coraz więcej musimy wkładać wysiłku, żeby ta jakość nie podupadła.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję. Głos zabierze pan Łukasz Samborski.

PAN ŁUKASZ SAMBORSKI – mieszkaniec Gdańska

Powiedział, że ze strony organizacji pozarządowych padło kilka głosów i nie chciałby ich powtarzać, ale podejmie kilka innych kwestii. Przedstawił się, że jest dyrektorem Fundacji RC, ale również członkiem Gdańskiej Rady Organizacji Pozarządowych, Gdańskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, ale także Pomorskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Powiedział, że dzisiaj rano wspólnie z partnerami mieli przyjemność otworzyć nowy, na nową perspektywę ośrodek wsparcia ekonomii społecznej na miasto Gdańsk, na powiat gdański, powiat nowodworski i powiat kartuski. Zachęcił wszystkich radnych do współpracy w tym zakresie. Wie, że część radnych zna już podmioty ekonomii społecznej, współpracuje z nimi i korzysta z ich usług, między innymi Fundacja Świat Wrażliwy i kawiarnia Caffè Aktywni, kawiarnia ToMy, Spółdzielnia Socjalna ZEROBAN i warto zainteresować się ich działaniem i współpracować. Fundacja również prowadzi sklep ekonomii społecznej w centrum Handlowym ALFA i jest to przykład międzysektorowej współpracy – partnerami jest Galeria Alfa, my jako organizacja pozarządowa i samorząd gdański, Wydział Rozwoju

Społecznego. Jest to jedyne miejsce w Polsce, gdzie można produkty ekologiczne kupić w galerii handlowej. Wyraził swoje zadowolenie, że może po raz kolejny wystąpić na sesji Rady Miasta Gdańska i skorzystać z obywatelskiego przywileju, jakim jest zabranie głosu i podzielenie się kilkoma uwagami. Po pierwsze, odniósł się do swojego postulatu z roku ubiegłego, czyli utworzenia gdańskiego funduszu na rzecz zmian klimatycznych lub gdańskiego funduszu ekologicznego – chodzi o formułę regrantingu, czyli zlecenia prowadzenia takiego funduszu przy organizacji pozarządowej, czy jakiemuś partnerstwu i docelowo współtworzenia takiego funduszu z biznesem, i stworzenie mocnej marki. Poinformował, że wczoraj był na konsultacjach programu współpracy miasta Gdańsk z organizacjami pozarządowymi i temat ten również się tam pojawił i ma nadzieję, że uda się to w przyszłości zrealizować, bo stoimy przed dużymi wyzwaniami związanymi w zakresie zmian klimatycznych ale również w zakresie budowania świadomości w tym zakresie. Wciąż w tym temacie można wiele zrobić, nie tylko w szkołach, ale przede wszystkim wśród osób dorosłych, bo w szkołach ta świadomość jest coraz większa. Obecnie w Gdańsku jest kilka funduszy regrantingowych, między innymi fundusz senioralny, młodzieżowy. Cieszy się, że ubiegłym roku uwzględniono postulaty ze środowiska pozarządowego i wyniki ewaluacji i podwyższono środki na to zadanie za co w imieniu organizacji pozarządowych podziękował. Środki te przeznaczone są na różne tematyczne działania, wzmacniają więzi społeczne i budują społeczeństwo obywatelskie, gdyż docierają do zwykłych ludzi, bo grupy nieformalne mogą w tym narzędziu uczestniczyć i dofinansować swój pomysł. Pani Matyjaszczyk wspomniała, że mamy wiele aktywnych organizacji pozarządowych i być może już nie potrzebujemy nowych, bo można znaleźć w Gdańsku dla siebie miejsce w wielu obszarach, aczkolwiek jest wciąż wielka potrzeba kolejnych aktywistek i aktywistów. Myśli, że trend rozwoju ruchów nieformalnych utrzyma się i będzie się rozwijał, bo w Gdańsku jest to wciąż w powijakach, a w Warszawie czy Europie zachodniej ten trend coraz mocniej się wzmacnia. Drugim tematem, to zaangażowanie obywatelskie i partycypacja społeczna. Sesja Rady Miasta jest pewnym podsumowaniem prac w komisjach i przyznał, że regularnie ogląda sesje Rady Miasta Gdańska, ale ciekawa i merytoryczna praca odbywa się w poszczególnych komisjach Rady i myśli, że obywatele też chcieliby się tym dyskusjom przysłuchiwać, a nie tylko korzystać z zapisów protokołu. Taka możliwość pozwoliłaby na większe doinformowanie mieszkańców o poszczególnych tematach prac i podejmowanych decyzjach, również większa transparentność działań rady i radnych na większą jawność działań poszczególnych radnych, dzięki czemu mieszkańcom może być łatwiej oddać na poszczególną osobę, jeśli będzie się starała o reelekcję. Wie, że wiele radnych ciężko pracuje merytorycznie na komisjach. Taki postulat składa na ręce Rady, pani prezydent o rozważenie możliwości transmisji z posiedzeń komisji Rady lub nagrywania prac komisji i udostępniania nagrań również w wersji wideo. Ostatni poruszany temat to rady dzielnic, do których niedługo odbędą się wybory. Zachęca do kandydowania jak również do wzięcia udziału w wyborach. W wyborach 15 października 2023r. do parlamentu była rekordowa frekwencja, w samorządowych i europejskich była ona o wiele niższa. Przy wyborach do rad dzielnic frekwencja jest szczególnie istotna, gdyż za frekwencją idą wyższe środki na rozwój społeczności lokalnej będące w dyspozycji rady. Dlatego składa drugi postulat na ręce rady i pani prezydent, aby szczególny nacisk położyć na kampanię profrekwencyjną również w wyborach do rad dzielnic, na kampanię edukacyjną i na kampanię informacyjną

o radach. W ten sposób budując zaangażowanie społeczne w swoją dzielnicową społeczność można w najlepszy sposób wspierać proces kształtowania świadomych obywateli. Kolejna rzecz, to zwiększenie kompetencji radnych dzielnic, który to temat pojawiał się w różnych kampaniach. Zwiększenie kompetencji po to, aby poszczególni radni mogli faktycznie bardziej w namacany sposób reprezentować mieszkańców danej dzielnicy i ich wspierać, a nie tylko być zderzakiem. W Gdyni w ostatnich wyborach do rad dzielnic aż w piętnastu dzielnicach nie odbyły się wybory ze względu na brak zainteresowania. Pokazało to, że przy złej polityce miasta względem jednostek pomocniczych doprowadzić może to do naturalnej śmierci tego narzędzia zwiększania włączenia obywateli we współzarządzanie miastem. Przez tą sytuację w Gdyni zwołano okrągły stół w sprawie rad dzielnic, który się odbył parę dni temu i może to pora na taki ruch w Gdańsku. Wśród radnych miasta jest wielu byłych radnych dzielnic, więc rozumieją państwo to zagadnienie i są świadomi wielu wyzwań, które stoją przed jednostkami pomocniczymi na kolejną kadencję.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję. To był ostatni głos mieszkańców nad Raportem o stanie Miasta Gdańska za 2023 rok. Odniosła się do postulatu o transmisję obrad komisji, bo takie postulaty faktycznie się pojawiają. Sesja odbywa się w godzinach przedpołudniowych – jedna z pań mówiła, że aby tutaj wystąpić musiała wziąć wolne z pracy, ale jest to jedna taka sesja dla mieszkańców w roku a radni mogą brać udział w sesji, bo mają zwolnienie z pracy z mocy prawa, natomiast mieszkańcy mogą ją obejrzeć na żywo ja również później odtworzyć, więc te godziny nie powinny być problematyczne. Natomiast posiedzenia Komisji odbywają się w większości przypadków po południu tak, żeby mieszkańcy mogli brać w nich udział, bo są one otwarte dla mieszkańców i każdy, kto ma ochotę może przyjść na posiedzenie komisji, mieszkańcy są dopuszczani do głosu, do dyskusji. Jeśli chodzi o transmisję z komisji to widzę kilka problemów, bo często omawiane są tam sprawy personalne dotyczące konkretnych osób, czy konkretnych spraw mieszkańców i taka transmisja musiałaby być wyłączana i mogłoby to być niezrozumiałe dla mieszkańców. Dlatego podjęła decyzję, że na razie nie będzie transmisji obrad komisji. Jeśli na komisji są osoby, które nie powinny słuchać informacji o danych sprawach, są proszone, aby na chwilę czy na dłużej opuściły posiedzenie komisji. Porządki obrad są publikowane z tygodniowym wyprzedzeniem, publikowany jest również terminarz posiedzeń komisji. Zachęciła do przychodzenia na posiedzenia Komisji .

DYSKUSJA

ALEKSANDRA DULKIEWICZ – Prezydent Miasta Gdańska

Ustosunkowując się do powyższych wypowiedzi, na początku podziękowała za wszystkie głosy, przyznając, że wystąpienie tutaj przed obliczem Rady, na pewno jest pewnym aktem odwagi, a wszystkie te głosy odbiera jako przejaw troski o miasto. Zmiany, które dzieją się wokół nas zawsze wywołują sprzeciw i zawsze są trudne, czy dotyczą one małej rzeczy, czy większej rzeczy. Abstrahując od konkretnych przykładów, do których się odniesie, to czy kiedykolwiek w naszym życiu jakaś zmiana

nastąpiła bez jakiegoś wewnętrznego sprzeciwu, nawet gdy ta zmiana jest przygotowana. Druga uwaga natury ogólnej to taka, że każda inwestycja narusza jakieś status quo, narusza coś do czego byliśmy przyzwyczajeni. Pytanie – co to znaczy wysłuchanie? Czy to znaczy przyznać w 100% rację, zmienić decyzję?. Proszę zwrócić uwagę, jak bardzo trudno nam jest w życiu publicznym dochodzić do jakiegoś wzajemnego zrozumienia i osiągnięcia kompromisu. Kompromis polega na tym, że każda ze stron trochę się wycofuje ze swoich racji. Powiedziała, że zmian w naszym mieście będzie bardzo dużo. Czy uważamy, że budowa Pomorskiej Kolei Metropolitalnej na Gdańsk Południe nie naruszy czyjegoś interesu, przyzwyczajenia, czy nie zabierze komuś kawałka chodnika, drogi, itp. Zapytała, czy Pomorska Kolej Metropolitalna zmieniła funkcjonowanie w różnych miejscach? Zmiany zawsze wywołują konflikt. Powiedziała, że do głosu pana Marchwickiego i pana Błauta odniesie się prezydent Grzelak i przedstawiciel DRMG. Dodała, że pamięta jak 5-7 lat temu odbywały się konsultacje społeczne w tej sprawie, rozmawiano z panami na ten temat, rozmawiano podczas spaceru na Dolnym Wrzeszczu, natomiast dzisiaj są w trakcie procesu, który wywołuje sprzeciw, ale zrobi wszystko, aby poprawić komunikację i dialog z mieszkańcami, ale na pewno nie wycofają się z budowy kluczowej inwestycji, która ma poprawić komunikację w mieście. Dzisiaj połączenie dzielnic południowych – Ujeściska, Łostowic i Piecok Migowa z Wrzeszczem odbywa się tylko i wyłącznie przez Śródmieście, Węzeł Hucisko, dlatego wiadomo, że to połączenie jest potrzebne. Państwo uczestniczyli w postępowaniu środowiskowym i w procesach sądowych i wiedzą doskonale, że te sprawy zostały już rozstrzygnięte. Dwa kolejne głosy dotyczą również inwestycji w dzielnicy Przeróbka, nazywaną roboczo schroniskiem dla osób w kryzysie bezdomności, ale naprawdę jest to placówka opiekuńczo-lecznicza. Dodała, że dzisiaj największym wyzwaniem jest zmiana i zaakceptowanie tego, że coś w naszym otoczeniu się zmieni. Więcej na ten temat powie prezydent Chabior. Głos pani Stormowskiej, dotyczył parku kulturowego. Wyjaśniła, że szukane są rozwiązania prawne. Wiele z pomysłów tutaj przedstawionych nie są możliwe do realizacji na poziomie legislacji ustalonej w Radzie. Wiele zmian, jakich potrzebuje Gdańsk, Kraków, Wrocław i inne miasta turystyczne wymagają zmian ustawowych i od wielu lat na rzecz tej zmiany podejmowane są działania, chociażby regulacje najmu krótko terminowego. Jeśli chodzi o park kulturowy do zmieniane jest podejście prezentowane ok. dwa lata temu. Wiadome jest, że potrzebne są narzędzia, które pozwolą w realny sposób wpłynąć na zasady prowadzenia działalności gospodarczej. Mówczyni wspominała o zezwoleniach na sprzedaż alkoholu. Pani prezydent powiedziała, z wysokości wpływów do budżetu z tzw. kapslowego wiadomo że sprzedaż alkoholu rośnie, o czym często się nie mówi, ale pracę nad tym są prowadzone. To jest jedyny dochód gminy, który rośnie co roku, i widać, że jest z tym problem, bo środki te muszą być wykorzystywane na profilaktykę, przeciwdziałaniu uzależnieniu. Zmieniane jest podejście do kontroli przez tzw. komisję alkoholową, gdyż uzależnienie od alkoholu, nadmierne spożycie jest poważnym problemem społecznym. Powiedziała, że będzie namawiała, aby robić wszystko, aby ograniczać możliwości zakupu alkoholu, bo jest to odpowiedzialność włodarzy za społeczeństwo, za współmieszkańców i za młodzież. Następnie pani prezydent ustosunkowała się do wypowiedzi pani Kaczmarek. Powiedziała, że teren przy Szkole Podstawowej Nr 70 po wspomnianym spotkaniu został uprzątnięty. Jeśli są inne spostrzeżenia to zostaną dzisiaj zapisane, bo być może nie ten teren sprawdzili. Odnośnie tematu związanego z ochroną zwierząt, to

była to decyzja podjęta przez władze miasta wiele lat temu, że z uwagi na okrutne traktowane zwierząt zabrano prowadzenie zadania, jakim jest opieka nad bezdomnymi zwierzętami organizacji pozarządowej. Dlatego miasto wzięła na siebie odpowiedzialność za prowadzenie tego zadania i ma w tym zakresie duże sukcesy. Schronisko jest częścią ogrodu zoologicznego, wielka praca wielu wolontariuszy, ale także ludzi, którzy z troską pochylają się nad zwierzętami. Nastąpiła również zmiana świadomości społecznej. Poinformowała, że na dzień dzisiejszy w schronisku jest 180 psów i 120 kotów, co jest efektem wielkiej pracy związanej ze sterylizacją, z czipowaniem, i polityką jaka w tym zakresie się odbyła. Jest to duży sukces. Czy można prowadzić schronisko lepiej – na pewno tak i dlatego trwa konkurs na kierownika schroniska. Z kolei pani Trzaska, również z dzielnicy VII Dwór mówiła o naturze, podejściu do dzikiej przyrody – na pewno w tym temacie można zrobić więcej i jest to zadanie dla wszystkich. Na przykładzie Mikro Lasów powiedziała, że Gdańsk jest jedynym miastem zajmującym się zmianą naszej świadomości, bo sadzenie Mikro Lasów, poza spotkaniem sąsiadów, rodziny, dobrą zabawą, spędzeniem wspólnie czasu jest uświadamianiem nas wszystkich. Można zrobić więcej, między innymi dlatego zapowiadana w tej kadencji zmiana struktury, po to abyśmy lepiej pracowali. Prezydent Piotr Kryszewski już niebawem będzie Generalnym Dyrektorem ds. Zieleni i wszystkie zadania skupione do tej pory w różnych jednostkach, wewnątrz samego Urzędu, ale także poza nim będzie koordynował i bezpośrednio podlegał pod prezydenta Miasta. Dodała, że temat ten leży jej bardzo mocno na sercu. Pani Elżbieta Grabarek – Bartoszewicz narzekła na jakość debaty w trakcie kampanii samorządowej, pani prezydent stawiała się do każdej debaty. Wielu kandydatów na radnych debatowało w różnych formułach organizowanych przez organizacje pozarządowe, partie polityczne i inne środowiska. Dodała, że na pewno rozmów o mieście i pomysłach na miasto nie jest za wiele. Program lekcji obywatelskich również temu służy, to jest uświadamianie jak ważny jest udział w wyborach, w tej dzisiejszej sesji, udział w komisjach rady, konsultacjach społecznych. Jest to praca na lata, pokolenia. Dodała, że dopóki będzie prezydentem to na tym nie poprzestanie i program lekcji obywatelskich, edukacji do przedsiębiorczości, edukacji ekologicznej, edukacji prozdrowotnej będzie kontynuować, bo wierzy w moc edukacji. Poruszone były nie najlepsze warunki, w jakich działa Miejski Zespół Orzekania o Niepełnosprawności, z czym zgadza się i jest z tego niezadowolona. Dodała jednak, że decyzją poprzedniego Konserwatora Zabytków obiekt ten przy ul. Dyrekcyjnej 5 został objęty ochroną konserwatorską, dlatego niewiele mogą tam zrobić. Ma nadzieję, że jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem to miejsce zostanie wybudowane na nowo i dostosowane tak, aby mogło służyć wszystkim obywatelom z różnymi niepełnosprawnościami. Będzie to miejsce z różnymi innymi usługami, z którego będziemy z dumni. Poruszona została również kwestia pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami, ale proszę pokazać drugie miasto w Polsce, gdzie jest zastępca prezydenta ds. równego traktowania W Gdańsku jest, a wszystkie tematy związane z nierównościami są wysoko na agendzie.

Pan Waldemar Kundo mówił o tramwaju w ulicy Klonowej, który jest jednym z bardziej wyczekiwanych jako element większego węzła komunikacyjnego.

Pani Maria Piкуła z Nowego Portu poruszyła temat Polservis, który jest trudny. Pani apeluje do mnie a ja apeluję do Wojewody, bo temat dotyczy terenu będącego własnością Skarbu Państwa. Prezydent wykonuje także zadania starosty, bo jesteśmy

gminą na prawach powiatu. Sytuacja jest taka, że umowa na ten teren, zawarta trzydzieści kilka lat temu kończy się we wrześniu tego roku. Umowa nie była zawarta przez Urząd Miejskie ani Wojewódzki, ale przed podmiot, który już nie istnieje, którego a spadkobiercą jest Skarb Państwa. Powiedziała, że wielokrotnie występowała do wojewody w sprawie tego tematu, robił to również śp. Paweł Adamowicz. Temat jest trudny społecznie dla mieszkańców Nowego Portu ale również dla nas wszystkich, bo np. w Polsersvie wszystkie odpady związane z działalnością medyczną są obsługiwane. Dodała, że są w dialogu z Wojewodą i ma nadzieję, że Skarb Państwa przygotowuje możliwe najlepsze rozwiązania tego problemu. Jeśli chodzi z kolei o ulicę Wyzwolenia, to prowadzone są prace nad zmianą organizacji ruchu i ogłoszono postępowanie, które jak na razie nie przyniosło rezultatu, na projekt koncepcji Zielonej Wyzwolenia, chcąc uczynić ja bardziej przyjazną. Dopóki nie zostanie wybudowana Nowa Wyzwolenia musimy zmienić organizację ruchu na bardziej przyjazna.

Następnie ustosunkowując się do wystąpienia pani Beaty Matyjaszczyk powiedziała, że nie jest w stanie zliczyć w ilu organizacjach pozarządowych działa i bierze udział w różnych komisjach przyznających granty, stypendia, nagrody i robi to z głębi serca. Wraz z panem z Suskim i Samborskim zwrócili uwagę na trudną sytuację finansową. Pani prezydent przypomniała, że w prezentacji dotyczącej Raportu o stanie miasta trochę mówiła o finansach, ale jest to system naczyń połączonych i jeżeli pieniędzy brakuje na bieżące działania w budżecie miasta, to także brakuje ich na te cele i dotyka to organizacje pozarządowe i inne organizacje świadczące usługi. Rozumie, że ten wzrost w porównaniu do roku poprzedniego wyniósł 10 %, ale były miasta w Polsce, gdzie nie tylko nie było wzrostu, ale były obciążenie. Dzisiaj trudna sytuacja finansów samorządu skupia się jak w soczewce na terenach zielonych, organizacjach pozarządowych, jakości usług.

Powiedziała, że pamięta spotkanie z panią Wąsowską-Telega w Wrzeszczu i przypomina sobie swoją wypowiedź co do wyburzenia Manhattanu, że powiedziała, nie ma pełnej wiedzy oraz, że z tego co wie, to nie jest to możliwe. Dzisiaj na początku sesji mówił na ten temat prezydent Piotr Grzelak – mowa jest tutaj o wyburzeniu Manhattanu i powstaniu w tym miejscu nie wiadomo jak wysokich wieżowców. Wszystkimi dostępnymi prawnymi narzędziami, które mamy wspólnie, zrobimy wszystko, aby w tym miejscu były przede wszystkim usługi a pomysły 100 czy 200 metrowych wieżowców należy włożyć między bajki. Będzie to trudny proces, bo inwestor na pewno będzie walczył i być może to się skończy sądem, ale zapewnia, że rozumieją potrzeby Wrzeszcza, rozumieją charakter tego miejsca, jakim jest Manhattan.

Pan Jakub Hamanowicz poruszył kilka wątków, w tym zdrowia psychicznego o czym również mówił pan Dastin Suski. Podziękowała wszystkim tym, którzy nie tylko rozumieją trudną sytuację, ale starają się współpracować i szukać rozwiązań. Niestety, jest to dzisiaj jedna z chorób cywilizacyjnych i należy szukać rozwiązań.

Pani Ewa Damps powiedziała o ogrodach działkowych przy ul. Kaczeńce na Stogach. Powiedziała, że o ile się nie myli, to ogrody te nie działają w oparciu o przepisy RODOS, ale jako stowarzyszenie, gdzie wybrane władze podejmują decyzje jako stowarzyszenie. W związku z tym jest to trochę inny rodzaj działek niż te popularnie zwane RODOS-ami, gdzie działają zupełnie inne przepisy. Na temat tych działek więcej powie prezydent Piotr Kryszewski.

Pan Łukasz Samborski poruszył wiele wątków. RC działa na bardzo wielu frontach, także edukacji co do obywatelskości, co do ekonomii społecznej, edukacji ekologicznej. Są również Hubem wymiany doświadczeń, wiedzy, wsparcia dla organizacji pozarządowych, za co dziękuje. Nie ukrywa, że sytuacja z Gdyni dotycząca braku możliwości wyborów do kilku jej dzielnic ją zmartwiła. Zadaniem nas wszystkich jest praca nad aktywnością obywatelską. Dodała, że w Polsce, w około jednej piątej gmin był tylko jeden kandydat bądź kandydatka na wójta, burmistrza czy prezydenta.

PIOTR BORAWSKI – Zastępca prezydenta ds. przedsiębiorczości i ochrony klimatu

Powiedział, że odniesie się do trzech głosów, które dotyczyły zakresu jego działalności. Temat inwestycji Gdańsk Południe – Wrzeszcz, czy temat inwestycji tramwajowej - Klonowej jest bardzo istotny z punktu widzenia mobilności, ale jest to temat na etapie inwestycji i do nich odnosić będzie się prezydent Grzelak.

Pani Magdalena Stormowska odnosiła się do tematu parku kulturowego, co do którego głos zabrała już pan i prezydent. Chciałby powiedzieć kilka zdań na temat kwestii bezpieczeństwa i współpracy ze służbami. W roku 2023r. kładziony był szczególny nacisk na to, żeby służby odpowiadające za różnego rodzaju aspekty bezpieczeństwa w mieście, nie tylko służby będące służbami miejskimi bezpośrednio podległymi prezydentom, ale wszystkie służby z zakresu administracji zespolonej, rządowej, żeby ze sobą współpracowały. Rzeczywiście, ta współpraca dużo lepiej wyglądała, szczególnie w tematyce walki z nielegalnym handlem. Zarówno policja, straż miejska, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, ale również różnego rodzaju inspektoraty handlowe, sanepid wspomagały w koordynacji działań. Wszystko to jeszcze koordynowała menedżer Śródmieścia i efekty były dużo lepsze niż w latach poprzednich. Cieszy się, że sądy, które do tej pory w swoich różnych orzeczeniach wskazywały niską szkodliwość społeczną tego typu czynu, w końcu zmieniły swoją linię orzeczniczą, w związku z tym wiele postępowań realizowanych z wniosków straży miejskiej, głównie kończyło się zarekwirowaniem mienia pochodzącego z nielegalnego handlu lub były nakładane mandaty nawet do 5 tysięcy złotych. Liczy, że te skoordynowane działania i tego typu linia orzecznicza spowoduje, że to zjawisko, którego nie chcemy na terenie Śródmieścia będzie ograniczone. Wprowadzono zmianę współpracy z policją dotyczącą patroli nocnych. Dzięki decyzji radnych o podniesieniu stawki dla policji za wykonywanie działań spowodowało, że po raz pierwszy wszystkie patrole, które zamówiono w gdańskiej policji realizowane w godzinach nocnych w weekendy, podczas największych imprez miejskich zostały w 100% zrealizowane. Wcześniej, przy niższych stawkach nie było zainteresowania wśród policjantów i policjantek były one realizowane na poziomie 40-50%. Liczy, że te 100% dodatkowych patroli będzie zrealizowane również w tym roku. Zdecydowano również o wydłużeniu godzin pracy Straży Miejskiej do godziny 2:00 w weekendy i święta w okresie letnim i ta decyzja jest podtrzymana również w tym roku i ma nadzieję, że zostanie wprowadzona na stałe. W godzinach nocnych dużo istotniejsze są patrole policyjne i na nie kładziony jest nacisk z uwagi na to, że policja w naszym systemie prawnym dysponuje dużo większymi kompetencjami dotyczącymi zakresu bezpieczeństwa i na tych działaniach będą się koncentrować. Zwrócił uwagę na kwestię pilnowania ruchu hulajnog w obrębie Śródmieścia w okresie Jarmarku, gdzie nie ma możliwości jeżdżenia nimi.

Wyznaczenie 200 punktów na terenie miasta powoduje, że ten ruch zwłaszcza w okresie wakacyjnym jest dużo bardziej skoordynowany. Powiedział, że są otwarci na kolejne działania dotyczące bezpieczeństwa, są w dialogu zarówno z panią wojewodą jak i ze służbami, i gotowi do sezonu letniego, i myśli, że temat ten będzie poruszany na komisjach Rady Miasta.

Pani Joanna Trzaska w swoim wystąpieniu odnosiła się do tematyki związanej z dzikami. Nie ukrywa, że jest to jeden z najtrudniejszych tematów, którym się zajmuje. Radni wiedzą, bo uczestniczą w spotkaniach dzielnicowych, które każdego miesiąca odbywają się w kolejnych dzielnicach, że właściwie w każdej dzielnicy miasta, a zwłaszcza w dzielnicach graniczących z terenami Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego czy mających większe kompleksy leśne. Temat dzików jest jednym z kluczowych tematów dotyczących bezpieczeństwa w dzielnicy i od sześciu lat, od kiedy występuje zagrożenie ASF (afrykański pomór świń) i nie ma możliwości odławiania dzików i wywożenia ich daleko poza granice Gdańska. Obecnie jest to prawnie niedozwolone z uwagi na kwestie zagrożenia ASF-em. Mają do wyboru dwa wyjścia. Pierwsze to nie robić nic i tak wiele samorządów działa i nie prowadzi żadnej polityki dotyczącej dziko bytujących zwierząt na terenie miasta. Druga możliwość to odstrzał redukcyjny związany, z jednej strony ASF a z drugiej z kwestią bezpieczeństwa. Miasto Gdańsk realizuje tą drugą politykę we współpracy z organami rządowymi, inspektoratem weterynarii. Po wykrytych już przypadkach ASF nakładane są na miasto decyzje dotyczące konkretnej liczby odstrzału redukcyjnego i taka polityka będzie kontynuowana za aprobatą mieszkańców. Powiedział, że ma świadomość tego, że jest bardzo wielu mieszkańców, którym tego typu decyzja się nie podoba, ale jest to kwestia zważenia różnego rodzaju interesu. Z jednej strony dotycząca naszego bezpieczeństwa, z drugiej strony bezpieczeństwa sanitarnego oraz jest kwestia dotycząca humanitarnego podejścia do zwierząt.

Głos pana Jakuba Homonowicza - podziękował za aprobatę dotyczącą wielu aspektów polityki ekologicznej, polityki mobilnościowej miasta, Uważa, że warto wywołać tą dyskusję, czy na Komisji Mobilności, czy wogóle w przestrzeni publicznej, dotyczącą odwożenia dzieci do szkół. Ponieważ jest to postulat bardzo wielu mieszkańców, ale nie ma co ukrywać, jest to dosyć w sprzeczności z politykami, które tutaj uzgodniono, decydując się na kwestie strategii Miasta Gdańska. Będą promować takie zachowania, w których innymi środkami transportu – pieszo czy rowerowo - mobilizować mieszkańców do tego, żeby w ten sposób dzieci przyjeżdżały do szkół, czy przychodziły do szkół. Robienie działań, które zachęcają do odwożenia dzieci do szkół, są w sprzeczności z politykami miasta. Uważa, że warto odbyć dialog w tej sprawie, na co są otwarci. Pytanie jest natomiast, czy warto pieniądze podatników kierować na tego typu działania zachęcające do odwożenia dzieci do szkół. Wydaje się, że raczej nie.

PIOTR KRYSZEWSKI - Zastępca prezydenta ds. usług komunalnych

Podziękował za wszystkie głosy w dyskusji i odniesie się do dwóch zgłoszonych tematów, które dotyczą obszaru, za który jest odpowiedzialny. Pierwszy temat to temat zgłoszony przez panią Ewę Damps. Podkreślił, że użytkownikiem wieczystym terenu przy ul. Kaczeńce jest Stowarzyszenie Ogrodowe ROD Kaczeńce. Podkreślił, że to nie miasto będzie podejmowało decyzję, co do przeznaczenia tego terenu. Rozumie, że w grę wchodzi interes dzisiejszych użytkowników, członków Stowarzyszenia.

Rozumie, że pani Ewa też występuje jako członek tego Stowarzyszenia i też będzie mogła zabrać głos, kiedy przyjdzie czas podjęcia tej decyzji przez Stowarzyszenie. Dodał, że miasto oczekuje jednoznacznej decyzji członków Stowarzyszenia, czekają na uchwały w tym zakresie, jakie oficjalnie do miasta jeszcze nie trafiły.

Drugi temat, jest związany z funkcjonowaniem schroniska „Promyk”. Trzeba tutaj sprostować kilka poruszonych tutaj kwestii. Pierwsza, to na pewno to, opisane sytuacje miały miejsce w roku 2006, a mamy już rok 2024. Na podstawie tych historycznych zgłoszeń miasto podjęło decyzję o przejęciu przez Gdański Ogród Zoologiczny zarządu nad tych schroniskiem i od tego czasu schronisko jest prowadzone we współpracy z wolontariuszami. Odbywają się regularne spotkania z Radą wolontariuszy, współpraca ta przebiega bardzo dobrze. Podkreślił, że schronisko „Promyk” jest przedmiotem regularnych kontroli. W ostatnim roku odbyły się dwie kontrole inspekcji weterynarii. Zalecenia z nich to podwyższenie ogrodzenia, które zostało już zrealizowane. Drugie zalecenie dotyczyło zakupu dodatkowych klatek dla kotów, które jest w trakcie realizacji. Powiedział, że warunki nie są takie, jak zostały opisane w wystąpieniu pani Damps. Nieprawdą jest również to, że wpływające darowizny do schroniska nie są rejestrowane. Każdy datek wpływa na konto Urzędu Miejskiego, po czym jest bezpośrednio przekazywany do budżetu schroniska. Jeżeli z kolei chodzi o obecne standardy bytowania zwierząt to do końca czerwca br. będzie gotowy projekt pozwolenia na budowę – chodzi o dostosowanie standardów do obecnych przepisów, rozporządzeń. Poszukiwane są środki na sfinansowanie tej inwestycji, która na pewno przyczyni się do poprawy warunków bytowania psów i kotów. Odpowiadając na prośbę o audyt powiedział, że taki audyt odbył się kilka miesięcy temu na zlecenie Urzędu Miasta i główny wniosek z niego płynący, to dotyczący pilnego zwiększenia zatrudnienia. Mowa tutaj przede wszystkim o pracownikach fizycznych i wnioski ten do końca roku zostanie zrealizowany.

MONIKA CHABIOR – Zastępczyni prezydenta ds. rozwoju społecznego i równego traktowania

Powiedziała, że odniesie się do kilku spraw podniesionych przez mieszkańców w ich wystąpieniach. Sądzi, że najtrudniejszą i najbardziej palącą poruszoną sprawą, to kwestia schroniska z usługami opiekuńczymi dla osób w kryzysie bezdomności, które ma powstać w dzielnicy Przeróbka przy ulicy Siennickiej, który to temat poruszyła pani Żmijewska i pani Kaczmarska. Przypomniała, że gmina, miasto, my wszyscy mamy obowiązek zadbania o wszystkich, również o osoby w kryzysie bezdomności a takich osób w Gdańsku jest około tysiąca, a liczba ta niestety wzrosła w związku z sytuacją wojenną i nie tylko. Osoby w kryzysie bezdomności, czy doświadczające bezdomności korzystają ze wsparcia mieszkaniowego w Gdańsku w różnych dzielnicach. Są to między innymi Siedlce, Letnica, Nowy Port, Wyspa Sobieszewska, Orunia, Wrzeszcz i Piecki Migowo. Osoby te mieszkają również w mieszkaniach we wszystkich dzielnicach miasta, ponieważ prowadzony jest gdański program mieszkalnictwa społecznego. Te programy, działania prowadzone są tam, gdzie miasto ma dostępne działki lub dostępne mieszkania, czyli ten wybór miejsca nie jest łatwy, jest poprzedzony analizą dotyczącą dostępności, dotyczącą otoczenia. Bardzo ważne jest to, że w związku ze zmianą przepisów i wspólną potrzebą staramy się podnosić standardy, gdzie mieszkają osoby doświadczające bezdomności i dotyczy to zarówno warunków mieszkaniowych, ale także otoczenia, zadbania o relacje z otoczeniem

i z osobami mieszkającymi w okolicy. Powiedziała, że w chwili obecnej w budowie są dwa schroniska – planowane na Przeróbce a drugie w trakcie budowy w Przegalinie. Przy ulicy Siennickiej planowany jest parterowy budynek, osoby zamieszkiwać będą tam tymczasowo, osoby chore i nie jest to docelowe miejsce mieszkania tych osób. Będą tam zbudowane mieszkania biurowe dla pracowników organizacji specjalizujących się w pracy z osobami bezdomnymi. Celem ułożenia takiej koncepcji jest zwiększenie liczby osób pracujących z osobami bezdomnymi, aby dbać o bezpieczeństwo, relacje i łagodzić ewentualne trudności, które mogłyby wynikać z tego sąsiedztwa. Sąsiedztwo tej lokalizacji to zakład karny, infrastruktura kolejowa i jeden budynek mieszkalny. Odbyło się spotkanie z mieszkańcami, w których również uczestniczyła ich przedstawicielka i wie o tych planach w szczegółach. Po odbytych spotkaniach – spacer po dzielnicy, schronisko na Oruni, przekazano wszystkie materiały, o które poprosili mieszkańcy. Materiały dotyczące planów, badań wykonanych, również badań hałasu. Badania te są dostępne i jasno wskazują, że mogą w tym miejscu zamieszkiwać osoby. Powiedziała, że cały czas są otwarci na rozmowy o potrzebach Przeróbki, o niwelowaniu skutków inwestycji, która ma tam powstać i udzielić schronienia osobom w szczególnej sytuacji życiowej.

Odnosząc się do wypowiedzi pani Elżbiety Grabarek-Bartoszewicz, która poruszyła dwie kwestie. Jedną z nich są zajęcia pozalekcyjne dla dzieci. Wyjaśniła, że tych zajęć w Gdańsku jest bardzo dużo. W samych szkołach prowadzonych jest ponad 600 zajęć tygodniowo i są to tylko zajęcia artystyczne, sportowe i rozwijające kreatywność. Ponadto nauczycielki i nauczyciele prowadzą zajęcia przygotowujące do egzaminów i zajęcia wyrównawcze a także zajęcia świetlicowe. Poza tym organizacje pozarządowe na zlecenie Miasta i instytucje kultury, głównie Gdański Archipelag Kultury, ale nie tylko, proponują liczne zajęcia rozwojowe dla dzieci i młodzieży, których jest bardzo dużo. W wakacje oferujemy akcję lato, która jest wyjątkową na skalę kraju. Powiedziała, że miasto robi to, ponieważ chce być miastem przyjaznym dla rodzin z dziećmi i rozumieją, że zapewnienie dzieciom zajęć podczas wakacji jest często bardzo kosztowne. Dlatego wszystkie gdańskie szkoły podstawowe będą prowadzić półkolonie dla swoich uczniów i uczennic. Dodatkowo zajęcia prowadzi też Pałac Młodzieży. Miasto zleciło organizacjom pozarządowym organizującym półkolonie za 1,1 mln zł w te wakacje. Liczne instytucje kultury, Gdański Ośrodek Sportu, Zespół Schronisk i Hevelianum oferują różnorodne zajęcia dla dzieci i młodzieży. Dodała, że jest to akcja organizowana regularnie, zarówno latem jak i zimą. Powiedziała, że prezydent odniosła się już do kwestii Miejskiego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności (MZON) dodając, że słusznie, że wszyscy się martwią w jakich warunkach funkcjonuje ten Zespół i liczy na to, że w najbliższych tygodniach sprawa, w której wykonawcy sądzą się o to, kto może realizować tą inwestycję, ostatecznie się zamknie i będzie można rozpocząć budowę przy ulicy Skrajnej, gdzie powstanie nowa siedziba MZON i będzie ona w pełni dostępna dla osób z różnymi niepełnosprawnościami i będzie odpowiadać potrzebom i standardom. Kolejny ważny, poruszony wątek to kwestia pełnomocnika osób z niepełnosprawnościami. Powiedziała, że została zmieniona koncepcja pracy. Była pełnomocniczka ds. osób niepełnosprawnych, jednak sposób pracy pełnomocnika powodował, że trafiały do niego wszystkie sprawy, nawet te, które powinny trafiać do innych wydziałów Urzędu i jednostek. Wszyscy są zobowiązani do pracy na rzecz osób z niepełnosprawnościami tak samo, jak na rzecz innych mieszkańców.

W związku z tym, wszystkie tematy dotyczące osób niepełnosprawnych trafiają do pani Chabior, która sprawy jednostkowe kieruje bezpośrednio do jednostek, do pracowników którzy mają się nimi zająć, natomiast systemowe tematy wnoszone przez osoby z niepełnosprawnością lub osoby je reprezentujące są wnoszone na Radę ds. Osób Niepełnosprawnych, której jest współprzewodniczącą. Powołany został zespół ekspercki składający się z pracowników w randze dyrektorów wydziałów i jednostek i bezpośrednio na forum Rady podejmowane są decyzje poprawiające system. Zachęciła panią Grabarek – Bartoszewicz do udziału w takich spotkaniach, jeśli ma propozycje rozwiązań systemowych, zaprosiła również inne osoby mające do wniesienia tematy systemowe. Spotkania te odbywają się co kilka tygodni.

Podziękowała przedstawicielom organizacji pozarządowych zajmującym głos w dzisiejszej debacie i opowiedzieć o swojej perspektywie pracy z miastem, pracy w mieście i pracy na rzecz mieszkańców. Powiedziała, że to bardzo ważny partner miasta i cieszy się z merytorycznej z nimi współpracy. Pani Matyjaszczyk powiedziała dużo na temat lokali dla organizacji pozarządowych. Komentując to, powiedziała, że w Gdańsku jest bardzo dużą ilość lokali, z których organizacje pozarządowe korzystają – 246 lokali z obniżoną stawką i 151 lokali w użyczeniu. Są centra organizacji pozarządowych, powinno ich być więcej bo ważne jest aby racjonalnie zarządzać infrastrukturą i umożliwić realizowanie zadań społecznikom i aktywistom. Uważa, że w dzielnicach takie miejsca powinny się pojawiać. Podziękowała wszystkim prowadzącym domy i kluby sąsiedzkie i za to, że organizacje pozarządowe mogą w nich prowadzić swoją działalność. Jeśli z kolei chodzi o koszty lokali znajdujące się we wspólnotach mieszkaniowych, to został uruchomiony fundusz dofinansowań, który ma pomagać organizacjom w spłacie należności, tam gdzie to jest ważne i istotne z punktu widzenia wspólnego interesu miejskiego. Podziękowała również za powołanie Zespołu Dialogu Obywatelskiego dotyczącego lokali użytkowych dla organizacji pozarządowych i czeka na ewaluację, którą ten Zespół prowadzi.

PIOTR GRZELAK – Zastępca prezydenta ds. zrównoważonego rozwoju i inwestycji

Uzupełniając informację prezydenta Piotra Kryszewskiego odnośnie schroniska „Promyk” powiedział, że procedują kolejny projekt, który będzie poprawiał warunki bytowe kotów i psów – w części północnej woliery dla kotów i nowe woliery dla psów. Dokumentacja jest na ukończeniu i dalej będą realizować tę inwestycję. Nowa Wyzwolenia i uspokojenie ruchu w Nowym Porcie. Tak, jest to jeden z celów partnerstwa publiczno-prywatnego, który jest obecnie procedowany w Wydziale Polityki Gospodarczej i jesteśmy na drugim etapie rozmów z inwestorami prywatnymi. Jednym z tych celów jest Zielona Wyzwolenia, której koncepcja jest przygotowywana na zlecenie Dyrekcji Rozbudowy Miasta Gdańska. W drugim postępowaniu udało się wybrać wykonawcę i podpisana została umowa i ta koncepcja jest wsadem do partnerstwa publiczno-prywatnego. Oczywiście, żeby uspokoić ruch, konieczna jest budowa Nowej Wyzwolenia i w rozmowach, w ramach artykułu 16 ustawy o drogach publicznych prowadzone są rozmowy z inwestorami, żeby ta dokumentacja została w pełni sporządzona, bo równolegle do budowy Zielonej Wyzwolenia musi być przygotowany projekt Nowej Wyzwolenia. Prowadzone są rozmowy z Zarządem Morskiego Portu Gdańsk, który widzi potrzebę budowy tej inwestycji w kontekście jego

logistyki portowej. Dlatego jest nadzieja na zbudowanie partnerstwo dla realizacji tej inwestycji.

Temat Manhattanu, który już kilkakrotnie był omawiany. Architekt Miasta Piotr Lorens opowie na czym polegała procedura konsultacji pasma Alei Grunwaldzkiej. Zwrócił uwagę na to, że całe pasmo Alei Grunwaldzkiej, przed dwoma laty, zaczęły wpływać wnioski o podwyższenie wysokości i nie dotyczyło to jedynie Manhattanu, ale wielu innych lokalizacji wzdłuż Alei Grunwaldzkiej. W ramach współpracy Biura Rozwoju Gdańska i Biura Architekta Miasta podjęto decyzję o wstrzymaniu wszelkich prac nad planami zagospodarowania przestrzennego w tym obszarze po to, żeby w sposób holistyczny przeanalizować tę sytuację, co doprowadziło do wstrzymania wniosków. Jednym z wniosków był wniosek inwestora o te 200 czy 120 metrów. Rozstrzygnięcie pasma Alei Grunwaldzkiej mówi w sposób jednoznaczny: w miejscu Manhattanu może być zabudowa do 30 metrów. Jakie mamy na to trzymanie, a no takie, że w momencie, kiedy inwestor chce większą zabudowę musi to rozstrzygnąć planem zagospodarowania przestrzennego i jeżeli wpłynie wniosek na warunki zabudowy to wtedy miasto przystąpi do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego i wstrzymana zostanie procedura warunków zabudowy. Powiedział, że chciałby, aby wybrzmiało to jednoznacznie – nie będzie wysokiej zabudowy w tym miejscu. Przypomniał, że miejsce to jest objęte procedurą tzw. SLOW, czyli Studium Lokalizacji Obiektów Wysokościowych i wszelkie zabudowy powyżej 40 metrów muszą odbywać się w ramach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Poprosił dyrektora Lorensa o krótką informację na temat tego, co znalazło się na makiecie i skąd tak zinterpretowane wnioski.

PIOTR LORENS – Architekt Miasta

Powiedział, że w ramach makiety, nad którą pracowali warsztatowo w okresie wrzesień- październik ubiegłego roku znalazły się trzy rodzaje elementów prezentowane w trzech różnych kolorach. Kolorem żółtym oznaczono to, co jest w obecnym planie zagospodarowania przestrzennego, na niebiesko wnioski inwestorów i owe nieszczęsne wieżowce na terenie Manhattanu, a kolorem czerwonym zaznaczono kierunki zmian, nad którymi pracowali. Natomiast w finalnej wersji warsztatów, które odbyły się w listopadzie ubiegłego roku był już tylko jeden kolor, kolor szary. Makieta została uwidoczniona w doniesieniach prasowych, gdzie pokazano jedynie tą wersję, która została uzgodniona przez uczestników warsztatów. Ta wersja dokładnie obejmuje wysokość nie większą niż 30 metrów i taki jest wynik tego procesu partycypacyjnego, co zostało przyjęte do dalszych prac. Zarówno w trakcie tego procesu partycypacyjnego jak i przy innych okazjach, bardzo wielu mieszkańców miasta wypowiadało się w kwestii obecności w tym miejscu usług, stąd stoją na stanowisku, że ewentualna zmiana zagospodarowania na tym terenie musi się wiązać z dużym komponentem usługowym, w szczególności usług społecznych.

PIOTR GRZELAK – Zastępca prezydenta ds. zrównoważonego rozwoju i inwestycji

Podziękował za wyjaśnienia. Przechodząc do projektu komunikacyjnego powiedział, że Gdańsk Południe – Wrzeszcz i tramwaj w Klonowej, to są dwa elementy. Projekt Klonowa i wystąpienie pana Waldemara Kundo, który powiedział, że przebieg ten nie był konsultowany. Był konsultowany w ramach tych samych konsultacji, które

odbywały się w ramach Gdańsk Południe – Wrzeszcz, odbywały się od 2015 roku i już wtedy ten przebieg był wskazywany. Ten przebieg został zaproponowany po ogromnym proteście społecznym, który pojawił się w związku z ryzykiem wyburzeń kamienic wzdłuż ulicy Do Studzienki. Przypomniał, że spotkanie w Szkole Podstawowej Nr 17, gdzie mieszkańcy jednoznacznie krytykowali przebieg przez ulicę Do Studzienki i w tych konsultacjach ten głos był bardzo mocno słyszalny. Prowadząc te konsultacje i podejmując decyzję zważono kilka wartości, w tym jedną z nich było zachowanie w jak największym stopniu substancji zabytkowej wzdłuż ulicy Do Studzienki. Stąd pojawił się wariant wzdłuż ul. Bohaterów Getta Warszawskiego. Głównym argumentem za tym wariantem to organizacja ruchu, komunikacja, możliwość podłączenia w główną oś komunikacyjną tramwaju w tzw. cieniu światła na skrzyżowaniu ul. Miszewskiego Do Studzienki-Grunwaldzka. Wtedy, kiedy jest czerwone światło dla samochodów mają szansę w tym czasie wjechać w główną oś tramwaje po to, żeby nie powodować dużego zakorkowania w tym ważnym komunikacyjnie miejscu.

Odnosząc się do samochodów, to często pada, że utrzymywana jest rezerwa 2x2. Ta decyzja też zapadła i będzie przygotowana w obecnie procedowanym planie ogólnym i ta rezerwa drogowa zostanie zlikwidowana. Nie ma mowy o tym, żeby zabezpieczano rezerwy terenowe zamiast pod tramwaj, pod samochody. Rezerwy 2x2 Do Studzienki z planu wypadną i w maksymalnym stopniu zostanie utrzymana tam pierzeja, gdzie jest dużo zabytkowych obiektów, które warto chronić. Powiedział, że są otwarci na rozmowy z mieszkańcami, mają świadomość, że przedsięwzięcie to może budzić obawy, są otwarci do rozmowy również w zakresie zabezpieczenia budynków i mienia. Z kolei, jeśli chodzi o przebieg tramwaju w ulicy Klonowej, to celem podłączenia linii przez ulicę Klonową jest powiązanie z węzłem komunikacyjnym. Puszczanie tramwaju przez ulice Słowackiego- Żołnierzy Wyklętych w kierunku Kościuszki za Galerię Bałtycką nie spełnia tego podstawowego celu, tzn. nie będzie węzła przesiadkowego przy jednym z najważniejszych dworców, czyli przy Wrzeszczu, nie zapewni przesiadki drzwi w drzwi, i to jest główna przyczyna. Nie można zapomnieć również o tym, że tramwaj w Klonowej to jest tylko element dalszej inwestycji, kluczem jest przejście nad torami i połączenie z ulicą Legionów i z tą osią komunikacyjną. Po to, żeby miało to szansę się zadziać musi tramwaj nabrać określonych wysokości i musi dojść do przejścia nad torami kolejowymi. W zakresie decyzji środowiskowych zarówno jeśli chodzi o ulicę Klonową jak i Bohaterów Getta Warszawskiego powie dyrektor Małkowski.

KRZYSZTOF MAŁKOWSKI – Dyrektor Rozbudowy Miasta Gdańska

Powiedział, że w zakresie decyzji środowiskowych w/w inwestycji została przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko, z której jednoznacznie wynika, że o decyzjach o uwarunkowaniach środowiskowych należy pozyskać. Dla ulicy Bohaterów Getta Warszawskiego taka decyzja została pozyskana i ona jest. Zadeklarował, że wszelkie obowiązki i wymogi, jakie nakłada ta decyzja na inwestora, czyli miasto Gdańsk, zostały uwzględnione w dokumentacji projektowej i tym samym będą realizowane na etapie rób budowlanych. Jeśli z kolei chodzi o ulicę Klonową to są w trakcie pozyskiwania takiej decyzji o ocenie oddziaływania na środowisko. Wniosek o tę decyzję był złożony na wiosnę, a w lipcu spodziewają się takiej decyzji. Podobnie jak dla ul. Bohaterów Getta Warszawskiego, wszelkie wymogi i obowiązki,

które zostaną nałożone na miasto Gdańsk, w związku z tą decyzją, zostaną również wykonane na podstawie opracowanej dokumentacji projektowej.

PIOTR GRZELAK – Zastępca prezydenta ds. zrównoważonego rozwoju i inwestycji

Powiedział, aby nie zapomniano, co jest głównym celem tej inwestycji. Czyli skomunikowanie 100 tysięcy mieszkańców Górnego Tarasu i budowa obwodnicy tramwajowej. Jeżeli ma być zwiększana oferta dla naszych mieszkańców, zwłaszcza mieszkańców Górnego Tarasu to połączenie musi być zrealizowane.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Podziękowała za wyjaśnienia i głos w dyskusji zabierze radny Cezary Śpiewak-Dowbór

CEZARY ŚPIEWAK-DOWBÓR – Radny Klubu Koalicji Obywatelskiej

Powiedział między innymi, że jeśli chodzi o otwartości posiedzeń Komisji Rady Miasta Gdańsk, a to oczywiście zapraszają na nie mieszkańców, przewodniczący udzielają głosu mieszkańcom, czego najlepszym dowodem jest przykład sprawy Śródmieścia, gdzie dzisiaj przedstawione postulaty, miały okazję wybrzmieć już na posiedzeniu Komisji Bezpieczeństwa, Handlu i Współpracy z Mieszkańcami. Temat ten będzie procedowany na kolejnych posiedzeniach Komisji. Nieprzypadkowo na początku tej kadencji podjęto decyzję o ustaleniu działań zakresu komisji, że w jednej i tej samej komisji mają być tematy związane z bezpieczeństwem i handlem, ponieważ te kwestie wzajemnie - w przypadku Śródmieścia - się przeplatają. Ci sami radni, którzy najgłębiej wchodzi w te tematy będą członkami tej komisji, opiniując projekty uchwał, podejmując inicjatywę w ramach komisji i przedstawiając te stanowiska Radzie Miasta Gdańska, powinni z jednej strony słyszeć głos dotyczący tych wszystkich problemów, o których dzisiaj w toku dyskusji nad Raportem słyszeliśmy, i jednocześnie powinni mieć kompetencje do tego, żeby wypowiadać się w tematach handlu, limitów na sprzedaż alkoholu, koncesje na kasyna i wszystkie inne kwestie związane z handlem. Komisja z takim zakresem obowiązków funkcjonuje dopiero od tej kadencji, ponieważ poszukujemy różnych rozwiązań i przestrzeni do tego, żeby jako Rada Miasta Gdańska jak najszerzej korzystała z naszych kompetencji, ponieważ te sprawy to nasza odpowiedzialność i chcemy, żeby cały czas w tych tematach był progres. Oczywiście wszystkich problemów nie da się rozwiązać, ale kluczowe jest to, aby szukać rozwiązań, wsłuchiwać się w problemy mieszkańców. Jako Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej jesteśmy zdecydowani i zdeterminowani, żeby rozwiązywać problemy śródmieścia, problemy związane z bezpieczeństwem na styku z turystyką na styku z handlem. Zdeterminowani jesteśmy do tego, żeby Rada Miasta Gdańska wykorzystwała wszystkie dostępne narzędzia, aby w Śródmieściu było bezpieczniej. Kwestie związane z kompetencjami ustawowymi to między innymi możliwość ustanowienia parku kulturowego, o którym dzisiaj dużo tutaj mówiono i wymieniany jest w postulatach mieszkańców. Oczywiście, to nie jest kluczowe narzędzie, żeby wyeliminować wszystkie problemy Śródmieścia, ponieważ najważniejsze problemy są związane z osobami, które naruszają istniejący porządek prawny i żeby egzekwować przestrzeganie prawa, to nie trzeba tego prawa zmieniać. Natomiast jest szereg działań uciążliwych dla mieszkańców i turystów związanych chociażby z różnym

nagabywaniem na ulicach, z różnymi „kreatywnymi” sposobami reklamy w takiej formie, która i turystom, i mieszkańcom przeszkadza. I to jest przestrzeń np., do tego aby przy pomocy ustanowienia na tym obszarze parku kulturowego dla Śródmieścia, takie działania, które dzisiaj wymykają się wszelkim przepisom prawa uregulować i skanalizować tak, aby służby mogły działać na tych obszarach. Jest to wyłączna kompetencja Rady Miasta Gdańska wynikająca z zapisów ustawy. W innych dużych miastach takie parki kulturowe funkcjonują i taki park kulturowy możemy, chcemy i wprowadzimy w Gdańsku. Szczególnie ważne jest to, że te niepożądane zachowania, ale legalne z powodu braku regulacji parku kulturowego, dzisiaj są poza kontrola jakichkolwiek służb, natomiast gdy jako Rada Miasta Gdańska skorzystamy z naszych kompetencji, pokażemy naszą odpowiedzialność w tym zakresie i ustanowimy dla Śródmieścia park kulturowy, to odpowiedzialne służby będą mogły to egzekwować. Prezydent w swoim wystąpieniu powiedział o obecnej orzeczniczej linii sądów, które w dużo większym zakresie dostrzegają ten problem i go nie bagatelizują. Powiedział, że jako Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej deklarują pełną determinację do tego, aby park kulturowy dla śródmieścia ustanowić i są gotowi do podjęcia w tym zakresie wszystkich działań, aby zrealizować kompetencje Rady Miasta Gdańska. Uważa, że lobbing tej czy innej organizacji gospodarczej czy przedsiębiorców nie może stać ponad interes mieszkańców i turystów, którzy powinni być tak samo ważni dla przedsiębiorców i mieszkańców.

ANDRZEJ SKIBA – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Powiedział, że w pierwszej części swojego wystąpienia odniesie się krótko do każdego z szesnastu wystąpień, ponieważ uważa, że tego wymaga szacunek do mówców. Z kolei w drugiej części poruszy cztery konkretne tematy dotyczące terenów okręgu nr 1 obejmującego jedenaście dzielnic.

Powiedział między innymi - Pan Jakub i Pan Michał poruszyli ważne kwestie dotyczące przebiegu kluczowej linii tramwajowej. Z tego co się orientuje, to mieszkańcy nie są przeciwni linii tramwajowej, popierają budowę tej linii, ale wskazują na złe rozwiązania, zwłaszcza w końcowej części tego połączenia. W związku z tym, już na wstępie nie jest uczciwym ze strony prezydenta Miasta Gdańska sugerować, że mieszkańcy z ulicy Bohaterów Getta Warszawskiego blokują linię tramwajową. Powiedział, że od mieszkańców tej ulicy otrzymali komplet różnych materiałów, które z całą pewnością należy przeanalizować. Mieszkańcy ul. Do Studzienki mają również swoje argumenty, które również należy wziąć pod uwagę i trzeba je ważyć. Nie jest prawdą to co mówili wiceprezydenci, że nie ma możliwości włączenia linii tramwajowej na wysokości skrzyżowania Miszewskiego- Grunwaldzka. Są możliwości i o tym pisali w ekspertyzach fachowcy z Politechniki Gdańskiej. Zapytał, do jakiego stopnia jest to blokowanie drogi przez ul. Do Studzienki bo rzekomo się nie da, a do jakiego stopnia wchodzi wątek jakieś atrakcyjnej działki, którą może komuś obiecano. Myśli, że z tą refleksją będzie warto się jeszcze zapoznać. Tyle się mówi o dialogu w Gdańsku, cieszą się, że mieszkańcy Gdańska mają taką okazję, przynajmniej raz do roku na otwartej sesji Rady Miasta Gdańska zabrać głos, ale dlaczego nie zrobiliście porządnych, prawdziwych, zgodnych z definicją ustawową konsultacji. Może władarze mają odwagę powiedzieć jaka jest różnica między pogadanką, która miała miejsce na Politechnice Gdańskiej także odnośnie tej inwestycji a jaka jest różnica między konkretnymi konsultacjami społecznymi, o które mieszkańcy zabiegają.

Dwa bardzo cenne głosy z dzielnicy Przeróbka - do tego punktu wróci w drugim punkcie swojego wystąpienia, bo to wymaga większego komentarza. Nie dajmy sobie wmówić, że istnieje tutaj jakiś dylemat moralny, ponieważ osobom w kryzysie bezdomności, zwłaszcza w sytuacji takiej, jak są takie problemy na rynku mieszkaniowym, nie można tych ludzi samych sobie zostawiać, ale nie można tych ludzi instrumentalnie, jak robią to władze Gdańska, wykorzystywać co później udowodnię. Trzeba osobom bezdomnym pomagać, natomiast trzeba słuchać także mieszkańców Przeróbki, którzy nie życzą sobie, i mają dobre argumenty, ośrodka dla osób bezdomnych i akurat w takiej lokalizacji na Przeróbce.

Wystąpienie pani Magdaleny Stormowskiej dotyczyło Śródmieścia. Jak to jest, że słyszymy o ograniczeniach ustawowych a z drugiej strony, że w innych miastach są parki kulturowe. Rozumiem, że trzeba uwzględnić przy życiu Śródmieścia różne, często trudne do pogodzenia interesy mieszkańców, przedsiębiorców. Jest rzeczą kompletnie nie zrozumiałą, że konsultacje odnośnie parku kulturowego zostały w taki sposób przecięte w poprzednim roku.

Mieszkancki VII Dworu poruszyły wątek dotyczący między innymi schroniska i terenów zielonych. To nie są rzeczy nowe, nie z racji tego, że do haniebnych czynów doszło w roku 2006, ale to nie są rzeczy nowe, ponieważ mówiliśmy o tym na konferencjach prasowych. Wskazywaliśmy, że jest jeszcze nieprawomocny wyrok na byłego kierownika schroniska, ale ten człowiek dalej pracował w Gdańskim Ogrodzie Zoologicznym. Jak można kogoś, kto ma wyrok sądu I instancji dopuszczać do pracy ze zwierzętami. Powinno się takiego człowieka, przynajmniej czasowo przesunąć na inne miejsce.

Wątek dzików jest tematem trudnym, bo są różne opinie w mieście – są tacy, którzy by dzików strzelali i są tacy, którzy brali by je w największą obronę. Chętnie spotkam się z Panią Joanną, aby temat zgłębić, bo ma dobre argumenty, które można by wziąć pod uwagę.

Pani Elżbiety Grabarek – Bartoszewicz poruszyła kilka wątków, z częścią z nich się zgodzę bardziej, a z częścią mniej. Skoro mówimy, że Gdańsk ma być miastem dla wszystkich bo każdy ma się tutaj czuć dobrze, to jak się mają czuć osoby z niepełnosprawnościami, którzy napotykają wciąż na fizyczną barierę, chcąc załatwić sprawę w budynku, w którym mieści się instytucja, która ma pomagać ludziom z niepełnosprawnościami. Wydaje mi się, że od Miasta Wolności i Solidarności, które chce uszczęśliwiać podobno i dbać o wiele różnych grup, to warto się skupić na tej grupie, która chyba najmniej jest winna swojemu losowi, a często niewinna. Miarą naszego człowieczeństwa jest to, jak podchodzimy do osób słabszych, także osób z niepełnosprawnościami.

Wystąpienie pana Waldemara Kundo dotyczyło tramwaju przez ulicę Klonową. Pojawia się jedno zasadnicze pytanie. Skoro głos przedsiębiorców ze Śródmieścia był na tyle silny – jeśli dobrze zrozumiałem radnego Śpiewak –Dowbora, i przesądził o zawieszeniu prac nad parkiem kulturowym, to dlaczego nie wzięto pod uwagę przedsiębiorców, którzy prowadzą swoje działalności przy ulicy Klonowej. Gdzie są te konsultacje, gdzie jest poszanowanie, gdzie jest dialog, dlaczego zabrakło tego „okrągłego stołu”, z którym pani prezydent jeździ po Gdańsku, odnośnie ulicy Klonowej.

Dziękuję pani Marii Pikuła z Nowego Portu za wypowiedź dotyczącą Polservis i komunikacji. Doskonale pamiętam kampanię wyborczą w 2018 roku i wypowiedzi kandydatów na radnych różnych opcji politycznych i chyba wszyscy byli za tym, aby Polservis finalnie pożegnać i we wrześniu 2024r. Co się stało, że teraz pojawiają się jakieś wątpliwości. Pani prezydent powiedziała, że kompetencje w tej sprawie są po stronie wojewody. Rzeczywiście jest to właściwy rozmówca, ale pani wojewoda jest z tej samej formacji politycznej i państwo macie pełną odpowiedzialność za władze w samorządzie i w Polsce, więc co stoi na przeszkodzie, żeby w tak ważnej sprawie, którą obiecywał śp. Paweł Adamowicz i inni kandydaci powiedzieć w końcu Polservisowi do widzenia. Może argumentem będzie to, że jeden z prezesów Polservisowi kilka lat temu dostał wyrok skazujący. Zgadzam się z głosem mieszkańców, aby pożegnać Polservis. Jeśli chodzi o ulicę Wyzwolenia, to faktycznie jest ona nieprzystosowana do tak dużego ruchu samochodowego. Być może powinno to być elementem interpelacji, bardzo poważnie to rozważę.

Podziękował za głosy pani Beaty Matyjaszczyk, pana Łukasza Samborskiego i pana Dastina Suskiego dotyczące organizacji pozarządowych. Wie z jakimi problemami i wyzwaniem borykają się te organizacje bo sam taką prowadzi. Należy wspierać sprawdzone i rzetelne organizacje.

Pani Agnieszka Wąsowska –Tełęga powiedziała o kryzysie zaufania do władzy. Skąd u pani przeświadczenie, że mieszkańcy Gdańska są od tego, żeby ich głos był przez władze usłyszany. Pani ma tutaj po prostu pracować, odprowadzać podatki a to, gdzie pani będzie mieszkała, czy będzie panią stać na mieszkanie, to czy będzie czyste powietrze, czy będzie pani truta przez różnego rodzaju podmioty prowadzące działalność gospodarczą, jak śmie pani o to pytać, jak mogła pani zapytać o to panią prezydent? Teraz na poważnie – bardzo pani dziękuję za ten głos, bardzo dobrze pani powiedziała. Dziękuję również za petycję, którą niezwłocznie podpiszę po zakończeniu wystąpienia. Zdaję sobie sprawę, że w niejednej kwestii mamy różne spojrzenia na tematy, ale w kwestii Wrzeszcza i w kwestii mieszkalnictwa moglibyśmy dużo płaszczyzn porozumienia znaleźć. Dziękuję również za głosy odnośnie obrony biblioteki w Manhattanie, bo to są bardzo ważne, realne tematy. Potrzebujemy tej wspólnej przestrzeni i bardzo dobrze że pani także ten wątek dzisiaj tutaj poruszyła. Przechodząc do wątków kolejnych mamy tutaj niech ja sobie tylko spojrzę - kryzys zaufania we Wrzeszczu pan Jakub, który zabierał głos jako trzynasty w tej dyskusji. Trzynastka jest tutaj szczęśliwa, natomiast była okazją do krótkiej przerwy. Pan Jakub chwalił mobilność w Gdańsku, cieszy mnie to, że pan korzysta czy to z komunikacji miejskiej; ja korzystam każdego dnia- jak się czasem spóźnię do pracy nieznacznie to przez to, że komunikacja kiepsko kursuje więc przepraszam z góry. Natomiast pan poruszył też wątek dotyczący korzystania z rowerów. Cieszę się, że MEVO wreszcie działa, szkoda, że po takim czasie miejmy nadzieję, że będziemy mieli jakieś konsekwencje, kary umowne i rozliczenia personalne tych którzy po prostu za opóźnienia odpowiadają. I jedna rzecz, którą traktuje absolutnie poważnie pan, wspomniał odnośnie obiadów wege to moja propozycja myślę że pogodzi osoby z prawdopodobnie różnych środowisk. To może zaczniemy od bezmięsnych piątków, to będzie chyba uczciwy tutaj punkt wyjścia do dalszych rozważań. Pani Ewa poruszyła wątek dotyczący Stogów jeden z kluczowych wątków moim zdaniem i tutaj przy całym szacunku dla pana wiceprezydenta Kryszewskiego, no na tym się nie kończy rola miasta w obronie działkowców o czym powiem za chwilę w drugiej części. Wreszcie

pan Dastin mam nadzieję, że nie przekreśliłem pana godności pana imienia. Pana Dastin poruszył bardzo ważny wątek, nie on jeden ale wątek dotyczący zdrowia psychicznego proszę państwa. Zdrowie psychiczne przypomnijcie sobie państwo ileż to różnego rodzaju niewybrednych żartów bywało na przestrzeni 2 ostatnich dekad nie mówię, że w Radzie Miasta ale w dyskursie publicznym ja mógłbym sam się też zabić w pierś, że może nie zawsze właściwie na to spojrzalem Jestem gotów to zrobić. Ale zauważcie państwo jak ważną kwestią zwłaszcza dla młodych ale nie tylko a zwłaszcza dla młodych ludzi zwłaszcza w okresie po pandemicznym jest kwestia zdrowia psychicznego. Myślę, że zwiększenie finansowania na tego typu działania, na pomoc jest naprawdę rzeczą bardzo potrzebną a jak państwo szukacie dowodu to przypomnijcie sobie kto po tej stronie siedział w Radzie Miasta Gdańska nasz Świętej Pamięci kolega Dawid, którego w sytuacji w porę nie odnotowaliśmy jeżeli chodzi o zdrowie psychiczne więc ten wątek, który został poruszony dziękuję, że pan Dastin go poruszył bo jest szalenie istotne. Proszę państwa w takim razie możemy przejść do konkretów, jeżeli chodzi o takie tematy stricte już miejskie w mniejszym stopniu związane bezpośrednio z wystąpieniami poszczególnych mieszkańców. Proszę państwa 5 tematów jednak, były 4 z mojego okręgu ale wczoraj dostałem maila, którego odczytam z ciekawymi załącznikami. I ten mail ma etykietę Jelitkowo. Proszę państwa dlaczego Jelitkowo i co się wiąże z tym zagadnieniem- proszę wybaczyć mi tutaj mały rozgardiasz co do dokumentów ale lubię dyskutować w oparciu o źródła a nie jakieś opowieści z mchu i paproci więc pozwolę sobie sięgnąć do konkretnych materiałów. A konkretne materiały proszę państwa przedstawiają się w następujący sposób. Dostałem wczoraj o 14:41 maila od jednego z mieszkańców ulicy Bałtyckiej w Jelitkowie. Zacytuję rok temu miało miejsce pana tutaj określił autor jakie wystąpienie w którym poruszył pan sprawę Jelitkowa i między innymi zapytał pan panią prezydent czy była na ulicy Bałtyckiej? Mija dokładnie rok i byłbym zobowiązany gdyby ponowił pan to pytanie. Szanowna pani Prezydent czy tutaj czy w kularach chciałbym zapytać czy pani Prezydent Dulkievicz chyba, że pani Prezydent Chabior też czuje potrzebę - rozumiem czy byli bardzo dobrze - panie radny cieszy mnie to natomiast pytanie jest czy pani Prezydent Dulkievicz była na ulicy Bałtyckiej to nie pytam ja dla siebie tylko w oparciu o maile od mieszkańców. I teraz w czym rzecz cytuję dalej: my mieszkańcy tej obecności nie odnotowaliśmy wiemy, że nasza ulica to nie jest dobre miejsce do selfie i pewnie też z tego samego powodu- tutaj już jest opinia mieszkańców nie moja- Radni Miasta tutaj są nazwiska- nie mi oceniać panowie i panie to wy oceńcie przed wyborcami, mają ją omijać szerokim łukiem. Trudno przecież na niej prowadzić kampanię sukcesu. Ale dalej w tym mailu słyszymy raczej czytamy: pani Prezydent grywa w tenisa nie opodal w hotelu -moje prywatne zdanie dobrze, że grywa szkoda, że na Bałtycką nie idzie. Otwiera sezon na gdańskich kąpieliskach, przecina wstęgi przy nowym budynku dla gdańskich ratowników, inwestycja za 670000 co po plażowych toaletach za 6 milionów naprawdę niewiele, sadi drzewa, jeździ na rowerze, regeneruje nóżki tylko z Bałtyku w Jelitkowie dowiadujemy się z FBIXA. Tutaj jest kilka słowo Gdańskich Nieruchomościach i mieszkańcy podsyłają informacje, że faktycznie pani Prezydent gości w Jelitkowie -to dobrze, że odwiedza Gdańsk, to dobrze, że uprawia sporty, bardzo to cieszy ale smuci to, że mija rok; przez ten rok sytuacja na ulicy Bałtyckiej proszę państwa uległa tylko pogorszeniu. I nie jest to kwestia tylko i wyłącznie mojej opinii ale kwestia tego co zechcieli napisać mieszkańcy, więc odczytam "z kronikarskiego obowiązku pozwolę sobie podsumować ostatni rok. 14 lipca 2023 roku pożar domu rybackiego przy ulicy Bałtyckiej 25. 2 rodziny łącznie

5 osób ledwo uszło z życiem. Ich dom nie nadaje się do zamieszkania i dlatego nie wrócili do lokali w których się urodzili. Kolejne parę osób zniknęło z naszej ulicy i wszystko w białych rękawiczkach. Pożar, wysiedlenie i po kłopotcie. Tutaj są uwagi odnośnie radnych ale byłoby nieeleganckie gdybym ja je odczytywał, mogę radnym przekazać później, są sugestie, że radni byli swoimi kwestiami zajęci. W każdym razie idziemy dalej, dramat ludzi koczujących przy pogorzeliisku to nie ich problem. Dodam, że Dom Rybacki pomimo swoich wysokich wartości kulturowych przez kilka miesięcy był niezabezpieczony, za to dzisiaj jako klasyczny pustostan już świetnie wpisuje się w wachlarz Gdańskich Nieruchomości Komunalnych ozdobiony płytami osb w ramach okiennych. No i żeby nie było, że mieszkańcy stalkują tylko panią prezydent na mediach społecznościowych, mieszkańcy podestali sytuację jak to wygląda. Proszę państwa ten budynek o którym mówimy na początku wyglądał tak. Normalny obiekt prawda, gdzie można było mieszkać to był czyjś dom. Wiemy jak jest z mieszkaniami dzisiaj, drogie trudno dostępne. Co się działo dalej w roku 2023; 8 Września 2023 roku doszło do kolejnego pożaru budynku gospodarczego zlokalizowanego przy Domu Rybackim przy ulicy Bałtyckiej 19 dobrze, że w porę zauważony nie rozprzestrzenił się na kolejny historyczny budynek, sprawca nieustalony. Komentarz ode mnie prawdopodobnie samozapłon deweloperski tak zwany. Trzecie: 10 lutego to już w tym roku jesteśmy na pozwólcie państwo na 2 zdania 10 lutego 2024 roku przez miesiąc w piwnicach budynku przy budynku Bałtyckiej 9 mieliśmy prawdziwą Wenecję. Woda była na kilkanaście centymetrów i jakoś nie spotkało się to z również zainteresowaniem Gdańskich Nieruchomości. To tylko 3 z ostatnich zdarzeń, które potwierdzają, że strategia pozbywania się mieszkańców z naszej ulicy jest nadal w toku. Z garstką pozostałych w Jelitkowie tubylców już nikt nawet nie udaje, że się nie liczy. Budynki celowo doprowadzane są do degradacji, bezpieczeństwo mieszkańców jest zagrożone. Remonty to fikcja, kolejne programy rewitalizacyjne nie dotyczą naszej dzielnicy. W projekcie wyremontujemy są 2 kamienice, nikt zapewne nawet przez moment nie pomyślał by zadbać o nasze domy. Komentarz ode mnie mówimy o zabytkowych checzach rybackich. Proszę państwa tak się szcycimy historią Gdańska, mówicie państwo ok historia miasta z Hansy, wspólna historia czemu nie dbacie państwo o to czemu władze nie dbają o te budynki o nasze dziedzictwo kulturowe? Proszę państwa na końcu napisał tutaj autor pan Grzegorz, napisał dość wymowne w dzisiejszych czasach "kompletnie nie jest nam do śmiechu bardzo liczymy na pana wsparcie". Szczerze mówiąc mi też nie jest do śmiechu, mimo, że podobno w uśmiechniętej Polsce żyjemy teraz. Bo skoro budynek tak wyglądał a potem wyglądał tak, pojawiła się straż pożarna przy pożarze. Z akcji ratowniczej oraz to co zostało i to co leży dalej proszę państwa w Jelitkowie. Dla jasności ja tamtego dnia byłem, nie jako strażak bo to nie moja kompetencja ale byłem tam także z innymi osobami z radnym Przemysławem Majewskim z posłem Kacprem Płażyńskim. I tutaj żeby nie było, że Skiba tylko krytykuje bardzo dziękuję pani dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wówczas za pomoc okazaną pogorzeliom. Bardzo dziękuję mam nadzieję, że to nie będzie pocałunek śmierci bo czasem jak Skiba za coś pochwali to może być podejrzenie o co mu chodzi. Dziękuję po ludzku za pomoc dla ludzi w potrzebie. Patrząc na panią Prezydent zostawmy; patrząc na nasze tematy przejdźmy proszę państwa do kolejnego wątku. A kolejny wątek dotyczy wspomnianej Przeróbki. Warto temu poświęcić kilka słów proszę państwa. Cały ten spór, który powstał jest sporem prowadzonym w skrajnie nieuczciwy sposób bo próbuje się z jednej strony powiedzieć, że musimy pomóc ludziom w kryzysie bezdomności

a mieszkańcy Przeróbki muszą to zrozumieć i nie ma o czym rozmawiać. Proszę państwa jest zupełnie odwrotnie, jest zupełnie odwrotnie ponieważ jasno usłyszeliśmy z tej sali, z tej mównicy od pani Przewodniczącej z Rady Dzielnicy Przeróbka a także od jednej z mieszkanki Przeróbki, że tym ludziom należy pomóc. To jest miarą naszego człowieczeństwa ale czy pomocą będzie lokowanie ośrodka tuż koło nasypu kolejowego; tego nasypu kolejowego, który mają docelowo w ciągu kilku lat przejeżdżać wzmożone pociągi; chodzi mi o to że będzie pociąg co 10 minut przejeżdżał. Proszę państwa ja rozumiem, że świat idzie do przodu ale sytuacja w której ktoś pod domem ma pociąg i będzie twierdził, że da się to tam wszystko wyciszyć i nie będzie problemu no jest chyba trochę kpina z elementarnego ludzkiego rozumu. Mało tego jeżeli ci ludzie mają tam przebywać tylko czasowo to czy ten hałas, który będzie im towarzyszył jak będą do tego ośrodka zmierzali i jak będą ten ośrodek opuszczali czy jak będą sobie chcieli wyjść na świeże powietrze czy to jest na pewno właściwe miejsce do ulokowania tego ośrodka dla osób w kryzysie bezdomności. Drugi wątek który będziemy podejmowali dalej jeszcze przy konsultacjach o które będziemy zabiegali czy to się komuś podoba czy nie. To jest też zagrożenie podtopień na tym terenie. Ale to są te wątki natury ludzkiej, że tak powiem tak tym ludziom należy pomagać ale w sposób umiejętny i przynoszący pożądane a nie odwrotne od postulowanych skutki. Lokalizacja ośrodka schroniska dla osób w kryzysie bezdomności w tym miejscu, które wskazały sobie władze Gdańska, to nie jest pomoc dla tych osób. To jest proszę państwa kpina z tych osób a jednocześnie kpina z dzielnicy Przeróbka. Ktoś powie a co tam Przeróbka ilu ich tam jest 4000 niespełna zameldowanych to ten okręg numer jeden pięcioro radnych tam jest, kto się tym będzie interesował. Przewrotnie jestem zdania, że możemy się zainteresować jeszcze bardziej, mówię jeszcze bardziej gdyż ja w temacie jestem nie tylko wyborczo o czy mogą poświadczyć mieszkańcy Przeróbki ale przecież dwoje radnych proszę państwa tutaj przewodniczących pan przewodniczący Śpiewak Dowbór przewodniczący Klubu Koalicji Obywatelskiej, pan jest z okręgu numer jeden tak jak ja. Zachęcam do jasnego określenia się czy jest pan po stronie arbitralnych decyzji pana koalicjantów czy po stronie społeczności dzielnicy Przeróbka. Podobnie pani radna Czerniejewska Przewodnicząca Klubu Radnych Wszystko dla Gdańska- pani również jest rozumiem, że gościnnie ale witamy gościnnie w okręgu numer 1 radną z tego terenu, to pani przecież przewodniczy Klubowi, z którego wywodzi się pani prezydent. Może warto w takim razie jasno się określić przed wyborcami. Na wsparcie pozostałych osób czy to pani radnej Bartków czy pana radnego Jankowskiego myślę, że w tym temacie mam nadzieję będziemy mogli liczyć. Natomiast przy całym szacunku panie radny i pani radna tu potrzebujemy też wsparcia od naszych radnych, którzy przewodniczą klubom i to klubom rządzącym Gdańskiem. Tak się szczęśliwie złożyło akurat, że będą mieli okazję powiedzieć czy są realnie za wysłuchaniem głosu mieszkańców Przeróbki bo na Przeróbkę to bardzo łatwo wszystkie trudne tematy umieścić tak. Bo kto tam zaprotestuje, można im coś zabrać a właśnie nie i to zobaczyliście państwo w ostatnich latach jak była próba zabrania mieszkańcom Przeróbki biblioteki. Jakież to było zdziwienie, są nagrania z tego wydarzenia jak pani Prezydent zobaczyła ponad 100 mieszkańców Przeróbki z transparentami, którzy jasno powiedzieli. Uwaga powiedzieli w XXI wieku wbrew trendom chcemy biblioteki nie tam książek na płytach, na tego na czytnikach i tak dalej- chcemy biblioteki. A teraz jest ponad 1000 podpisów mieszkańców Przeróbki z 4000 mieszkańców, którzy są przeciwko arbitralnym decyzjom o ulokowaniu ośrodka dla

osób bezdomnych w takiej lokalizacji na Przeróbce. To co chcemy sprawdzić się ile nas będzie w terenie i w jaki sposób władze na to zareagują. Ja z Przeróbką jestem rodzinnie związany, mój tata z ulicy Lenartowicza pochodzi; bardzo chętnie jako radny wesprę te działania i bardzo chętnie proszę państwa z Przeróbką, która mam nadzieję że nas słucha. Na pewno chętnie państwa w tym temacie wesprę. O Przeróbce moglibyśmy mówić długo ale i tak już mówimy dość długo więc przejdźmy do kolejnego tematu bardzo istotnego geograficznie dość bliskiego. Proszę państwa ogrody działkowe na Stogach. A dokładniej Stowarzyszenie Ogrodowe Rodzinnego Ogrodu Działkowego Kaczeńce. Nie jest to temat, który nagle spada o czym wiedzą doskonale władze Gdańska, nie jest to temat czysto kampanijny jak to chciał pan deweloper - inwestor, niezbyt ciekawy człowiek w moim prywatnym osądzie powiedzieć. Tylko to jest temat, który kilka lat się ciągnie, są pisma w u prezydenta Miasta Gdańska, prawdopodobnie też w biurze Rady Miasta Gdańska i do tego tematu warto się odwołać bo od kilku lat są tam robione podchody żeby teren przejąć. Ktoś powie czy powie jak pan wiceprezydent, że no jest to sprawa stowarzyszenia i taki nie. Po części jest to rzeczywiście kwestia statusu to znaczy, że tam użytkowanie wieczyste jest po stronie stowarzyszenia ale kto jest proszę państwa drugą stroną? Jest gmina miasta Gdańska proszę państwa i co jest istotnego, jest zapis proszę państwa w prawie, który umożliwia pierwokup przez miasto za 1% ustalonej ceny i kiedy była taka próba podejmowana, dobre pół roku temu, to było w listopadzie więc ponad pół roku temu, żeby doszło do wątpliwego prawnie wykupu przez wątpliwego inwestora, miasto po naciskach również po naszych interwencjach radnych Prawa i Sprawiedliwości jasno powiedziało proszę państwa, że przysługuje gminie prawo pierwokupu. I wówczas deweloper inwestor musiał złożyć broń przynajmniej na pewien czas bo później się pojawiła sytuacja, że zaproponowano relokację czyli na gruncie prawnym ma trochę prawników tutaj na sali mamy próbę proszę państwa zrobienia czego? Próbę obejścia prawa tutaj pod płaszczykiem zamiany pod płaszczykiem relokowania na Wyspę Sobieszewską w bliżej nieokreślone obszary. Chciano obejść prawo miasta do obrony swojego terenu i w tym kontekście pisałem o tym także w interpelacji do władz do władz miasta. Interpelacja z 22 maja wskazałem konkretnym prawniczym językiem co powinna zrobić gmina żeby nie narazić się na zarzuty niegospodarności i bronić swoich terenów. Proszę państwa niestety odpowiedź, którą dostałem od władz Gdańska z początku czerwca nie wyczerpuje tematu. A warto pamiętać, że deweloper - inwestor zwał go jak zwał tylko wtedy będzie mógł przeprowadzić skuteczną transakcję jeżeli będzie działał w dobrej wierze, dlatego oczekuje od władz Miasta Gdańska a jest to także oczekiwanie przynajmniej 1/3 członków Stowarzyszenia ROD Kaczeńce, że państwo zakomunikujecie temu podmiotowi dane są w interpelacji, że jego działania podejmowane co ciekawe w Wielki Piątek - ciekawy dzień na walne zgromadzenie i tak dalej, że są działaniami mającymi na celu obejście przepisów prawa mówiąc najprościej działki dla działkowców a nie dla deweloperów i innych podejrzanych grup interesu, które próbują swoje ręce na Stogach położyć. Proszę państwa mówiliśmy o wątku Jelitkowa, mówiliśmy o wątku Przeróbki, mówiliśmy o wątku Stogów i pozostajemy na wyspie portowej, ponieważ z prośbą o to żeby pewne wątki poruszyć zgłosili się także uwaga podczas festynu mieszkańcy dzielnicy Krakowiec Górki Zachodnie, nie ma nic złego w tym, że ktoś tam sobie czasem na festyn pojedzie pod warunkiem, że potem się bierze do pracy i w związku z tym czuję się w obowiązku jak, o że festynie uczestniczyłem wziąć się także do pracy i zakomunikować to o czym mówili mieszkańcy; zacytuję w takim razie: dzień dobry panie Andrzeju przesyłam

panu tematy, które chcielibyśmy aby zostały poruszone na sesji Rady Miasta Gdańska. Pierwsza sprawa proszę państwa i bardzo bym prosił bo to się utrzymuje od kilku lat budynek przy ulicy Łowickiej 11 obecnie remontowany. Mieszkańcy dla jasności chcieliby się dowiedzieć czego - odczytam prosimy o informację ile będzie w nim docelowo mieszkań i czy będą to mieszkania komunalne? Mieszkańcy obawiają się już miasto może chcieć ponownie zasiedlić go osobami które będą kłopotliwe i niestety nie jest to twierdzenie bezpodstawne. Ja opiszę te wątki także w interpelacji co by całości nie odczytywać ale chciałam zasygnalizować, że zobowiązania do których państwo podjęli nie zostały wciąż wykonane. Druga sprawa budynek przy ulicy Łowickiej 11f stan obiektu tragiczny dysponuje zdjęciami od mieszkańców żeby później pokazać. Od powstania budynku to jest od roku uwaga 1955 nie było w nim generalnego remontu. Ponadto urągający podstawowym potrzebom jest brak- uwaga XXI wieku indywidualnych łazienek. Jest tylko wspólna na korytarzu, trochę jak w świecie według kiepskich- prawda tylko, że jest to kiepski żart. Miasto, które mówi, że jest czwartym tam wspaniałym w Europie ma wspólne łazienki dla swoich mieszkańców. Ja rozumiem integrację, rozumiem może oszczędności no ale na boga no jak można w XXI wieku ludziom takie warunki oferować. Nie jest państwu wstyd zwyczajnie. Chyba jest skoro pani Prezydent wyszła. Proszę państwa kolejna kwestia punkt 3. Wnętrze podwórzowe przy ulicy Łowickiej 11f należałoby uporządkować ten teren, zadbać o zieleni i o drzewa. I kolejna sprawa stojące od lat pustostany państwo niekiedy mówicie, że nie wiecie gdzie są te pustostany. Wykonam za mieszkańców ulica Kępna 5, Łowicka 20, Łowicka 7, Kutnowska 12, Sówki 2 to tylko kilka przykładów. Kończąc wątek Krakowskich Górki Zachodnich chciałem państwa uwagę zwrócić na wątek dotyczący inwestycji wykonywanej przez Gaz System dla jasności są to ważne inwestycje w infrastrukturę krytyczną, bardzo ważne dla nie tylko Gdańska ale także dla polskiego państwa. Natomiast warto byłoby przy dużych inwestycjach zastanowić się w jaki sposób korzyści z ulokowania tych no także trochę utrudniających życie inwestycji dać mieszkańcom. O to bym państwa bardzo serdecznie prosił. A także kwestia parkowania przy ulicy Stogi mieszkańcy donoszą pokazują zdjęcia, że są problemy z przejazdami służb na tym terenie więc jak komuś się spali odpukać w Gdańsku różnie bywa dom czy do kogoś nie dojedzie karetka to będzie to kwestia problemu z parkowaniem. Proszę państwa zdjęcia będą zawarte w interpelacjach. I przechodzimy do ostatniego punktu. Ostatni punkt i tutaj patrzę na pana wiceprezydenta Grzelaka - nie ma może wyczuwa pismo nosem- no bo od roku panie Prezydencie próbuje pana zaprosić do rozmów odnośnie centrum Brzeźna. Odnośnie centrum Brzeźna, które wygląda w sezonie letnim jak wątpliwej jakości jarmark. Z tego co kojarzę i chyba nie jest to niczym niewłaściwym to pana prezydenta rodzina pochodzi z Brzeźna tak przynajmniej sąsiedzi ćwierkają to może chociażby z tego powodu warto byłoby się przejść odwiedzić i zobaczyć jak wygląda centrum czegoś co określa się jako kurort. Ja bym bardzo chciał żeby Brzeźno było kurortem. Ale jak na razie to jest raczej wątpliwej jakości jarmarkiem i to podrzędnej jakości. Proszę państwa problemy dotyczące Brzeźna sygnalizowałem wraz z radnym Przemysławem Majewskim na początku lipca na konferencji prasowej ale, że konferencja to za mało - no to oczywiście drogą formalną poprosiliśmy o spotkanie. Na maile pan prezydent nie odpowiadał ok może zaginął. Poszedłem do sekretariatu jeden. drugi raz i byłem zapewniany - tak - jakiś termin znajdziemy. Panie prezydencie rok mija i zachęcam do tego żeby wreszcie zająć się na poważnie Brzeźnem a jeżeli pan nie wie jak tym Brzeźnem się zająć to polecam panu obszerną interpelację na

5 stron dotyczącą przygotowania Brzeźna do sezonu turystycznego, którą wystosowałem prawie 2 tygodnie temu i powinna być chyba pojutrze odpowiedź. Mam nadzieję że 5- stronicowa interpelacja spotka się z przynajmniej równie obszerną i konkretną odpowiedzią. Sumując proszę państwa dzisiejsze rozważania. Zobaczymy czy inni radni będą próbowali też pobić rekord co do wypowiedzi, dla mnie to nie jest kwestia rekordu tylko kwestia tego, żeby mówić o ważnych sprawach dla mieszkańców Gdańska. A jeżeli państwa nie przekonują te wątki dotyczące mniejszych dzielnic to spójrzcie sobie na ostatni symbol krótko ostatni symbol proszę państwa roku 2023. System fala 150 milionów złotych poszło i nie ktoś próbuje pójść sobie na przystanek Gdańsk Śródmieście i kupić tam bilet w tym systemie żeby pojechać gdziekolwiek-powodzenia nie uda się, a na to pieniądze idą także z miejskiej kasy. Jak ja słyszę w wystąpieniach pani prezydent Dulkiewicz, że w Gdańsku nie ma pieniędzy to się łapie za głowę, bo myślę no jak wydajecie głupotę na głupotę 10 milionów na falę 150 ze środków publicznych i unijnych to się nie dziwcie, że nie macie pieniędzy. Dziękuję państwu za uwagę.

BARBARA IMIANOWSKA – Radna Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Pani Prezydent, pani Przewodnicząca. Szanowni radni z naszego klubu, bo w nie widzę więcej o jest pani tutaj jeszcze jedna z WDG więc miło mi z tego powodu, że pani chociaż została. Ale mieszkańcy mają też dowód na to jak to jest że przed wyborami zrobi się piar, na mieszkańcach, na protestach dostanie się do Rady a później na pustej sali trzeba siedzieć. Zapamiętajcie ten obrazek teraz proszę państwa do was mówię do mieszkańców ,zapamiętajcie tych którzy na was sobie też zrobili niezły piar powracając tutaj do tematów bardzo ważnych dla naszego miasta. Kiedyś był taki napis, pozwolę sobie wrócić wspomnieniami do lat ubiegłych był taki napis na Grunwaldzkiej: Gdańsk miastem kwiatów. Później nagle ktoś tam te literki powymieniał i pisało: Gdańsk miastem katów. Ja proponuję teraz żeby ten Gdańsk ten napis to był Gdańsk miastem deweloperów bo o tym chciałam powiedzieć. Chciałam powiedzieć o tym, iż przyglądając się przez całą swoją kadencję problemu jaki mamy w mieście Gdańsku i o tym co mówimy tutaj na sali już nie tylko dzisiaj ale od jakiegoś czasu, to dużym wyzwaniem dla mnie jako radnej są sytuacje gdzie inwestor ma pozwolenie na wejście w nieodpowiednie nawet miejsca ale tak jak na tak jak powiedziałam na początku Gdańsk miastem deweloperów. Tutaj pozwolę sobie na kilka słów na temat mojego okręgu wyborczego jakim jest Przymorze i Zaspą. Na Przymorzu urodziłam się. I tam wychowałam i pamiętam kiedy to była przestrzeń, to była przestrzeń do życia. W tej chwili kiedy przechodzę się tymi ulicami Obrońców Wybrzeża, Kołobrzaska, Jagiellońska - szczególnie Jagiellońska ostatnio - to po prostu za głowę się można złapać. Beton zabetonowany i jeszcze raz beton jeszcze raz proszę państwa. To jeszcze nic. To jeszcze nic. Nie proszę pana za PRL-u też nie było dobrze ale myśmy jako dzieci mielicie chociaż gdzie bawić teraz już po prostu te dzieci nie mają placów zabaw albo ewentualnie muszą iść na jakiś jeden wielki. Nie o tym mowa, sprawa jest bardzo poważna. Kilka lat walczyliśmy z mieszkańcami na temat budowy przy ulicy Leszczyńskich - Chrobrego Zaspą Rozstaje. Nasza woda. Nasza najlepsza woda w tym okręgu Zaspą Wodna. I cóż przez jakiś czas był spokój. Znowu wracamy do źródła. Zaczyna się będzie się zaczynała budowa oczywiście nie dziś nie jutro ale już niedługo. I proszę państwa nie wiem czy państwo sobie zdajecie sprawę, że my naprawdę mamy jedną z najlepszych najlepszą wodę w tym okręgu. I budowanie w pobliżu budowy- inwestycji z podziemnymi garażami uderzy w tą czystą

wspaniałą wodę. Ale cóż przecież dokumenty projektowe, które mogłam zobaczyć tylko w Urzędzie Miejskim, bo nie można ich wydawać przecież są pogwałceniem warunków ochrony środowiska. I ktoś mi tutaj ładnie napisze oczywiście pan wiceprezydent Grzelak, który tutaj już bardzo skrótowo w tej chwili odpisuje na moje interpelację. I z uwagi na położenie inwestycji na obszarze o zaostrożonych warunkach ujęcia wody Czarny Dwór i Zaspą inwestor został zobowiązany do uzgodnienia projektu z gdańską infrastrukturą wodociągowo - kanalizacyjną. Proszę państwa ja nie mam wykształcenia inżynierskiego i tutaj nie wszyscy mamy ale patrząc po ludzku czegoś takiego nigdy nie było żeby budować budowy inwestycje tak blisko ujęcia wody z podziemnymi garażami. To po prostu się nie mieści w głowie. Sami robimy sobie taką samobójczą bramkę. Sami to robimy sami tworzymy sytuacje takie, że właśnie poprzez brak konsultacji tego, że po tych dzisiejszych tutaj wysłuchanych słowach z szacunkiem do wszystkich mieszkańców, którzy tutaj zajęli stanowisko wobec bardzo ważnych spraw. I bardzo merytorycznie to zrobili, bardzo się przygotowali do tego i z całym szacunkiem to wychodzi nie tylko jedna teza ale głównie wychodzi jedna teza brak liczenia się z głosem mieszkańców. Brak liczenia się z głosem mieszkańców. I możemy cuda na kiju tutaj wymyślać- jedna teza jest fundamentalna: brak konsultacji brak liczenia się z głosami mieszkańców. Najważniejsza jest inwestycja. Nieważne jest czy będzie zagęszczenie czy będą korki. Czy będzie mniejszy komfort. Nieważne to jest- ważna jest kasa. Ważne, że będzie super mikro apartamenty. To jest najważniejsze w tym mieście. I też dla kogo ja się pytam dla kogo dla przeciętnego mieszkańca takie mieszkanie? Wypasione jak to młodzież mówi. Nie proszę państwa to nie są mieszkania dla przeciętnego mieszkańca, przeciętnego zjadacza chleba. Nie - to jest to jest wszystko już wiadomo dla kogo są te mieszkania i te mikro apartament; kasa robi kasę. Biznes jest biznesem ale żeby to tak więcej dla Gdańska dla nas szło a nie do kieszeni dewelopera. To by wszystko było super. I teraz proszę państwa zobaczmy drugie miejsce Centrum Alfa. Piękne Centrum jedno z pierwszych w Gdańsku a może i w Trójmieście do którego wszyscy mieszkańcy nie tylko z okolic Przymorza ale z całego Gdańska przyjeżdżali a szczególnie starsze osoby, bo przecież Przymorze mamy - jest to miejsce gdzie mieszka dużo starszych osób; mogło korzystać z centrum nie tylko jego sklepów, usług ale przede wszystkim z placówki jakim jest kino. Placówki kulturalnej. I teraz następną sytuacja od 2 lat pytam czy było tam coś czy coś tam będzie planowane nie na razie nie mamy aż tu nagle łup, wyszło, wyszły karteczki na słupach mieszkańcy drzyjcie, róbcie. Nieważne, że mieszkanie tu blisko że macie wąskie ulice a my tutaj się wprowadzimy i 2,5 tysiąca mieszkańców do nas przyjdzie. Taka Olszynka właśnie. Nie mając nic przeciwko mieszkańcom Olszynki bo mają jeszcze piękne zielone tereny i 900 miejsc postojowych. Może zbyt emocjonalnie mówię na ten temat ale również jestem związana z tym miejscem ponieważ z racji na swój zawód z racji na to, że tam mieszkałam całe życie, korzystaliśmy z tej placówki jaką właśnie było kino w którym organizowano nie tylko seanse filmowe dla dzieci z pobliskich szkół których mamy naprawdę dużo. Ale również dla seniorów dla ludzi niepełnosprawnych z pobliskiego Caritasu z Domu Seniora. I teraz to co najlepsze to co przez lata się sprawdza zostaje nam odbierane. I gdyby nie protesty mieszkańców i tu z całym szacunkiem do Rady Dzielnicy Przymorza Małego, które bardzo się zaangażowało w obronę tego centrum. Aczkolwiek nie byłam zaproszona na rozmowy z panem wiceprezydentem Grzelakiem z racji pewnie na to, że jestem nie z tej partii co trzeba. Ale całe szczęście, że coś tam się udaje powstrzymać. A jeszcze tak byłoby w ogóle najlepiej gdyby tak państwo wzięli

pod uwagę i zostawili nam to kino. Zostawcie nam to kino bo ona ono jest tam bardzo potrzebne. I to nie mi Imianowskiej tylko przedszkola, szkoły, licea - tam właśnie przyjeżdżamy do tego kameralnego miejsca gdzie później schodzimy sobie na lody i sobie robimy fajne spędzanie czasu. Zostawcie nam to kino w spokoju, odczepcie się po prostu, od placówki kulturalnej która spełnia takie duże oczekiwania dla mieszkańców tych dzielnic. Ale nie idźmy dalej. Dobrze może zaniżymy budowę to się nam uda bo przecież presja ma sens. I tylko gdyby nie ta presja mieszkańców to byśmy tak sobie obudzili rano się i zobaczyli jaki mamy piękne wieżowce i tu może 50 m a jeszcze chciałam powiedzieć pani Prezydent mówiła tutaj o tym że nie, nie, nie, nie zgadzamy się na 100 m ale bigboy to ile będzie miał metrów na Przymorzu. A może ktoś zgadnie bo ja wiem a może ktoś nie wie to mówię 99 metrów. Bardzo blisko do 100. I cóż czy mamy jakieś możliwości przegłosowania czy mamy jakieś możliwości powstrzymania? - nie mamy bo przecież to działka prywatna. Tak proszę państwa i będziemy tak dalej protestować i będziemy o tym mówić bo nic tam innego nie pozostaje. Po prostu nam nic innego nie pozostaje tylko szkoda tych najmłodszych mieszkańców, tych seniorów, którzy mieli gdzie przychodzić i spędzać czas. To jest taki mój żal i ból dotyczący właśnie tego mojego okręgu, tego mojego miejsca skąd się wywodzę. Teraz przejdę może do oświaty. Mówimy tutaj bardzo dużo i to jest bardzo ważny temat o sprawach psychicznych, psychologicznych naszej młodzieży temat bardzo bliski edukacji. Jestem w Komisji Edukacji, jestem czynnym jeszcze nauczycielem. I widzę co się dzieje. I teraz proszę państwa taki drobiazg basen na ulicy Kaczyńskiego. 2020 zaczął się remont mamy 2024. Dobra pięknie odstawiony zrobiony, byliśmy, zobaczyliśmy. Ale jeszcze zamknięty. Miał być otwarty w maju. Niestety jeszcze nie. I teraz będziemy mieli lipiec, sierpień, wrzesień i być może no czekam ,aż we wrześniu będzie otwarte. A dlaczego nasze baseny jak za basen przy szkole LO 15 na Zaspie ma być zamknięty poprzez lipiec i sierpień; dlaczego my nie możemy otworzyć basenów w okresie wakacyjnym? - bo co? bo mamy morze. A nie każdy nad tym może ma możliwość być. Dlaczego nie możemy otworzyć boiska, dlaczego nie możemy otworzyć no właśnie tak jak powiedziałam basenów. Boisko Zaspą - ileż tam brudu i liści leży już kilka lat ale całe szczęście doczekałam się odpowiedzi, że tam będzie bardzo fajne miejsce z koszykówką, zjeżdżalnią na rolkach być może pomyliłam się może to nie rolki ale jakiś nowocześniejszy sprzęt. Tak doczekamy się tylko po ilu latach po ilu latach. Co mamy zrobić z młodzieżą, która ma problemy, problemy niezależne tylko od siebie. Kiedy mamy baseny pozamykane. Albo mamy ich za mało. Kiedy mamy boiska pozamykane, może nie wszystkie ale pilnujemy tego jak oka w głowie żeby tego nikt nie pozwalał i nie zniszczył. I jeszcze może jedna sprawa, która jest mi bardzo bliska sercu. Odnośnie podwyżek dla nauczycieli wychowawców. Ja wiem, że to może nie jest Komisja Edukacji ale walczyliśmy już chyba kilka miesięcy o to żeby wreszcie godnie zaczęli być traktowani nauczyciele wychowawcy. Bo wychowawca to jest bardzo ciężka praca. To są godziny w tej chwili po nocach. To są godziny spędzone z młodzieżą, z dziećmi które mają problemy w domu, które są pozostawione same sobie. I ich opłata 360 może 400 zł może się przepraszam pomyliłam dokładnie co do złotych. Ale opłaćmy ich wreszcie ich godnie, bo będą odchodzić, bo nie będą chcieli brać tego wychowawstwa. I co wtedy będzie z naszymi dziećmi i co będzie z naszymi wnukami? Sami sobie pozostawieni. A trzeba młodzieżą się zająć, bo mają bardzo duże problemy w tych czasach, dla nich bardzo niebezpiecznych. Sama jestem świadkiem różnych tragedii. Ale to tak ten świat teraz wygląda. Bo taka fala super przyszła i teraz wszyscy są tacy

wyzwoleni tylko te dzieci później siedzą po nocach i płaczą i wozimy ich do lekarzy psychiatrów, których jak również ośrodki są już pękają w szwach. To jest to są takie moje osobiste przemyślenia i spojrzenia obserwacja, że musimy im poświęcić czas. Ale musimy im stworzyć warunki godne do tego żeby właśnie nie było tyle miejsc na oddziałach psychiatrycznych. Na innych oddziałach żeby oni mieli swoje miejsca do których przyjdą i to będą baseny poprzez fizyczną swoją sprawność do psychiki bo taka jest diagnoza również musimy zadbać o swoje fizyczne możliwości i sprawność. I trzeba od otwierać te baseny latem. I trzeba pootwierać te boiska i nie bójmy się tego bo przecież za chwilę nauczyciel powie ale ja nie mam za to zapłacone. No tak nie ma pani za to zapłacone więc może taki Wydział Oświaty może o tym pomyśli żeby zapłacić tym nauczycielom, którzy będą po godzinach siedzieć pracować i pilnować czy to prowadzić zajęcia na basenie. Ale my nie mamy takiego wyboru albo stracimy to pokolenie albo stracimy tą młodzież i pójdą w nam różne używki bo tak teraz to wygląda. Albo przywrócimy im zdrowy styl życia bo taka jest kolejność. Bo takie jest życie. Musimy żeby im coś zabrać musimy im coś dać. Tutaj była jeszcze mowa o alkoholu. Tak o zyskach jakie mamy. Właśnie ten stopień uzależnień jaki mamy u młodzieży jest spowodowany brakiem zdrowego stylu życia i o tym się mówi już latami to nie jest mój wymysł. Zdrowy styl życia to są właśnie od to są o to jest otwarcie się na młodzież nie tylko w czasie kiedy są w szkole ale kiedy są również w szkole kiedy są poza szkołą. I stąd właśnie trzeba o tym pomyśleć. I ta cała profilaktyka, brak dobrych programów profilaktycznych, przecież jeżeli chcemy zabrać młodzieży coś jest chcemy im zabrać używki, chcemy im zabrać alkohol to musimy im coś dać w zamian bo taka jest natura człowieka. Bo człowiek nie może żyć w pustce. I to jest nasza przyszłość. I to jest nasza przyszłość, to jest to na czym się powinniśmy skupić. Dużo tutaj ominęłam może tematów ale jestem wdzięczna że w tym roku bardzo dużo było ciekawych tematów dotyczących mieszkańców. Bo naprawdę jestem zaniepokojona tym co się dzieje na terenie właśnie na naszych terenach miejskich bo mamy potencjał i musimy ten potencjał wykorzystać. Ja myślę, że to na razie tyle, nie chciałabym przedłużać ale zależy mi na tym wszystkim żeby w naszym mieście żyło się nie tylko komfortowo ale żyło się godnie. Żeby nasze dzieci, nasze wnuki, nasza młodzież miała gdzie pójść i to nie za jakieś bajątkowe ceny ale żebyśmy te baseny im pootwierali. Co stoi na przeszkodzie żeby wprowadzić jakiś darmowe wejścia albo za złotówkę. Ile miasto na tym straci? Bardzo dużo straci? - ale zyskamy zyskamy młodych ludzi. O to skąd u nich zdrowie psychiczne fizyczne skoro mamy taki problemy i depresje, uzależnienia. To jest osobny temat to jest ale profilaktyka jest przyszłością dla młodych ludzi profilaktyka otworzymy dla nich baseny nie ściągamy z nich jakiejś nie wiadomo jakiej jakich pieniędzy bo oni na to nie mają. Otwórzmy dla nich wszystko to co możemy zrobić podczas wakacji niech korzystają bo to jest nasz obowiązek, nauczycieli, rodziców dziadków, radnych. Wszystkich. Dziękuję.

ALEKSANDER JANKOWSKI – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Pani Prezydent, szanowni mieszkańcy koledzy i koleżanki radni państwo Prezydenci, panie prezydentki, pani przewodnicząca, panie wiceprzewodniczący, szanowni pracownicy Rady Miasta Gdańska, Urzędu Miejskiego w Gdańsku. Szanowni państwo słuchaliśmy wielu górnolotnych przemówień wielu dumnych przemówień ale przede wszystkim myślę że warto podkreślić, że z tych wystąpień mieszkańców których mieliśmy zaszczyt wysłuchać bo trzeba naprawdę oddać honor, że mieszkańcy nie

boją się przyjść, nie boją się pokazać twarzy. Dla nas dla radnych, dla prezydentów dla polityków to jest coś normalnego, że pokazujemy swoją twarz i pozwalamy ludziom do tej twarzy przykleić pewne wypowiedzi. Ale mieszkańcy ryzykują czymś więcej, ryzykują tym, że ktoś z ich najbliższego otoczenia może dowiedzieć się jakie mają poglądy a te poglądy mogą się nie spodobać, mogą narazić się na nie oszukujemy się tego obejść dyskryminację w pracy, czy w środowiskach w których funkcjonują dlatego kudos dla mieszkańców, że mają tę odwagę cywilną, że nie boją się mówić a mówią ciekawe rzeczy. Ale ja może zacząłbym od czegoś innego ponieważ pani Prezydent ja chciałbym może dowiedzieć się skąd się wzięło te 500 milionów na minusie o których pani wspominała bo ja patrzyłem sobie na raporty o stanie miasta z roku dwudziestego pierwszego z roku dwudziestego drugiego roku dwudziestego trzeciego i może źle liczę, no niestety nie jestem matematykiem czy ekonomistą z wykształcenia, może urzędnicy pani podali złe informacje ale patrzę sobie na dochody z pit-u i cit-u rok dwudziesty pierwszy 1mld240mln300tys. zł. Patrzę na rok 2022 1mld200mln33tys.zł. Patrzę na rok dwudziesty trzeci 1mld78mln200tys.zł. Rzeczywiście jeżeli patrzemy tylko na tą cyfrę jest spadek ale nie o 500 milionów. A jednocześnie jeżeli patrzymy ale mówiła pani o podatku pit, cit, nie mówiła pani o sumie znaczy to można sprawdzić w każdym razie było 500 tutaj mamy o wiele mniej ale inna ciekawa rzeczy, spójrzmy sobie na subwencje, które są tam wymienione. I jest tam ogromny wzrost rok dwudziesty drugi rok dwudziesty trzeci prawie 240 milionów złotych więcej w subwencji. Ciekawe ciekawa liczba ale ja chciałbym tutaj zwrócić uwagę państwa na inną liczbę i ja wiem że może to jest ciężkie, że o tym boicie się państwo mówić może czujecie się źle jak o tym mówicie, może przecież gardło nie jest w stanie wam do przejść ale lata 2017 - 2023 kiedyś w Urzędzie Wojewódzkim mieliśmy taką bardzo prostą w obsłudze dostępną dla wszystkich bardzo transparentną mapę inwestycji z programów takich jak Polski Ład czy programów pokrewnych i jak się kliknęło w tą mapę to można było sobie najechać na takie obszar województwo pomorskie. Na tym województwie pomorskim był kolejny podobszar było miasto Gdańsk można było sobie wejść to miasto Gdańsk i tam jak się zjechało na dole przez te 11, 12, 13 stron z ogromną ilością do finansowej na różnorakie inwestycje. Była suma i ta suma wyglądała na grudzień 23 roku pan 3,5 miliarda złotych. 3,5 miliarda złotych ale no proszę oczywiście proszę sobie wejść wystąpić do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego te dane dalej tam są w Urzędzie Wojewódzkim tam było na czerwono, na czerwono 3,5 ale mówię nie o roku poprzednim tylko o sumie o sumie tak. Tak było na Urzędzie możliwe, że ktoś popełnił błąd nie wydawało nam się myśmy to kontrolowali, myśmy to kontrolowali. No i dlatego mówię 3,5 ponad 3,5 miliarda. Podzielmy to na 7 to jest średnio rok w rok, rok w rok ja tutaj mówię też o różnych programach pani Prezydent o różnych programach 500 milionów złotych. Średniorocznie ale idźmy dalej. Mieszkańcy tutaj wskazywali na kolejne bardzo ważne rzeczy ale zanim do tego przejdę ja też chciałbym podkreślić. I zwracam się tutaj do pani Prezydent, że ja ja nigdy nie narzekałem na naszą współpracę kiedy mieliśmy okazję spotykać się rozmawiać również rozmowy kuluarowe były na ogół z panią Prezydent dosyć miłe, w sensie zachowywaliśmy do siebie wzajemny szacunek, nie mówię, że to były proste rozmowy; pani Prezydent często wykazywała pewną krytykę, która budziła we mnie różne uczucia, starałem się ich nie okazywać, często były to dobre sugestie szczególnie jeżeli chodzi o współpracę w sprawie uchodźców z Ukrainy część wdrażaliśmy część nie ale ja na przykład nigdy nie posunąłem się do tego żeby jakieś inwektywy komukolwiek czy też pani jak pani ze mną rozmawiała przepisywać

a dzisiaj tutaj słyszeliśmy, że jak pan radny Rakowski podniósł sprawę, sprawę ważną dla mieszkańców dla obywateli Rzeczypospolitej ale i dla mieszkańców Gdańska sprawę ważną bo dotyczącą migracji; migracji w której złożyliśmy do pani Prezydent interpelację na którą otrzymaliśmy odpowiedź, że jeżeli będzie takie zobowiązanie i w świetle prawa i praw człowieka i solidarności będą tacy uchodźcy przyjmowani do Gdańska taka jest odpowiedź ostatni akapit interpelacji. To użyto przymiotnika wobec pana Rakowskiego rasista. Rasista, rasistowskie, rasistowskie sformułowania straszenie, straszenie imigrantami znaczy. No przepraszam ale czy pan Rakowski mówił, że będziecie tutaj sprowadzać nie wiem ludzi czerwonych, niebieskich, zielonych, czy jakichkolwiek innych; powiedział migrantów- użyto sformułowania rasista. Ja może, może ja jestem staroświecki, ja na przykład uważam, że rasistowskie jest na przykład odrzucenie kandydata do rady imigrantów i imigrantek tylko dlatego, że jest repatriantem polskim z Białorusi czy Kazachstanu. Ale to moja osobista opinia. W każdym razie obywatel miasta Gdańska, mieszkanka Przeróbki też wskazywała na poczucie zagrożenia, niebezpieczeństwa hotelami dla migrantów zarobkowych. Tutaj sformułowanie rasista nie padło wobec tej pani może to, że pan Rakowski czy może ja jesteśmy z takiego a nie innego klubu tutaj są jakieś inne emocje. No ale jednak traktujmy się równie, traktujmy się z szacunkiem, wymagajmy tego od siebie bo jak będziemy tak od siebie wymagać to i w naszym mieście będą rozmowy w pełnym szacunku i godności poszanowania godności człowieka. Ale też chciałbym uzyskać pełną odpowiedź bo myśmy dali pani Prezydent w tej interpelacji kilka konkretnych takich bardzo ważnych kwestii nie dla nas nie dla radnego Rakowskiego, Jankowskiego czy Koralewskiego czy Gierszewskiego czy jakiegokolwiek innego radnego myśmy się zapytali czy nie jest gotowa przyjąć tych ludzi. Nie dostaliśmy odpowiedzi a ja liczę, że ta odpowiedź będzie udzielona taka żebyśmy mogli usłyszeć tak lub nie. Byłoby to dosyć dobre dla mieszkańców, którzy dalej czują pewną obawę ale idźmy idźmy, może dalej. Do wypowiedzi samych mieszkańców, oczywiście są pewne kwestie, które są budzące niepokój z różnych okręgów, z różnych obszarów miasta ale przede wszystkim uważam, że jeżeli chodzi o rozwiązywanie skuteczne, rozwiązywanie problemów mieszkańców przede wszystkim potrzebne jest odczuwanie autorytetu i prestiżu samego Urzędu Miasta. I jeżeli słyszymy takie rzeczy jak mieliśmy dzisiaj w części usłyszeć tutaj mieszkanka Śródmieścia była dosyć delikatna w tym co mówiła ale ja również złożyłem w tej sprawie do pani Prezydent interpelację gdzie wskazywałem trochę bardziej budzące odrazę wręcz zachowania ze strony ze strony ludzi, którzy ten spokój czy też mir domowy naruszają. I jeżeli restauratorzy, jeżeli ludzie, którzy przekraczają przepisy uchwalane przez wysoką Radę również dotyczące emisji hałasu czy innych emisji, które mogą w ten sposób czy też naruszają wręcz spokój czy też mir domowy używają stwierdzeń to jest cytat: nakładajcie sobie grzywny i tak tu za tydzień wrócimy. I oni rzeczywiście za tydzień wracają i znowu hałasują a osoba, która ich wynajmowała robi trzydniową imprezę pod oknami mieszkańców, trzydniową imprezę ja załączę też materiał audio wideo w interpretacji pani prezydent może sobie odsłuchać ja kiedy znaczenie dźwięku, trzydniową imprezę i na zapytanie mieszkańców mówią mamy zgodę na imprezę z Urzędu Miasta. Ale no przepraszam bardzo, kłamię w żywe oczy oczywiście ale jak to świadczy o autorytecie, który ci ludzie odczuwają wobec Urzędu Miasta, urzędu Prezydenta - jeżeli są w stanie na zapytania czy też grzywny funkcjonariuszy policji czy straży miejskiej powiedzieć: my i tak tutaj za tydzień wrócimy. I wracają. To nas szanowni państwo również jako radnych miasta stawia w świetle tak, że my jesteśmy dla nich nikim. Jesteśmy ludźmi, którzy nie są w

stanie wymóc tak podstawowej rzeczy jak spokój ogniska i gospodarstwa domowego ludzi. którzy mieszkają, którzy mają swoje centra życiowe właśnie w Śródmieściu, którzy sprawiają jeszcze ogromnym tytaniczny wysiłkiem, że ten obszar naszego miasta żyje poza sezonem turystycznym bo ktoś tam mieszka z rodzinami. Ktoś tam ma dzieci, ktoś tam chodzi na spacer, ktoś tam robi zakupy w lokalnych sklepach ale jeżeli dalej restauratorzy, właściciele pubów czy ktokolwiek inny będą mogli sobie powiedzieć: my tu i tak za tydzień wrócimy i zrobimy jeszcze głośniejszą imprezę i oni to robią i pozostaje to bez żadnych konsekwencji to sprawia to, że ci mieszkańcy tam w końcu uciekną i będziemy mieli martwe centrum miasta w pięknym mieście jakim jest miasto Gdańsk. A ja przyznam państwu no nie jestem mieszkańcem dzielnicy Śródmieście, nie jestem też radnym z tego okręgu ale ja nie chciałbym żeby centrum naszego miasta się stało się miastem zombi, gdzie ludzie nie mogą mieszkać bo nie czują wsparcia ze strony Urzędu Miasta, ze strony radnych czy Rady Miasta. I nie respektowanie prawa, które my tutaj stanowimy to jest właśnie nierespektowanie naszego autorytetu tym bardziej kwestionowanie tego po co my tutaj w ogóle jesteśmy. Bo jeżeli my nie jesteśmy w stanie egzekwować tak prostej rzeczy, jaką jest podstawowe prawo do spokoju w miejscu w którym się mieszka to po co my tutaj siedzimy. Po co my tutaj uchwalamy jakiegokolwiek uchwały, po co my tutaj debatujemy nad czymkolwiek? Dlatego pani Prezydent podnoszę jeszcze raz żeby zrobić z tym jak najszybszy porządek, nie czekać na powołanie menadżera Śródmieścia, zrobić na wniosek ten mój i mieszkańców szybkie spotkanie kryzysowe żeby te problemy rozwiązać. Ale z czego te problemy mogą wynikać. Patrzymy sobie w raport o stanie miasta. I mieszkańcy tutaj też Śródmieście ale w innych dzielnic podnoszą, że naprawdę nie czują się bezpiecznie w niektórych miejscach czy porach dnia. Wskazują głównie na to, że ich zdaniem niedofinansowana jest Straż Miejska, że niedofinansowane są inne aspekty. Jak spojrzemy sobie na dokument nad którym dzisiaj teoretycznie teraz prowadzimy dyskusję, to rzeczywiście liczba 89700000 zł na na bezpieczeństwo w mieście - to jest wysoka kwota, ja bardzo dziękuję Radzie Miasta i Urzędowi Miasta, że taka kwota jest. No ale to jest kwota prawie 2 razy mniejsza niż jest na sport czy na kulturę. Ja nie słyszę żeby mieszkańcy przychodzili, narzekali nie czujemy się dobrze mamy za mało festynów za mało kultury w mieście, nie mówię kultura jest bardzo ważna, kultura jest bardzo dobra, cieszymy się, że jest. Ale zadbajmy najpierw o to żeby ludzie nie czuli się niebezpiecznie uczestnicząc w tych wydarzeniach kulturalnych, żeby mogli wyjść wieczorem nie tylko na ulicy Długiej ale chociażby na Ogarnej i gdy widzą bójkę i to jest szanowni państwo sytuacja, która została przedstawiona przez mieszkańców między Szwedami i Brytyjczykami i raportują to do patrolu Straży Miejskiej na ulicy Długiej. A patrol im odpowiada: my mamy dofinansowanie na ekstra patrol tylko na terenie ulicy Długiej i Długi Targ, nie możemy interweniować na Ogarnej to jak ci mieszkańcy mają czuć się bezpiecznie? Jak ci mieszkańcy mają czuć szacunek do władz miasta czy do nas jako radnych, jeżeli w ich miejscu życiowym to bezpieczeństwo nie jest zabezpieczone. Czy, czy to jest dużo 89 milionów złotych?- dla jednych dużo. Ja uważam, że to jest zdecydowanie za mało i mam nadzieję, że w przyszłym roku budżetowym ta kwota będzie o wiele wyższa. Ale idźmy dalej. Tutaj mieszkańcy ale też niektórzy radni, którzy przemawiali przede mną podnosili bardzo ważne kwestie, ja też podniosę podnoszę te kwestie i kwestie mieszkaniowe. Naprawdę jeżeli chodzi o stan mieszkań komunalnych czy socjalnych jest lepiej rzeczywiście niż kiedyś było ale mówimy o dawnych, dawnych czasach. Zawsze może być lepiej a niestety, niestety obserwujemy i od 2021 roku ta

kwota była na gospodarkę tymi nieruchomościami bardzo wysoka to było 98800000. Wysoka kwota może za mała ale jednak wysoka obserwujemy spadek. Rok kolejny 87900000. Rok zeszły dwudziesty trzeci 80 milionów złotych czy naprawdę stan Gdańskich Nieruchomości- nieruchomości te są przeznaczone na użytkowanie dla celów najbardziej podstawowych czyli na mieszkanie dla gdańszczan. Są w tak dobrym stanie, że nie potrzebujemy zwiększać środków na remonty czyli zarządzanie nimi? No wystarczy przejść się po takiej po kilku dzielnicach Gdańska. Ja polecam szczególnie spacer po Nowym Porcie na ulicę Na Zaspę tam można zobaczyć jak wygląda równość w praktyce, równość dla osób niepełnosprawnych, którzy muszą codziennie bez żadnych bez żadnych, bez żadnego wsparcia infrastrukturalnego pokonywać kilka wąskich schodów na klatce schodowej, takie jak jest tutaj żeby dostać się do swojego mieszkania gdzie próg jest prawie 60 cm. No to licuje godności i równości tychże ludzi wobec prawa i wobec innych mieszkańców. Ja to też zgłoszę w odpowiedniej interpretacji także będzie można się zapoznać dokładnie z tą sprawą. 80 milionów- tutaj zdecydowanie za mało. A na kulturę czy sport 2 razy tyle 166 milionów złotych na sport 151 milionów złotych na kulturę. Czy zrobienie imprezy, festiwalu, festynu jest ważniejsze niż to żeby mieszkańcy mieli godne warunki, bez pleśni, z bieżącą wodą, ze sprzętem, który będzie w stanie zaspokoić podstawowe warunki bytowe. Ktoś może się ze mną nie zgodzić. Ja może mam zbyt dużą wrażliwość socjalną i społeczną na takie kwestie, uważam, że kwestia mieszkaniowa i godność bytowa jest ważniejsza niż festiwal atrakcyjny dla kilkuset mieszkańców czy może więcej no nieistotne. Kolejna rzecz jeśli chodzi o równość. Pani Prezydent zawsze podkreśla, że wszyscy są w tym mieście równi i otrzymują równe wsparcie. Ja też składałem w tej sprawie interpelację, ponieważ szanowni państwo mieliśmy honor, honor i wielki zaszczyt jako miasto Gdańsk gościć drugi, drugi powtarzam największy w kraju marsz dla życia i rodziny, który odbył się wraz z festiwalem dla życia w ubiegłą niedzielę. Drugi pod kątem frekwencyjnym największy marsz w kraju. I ja chciałem pani Prezydent w tym miejscu podziękować, że pani zdecydowała się objąć patronatem. To było, to było bardzo dobre, bardzo dobre zachowanie, bardzo dobry ruch ale kurcze no szukałem pani Prezydent na tym wydarzeniu - nie widziałem. Trochę szkoda, bo pan prezydent Trzaskowski na przykład zdecydował się wziąć udział w tegorocznym marszu dla życia w Warszawie. Ja mam nadzieję, że w przyszłym roku pani Prezydent pomaszeruje z nami. Byłoby miło czuć się tak samo równym jak uczestnicy innych marszy w Gdańsku, szczególnie, że na przykład słupy były bardzo ładnie udekorowane z tamtej okazji na gdansk.pl, na Facebooku były ogromne artykuły promocyjne, no tutaj marsz dla życia i rodziny niestety, no nie był taką pompą promowany. Ja myślę, że no pewnie były jakieś inne wydarzenia albo inne czynniki, które sprawiły, że tak się stało. No przykro, przykro no ale drugi marsz w kraju pod kątem frekwencyjnym wspaniała, wspaniała impreza, wspaniałe wartości takie jak rodzina, ochrona życia - warto je promować. Warto je chronić. Dziękuję za patronat, liczę na obecność w przyszłym roku. I jeszcze jedna ostatnia ważna dla mnie kwestia. I bardzo bym prosił pani Prezydent żeby potraktować to poważnie w tym roku. I w kolejnych kadencjach czy przy kolejnych wyborach już to będzie powtarzać również. Myślę, że też na tej sali znajdują się Radni Miasta, którzy podzielają moje zdanie, może nie chcą go wyrazić ale ja pozwolę sobie je wyrazić w swoim imieniu. Jak ktoś uważa tak samo to w duszy może się z tym połączyć. Zbliżają się dużymi krokami wybory do Rady Dzielnic. Są już tuż tuż i niestety pewnie państwo radni, którzy wywodzą się czy też pracowali kiedyś jako radni dzielnic potwierdzą; coś

z czym radni dzielnicy najbardziej się zawsze borykają- to jest problem frekwencyjny jeżeli chodzi o wybory. Pani Prezydent mówiła dzisiaj o wielkim sukcesie kampanii frekwencyjny ich do parlamentu, do samorządu, do Parlamentu Europejskiego - pani Prezydent wnioskuje i proszę bardzo z głębokiego serca z dużą, dużą pokorą ale i myślą i nadzieją, że pani zrozumie i podzieli ten mój apel. Zróbmy podobną kampanię, z pompą na wybory do Rady Dzielnicy - to są bardzo ważne wybory, to są wybory w których zawsze borykamy się z niską frekwencją a źle. Źle, ponieważ jak możemy mieć Gdańsk przyjazny mieszkańcom, Gdańsk partycypujący obywatelsko bez dużej frekwencji, w tych jakże najmniejszych ale i najważniejszych wyborach - w wyborach do Rady Dzielnicy bo jak mieszkańcy mają jakiś problem czy chcą skonsultować się w jakiejś jakiejś sprawie to najpierw idą właśnie do Radnych Dzielnicy. A jeżeli mamy takie frekwencje jakie mamy dosyć niskie to jak ci radni mają czuć się reprezentantami swoich dzielnic? Jak ci radni mają walczyć o to żeby mieć większe pieniądze alokowane z budżetu na realizację potrzebnych dla mieszkańców inwestycji czy też wydarzeń? Zadbajmy o tą frekwencję. To taki mój apel na koniec pani Prezydent. Bardzo dziękuję jeszcze raz mieszkańcom za aktywne włączenie się i życzę nam wszystkim dalszej udanej dyskusji.

PRZEMYSŁAW MAJEWSKI – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Dziękuję pani Przewodnicząca, pani Prezydent, panowie wiceprezydenci. Szanowni Państwo radni. Nie będą oryginalny bardzo podziękuję wszystkim mieszkańcom za zabranie głosu dzisiaj podczas tej sesji absolutoryjnej. Natomiast z racji szczególnie ważnego dla mnie tematu ,z racji tego też że jestem z okręgu który obejmuje swoim obszarem Śródmieście; szczególnie istotny był dla mnie głos pani Magdy Stramowskiej, która myślę, że po raz kolejny doskonale ujęła to z czym mierzą się mieszkańcy Śródmieścia. W ostatni ich latach bo to w ostatnich latach te trudności szczególnie nabrzmiały. Kilka tygodni temu w Instytucie Kultury Miejskiej na Długim Targu odbywała się dyskusja odnośnie tego: jak będzie wyglądało Śródmieście, z jakimi problemami się mierzy, jak ewentualnie je rozwiązywać. I wówczas liczni zgromadzeni mieszkańcy przedstawiali swoje uwagi przedstawiali pomysły jak można tym problemom zaradzić. Spotykamy się po tych kilku tygodniach. I widzimy, że przy jednym z klubów nocnych jest postawiona jakaś palma świecąca w nocy, obok budka z kebabem i lodami. I słyszę zewsząd: no ale hej no przecież to jest prywatna działka no to o co chodzi. I czy my chcemy żeby Śródmieście Gdańska, główne Stare Miasto Gdańska tak wyglądało? Czy chcemy tego żeby czy to Polacy czy też zagraniczni turyści nago paradowali ulicą Długą czy Długim Targiem? Czy chcemy tego żeby różnoracy grajkowie, artyści występowali w Zielonej Bramie gdzie kilkadziesiąt metrów dalej mieszkańcy Gdańska mają swoje mieszkania, mają swoje rodziny wracają z pracy chcieliby odpocząć. Od ilu to już lat zmagamy się z problemem brak uporządkowania w Śródmieściu? I był dobry pomysł żeby temu zaradzić, żeby chociaż w jakimś stopniu bo nie mówię żeby całościowo bo pojawiają się co i rusz to nowe problemy ale pojawił się pomysł Parku Kulturowego nad którym pracowano, odbyło się wiele spotkań, konsultacji, wydano 60000 zł na te wszystkie działania. I rok temu pani Prezydent Dulkiwicz schowała pomysł Parku Kulturowego do szuflady. I cóż od tego czasu się zadziało? – nic. Wówczas tłumaczono to trudną sytuacją przedsiębiorców po pandemii, z drugiej strony jeszcze remont Długiego Pobrzeża, że przedsiębiorcy są niezadowoleni z rozwiązań - ja wiem o tym przecież pan Grzegorz Pellowski w tej sprawie się wypowiadał dość negatywnie. Pewnie jak byśmy tutaj i z niektórymi

radnymi porozmawiali to oni mieliby wiele wątpliwości co do tego w jaki sposób Park Kulturowy ma być wdrożony. Ale w czym to przeszkadza żeby przez ten rok dalej się spotykać i rozmawiać jak ten Park Kulturowy wdrożyć. A od tego czasu nie zrobiono nic. Nie zrobiono kompletnie nic a od tego czasu właśnie mamy takie sytuacje jak palma świecąca w nocy. Mamy problemy z turystami, którzy nie potrafią się zachować przy klubach na ulicy Tkackiej. Mamy problemy z pijanymi młodymi, starszymi osobami, które nie potrafią dostosować się do jakichkolwiek zasad. I jaki z tego wniosek płynie? Czy chcemy kolejny raz wydać kilkadziesiąt tysięcy złotych na produkowanie papieru bo jednak jakiś projekt Parku Kulturowego został przygotowany. I znów za kilka lat go schować do szuflady. No nie chodzi o to żeby te działania wdrożyć w życie, nawet jeśli one nie będą idealne, nawet jeśli one nie będą uwzględniały najmu krótkoterminowego, nawet jeśli one nie będą uwzględniały problemów z brakiem wystarczającej ilości strażników miejskich, policjantów. Przecież my doskonale sobie z tego zdajemy sprawę. Wiemy o tym, że miasto Gdańsk po raz kolejny przeznaczają środki na to żeby były piesze patrole policji. I bardzo dobrze. I wiemy o tym, że pewnie przeznaczałoby jeszcze więcej gdyby tych pieszych patroli mogło być więcej. Ale nic nie stoi na przeszkodzie żeby dzisiaj wdrożyć też działania, które pozwolą na utworzenie tego Parku Kulturowego. Żeby z jednej strony była zachęta dla tych przedsiębiorców, którzy chcą faktycznie tworzyć wartość dodaną dla tego miasta a z drugiej strony bat na tych, którzy się nie stosują, którzy chcą z Gdańska, z historycznej części Gdańska zrobić jakąś podrzędną knajpianą atrakcję. Nie idźmy w tę stronę ale z Śródmieściem jest związany jeszcze jeden ważny temat a tak naprawdę dwa ważne tematy. Przebudowa Długiego Pobrzeża i remont ulicy Ogarnej. Jak to jest, że już ogólnopolskie media interesują się jedną z najdłuższych prac remontowych na ulicy Ogarnej? Jak to jest możliwe, że mieszkańcy a tam jest większości ulica Ogarna większości jest zamieszkała przez osoby jednak w podeszłym wieku. Jest tak nieprofesjonalnie prowadzona jeśli chodzi o wykonywane prace budowlane. Jak to jest możliwe, że na informacje ze strony mieszkańców o tym, że tam się nic nie dzieje ze strony miasta pada odpowiedź: nie to wcale nie, tam prace archeologiczne są, tam na pewno coś się dzieje, za chwilę to skończą. Co się okazuje, że wcale tak być nie będzie, bo być może przez wakacje na jednym z odcinków nie będzie wykonywanych prac z powodu protestów części przedsiębiorców. No szanowni państwo to w jaki sposób my przeprowadzamy te remonty. Nie rozmawiamy z tymi przedsiębiorcami, nie uzgadniamy z nimi terminów kiedy te prace są wykonywane? W 2022 roku kiedy podpisano umowę z firmą na remont tej ulicy, przewidywano czas zakończenia robót na kwiecień 2023 roku. Jesteśmy już ponad rok po planowanym terminie zakończenia. A jesteśmy jeszcze daleko do końca. Długie Pobrzeże niedalej jak wczoraj, przedwczoraj pojawiła się informacja o tym, że jeden z podjazdów dla wózków dziecięcych ale także dla wózków osób niepełnosprawnych ma złą szerokość - po prostu nie mieszczą się na tym podjeździe wózki. Co się dzieje dzisiaj? - pojawiły się blachy. Ten podjazd jest zmieniany. Ja się pytam jaki jest nadzór ze strony miasta? Jaki jest nadzór ze strony wykonawcy tych robót, że przez ten cały czas, kiedy te prace są wykonywane oczywiście z kolejnymi wielomiesięcznymi opóźnieniami nikt nie spojrzał na to, że ta szerokość 53 cm to jest zdecydowanie za dużo. Szanowni państwo ten problem, jeśli chodzi o realizację inwestycji jest zdecydowanie szerszy bo pani Prezydent Dulciewicz też dzisiaj się chwaliła trasą tramwajową Nowa Warszawska. Wspaniale. Nowa trasa tramwajowa za 60 milionów, otwarta 2 miesiące przed terminem w ubiegłym roku. I tylko jest jeden haczyk a nawet

dwa haczyki, że ta trasa tramwajowa z której oczywiście korzystają dziesiątki tysięcy gdańszczan też nie została oddana w prawidłowy sposób. Zapewne pamiętacie państwo, że tak zaprojektowano, odebrano, zapłacono, za tą inwestycję, że do jednego z przystanków konkretnie przystanku Częstochowska poprowadzono przejście przez prywatną posesję. A kiedy zwrócili na to uwagę mieszkańcy, media, to nagle zdecydowano się poprowadzić dojście po działce gminnej. I co się okazuje 100000 na projekt, pewnie kilkaset tysięcy jak mniej więcej będzie na wykonanie tego dojścia. Ale to nie wszystko. Pokazywali na jednym z forów architektonicznych forumowicze, że ta trasa tramwajowa jest też źle zaprojektowana jeśli chodzi o to, że pewne części są po prostu niewidoczne dla motorniczych muszą zwalniać i co zrobiono? Montaż detektorów, koszt 675000 i tak z 60 milionów rosną te kolejne miliony, miliony a później słyszymy no ale musimy skądś zabrać, nie mamy pieniędzy. No tak, no jeśli się źle przygotowuje, źle odbiera, nie nadzoruje, no to później tych pieniędzy brakuje na inne ważne kwestie. Ale to nie wszystko szanowni państwo. Kolejna kwestia istotna, którą widzę w tym raporcie o stanie miasta to kwestia budownictwa komunalnego bo zauważyłem taką dość ciekawą kwestię, która zwraca też moją uwagę na to, z jakimi dysproporcjami mierzy się nasze miasto. Z jednej strony mamy nowe osiedla deweloperskie na Południu Gdańska ale też w innych dzielnicach na Przymorzu ,we Wrzeszczu. A z drugiej strony mamy kilkudziesięcioletnie kamienice, które rozpadają się, na które brakuje pieniędzy żeby je wyremontować, na które nikt nie pomyślał, że może trzeba zainwestować mniejszą kwotę żeby coś odnowić, odświeżyć, wyremontować mniejsze rzeczy kilka kilkanaście lat temu żeby za w 2024 roku nie musieć ładować 20 kilku milionów złotych żeby robić remont kapitalny. Ale taki cytat z raportu o stanie miasta: wyniki przeprowadzonych badań pokazały również wzrost wskaźników jakości życia w dzielnicach w których dotąd zarejestrowano niższe wartości mierzonych parametrów. Brzeźno, Młyniska zwłaszcza Nowy Port i Letnica tereny objęte rozbudowanym programem rewitalizacji. Powstały tam również nowe inwestycje mieszkaniowe, w nawiasie deweloperskie oraz remonty istniejącej tkanki miejskiej. Można przypuszczać, że działanie inwestycyjne przyciągnęły do tych dzielnic z przedstawiciele lepiej sytuowanych grup społecznych. Na przestrzeni lat zmieniła się na tych terenach struktura społeczna mieszkańców. Wyniki badań pokazały, że po wielu latach różnego rodzaju oddziaływań poszczególne jakości tworzący społeczny koloryt zdegradowanych obszarów miejskich uległy pozytywnej zmiany. Szanowni państwo o co chodzi? Czy chodzi o to żeby wpuszczać deweloperów w dotychczas zaniedbane przez miasto dzielnice żeby wprowadzali się tutaj bogatsi mieszkańcy? Czy też turyści? Czy też osoby przyjeżdżające z innych części Polski? A o tych, którzy może sobie gorzej radzą może nie stać ich na kredyt. To po prostu przymykać oko? Co się dzieje na Biskupiej Górcie? Mojej Biskupiej Górcie wspaniale rewitalizowana, ona oczywiście z problemami ale rewitalizowana. Jeśli spojrzymy na strukturę osób, która będzie zamieszkiwała w tych wyremontowanych lokalach komunalnych, to w ponad 80% to będą nowi mieszkańcy a nie dotychczasowi. Czy ktoś w ogóle upomina się w Gdańsku o mieszkańców, którzy nie radzą sobie tak dobrze, którzy ciężko często pracują a może są na rencie a może są emerytami ale przez całe życie umieszczali czynsz, płacili opłaty i oczekiwali tego żeby mogli godnie żyć w swoich lokalach. Ale często przez kilkanaście, kilkadziesiąt lat nikt z miasta nie udał się do ich budynku, do ich lokalu żeby spojrzeć jak te budynki wyglądają. A te budynki wyglądają jak na Przetocznej. Szanowni państwo w ubiegłym roku z radnym Andrzejem Skibą po kilka, kilkanaście razy żeśmy interweniowali ,żeby na Przetocznej

ludzie mogli godnie żyć, bo nie, nie można było naprawić pieca przez kilka miesięcy. Bo woda lała się strumieniami z dachu. Bo Grzyb wyłaził na ścianie. A w środku dzieci, osoby niepełnosprawne, osoby starsze. Tak wyglądają realia szanowni państwo Gdańska. Budynków, które są w zasobie komunalnym nawet jeśli zostały odziedziczone po zakładach. Szanowni państwo ale to nie wszystko bo pani Prezydent powiedziała, że chciałaby żeby tych remontów było więcej, żeby dało się tych lokali komunalnych jak najwięcej oddawać. To proszę mi powiedzieć co przez te ostatnie 5 lat pani zrobiła? Jeśli na koniec 2022 roku na pomoc mieszkaniową zasobu gminy oczekiwało 764 osoby, a na koniec 2023 roku 1025 osób. To chyba jest zła kolejność. Skoro liczba oczekujących rośnie a nie spada. Coś tu jest jednak nie tak. Coś tu jest jednak nie tak. I widzimy nowe budynki TBS, które otrzymywały w poprzednich latach dofinansowanie z budżetu centralnego nierzadko rzędu 80- 90% wspaniale ale widzimy też te 15000 lokali, którymi prezydent Grzelak tak się chwali, że to jest nasz zasób, że nie będziemy pozwalali na wykup lokali, że musimy dbać o to. No to dlaczego państwo nie zainwestujecie w te lokale? Dlaczego co roku jest 100- 115 -150 remontów a nie po kilkaset? Przecież te osoby, które po kilkanaście lat nierzadko czekają na te lokale to są już po prostu ręce im opadają. Później otrzymują wyniki listy kolejkowe i okazuje się, że im punktu zabrakło na to żeby się znaleźć na liście. Takie są rzeczywiste problemy mieszkańców Gdańska. Ale to nie wszystko szanowni państwo bo wspomniał też kolega radny Andrzej Skiba ale zdaje się, że pani Prezydent chyba w przedstawianiu raportu przynajmniej dzisiaj, nie wspominała o tym. Zresztą w samym raporcie znalazłem może ze trzy wzmianki i to tak naprawdę w jednym akapicie o systemie Fala. O systemie Fala, który jest prowadzony przez zewnętrzną spółkę ale spółkę w której miasto Gdańsk ma swoje udziały, w której ma swojego przedstawiciela. Projekt wart 150 milionów, z dofinansowaniem 90 milionów z Unii Europejskiej, który w kolejnych latach będzie kosztował miasto Gdańsk dofinansowania po kolejne 10 lub kilkanaście milionów złotych. I co się dzisiaj dzieje? Dzisiaj skecz powstają o tym jak ten system nie działa. Kabarety tworzą skecze o tym, że wydano pieniądze na coś co nie działa. Spotykamy kilka tygodni temu turystów z Belgii czy z Luksemburga, którzy próbują na przystanku SKM Śródmieście kupić bilety nie mogą; patrzą na te nowoczesne systemy i dotykają ekranu - nie działa. A my przecież rok temu w tej sali organizowaliśmy spotkanie, spotkanie, debatę. Gdy obiecywano, że spokojnie w kwietniu, później nie w lipcu i co uruchomiono w grudniu. Uruchomiono tak, że od pół roku tak naprawdę nikt nie chce z tego korzystać bo przepraszam ale te 36000 osób, które tam zarejestrowało się to naprawdę w skali województwa pomorskiego to jest śmieszna liczba. Szanowni państwo warto też wspomnieć o zieleni. O zieleni, bo te wątki pojawiały się wielokrotnie. W ubiegłym roku podejmowaliśmy też stosowne rezolucje, wezwania do tego żeby zadbać o tą zieleni. Ja pamiętam, że wtedy akurat nie w sesji, nie w budynku Rady Miasta ale w Urzędzie Miasta niemalże dokładnie rok temu 30 czerwca dyskutowaliśmy o gdańskiej karcie dla drzew. I taki ładny artykuł znalazłem ze strony GZDiZ: Gdańska Karta Drzew powstanie do końca roku 30 czerwca 2023 roku. Przyznam szczerze, że po tych spotkaniach z zainteresowanymi stronami, cisza. Oczywiście wierzę, że gdzieś tam w pokojach jest GZDiZ, Gdańskich Nieruchomości i innych jednostek trwają prace nad tym, żeby ten dokument nam niedługo przedstawić. Ale sposób w jaki nas też władza miasta traktuje, że z jednej strony pokazuje jak bardzo jest zainteresowana a później okazuje się, że jednak są problemy, że jednak jakaś jedna miejska jednostka musi ustąpić albo inna musi przejąć kompetencje albo będzie to wymagało skoordynowania

prac. Okazuje się, że jest to problem nie do przeskoczenia. A te problemy są, bo jeśli państwo pojedziecie chociażby doliną w stronę Piecek Migowa możecie zobaczyć jak te nasadzenia zastępcze pięknie pousychały, możecie zobaczyć jak w Gajach Matek i Ojców – o czym interweniowałem w ubiegłym roku pousychały drzewka. Możecie zobaczyć jak wielu innych miejscach, gdzie były te nowe nasadzenia po 2- 3 latach, kiedy skończył się okres gwarancyjny kiedy, GZDIZ podobno winien już zajmować się utrzymaniem tych drzew już nie ma albo są same suche kikuty. No to w takim razie ile jeszcze będziemy czekać na tą Gdańską Kartę dla Drzew albo też ile będziemy czekać na wdrożenie tego bo nawet jeśli to powstanie jeśli będzie papier to ktoś to będzie musiał wdrażać. I tak samo jeśli chodzi o Park Kulturowy będzie dokument ale ktoś to będzie musiał wdrażać i tutaj też jest potrzebna dobra wola a na razie ja tej dobrej woli nie widzę. I szanowni państwo jeśli patrzeć na ten 2023 rok też pod kątem nowej zabudowy szczególnie południowe dzielnice z tym się muszą mierzyć. Chociaż widzimy na dzisiejszej sesji pojawiały się głosy ze strony mieszkańców Wrzeszcza ze strony osób, które interweniowały chociażby na Przymorzu. Intensywna zabudowa deweloperska. Tworzymy nowe plany miejscowe, które miały zabezpieczać tereny zielone, które miały zabezpieczać zabudowę, która nie będzie na tyle intensywna, że będzie znów stała pod symbolem betonowania Gdańska. A z drugiej strony kilka miesięcy temu pokazywaliśmy, że deweloperzy wręcz wchodzą do zbiorników retencyjnych na południu Gdańska, do zbiorników retencyjnych Świętokrzyska, do zbiornika retencyjnego Kolorowy. Oczywiście w cudzysłowie wchodzą. Ale ta bliskość zabudowań pięcio - sześć piętrowych budynków jest już na tyle zatrważająca. A dla osób które mieszkają tam od kilku kilkunastu lat, że i oni się zastanawiają dokąd to wszystko zmierza? Czy chodzi o to żeby budować, budować, budować, bo przecież deweloper sobie poradzi, zbuduje w rok 2 - 3 kolejne mieszkania. Tylko później my słyszymy, że nowa Świętokrzyska 2026- 2027. Później słyszymy, że PKM Południe 2030. Nowa Niepołomicka dzisiaj szanowni państwo będziecie głosowali nad projektem planu, który zabezpiecza tymczasowy zbiornik retencyjny w przebiegu nowej Niepołomickiej. A więc kiedy powstanie? Bo zgodnie z dokumentami, które znalazłem jakiś czas temu, to jest przewidywane wykonanie 2040 roku. Tak szanowni państwo ja wiem, że być może dla niektórych to się wydaje abstrakcyjne, być może dla pani Dulkiej, pani Prezydent Dulkiej to się wydaje troszkę abstrakcyjne. Nie chcę żeby to zabrzmiało źle ale może pewne rzeczy, pewnych rzeczy nie widać za szyby urzędniczej limuzyny, może trzeba czasem stanąć w tym korku o godzinie 7:00 na Niepołomickiej, na Starogardzkiej. Chociaż pani Prezydent no nie wiem, no zdaje się, że przez długi czas też nie widziała stanu podwórka, który przy jej domu wyglądał jak wyglądał. Ale tych problemów jest więcej. Tych problemów jest więcej bo osoby, które dojeżdżają ze Stogów doskonale wiedzą jakie są problemy komunikacyjne, że czasem jedna awaria powoduje, że nie można się dostać do centrum. Mieszkańcy Oliwy widzą co się dzieje w ostatnim czasie. Jeden wypadek na obwodnicy i cała obwodnica stoi, cała Oliwa stoi, bo tak nawigacja ich prowadzi ale wszystkie uliczki w Oliwie są zakorkowane. I to nie wszystkie problemy, widzimy co się dzieje we Wrzeszczu, jak mieszkańcy się buntują pod nową zabudowę. Tych problemów jest więcej ale być może chodzi problem jest bardzo prosty do rozwiązania. Trzeba wyjść do ludzi, nie spotykać się tylko na dużych spotkaniach w szkole albo przy rozstawionym stole gdzieś w miejscu publicznym. Może trzeba się wybrać na spacer ale nie z urzędnikami, którzy 2 tygodnie wcześniej przejdą się z Radnymi Dzielnic żeby zapytać ich jakie tutaj macie problemy tylko faktycznie się przejść z tym mieszkańcami

posłuchać ich a później te problemy rozwiązać. Te problemy rozwiązać bo ja w 2021 też z panią Prezydent maszerowałem po Śródmieściu i pokazywałem jakie są problemy. Tylko z tych rozwiązanych problemów to może udało się 3 na 20. Bardzo dziękuję.

MARTA MAGOTT – Radna Klubu Wszystko dla Gdańska

Szanowna pani Przewodnicząca, szanowni państwo, drogie mieszkanki i drodzy mieszkańcy. Dużo, dużo dzisiaj tematów już zostało poruszonych i pozwolicie, że skupię się tylko na tym co jest dla mnie szalenie istotne czyli na zdrowiu psychicznym dzieci i młodzieży. Bo jest to temat z którym pracuje od ponad 10 lat psychoterapeutycznie. I padło już tutaj dzisiaj, że faktycznie psychiatria dziecięca, psychoterapia czy psychologia trochę leżą- tak możemy to kolokwialnie powiedzieć. Faktycznie obecnie w Gdańsku na psychiatrę dziecięcego na NFZ czekamy ponad 1300 dni aby się dostać na konsultacje. Natomiast musimy pamiętać o tym, że psychiatria nie jest w kompetencji gminy, nie jest w kompetencji miasta a to co jest - to są programy terapeutyczne, programy psychologiczne i to jest coś co Gdańsk robi. I warto żeby to też wybrzmiało: w samym gdańskim programie ochrony zdrowia psychicznego do 2023 roku wzięło udział 22000 osób; 22000 osób zostało objętych wsparciem psychologicznym w mieście Gdańsku. Są to programy typu Jestem czyli ochrona psychologiczna w gdańskich szkołach; są to programy typu Niebieskie Trampki genialne centra dla młodzieży, które mieszczą się w Galerii Metropolia czy w Galerii Forum; są to takie miejsce jak na przykład Gdańskie Centrum Równego Traktowania, które zajmuje się wsparciem psychologicznym, wsparciem specjalistycznym dla wszystkich osób wykluczonych i które potrzebują tego typu pomocy. Ale pamiętajmy o tym, że aby zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży się poprawiło to my musimy zapewnić im bezpieczeństwo i to jest to co miasto Gdańsk robi, bo przede wszystkim na bezpieczeństwo składa się różnorodność, wolność, otwartość i polityki prospołeczne, polityki różnorodne i polityki równościowej. A nasze miasto od 2017 roku przoduje w tych politykach i jestem z tego ogromnie dumna. Mamy model na rzecz równego traktowania, mamy model integracji imigrantów, mamy Gdańską Radę na Rzecz do Spraw Równego Traktowania, Gdańsku Radę do, do spraw Imigrantów i Imigrantek w Gdańsku. Prowadzimy Centra Imigrantów i Imigrantek w Gdańsku i wiele, wiele, wiele innych różnych rzeczy i bardzo się cieszę, że Unia Europejska także nas dostrzega i ta nagroda za 2023 rok i za polityki równościowe jest przyznana właśnie nam, więc pewnie możemy mówić, że potrzebujemy jeszcze większego wsparcia w zdrowiu psychicznym, w pomocy dla dzieci i młodzieży. Ale też nie zapominajmy o tym jak wiele robimy, jak wiele miasto Gdańsk robi. I wcześniej pani radna Imianowska powiedziała, że ma poczucie, że najważniejsza w naszym mieście jest deweloperka. Ja mam zupełnie inne zdanie. Mam poczucie, że najważniejsze w naszym mieście i najważniejsi są ludzie, mieszkańcy, mieszkanki- najważniejszy jest człowiek. Bo to jest miasto, jedno z nielicznych w Polsce w którym na równi wiszą flagi kaszubskie, papieskie, flagi tęczowe czy Lechii Gdańsk. To jest miasto, które pochyla się nad każdym dzieckiem czy ono będzie z Afryki, Ukrainy, Białorusi, Polski czy z Rumunii i będzie żebrzące na ulicach. To jest miasto, które reaguje na potrzeby wszystkich mieszkańców i mieszkanki a przede wszystkim tych mieszkańców i mieszkanki z 6 przesłanek wykluczonych. I jestem szalenie dumna, że od lat jako aktywistka a teraz w trochę innej roli mogę w tym brać udział i bardzo dziękuję przede wszystkim pani Prezydent ale także wszystkim osobom, które współpracują z panią

Prezydent i te polityki tworzą. A jeszcze tutaj wcześniej pan kolega radny wspominał o marszu równości mówiąc o tym, że ten marsz przeszedł kilka tygodni wcześniej przed marszem dla życia i rodziny. Powoływał się na wartości, którymi posługuje się marsz dla życia i rodziny. Ja chciałam powiedzieć, że marsz równości ma dokładnie te same wartości. Mówimy o wartościach rodzinnych, miłości, o wartościach aby każde dziecko było zaopiekowane i było bezpieczne w swojej rodzinie. Bardzo dziękuję.

JOLANTA BANACH – Radna Klubu Wszystko dla Gdańska

Bardzo dziękuję pani Przewodnicząca ja chciałabym powrócić do raportu, ponieważ wydaje mi się, że część wypowiedzi całkiem słusznych państwa radnych dotyczyła w ogóle problemów urbanistycznych miasta albo była materiałem do interpelacji. Natomiast raport raz na rok jest na tyle ważnym dokumentem, że przy 487 mieszkańcach i mieszkańek każdy z nas ma inne emocje inne potrzeby inne interesy a raport jest po to żeby zobaczyć jak możemy owe czasami różne sprzeczne interesy zoptymalizować w podejmowanych przez nas dyskusjach. Zoptymalizować to znaczy adresować je do jak najszerzego grona odbiorców i odbiorczy i w sposób, który służy interesowi ogólnemu. I zanim przejdę właśnie do raportu aby powiedzieć o tych strukturalnych i strategicznych sprawach nie mogę się nie odnieść do kilku wcześniejszych wypowiedzi do pana radnego Jankowskiego. Otóż ów ubytek w podatkach dochodowych od firm, różnych danin publicznych nie liczymy rok do roku tylko wynikają one z oceny skutków regulacji przedstawionych przez Ministra Finansów a dotyczą potencjalnego ubytku wynikającego z rozwiązań w Nowym Ładzie, które nie znalazły swojej rekompensaty. I to o to chodzi - to po pierwsze. Po drugie do pana radnego Rakowskiego jedna uwaga dotycząca buszu. No to jest zielona retencja, po prostu dzisiaj się nie kosi i jakbym miała sformułować rozmowę z Wesela to bym panu radnemu odpowiedziała: „tym ta casem się nie kosi”, czyli w tych czasach już się nie kosi po prostu żeby zachować wilgotność gleby. I ostatnia uwaga ta, która jest odniesieniem do dyskusji pani radna Golędzinowska podczas ostatniej sesji zadeklarowała kontynuowanie prac nad stworzeniem parku kulturowego. I ja jestem przekonana, że tak jak dzisiaj część radnych bezapelacyjnie stwierdziła, że niepotrzebne było wstrzymanie prac nad projektem uchwały, ponieważ jakiś lobbing przedsiębiorców spowodował jej wycofanie. Tak gdyby dzisiaj jestem przekonana ci przedsiębiorcy przyszli to okazałoby się, że ta część radnych, która posądzała ich o lobbing przyznałaby im rację bo na tym polega kampania wyborcza więc na chwilę odejdźmy od kampanii wyborczej. Ja czytałam tamten projekt uchwały, on rzeczywiście bardzo szczegółowo regulował różne parametry działalności gastronomicznej na przykład więc trzeba jeszcze dać czas na pracę. Ale wracając do raportu jego wartość polega na tym jak on ilustruje nam odpowiedź na pewne problemy strategiczne miasta. No i jest dosyć dużo w tym raporcie, którego metodologii nigdzie nie odpisano ale jest świetnym sprawozdaniem, dosyć szczegółowym można czerpać z niego wiedzę więc w części swoich zadań strategicznych Gdańsk jest miastem powiedziałabym niezwykle spektakularnym, niemającym odniesienia w przykładach innych miast. Na przykład Program Mieszkalnictwa Społecznego z 204 lokalami, który swoją kompleksowością wyróżnia się spośród koncepcji mieszkania chronionego - czyli krótko mówiąc mamy pewien rodzaj systemowej oferty dla różnych adresatów, osób niepełnosprawnych, opuszczających pieczę zastępczą, osób bezdomnych. I kompleksowość tego projektu polega na tym, że on rozwiązuje dosyć szczerze pewien problem społeczny. Oczywiście, że mieszkań przydałoby się więcej i zaraz do

tego wróć. Gdański Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych też jest projektem spektakularnym, nie kopiowanym w innych dużych miastach. O Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego mówiła Marta Magott. Ale i nie dalej jak przedwczoraj byliśmy z panem prezydentem Grzelakiem na konferencji dotyczącej Portu Czystej Energii. Chcę powiedzieć państwu, że mamy tylko 33 miasta w Polsce, które mają tego rodzaju instalacje termicznej obróbki odpadów, które nie nadają się do recyklingu. Ale nasza chyba będzie jedną instalacją o największej mocy. Zresztą transformacja energetyczna bo teraz chciałabym przejść do wyzwań bo przecież pani Prezydent tutaj nie opowiadała nam, że wszystko jest cudownie, tylko mówiła o wyzwaniach. Więc jednym z wyzwań, które przed nami to oczywiście transformacja energetyczna i przygotowanie do tak zwanej dyrektywy budynkowej. Gdybyśmy nie mieli opóźnień z KPOW w tym zakresie, sądzę, że moglibyśmy dzisiaj powiedzieć jakie jesteśmy przygotowani, jak jesteśmy przygotowani na to żeby Gdańsk stał się producentem energii, dystrybutorem energii, żeby budował magazyny energii jak jesteśmy przygotowani do modernizacji budynków, jakie jesteśmy przygotowani do innych działań, które wiążą się z energooszczędnością, zmniejszeniem emisyjności. Dzisiaj tu w kuluarach próbowałam państwa wiceprezydentów o to zapytać ale jeszcze tak do końca nie wiemy bo dopiero mamy te pieniądze z Krajowego Planu Odbudowy. Dalej pani Prezydent podkreśliła, że wyzwaniem ogromnym będą i były mieszkania w zasobie komunalnym czy mieszkania dla tak zwanej luki czynszowej czyli dla osób, które nie mieszczą się w kryteriach, do przyznania mieszkania z zasobu komunalnego a wynajmem komercyjnym. I chcę powiedzieć, ja, która jestem gorącą zwolenniczką tego żeby samorząd był aktywnym konkurentem na tym rynku mieszkaniowym, chce powiedzieć, że nie ma takiego miasta w Polsce i nie będzie, które samo sobie poradzi z problemem zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych bez kooperacji rządowo samorządowej. To jest po prostu mało możliwe. I otóż okazuje się bo tutaj poprzednicy dużo o tym mówili; otóż okazuje się, że fundusz dopłat który jest instrumentem wspierającym samorządu, bo tych instrumentów prawnych to my mamy i organizacyjnych od diabła mamy preferencyjny kredyt w Banku Gospodarstwa Krajowego, mamy fundusz dopłat, mamy zresztą krajowy fundusz mieszkaniowy i okazuje się, że fundusz dopłat miał budżet w ubiegłym roku ten rządowy 1,5 miliarda złotych no na 2,5 tyś tysięcy gmin nawet jeżeli wszystkie bo są gminy wiejskie nie korzystają- to to jest żaden pieniądz. I w 2023 roku wartość tych mieszkań oddanych do użytku o których była mowa wyniosła 62 miliony złotych. A wiecie ile państwo wyniosło finansowanie zewnętrzne 28 milionów złotych z tego kredyt z Banku Gospodarstwa Krajowego 18 milionów a go trzeba będzie spłacić. Czyli 10 milionów złotych wyniosło finansowanie rządowe czy zewnętrzne jakkolwiek je scharakteryzujemy ale finansowanie, które stanowiło niewielki procent pomocy. Bo fundusz dopłat kształtuje się jego udział w przedsięwzięciach mieszkaniowych od 30 do 70% i nie zawsze jest tak jak mówi pan radny Majewski 80 czy 70%. Więc no trzeba mieć nadzieję, że po pierwsze budownictwo na wynajem będzie częścią priorytetów miejskich bo tak zapowiedziała pani Prezydent ale, że będzie też częścią priorytetów rządowych czyli te instrumenty, które są. Jeżeli chodzi o wspieranie budownictwa komunalnego będą rzeczywiście przez rząd należycie wykorzystywane i będziemy w tym zakresie wspierani. Podobnie z funduszy, które wymieniłam można oczywiście dotować, wspierać, remont budynków o którym mówił pan radny Majewski. Na koniec jeżeli mogłabym jeszcze zaangażować państwa wiceprezydentów w odpowiedź na pytanie albo przyjęcie takiej sugestii, mamy rządową pomoc żłobkową Aktywny Rodzic

czyli dopłatę w wysokości 1500 zł; jednocześnie mamy gdański bon żłobkowy. Wydatki na bon żłobkowy rosną dosyć dynamicznie jest to już 3700000 zł. Skoro jest program rządowy o wiele bardziej hojny to może pomyśleć o tym aby za te pieniądze stworzyć na przykład żłobki samorządowe. Podobnie trzeba sobie odpowiedzieć na pytanie: co z modułem medycznym Programu Wspierania Prokreacji, bo też mamy program rządowy. Więc być może trzeba utrzymać te programy a być może należałoby jednak pomyśleć o tym aby wykorzystać te pieniądze w inny sposób. Chciałam jednocześnie podkreślić ogrom wysiłku i ogrom wiedzy i informacji niezbędnych w naszej pracy, które zaoferował raport o stanie miasta. Dziękuję państwu bardzo.

MARCIN MAKOWSKI – Radny Klubu Wszystko dla Gdańska

Szanowna pani Przewodnicząca, szanowni państwo Prezydenci, pani Skarbnik, szanowni państwo. Po wielu płomiennych dyskusjach na dzisiejszej sali ja postaram się powiedzieć krótko zwięźle i na temat. Mam nadzieję, ponieważ mieliśmy omawiać w dyskusji raport o stanie miasta a no przy tych pięćdziesięciminutowych nieraz wystąpieniach dzisiaj były orędziach można powiedzieć były omawiane inne kwestie i doszło do tego że mamy godzinę za 20:17 i nie mamy naszych gości, którzy przyszli i byli dzisiaj dla nas najważniejsi na tej sali i nie możemy z nimi dalej dyskutować. Ja chciałbym powiedzieć, że jeżeli chodzi o wszystkie kwestie związane czy chociażby właśnie z tym tramwajem na ulicy Bohaterów Getta Warszawskiego czy na ulicy Klonowej to my jako Komisja Mobilności i Transportu jesteśmy do państwa, mieszkańców zawsze do dyspozycji i chętnie te tematy jak i wiele różnych tematów związanych z mobilnością i transportem poruszymy na komisji żeby ich nie poruszać już tutaj na sesji Rady Miasta. Nie przeciągać niepotrzebnie obrad. Oczywiście my radni mamy ten obowiązek, musimy zabierać głos i dyskutować na ważne tematy. Natomiast nie mamy tego obowiązku robić do godziny 24:00, 21:00, 01:00 czy 02:00 i z tym się zgadzam od tego są też prace w komisjach i też nad tym ciężko pracujemy. Zanim przejdę do tematu bo tutaj pan radny Majewski, pan radny Jankowski mówili o mieszkaniach komunalnych w swoich przemówieniach o tym mówiła na samym początku pani prezydent Aleksandra Dulciewicz dlaczego te mieszkanie zostało wyremontowane, dlaczego ten budżet czy zmniejszony to nie ze względu na to, że nie było środków na remont tych mieszkań tylko ze względu na to, że blokował je przez lata Konserwator Zabytków powoływany przez Wojewodę. A jak wiadomo wojewodą przez lata był pan Dariusz Drelich. A pan konserwator często przebywał za granicą naszego państwa i naszego miasta bo wiadomo powszechnie, że pracował również w Paryżu więc to była główna przyczyna dlaczego te remonty nie zostały wykonane w tamtym czasie. Jeżeli chodzi o baseny, o betonoze i place zabaw zamknięte o których mówiła pani radna to nie będę ukrywał, że no tutaj to jest nieprawdą oczywiście bardzo ważna jest profilaktyka zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, musimy o to dbać jako Rada Miasta Gdańska jako miasto Gdańsk. Natomiast te baseny są dostępne również w sezonie wakacyjnym, mamy kartę mieszkańca możemy korzystać z basenów jako my mieszkańcy Miasta Gdańska. Wczoraj omawialiśmy na Komisji Polityki Gospodarczej i Morskiej, że ponad 300000 mieszkańców Gdańska ma aktualną zaktualizowaną i czynną kartę mieszkańca więc to jest możliwe. Niedawno był taki program również troszeczkę dalej bo nie na Zaspie Młyńcu, Przymorzu czy Rozstajach, czy Przymorzu Wielkim czy Przymorzu Małym ale na Żabiance gdzie można było korzystać z basenu za 2 złote więc to nie jest też wielki jak gdyby w budżecie mieszkańca nawet młodego myślę koszt więc możemy jak gdyby

to kontynuować, to jest bardzo ważne. Natomiast szanowni państwo chciałbym powiedzieć o tym co niezwykle ważne i o tym czym się my w zasadzie zajmujemy jako Komisja Mobilności i Transportu o tym też mówił pan prezydent Piotr Borawski za co serdecznie dziękuję. Natomiast to co ważne, to co w raporcie się znalazło w poprzednim roku, no to między innymi takie inwestycje jak uruchomienie trasy tramwajowej Nowa Warszawska, o której dzisiaj mówiła pani Prezydent, 18 nowych autobusów elektrycznych we flocie Gdańskiej Komunikacji Miejskiej. Niezwykle ważne również jest to, że będzie 10 autobusów napędzanych energią wodorową. Na Komisji usłyszałem, że tak, ale my nie mamy energii wodorowej to jest nieprawda chociażby Port Czystej Energii, które już mam nadzieję we wrześniu będziemy oficjalnie uruchamiać jako miasto Gdańsk będzie produkował ten wodór, niezbędny zielony, który będziemy mogli używać między innymi właśnie zasilając nasze autobusy ale również uruchomienie systemu Mevo 2.0. Dzisiaj widziałem również z samego rana już na wielu profilach radnych, Prezydentów i nie tylko, że nawet na sesję dzisiejszą Rady Miasta Gdańska przyjechali na rowerze Mevo. Ten system się sprawdza i tutaj nie jesteśmy w stanie, nikt nie w stanie temu zaprzeczyć. Jeżeli chodzi o dalsze inwestycje to bardzo ważna inwestycja o której mówiliśmy to jest remont i budowa nowych tras ciągów pieszych i ciągów rowerowych. W zeszłym roku udało się ponad 16 km takich tras zorganizować ale również sukcesywnie odbudowujemy liczbę pasażerów komunikacji miejskiej. Pamiętamy oczywiście pandemię i to co się po niej wydarzyło. W 2022 roku było to 148 milionów mieszkańców a 2023 już 158,2. Bardzo ważna kwestia o której mówiła pani Przewodnicząca na początku to konferencja Velocity, która odbędzie się w czerwcu przyszłego roku w Gdańsku. Oczywiście my jako Komisja Mobilności Transportu będziemy nad tym jeszcze debatować. Serdecznie państwa radnych zapraszam na posiedzenia komisji ale również bardzo ważna kwestia o której zaraz będzie mowa bo będzie mowa o budżecie. Natomiast pani Prezydent delikatnie o tym już wspomniała, mamy w tym roku deficyt w wysokości 271 milionów złotych wydaje się, że to jest dużo pieniędzy natomiast przy 4 miliardowym budżecie naprawdę jest to nie tak wiele. Ja zajmuję się polityką samorządową Miast Bałtyckich jeżdżę i odwiedzam naszych włodarzy. U nas dokument, raport o stanie miasta wynosi ponad 600 stron, u niektórych 16. Natomiast gminy mniejsze, które mają budżet na poziomie 70 - 80 milionów często są zadłużone na 30 milionów złotych więc my porównywalnie procentowo u nas nie jest tak źle. Serdecznie dziękuję.

PIOTR DZIK – Radny Klubu Wszystko dla Gdańska

Pani Przewodnicząca, pani Prezydent, wysoka rado, wiceprezydenci. Ja bym chciał się tu odnieść do pierwszej rzeczy Bałtycka pan radny Skiba chyba 13 fachów, 14 głód ma. Na wszystkim się zna. Panie radny ja osobiście byłem tam 2 razy, obchodziłem po mieszkańcach, byłem, rozmawiałem. Niech pan na przykład powie mi, dlaczego właśnie pan konserwator od pana z opcji zablokował plan zagospodarowania przestrzennego? Czy pan sobie wyobraża, że remont tych rybackich chat to jest koszt około 30- 40 milionów i one nie nadają się do do zamieszkania. Ja obchodziłem je wszystkie i powiem panu tak: gdybyśmy zrobili tam skansen może tylko można tam by było skansen albo to wyburzyć to by pan powiedział, że wyrzuciliśmy pieniądze. Co do mieszkańców na Bałtyckiej to powiem panu tak: niektórzy wyjeżdżają na okres letni i podnajmują mieszkania - wie pan o tym? Czy nie wie pan? Podnajmują mieszkanie bo to jest centrum to jest po prostu kurort. A druga część mieszkańców tam prowadzi

działalność gospodarczą na tych ogródkach, który za grosze mają i z tego czerpią zyski. No to niech pan im powie, że ich wysiedlimy, wybudujemy im jeden duży budynek, gdzie blisko i oni się stamtąd wyprowadzą. Jak ja bym powiedział to by mnie ukamienowali i wie pan o tym bardzo dobrze. A, że spłonęło, no widocznie zaproszyli pożar. Był to jakiś wypadek i stamtąd się nikt nie chce wyprowadzić pan dobrze o tym wie. Pan dobrze wie o tym wie, że oni tam bardzo chcą być i po trupach chcą tam zostać. Natomiast tutaj była też kwestia poruszona 3 radnych z państwa opcji -restauratorzy. Restauratorzy to nie napis na dropsie to przedsiębiorcy, którzy płacą podatki i to oni pracują, ciężko pracują i jedną miarką nie wolno brać wszystkich. Powiem panu tak państwu; mówili tak 3 razy wszyscy park kulturowy, nie przedsiębiorcy są przeciwko parkowi kulturowemu, nieprawda, ja rozmawiałem z przedsiębiorcami - mieliśmy spotkania jak był ustalany park kulturowy. Tylko, że pierwsza kwestia po prostu policja gdyby te zapisy, które są w parku kulturowym były w tej uchwale, która nie była do końca jeszcze doprecyzowana były tak skonstruowane, że nie dałaby sobie rady z egzekwowaniem tego i o tym wiecie bo pani Prezydent to głośno powiedziała. Powiem inaczej w Poznaniu, Krakowie, we Wrocławiu, w Łodzi wprowadzono park kulturowy bo ja to śledziłem i z wszystkimi miastami rozmawiałem jako prezes Izby Restauratorów i jako radny. I powiem tak, tam w tamtych miastach uchwała o parku kulturowym miała 12 -13 stron a nasza miała 43. Wiecie o tym państwo dobrze i prosiliśmy też żeby to doprecyzować i taką uchwałę na pewno, pewnie przyjmiemy tylko wszystko musi mieć ręce i nogi z konsultacjami a nie zagwozdki, które są nie do egzekwowania. To jest to. Co do hałasów na mieście. Kiedyś świętej pamięci pan prezydent Adamowicz wielki hołd powiedział: miasto powinno tętnić życiem- tak mówił i tak ja to powtarzam a ja kiedyś powiedziałem na początku jak zostałem radnym, że w Gdańsku teraz jest bardzo mało mieszkańców w Gdańsku bo jest dużo pod wynajem i jest i z tego też są profity i podatki. Bo to jest wszystko porejestrowane 90% na pewno. I teraz ja powiem inaczej powiedział kiedyś ktoś, że przecież za to mieszkanie na starówce kupisz sobie 2 na południu miasta. Ja tego tam za bardzo może tak nie popieram ale chodzi o 2 lokalizacje ja znam ten temat bo z tymi wspólnotami się spotykałem jeżeli chcecie wiedzieć. To chodzi o Podrózniczą gdzie jest konflikt we wspólnocie. Jeden ma lokal na parterze, był w zarządzie teraz jest jednoosobowy zarząd wspólnota wojuje ze sobą nawzajem i wojują z przedsiębiorcą, który jest na dole. I co ciekawe. Powiedzcie mi czym sprawdźcie na policji czy były interwencje jakiegokolwiek przy tej działalności. Tkacka tak jest dyskoteka. Ale czy uważacie, że to co o 20:00 wychodzi młodzież. No to wychodzi młodzież wszyscy byliśmy młodzi. Może i za głośno ale to jest miasto kurort, to jest turystyczne miasto z tego mamy profity i po to to miasto pięknieje i jest takie a nie inne. Wyspa Spichrzów i te inne rzeczy z czasem to się może przenieść się tam. Proszę państwa policja nie, nie ma żadnych wiele zdarzeń to są pojedyncze zdarzenia tak jak w każdym mieście, nie ma u nas tak jak w Krakowie, gdzie z Anglii samolotami przylatywali i tak bo tutaj pan radny powiedział Jankowski żeby na golasa latają po Długiej - nieprawda kto kiedy gdzie widział. Proszę państwa to może być pojedynczy jakiś przypadek no czy my mamy na to wpływ. To co mamy ogrodzić drutem, to ja na Długiej wydzierzawię w Żółtej i Zielonej Bramie powtórzę wam, 2 kontenery z kaptami postawie i będę wypożyczał kaptami żeby po cichu chodzili. I po złotówce będę kasował bo jak w butach to nie obudzili babci, bo babcia w oknie ciekawa jest co się dzieje na Długiej i na Długim Targu tylko, że jej kota albo psa obudzili. To jest druga sprawa. Teraz przejdźmy do rzeczy bo dziś rozmawiamy o stanie miasta.

Zarzucaacie panie radny z Skiba i Majewski - wy chyba bardzo nie lubicie tej Dulkiwicz, oj jak wy jej nie lubicie. No ale to się nie dziwię no byście chcecie kiedyś być prezydentami ale to jeszcze musicie długo poczekać. Mówicie, że pani Prezydent nie spotyka się. Ja bo wy nie chodzicie, są spotkania w każdej dzielnicy, wszędzie. Wszędzie gdzie tylko można jest i się spotyka i następne teraz też będzie. I rozmawia i się nie wstydzi, nie boi, mówi prawdę. A co do gospodarności miasta tak jest deficyt ale tu pani Jolanta Banach powiedziała jasno. Tak po prostu wiecie jaka ustawa to polski ład to nam pomógł w tym pomógł i taka prawda. Tutaj jeszcze bym chciał podziękować mieszkańcom za to, że przyszli powiedzieli. Tylko pewna pani tutaj nie do końca powiedziała prawdę, która mówi o pewnym lokalu i o pewnych zachowaniach turystów. Nawet z tą wspólnotą jeśli chcecie państwo wiedzieć zaprosiłem całą wspólnotę żeby ten konflikt zażegnać do siebie, do lokalu, do pierogarni. Drugi raz interweniowałem Miasto Aniołów głośnik był na zewnątrz, poszedłem porozmawiałem z właścicielem lokalu. Nie ma głośnika, nie ma problemu. I oni są teraz też źli wiecie bo w oknie siedzą i nie mają po co dzwonić, ja te maile też dostaje tak jak wy bo nie ma głośnika. Jest uporządkowany. Ale Wyspa Spichrzów będzie tętnić życiem. Ludzie to ma ma być wieś czy kurort. Powiedzieć wam te uchwały o parku kulturowym Wrocław, Kraków, Szczecin, Poznań i Łódź wprowadzili i nie mogą sobie z tym dać rady i guzik to daje. To od razu wam mówię. Teraz tutaj mówicie tak jest źle to dlaczego w tych wszystkich rankingach Gdańsk jest dobrze. Ja mam odgłosy turystów i są zachwyceni, nie poznają miasta jak po kilku latach tutaj przyjeżdżają. Nawet powiem wam kiedyś przyjechali do mnie rodzina z Krakowa i powiedzieli, że takie jak my mamy tabor, komunikację to mało w którym mieście jest i tego też nie umiecie zauważyć i powiedzieć, że coś jest dobrze. Nie tylko: nie- źle- nie- źle- nie- źle. Mieszkania- nie 50 ktoś tu powiedział wyremontowane tylko 133 czy 120 a czy wy wiecie, zaraz pytaliście się na przykład ile podrożał koszt, roboczogodzina czy spytaliście, że brakuje firm a niedługo będzie brakowało tych co budują mieszkaniówkę a do remontu nikt się nie spytał dyrektora Borowczaka, że mają problemy z wykonawcą. Nie tylko opluć źle- źle. Dziękuję.

ŁUKASZ ŚWIACKI – Radny Klubu Wszystko dla Gdańska

Szanowna pani prezydent, szanowna pani Przewodnicząca, koleżanki i koledzy radni, państwo urzędnicy, drodzy mieszkańcy. Pozwólcie, że dodam od siebie kilka zdań w debacie nad raportem o stanie Miasta Gdańska za 2023 rok. Jako członek Klubu Radnych Wszystko dla Gdańska w oczywisty sposób włączam się do grupy osób pozytywnie oceniających rozwój naszego miasta. W roku ubiegłym lektura raportu o stanie miasta pokazuje jak pięknie Gdańsk rozwija się we wszelkich możliwych aspektach, czy to ludnościowym bo mamy przyrost ludności, bo struktura ludności utrzymuje się korzystna. Jest duża liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, gospodarczym gdyż przybywa firm i zwiększają one zatrudnienie. Ekonomicznym, gdyż udaje się utrzymać poziom dochodów miasta. Przestrzennym i infrastrukturalnym, gdyż realizowane są wszelkie konieczne remonty. Tutaj w tym momencie chciałbym przytoczyć jako przykład remont ulicy Armii Krajowej, które jest czymś naprawdę wyjątkowym w mojej ocenie często tamtędy przejeżdżam i jeszcze tego tak profesjonalnie, szybko i fachowo prowadzonego remontu jeszcze w Gdańsku nie widziałem; także czapki z głów. Ale także przygotowywane są wszelkie niezbędne inwestycje, które budzą emocje. Inwestycje nowatorskie takie, których jeszcze nie było i mam tu na myśli na przykład tramwaj Gdańsk Południe - Wrzeszcz. Nie tylko we

Wrzeszczu na dole on będzie innowacyjny, będzie tam coś czego nie było ale także jako mieszkaniec jednej z południowych dzielnic chciałbym powiedzieć, że nie mogę się doczekać tej inwestycji, gdyż u nas też będą tam będą rozwiązania, których wcześniej w Gdańsku nie było. Gdańsk rozwija się w aspekcie kulturalnym a także społecznym. Bardzo wysoki jest poziom partycypacji we wszelkich możliwych gremiach, począwszy od Rady Miasta, Sejmiku Województwa przez Rady Dzielnic po Młodzieżową Radę Miasta i Młodzieżowy Sejmik; na gdańskiej Radzie Seniorów kończąc. W wyborach do wszystkich tych gremiów mieliśmy ciekawą i zaangażowaną kampanię, dużą liczbę różnorodnych i kreatywnych kandydatów. No i wysoką frekwencję. Chciałbym przypomnieć koleżankom i kolegom radnym, że dziś oddajemy głosy na naszych przedstawicieli do gdańskiej Rady Seniorów więc kto jeszcze tego nie zrobił chciałbym zaapelować o dokonanie jak najlepszego, możliwego wyboru. Jako członek Komisji do Spraw Współpracy z Mieszkańcami chciałbym zwrócić państwa uwagę na środowisko lokalnych społeczników, znajdujący swoją największą reprezentację w 35 radach gdańskich dzielnic. To tutaj pojawiają się pomysły na ogólnodostępne zielone tereny rekreacyjne i to tutaj są one realizowane w oparciu o budżet obywatelski i o budżety rad. Małe i nieco większe parki dla mieszkańców jak na przykład Park Upchagenów na Pieckach Migowie czy Park na Zboczach na Wzgórzu Mickiewicza i na Siedlcach powstają i rozwijają się dzięki radnym dzielnic. Mam nadzieję, że ten trend się utrzyma. Także w radach dzielnic pojawiają się najlepsze inicjatywy dla seniorów gdyż te środowiska w sposób naturalny się przenikają. Są to projekty takie jak festyny, pikniki, wyjazdy integracyjne ale także bardziej trwałe przedsięwzięcia jak kluby pobytu dziennego czy domy pobytu dziennego. I proszę mi wybaczyć tutaj odrobinę prywaty ale chciałbym tutaj przypomnieć, że właśnie podpisano umowę dofinansowania na prowadzenie kolejnego siódmego już w Gdańsku domu pobytu dziennego będzie to dom Senior Plus na Morenie. I pierwsza tego typu placówka w szeroko pojętych południowych dzielnicach Gdańska. Projekt na tyle nowatorski, że jako pierwszy prowadzony przy współpracy ze spółdzielnią mieszkaniową w tym przypadku z lokatorsko własnościową Spółdzielnią Morena. Chciałbym w tym miejscu bardzo podziękować pani Prezydent za przychylność do tego projektu ale szczególnie pani wiceprezydent Monice Chabior, która od samego początku wspiera tą inicjatywę, którą zainicjowałem ponad 2 lata temu. Projekt ruszy z końcem tego roku. I jedyne czego brakuje tutaj do pełni szczęścia to odrobiny wkładu własnego z budżetu Miasta Gdańska o której już w tym momencie uśmiecham się do pani Skarbnik. Szanowni państwo jesienią tego roku przed nami jeszcze jedna, bardzo ważna kampania wyborcza - mianowicie 13 października będziemy wybierać swoich przedstawicieli do Rad Dzielnic. Liczę, że pozytywny trend jaki występuje w Gdańsku jeśli chodzi o zainteresowanie ze strony kandydatów jak i wyborców utrzyma się również i w tych wyborach. Rady Dzielnic są bardzo istotnym ogniwem demokracji w Gdańsku, nie tylko ze względów które wymieniłem wcześniej ale także z uwagi na fakt, że Rady Dzielnic przejdą reformę w zakresie budżetu. Od czasu zmiany w 2018 roku wprowadzonej jeszcze za świętej pamięci Prezydenta Pawła Adamowicza Rady Dzielnic dysponują istotnymi budżetami dzięki którym mogą podejmować działania zmierzające do utworzenia nowych zielonych ogólnodostępnych miejsc rekreacyjnych. Dziś w roku 2024 reformujemy ten system. Staramy się sprawić żeby podział środków finansowych był bardziej sprawiedliwy tak aby mniejsze dzielnice dysponowały większymi kwotami i również mogły tego typu projekty zainicjować. Mamy za sobą kilka lat inflacji, mamy za sobą aktualizacje uposażeń radnych dzielnicowych i miejskich.

Mam nadzieję, że podejmiemy tutaj dyskusję o zwiększeniu kwoty bazowej na podstawie której wyliczane są budżety dzielnic. Szanowni państwo wracając jeszcze do ogólnej kondycji Miasta Gdańska nie sposób nie zwrócić uwagi na jego bardzo dobrą sytuację finansową. Wynika ona bez wątpienia z ogromnego potencjału tego miasta ale także na pewno zawdzięczamy to rozsądnemu- można powiedzieć ostrożnościowemu zarządzaniu budżetem. W raporcie o stanie miasta jak i w sprawozdaniu z wykonania budżetu czytamy na przykład, że deficyt wykonano w 1/3 w stosunku do założeń, że deficyt finansowany był nie tylko kredytem ale także nadwyżką na rachunku bieżącym, co sprawia że zadłużenie miasta utrzymuje się na tym samym poziomie, że jego udział do dochodach łącznych miasta trzymany jest w ryzach i na dzień dzisiejszy wynosi około 24%, co dla porównania w miastach takich jak Gdynia jest oficjalnie 42% więc mogą Gdańskowi tylko pozazdrościć kondycji finansowej. Na koniec chciałbym zwrócić państwa uwagę na jeden obszar, który w mojej ocenie jako członek Komisji Sportu i Turystyki stanowi wyzwanie. Otóż dostrzegam w Gdańsku ogromny potencjał pod względem turystycznym. To może nie jest zbyt odkrywcze ale czytamy w raporcie o stanie miasta, że Gdańsk jest jednym z najczęściej wybieranych kierunków ruchu turystycznego - tak zwanych destynacji. I w treści raportu czytamy, że podstawowym celem turystów jest wypoczynek, czyli ludzie jadą po prostu nad morze. I przez 1/3 roku przynajmniej chcą po prostu spędzać czas na plażach. A tutaj szanowni państwo mamy jeszcze bardzo wiele do zrobienia w zakresie czystości, zabezpieczenia wydm, infrastruktury towarzyszącej, zaplecze sanitarnego i zaplecza dla ratowników. Turyści, którzy jadąc nad morze szukają tak zwanych dzikich plaż, kontaktu z naturą, mają do wyboru szereg miejscowości na całym długim wybrzeżu. A w Gdańsku szanowni państwo myślę, że powinniśmy podejmować działania w kierunku tworzenia plaż w wielkomijskich - takich jak na przykład na riwierze francuskiej, gdzie turysta przyjdzie na plażę prosto z koncertu, z opery, z teatru, z muzeum czy z dobrej renomowanej restauracji. Aby tak było plaże muszą być perfekcyjnie czyste, bezpieczne, wyposażone w dobrą infrastrukturę. Mam nadzieję, że w tej kadencji uda nam się podjąć przynajmniej kilka inicjatyw które przybliżą nas do tego celu. Dziękuję.

KAROL RABENDA – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Dziękuję, pani Przewodnicząca ja może zacznę od tych głosów mieszkańców, które padały, bo moim zdaniem wszystkie były bardzo ważne ale jakby chciałbym się skupić na tych 3 tematach, które się powtarzały. I zacznę może od kwestii Śródmieścia bo kilka czy kilkanaście miesięcy temu mieliśmy tu też gorącą debatę na ten temat. Pani Prezydent powiedziała, że szukamy rozwiązań prawnych. Ja rozumiem, że to był skrót myślowy, który dotyczył najmu krótkoterminowego. Ale to jest tylko jeden z aspektów, a w zasadzie to jest jeden ze skutków tego jak to Śródmieście dzisiaj wygląda, bo nie zgodzę się z tym, że my nie mamy żadnych narzędzi do tego żeby kształtować to Śródmieście tak jakbyśmy je chcieli. Bo to, że ono zamieniło się w ostatnich w zasadzie kilkunastu latach z takiej historycznej części miasta, gdzie przyjeżdżali turyści głównie zwiedzać, odpoczywać, właśnie spędzać czas wspólnie z rodziną zmieniło się to w no co tutaj dużo mówić; no w taką imprezownię, gdzie faktycznie mamy do czynienia z różnego rodzaju ekscesami. To nie są pojedyncze przypadki jak mówił radny Przewodniczący Dzik, bo tych zdarzeń jest wiele. I tu też nie jest problem, który można rozwiązać na pojedynczych spotkaniach bo akurat znamy tą czy inną lokalizację, czy akurat wiemy bo ktoś się do nas zgłosił. To jest problem wszystkich dużych miast, zwłaszcza miast turystycznych, miast bogatych krajów, które mierzą się z tym od lat.

I tutaj ten głos Magdy Starmowskiej, która mówiła, że żebyśmy czerpali z tych dobrych praktyk i unikali tych błędów, które oni już popełnili bo przez to, że my przez kilka lat dyskutujemy o tym co zrobić w Śródmieściu to już przez te kilka lat zachodzą zmiany, które są w zasadzie nieodwracalne dla tej części miasta. Bo jeśli doprowadzimy do tego, że Śródmieście, Główne Miasto, Stare Miasto będzie wyglądało tak jak część dużych miast turystycznych na zachodzie, to stracimy tą tkankę miejską, która też jest wartością o którą powinniśmy dbać. Bo tą tkanką miejską to jest z jednej strony oczywiście architektura firmy, które tam działają ale przede wszystkim mieszkańcy, którzy żyją tam od lat i nie możemy doprowadzić do tego, że ci mieszkańcy będą przez decyzję miasta - bo to są decyzje o dopuszczeniu pewnych budowli; decyzja o tym kto ma i jaką koncesję. To są wszystkie sprawy o których decydują władze miasta. Ci mieszkańcy tych dzielnic nie mogą być w pewnym sensie dyskryminowani, nie możemy ich pozbawiać komfortu życia w ich miejscach zamieszkania, które oni zamieszkują od lat. Także my nie mamy czasu na to żeby dyskutować o tym co zrobić nie wiem za 5 lat albo czy ustawodawca zmieni prawo tak żeby wyrugować najem krótkoterminowy, bo najem krótkoterminowy jest jednym z ostatnich najbardziej niszczących takie części miasta ale skutków my powinniśmy zacząć tutaj w Radzie Miasta od przyczyn. Jeśli my planujemy tak miasto żeby się rozwijało pod turystów, którzy tu przyjeżdżają żeby imprezować to się skończy tak jak w Krakowie gdzie w zasadzie piękny Kraków, piękna Starówka w weekend jest zalany turystami, którzy no powiedzmy sobie szczerze no mogliby jechać do miejscowości mniej atrakcyjnych historycznie a równie dobrze atrakcyjnych pod względem dostępności rozrywek, dyskotek i innych kwestii. Jeśli chodzi o te głosy, które padały odnośnie Przeróbki, Nowego Portu to faktycznie to też jest zjawisko z którym od lat dyskutujemy w Radzie Miasta Gdańska czyli pewnej rywalizacji i pewnego konfliktu między mieszkańcami, którzy się osiedlają w tych w tych dzielnicach a mieszkańcami, którzy mieszkają tam od lat. Oczywiście ci, którzy w tych nowych osiedlach chcą zamieszkać są o tyle mocniejsi, że za nimi stoi pewne lobby deweloperskie. Wszyscy mamy tego świadomość. Chcemy żeby Gdańsk się rozwijał ale tutaj wracamy do tego samego problemu, który mamy w Śródmieściu. Nie może być tak, że część biznesu albo część mieszkańców jest skonfliktowana z mieszkańcami, którzy zamieszkują dane dzielnice od lat. Bo wszyscy w Gdańsku mają się czuć dobrze, wszyscy mają prawo do tego żeby komfort życia w Gdańsku był odpowiedni. Nie może być tak, że interes deweloperów stoi wyżej nad interesem mieszkańców. No i ostatnia kwestia - najbardziej paląca, faktycznie najbardziej kontrowersyjna i najbardziej chyba trudna do zdecydowania kto ma rację w tym sporze jak mawiał klasyk czyli kwestia Nowej Politechnicznej. I oczywiście jeśli chodzi o rozwiązania, każde rozwiązanie tutaj ma swoje wady. Oczywiście każda inwestycja to tak jak powiedziała pani Prezydent to jest efekt jakiegoś kompromisu. Tylko tu problem jest zupełnie gdzie indziej. Problem jest w zaufaniu do tego co robią władze miasta przez mieszkańców. Oczywiście można było ten tramwaj zaplanować przez Do Studzienki. Ale moim zdaniem ten problem mieszkańców Bohaterów Getta Warszawskiego leży gdzie indziej. Oni nie mają po prostu zaufania do władz miasta, że to co im obiecano wcześniej czyli, że będzie to bezpiecznie i będzie to sprawnie, będzie to ciszej, że wszystkie te rzeczy, które miały złagodzić negatywne skutki takich inwestycji po prostu są kłamstwem i do nich nie dojdzie. A dlaczego? No bo wracając na Śródmieście jeśli tutaj niedaleko no mamy typowy przykład tego jak inwestycja, która była zaplanowana inaczej, miała być realizowana inaczej a skończyła się tak jak się skończyła. Mówię tutaj o Forum Gdańsk. Miało być kameralnie, miały być osobne budynki, kanał miał być odkryty a jak się skończyło? - wszyscy widzimy. I w jaki sposób ci mieszkańcy ulicy Bohaterów Getta

Warszawskiego mają zaufać miastu, że nic się nie stanie złego z ich własnością, z bezpieczeństwem ich rodzin i dzieci, że ta inwestycja nie skończy się dla nich jakimś koszmarem. No nie mają prawa do tego żeby wierzyć miastu. I ja rozumiem te obawy. I wszyscy powinniśmy się do tego przyłożyć żebyśmy, jeśli realizujemy takie inwestycje jako miasto- mówię tu o wszystkich członkach Rady Miasta, żebyśmy dołożyli wszelkich starań nie żeby zapewnić tych mieszkańców żeby przestali protestować, albo zmęczeni się tym protestem, tylko faktycznie przyłożyli się do tego żeby takie inwestycje - jeśli one wzbudzają kontrowersje. To po pierwsze - faktycznie realnie przeprowadzić konsultacje bo te konsultacje w Gdańsku są kulawe, one są często pozorne to często jest po prostu przeczekanie aż jeśli jest jakaś fala protestu to niech ona minie a my będziemy budować dalej tak jak nam się chce albo co jeszcze gorzej deweloper czy przedsiębiorca, który chce coś osiągnąć sam sobie zbuduje jak będzie chciał a mieszkańcy później się przyzwyczają. To nie jest droga do dobrego zarządzania miastem. I jeśli jeszcze tutaj jesteśmy na Śródmieściu w nawiązaniu do tego Wrzeszcza. W sumie zniszczyliśmy kawał pięknego ważnego terenu w Gdańsku bo go zniszczyliśmy. To wszyscy, wszyscy wiedzą niektórzy powiedzą to głośno niektórzy nie. Takim powiedzmy rekompensatą za to, miało być Kunszt Wodny. Tu się pani Prezydent chwaliła, że wreszcie to otworzyliśmy ale forum Gdańsk zostało otwarte w 2018 roku. Jeśli otwarcie Kunsztu Wodnego to jest w tym raporcie sukces i Mevo, które jest otwarte w zeszłym roku to też jest sukces w którym warto się chwalić a ten sukces był budowany przez 6 lat, no to to najlepiej pokazuje no jak to miasto jest źle zarządzane i oczywiście radni Wszystko dla Gdańska mogą mówić, że wszystko jest super. Oczywiście nigdy nie jest wszystko super ale w Gdańsku jest dużo rzeczy, które trzeba po prostu robić inaczej. Wy też to powinniście zrozumieć. Dziękuję.

TOMASZ RAKOWSKI – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Ad vocem do Prezydenta Grzelaka ale nie ma go. Może jeszcze wróci, to przejdę do pani Prezydent Dulciewicz. Kwestia budżetu - pani Prezydent o tym też mówiłem, kiedyś na naszych spotkaniach bo państwo podnosicie kwestię tego, że reforma podatkowa Prawa i Sprawiedliwości zabrała, spowodowała ubytek w przychodach z podatków. No ale nikt nie mówi o tym gdzie te pieniądze trafiły, że trafiły do kieszeni zwykłych Polaków, właśnie przez kwotę wolną 30000. Natomiast tu też zawsze podkreślam jest to dla mnie jakąś hipokryzją bo partia, którą państwo wybieraliście proponowała 60000 kwoty wolnej od podatku więc ta różnica we wpływach do kasy miasta byłaby, byłaby jeszcze większa. I kwestia nielegalnych migrantów. Po pierwsze doskonale pani wie, że w moich pytaniach o nielegalnych migrantów chodzi mi o bezpieczeństwo Polaków. W kontekście właśnie przymusowej relokacji więc stosuje pani takie słowa pałki typu rasistowska wypowiedź żeby ludzi, którzy mają inne zdanie niż pani po prostu zastraszyć albo zawstydzić. Jest to po prostu zwykły zabieg erystyczny. De facto maskujący lęk przed tym pytaniem albo przed tym problemem. Bo problem nielegalnych migrantów w ogóle Pakcie Migracyjnym no ma wpływ na bezpieczeństwo społeczeństw. Sądzę, że pani państwo doskonale zdajecie sobie z tego sprawę. Zaraz mogę podać kilka przykładów. Natomiast pani zadaniem jako Prezydenta jest dbanie o bezpieczeństwo nas mieszkańców Gdańska, dlatego ja zadałem po prostu te ważne pytania i od Prezydenta oczekiwałbym poważnego podejścia; nie jakieś zabawy w erystykę. Po drugie - jest oburzające używając pani języka, że robi pani jakieś takie słowne wygibasy i próbuje łączyć przyczyny wybuchu II wojny światowej z jakimiś moimi rzekomymi poglądami, których się pani obawia. No ja nie wiem co to są za poglądy, obawa o bezpieczeństwo mieszkańców oparta o dane z krajów, które otworzyły się na swoje granice na nielegalną migrację. Czy to są

poglądy których się pani obawia no jak dla mnie to jest po prostu zdrowy rozsądek; no to ja mogę pani powiedzieć, że ja obawiam się pani poglądów i decyzji albo takiego ślepego, ślepej wierno poddańczości bo wbrew faktom i statystykom brnie pani we wspieranie tej nielegalnej migracji. I po trzecie jest szereg raportów, statystyk, faktów z krajów zachodu, które stosują politykę przyjmowania nielegalnych migrantów i które pokazują, że wraz ze wzrostem ich liczby spada bezpieczeństwo w danym kraju, czy w danym mieście, czyli mówiąc inaczej rośnie liczba przestępstw i poczucia zagrożenia. I myślenie, że w Polsce będzie inaczej, że będzie lepiej, że będzie bezpieczniej jest po prostu postawą bezmyślności i postawą głupoty, która będzie miała druzgoczące skutki dla nas i dla kolejnych pokoleń. Czy te zagrożenia muszą dotknąć nie wiem panią czy państwa bezpośrednio żebyście zaczęli prezentować poważne podejście oparte na zdrowym rozsądku? No to jest niestety bardzo charakterystyczne dla państwa środowiska, dla pani środowiska taka gotowość do spełniania poleceń z Unii bez względu na ich konsekwencje w Polsce. Mam tutaj taki bardzo świeży przykład z 2024 roku Janusz Lewandowski Europeoseł z Platformy cytuję: “szukałem zaprzeczenia ale z Niemiec przyszło potwierdzenie, imigranci mają rosnący udział w przestępczości na przykład w Bawarii stanowią 17,1% ludności ale 39,6% przestępstw, w Hamburgu odpowiednio 16,9% ludności i 49,6% przestępstw. Oby Polska statystyka była lepsza”. No drodzy państwo no to jest skrajny już przykład naiwności i takiej bezmyślności, no na zachodzie jest źle, wszystko pokazuje, że to zawsze idzie tą samą ścieżką ale może u nas będzie lepiej, może u nas będzie inaczej. No a jak wygląda sytuacja na zachodzie to naprawdę jakieś dane zebrane na szybko - Niemcy 2018 raport kryminologów dla niemieckiego rządu 2018 roku imigranci ponoszą w znacznej mierze odpowiedzialność za wzrost przestępczości w minionych 3 latach w dolnej Saksonii. Za pogorszenie bezpieczeństwa odpowiadają w 92% uchodźcy. Francja 2021 raport na temat poziomu przestępczości w pierwszej połowie 2021 roku ponad 350000 przypadków napaści i ataków czyli 2000 przypadków dziennie. Najwięcej aktów przemocy w minionym półroczu zaobserwowano w podparyskim departamencie Seine Saint Denis jest on aż w 75% zamieszkały przez ludność imigranckiego pochodzenia. Francja 2022 raport przestępstw za rok 2021 Ministerialnej Służby Statystycznej bezpieczeństwa wewnętrznego w 3 najgroźniejszych kategoriach przestępstw, zabójstwa, kradzieże, rozboje dominują migranci pochodzący z Afryki. Eurostat 2023 rok dane na temat odnotowanych przestępstw w krajach Unii Europejskiej w przypadku gwałtów liderami są Francja i Belgia największa liczba napaści Belgia Niemcy Luksemburg Austria i Holandia. Szwecja 2023 premier ogłosił, że trzeba będzie wyprowadzić wojsko na ulicę bo gangi imigranckie terroryzują zwykłych ludzi. Szwecja to te słynne strefy ale to już myślę, że wszyscy wiedzą. Drodzy państwo Polska według unijnych statystyk należy do najbezpieczniejszych państw Unii Europejskiej bo wprowadziliśmy, bo myśmy jako zjednoczona prawica prowadzi mądrą politykę migracyjną. Migracja zarobkowa tak. Pomoc uchodźcom z Ukrainy tak. Nielegalna migracja nie. A ten system alternatywny tak zwany herzlich willkommen dla wszystkich spowodował, że państwa takie jak Szwecja, Francja czy Belgia często płoną, wydają więcej i więcej pieniędzy na bezpieczeństwo. I nie są sobie w stanie mimo tego poradzić z problemem. Pani Prezydent teraz sobie żartuje o tych wizach. Ale doskonale pani zdaje sobie sprawę z tego jak zresztą to mówił wasz przewodniczący Szczerba na na Komisji Wizowej, że sprawa tej całej pseudo afery wizowej dotyczyła 268 przyspieszeń wydania wiz. 268 to jest rozmiar tej tak zwanej afery wizowej. Natomiast utarło się, że można tym walić w rząd Zjednoczonej Prawicy. Natomiast rozumiem, że to mogą być takie populistyczne, publicystyczne chwytły no ale to nie wypada żeby urzędujący Prezydent

się do tego, do tego poziomu schodził, licząc na jakąś niepamięć swoich słuchaczy czy niewiedzę- 268 pan Szczerba Przewodniczący Komisji wizowej. I drodzy państwo, szanowna pani po trzecie w końcu nie odpowiedziała pani finalnie na moje, nasze pytania o bezpieczeństwo, które zadałem w sprawie nielegalnych migrantów. Dlatego bardzo proszę o odpowiedź czy Gdańsk przyjmuje migrantów z mechanizmu relokacji lub innych analogicznych mechanizmów rozlokowywania nielegalnych migrantów, gdzie te osoby są kwaterowane? Ile jest tych osób i czy były sprawdzane pod kątem bezpieczeństwa? Jeszcze mam taki dosyć ciekawym jeszcze cytat głos rozsądku z dziś bo to jest wypowiedz dziś z Radia RMF FM. Poseł platformy co prawda już były pan John Godson więc myślę, że też bardzo charakterystyczna osoba dla tego tematu, który mówi tak: „pakt migracyjny może być dobry dla Niemiec i Francji krajów postkolonialnych ale nie dla Polski. Pakt pozwoli na przyjazdy osób bez kontroli. Nie jestem przeciwko migracji. Trzeba rozróżnić chcianą i niechcianą imigrację”. Drodzy państwo ja nie chcę czekać rok na kolejną sesję żeby rozmawiać o skutkach polityki migracyjnej o skutkach przyjmowania nielegalnych migrantów w Gdańsku, których odsyłają nam Niemcy i inne kraje Unii Europejskiej. Dlatego stawiam te pytania już dzisiaj, także pytanie o koszty, o utrzymanie, o mieszkania i bardzo proszę żeby no potraktować poważnie te pytania po prostu. Dziękuję.

MAXIMILIAN KIETURAKIS – Radny Klubu Wszystko dla Gdańska

Szanowna pani Przewodnicząca, szanowna pani Prezydent. Chciałbym konkretnie rozmawiać o raporcie o stanie miasta, nie o ogólnopolskich sprawach jakie są przed nami. Ale chciałbym się najpierw wypowiedzieć, nawiązać do słów pana radnego Aleksandra Jankowskiego. Podważającą potrzebę finansowania kultury w naszym mieście, kultury i sportu ale ja będę tutaj mówić o kulturze. Pan sprowadził swoją wypowiedzią rolę kultury do imprez, tłumacząc może to wynika z pana serca społecznika, że zamiast tych tak wysokich wydatków na cele wspierania kultury powinniśmy wydawać na cele społeczne. I znaczy ja się z tym- to nie jest tak, że ja się nie zgadzam do końca to znaczy powinniśmy wydawać na społeczne, jest to jak najbardziej uzasadnione. Ale ja tak patrzę na nasze instytucje kultury w mieście i widzę Europejskie Centrum Solidarności w którym organizacje społeczne pozarządowe mogą nieodpłatnie korzystać z przestrzeni europejskiego Centrum Solidarności. Patrzę na Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia, która pełni rolę tylko nie tylko instytucji kultury ale też z domu sąsiedzkiego w Nowym Porcie czy na Dolnym Mieście myślę, że radni dzielnic najlepiej to panu wskażą jak ważna jest dla społeczeństwa lokalnego Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia. Patrzę na Gdański Archipelag Kultury - ja byłem na świetnym koncercie, przedstawieniu tanecznym wczoraj w innej instytucji kultury jakim jest Gdański Teatr Szekspirowski gdzie młodzież przedstawiała niesamowity taniec współczesny ale ten taniec to jest także profilaktyka, to jest spędzanie czasu, aktywizacja młodzieży żeby nie spędzali czasu na ulicy czy w galeriach handlowych. Patrzę na Miejski Teatr Miniatura gdzie aktywnie ten teatr współpracuje ze szkołami z całego Gdańska, gdzie są prowadzone warsztaty dla młodych aspirujących aktorów. Patrzę na Wojewódzką i Miejską Bibliotekę 30 oddziałów całym mieście, które także pełnią niesamowicie ważną rolę społeczną. Panie radny ja zapraszam 23 Września o 14 do instytucji kultury miejskiej będziemy mieli wyjazdowe spotkanie, wyjazdową Komisję Kultury po to żebyśmy wszyscy jako radni mogli do edukować się jaka jest ważna sfera kultury w naszym mieście, także ten czynnik społeczny. Będą wszyscy dyrektorzy 12 instytucji kultury miejskich, oni chyba najlepiej opowiedzą o tym jaką pracę wykonują. Ja serdecznie zapraszam, oczywiście mailem też wyślę panu tą

informację. Ja głęboko wierzę, że jesteśmy ze sobą zgodni w tym temacie, że kultura musi mieć wysoki nakład pieniężny nie tylko właśnie z aspektów wystawy sztuk ale także właśnie z tych aspektów społecznych i mam nadzieję, że jak zaczerpniemy więcej informacji na temat tych instytucji to pan się też ze mną zgodzi. Budżet biura Prezydenta do spraw Kultury w 2023 roku wyniósł 101,5 miliona złotych, z czego 92,9 miliona złotych to środki właśnie na te działalności instytucje i kulturę, które ja wspominałem. Kultura to dziedzina naszego życia, która nieustannie musi się rozwijać. Cieszę się, że w Gdańsku jest to jest pełne zrozumienie, że kultura to nie tylko koszt wspomnianych siedzib czy koszt wystaw ale, że jest zrozumienie, że wspieranie kultury to inwestycja w rozwój tożsamości naszego miasta, w dziedzictwo, w to co powoduje, że jesteśmy dumnymi gdańszczanami. Dziedzictwo naszego miasta to wizerunek naszego miasta, który przyciąga też tak wielu turystów do naszego miasta, które powoduje, że w tym mieście jest wyjątkowa atmosfera. Jak kultura się nie rozwija to nie prowadzi do tego, że ona stanie w miejscu i zachowa pewne status quo, które dzisiaj widzimy. Brak rozwoju kultury to zwijanie się kultury. Kultura jest żywa. Dużo na wstępie naszej dyskusji było o raporcie Komisji Europejskiej, o jakości życia w europejskich miastach, gdzie Gdańsk zajął wysokie IV miejsce. O dziwo temat podjęty przez przewodniczącego Tomasza Rakowskiego zwrócił uwagę na raport, który tak chwali nasze miasto. No ja rozumiem, że to jest początek chwalenia naszego miasta na zewnątrz a nie tylko przekonywania, że Gdańsk jest takim złym miejscem do życia. W tym raporcie mnie bardzo cieszy że 92% gdańszczan docenia, że nasze miasto plasuje się na V miejscu w kategorii mieszkańców zadowolonych z oferty kulturalnej naszego miasta. W tym rankingu konkretnym na temat kultury za nami Tuzy, Wiedeń, Almę, Ateny wszyscy wiemy chyba jakie oferty kulturalne te miasta posiadają. Na marginesie warto dodać, że Gdańsk zajął też II miejsce w rankingu po Białymstoku tutaj wcześniej wspomnianym w kategorii miasta w którym jakość życia poprawiła się w ciągu ostatnich 5 lat. I to jest chyba najlepszym podsumowaniem tego raportu panie przewodniczący, mam nadzieję, że słyszy pewnie w holu na telewizorach, że w kontekście zarządzanie naszym miastem przez panią Prezydent Aleksandrę Dulkievicz przez ostatnie 5 lat jesteśmy na II miejscu w tym rankingu. Faktycznie pod względem kultury w Gdańsku mamy naprawdę dobrze. Posiadamy wspomniane 12 Miejskich Instytucji Kultury, które posiadają łącznie 60 placówek. wszystko. Wszystkie prężnie działające. Ale również u nas mieszczą się ważne instytucje samorządu województwa pomorskiego Filharmonia, Opera Bałtycka, Teatr Wybrzeże z której korzystają nasi mieszkańcy i tutaj trzeba wspomnieć o działaniach inwestycyjnych w sferze kultury w ostatnim roku. We wrześniu otwarto nową siedzibę Instytutu Kultury Miejskiej. Wartość projektu blisko 23,5 miliona złotych. Również dofinansowane przebudowy dużej sceny Teatru Wybrzeże ponad 10 milionów złotych. Tutaj chciałbym nawiązać do tego co powiedział pan radny Andrzej Skiba o tym, że Gdańsk nie dba o historię miasta w kontekście remontów budynków a jako przykład tutaj chciałbym użyć kulturę tutaj jako przykład - chciałbym zwrócić uwagę na ambitny program budowy Domu Literatury. W 2023 roku trwały prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane w XVII-wiecznym Zespole Sierocińca przy ulicy Sierocej. Wartość tego projektu to ponad 77 milionów złotych. Dodatkowo ten projekt pozyskał dofinansowanie ze środków europejskich w kwocie 45 milionów złotych. I tak cieszy a przywiązanie do naszej tożsamości jako miasto, które naprawdę ma świetnych pisarzy, poetów w przeszłości jak i obecnie. Ale skuteczność w pozyskiwaniu środków europejskich aby odciążyć budżet miasta. Dla jasności

miasto nie tylko dba o sam zabytek ale kompleksowo o dziedzictwo naszego miasta, inwestycja w nieruchomości jak i inwestycja w kulturę w tym miejscu a takich inwestycji było jeszcze więcej, ponieważ Twierdza Wisłoujście została kompleksowo zrewaloryzowana co i co zostało licznie docenione przez mieszkańców podczas wydarzenia zorganizowanym przez Muzeum Gdańska. Nie chciałbym tylko zachwalać inwestycji w obszarze kultury samych inwestycji a także działalność tych instytucji. Można powiedzieć, że jesteśmy stolicą jakości i ważne aby pamiętać, że w Gdańsku nie powinniśmy iść na ilość ale jakość. Festiwal Jazz Jantar 2023 roku wygrał plebiscyt magazynu Jazz Forum na najlepszy festiwal jazzowy. FETA, festiwal Szekspirowski, Mozartiana, Gdańskie Targi Książki - to są marki znanymi w Polsce i na świecie wszyscy znamy jakość tych wydarzeń nie tylko w ostatnim roku. Punkt wyjściowy w 2023 jest doskonały ale kultura zawsze przez swój charakter będzie wyzwaniem, musimy o tym pamiętać aby kłaść priorytet na rozwój kultury, na nowe pomysły, na otwartość zgodnie z tożsamością naszego miasta i liczyć na to, że w tej kadencji Rada Miasta Gdańska będzie wspierała rozwój kultury. Jest to obowiązek wobec Gdańska, wobec całego świata aby przekazywać Gdańską myśl: Wolności i Solidarności - dalej a najlepszy na to sposób jest za pośrednictwem szeroko rozumianej kultury. Dziękuję.

PIOTR GIERSZEWSKI – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Pani Przewodnicząca, pani Prezydent no słyszy prawdopodobnie. Szanowne panie radne i panowie radni. Faktycznie 9 godzina. Tak się zastanawiałem czy zabierać głos bo te nasze, że tak powiem myślenie dotyczące, takie metodologiczne dotyczące samego zapisu tego punktu – uchwały- dotyczącego raportu nam się bardzo mocno rozmydliło i szkoda, że nie ma pani prezydent bo tak bym podpowiedział, że rzeczywiście taka otworzyła się skrzynka chciejstw nie chciejstw, wszystkiego co nie dotyczy roku a kilku lat a może nawet kilkunastu lat. No jeżeli faktycznie a jedno z drugiego wychodzi może i dlatego ten czasookres jest taki rozległy, to moje rzeczywiście przygotowanie dzisiaj do naszego spotkania jest chyba nie do końca dobre bo zbyt metodologicznie podszedłem do tego zadania. W zapisie raport za ubiegły rok to jest styczeń 2023 - grudzień 23. I teraz mam pewien dylemat bo mogę pytać o pewne rzeczy, które miały być a ich nie ma, albo skrętnie zostały niewpisane do tego raportu. Nie chcę polemizować z 95% zadowolonych gdańszczan. Natomiast może powiem tak, że praktycznie rzecz biorąc o kwestii dotyczącej metodologii pisania tego raportu i sporządzenia go - o tym mówiłem na Komisjach Edukacji i Komisji Polityki Społecznej - nie będę się powtarzał. Natomiast brak standaryzacji tworzenia tego typu raportów - usprawiedliwia uwaga jego niedoskonałość albo właśnie dla niektórych wielką doskonałość. Raport ten zawiera wiele informacji o których wspominałem między nimi pani radna Jolanta Banach i pod tym względem jest na pewno bardzo dobrym dokumentem. Z bardzo dobrym dokumentem natomiast, można a wręcz trzeba wyczytywać z tego raportu to co jest między wersami wpisane lub nie. Dyskretnie ale jednak ukryte. Tam jest mnóstwo, mnóstwo informacji, liczb, procentów i słusznie bo to jest nasze życie codzienne. Natomiast ja przygotowując się dzisiaj do to omówienia tego raportu przygotowałem sobie 5 punktów, które chciałbym przekazać może w formie jakiejś może nie tyle przestrogi ale pewnej kwestii dotyczącej tego, że żebyśmy w tym raporcie, przyszłym raporcie o tych sprawach nie zapomnieli a one są bardzo, powtarzam bardzo istotne przynajmniej dla kilku grup społecznych. 2 lata temu o właśnie już sam cofam się, że tak powiem o jeden rok jeszcze bardziej, pani Prezydent słusznie, ja o tym mówiłem kiedyś na sesji słusznie wypłaciła dodatek

inflacyjny. Ale nie mogę się pogodzić z tym, że ten dodatek inflacyjny dla pracowników samorządowych był dla jednych tych, którzy pracują z nią w Urzędzie Miejskim. Jakby zapomniano, że pracownikiem samorządowym to jest również 2,5 tysiąca pracowników patrz, zapewne też rodzin, które nie skorzystały z tego dodatku inflacyjnego a mówię o pracownikach administracji i obsługi. Oni nie dostali tych dodatków. Nomen omen 2 razy po 1000 zł ale dostali właśnie w tym roku rozliczeniowym patrz raportowym kwotę 1500 zł ale pracownicy urzędowi również 1500. I tak powiem szczerze czytałem czy będzie coś na ten temat chociaż wspomniane? Nie. A dlaczego? Bo pracownik Urzędu Miejskiego mając 3,5 tysiąca a ma ten sam status co pracownik administracji obsługi wszystkich naszych placówek oświatowych, dostaje 1500 nie jest to równo. Ku pewnej przestrodze i traktowaniu równo pracowników samorządowych oni są w 100% na utrzymaniu i na garnuszku miasta. Przedkładam to poprzez pewne chociażby przemyślenie: warto traktować wszystkich równo, powtarzam bardzo dobrze, że ten dodatek został wypłacony. Natomiast nie dzielnymi ludźmi, szkoda, wszyscy jesteśmy w cudzysłowie mówiąc nawet jednakowi jeśli chodzi o tę kwestię zatrudnienia. Pracownicy oświaty to nie są ci, którzy są daleko od budynku. I może do nich nie dotrze ta informacja. Zresztą ci sami pracownicy mają jeszcze inny problem, właśnie ten, który jest w raporcie też nie wpisany. To jest grupa zawodowa która nie może przez 1,5 roku usiąść i zacząć normalnie rozmawiać o ponad zakładowym układzie zbiorowym. O nim się mówi ale ze strony Urzędu Miasta nie ma żadnej, powtarzam żadnej większej chęci, tylko ciągle za miesiąc za 2 za 3. I ciągnie się to 1,5 roku. A mówimy o grupie sporej grupie, która zarabia naprawdę wierzcie państwo niewielkie pieniądze za tę pracę, którą wykonują. I są jednymi z najgorzej uposażonych. Trzecia sprawa o którym się też nie pisało w tym raporcie a on dotyczy właśnie tego roku 2023. Nikt nie wspomniał, chociaż powiem szczerze zastanawiają się czy zabrać głos bo tak sobie obliczyłem szybko to w czwartej dziesiątce zabierających dzisiaj byłem. I praktycznie mówię co by tu powiedzieć żeby koleżanki i koledzy w ogóle jeszcze w ogóle ich zadowolić albo zaciekać moim wystąpieniem bo tu niektóre kwestie się powtarzały kilka albo nawet kilkanaście raz. Nikt nie powiedział o tych rzeczach, które rzeczywiście powinny być przynajmniej wspomniane. Bo raport jest podsumowaniem roku tych dobrych rzeczy i tych złych. A jedną ze złych rzeczy było znowuż oświatowych, aczkolwiek wybrnęliśmy z tego mówię wszyscy wspólnie. Słynne zerówki w szkołach. To dotyczyło dziesiątków już tysięcy jeśli chodzi o zainteresowanych. Nie może być tak, że w 2015 roku dyrektywy unijne mówią krótko: przygotujcie się do zmian bo te właśnie budynki są niedostosowane dla tych maluchów. 2 lata później zostaje przez Ministerstwo przyjęte i wprowadzane we wszystkich gminach w Polsce 7 lat było na to żeby to dostosować. Nie udało się w Gdańsku. Nie udało się w Gdańsku ale udało się w jednej rzeczy rzutem na taśmę bo inaczej nie mogę powiedzieć i przy ogromnym zainteresowaniu albo inaczej zaangażowaniu urzędu urzędników Wydziału Edukacji - za co serdecznie dziękuję. Uwaga za te słowo nie lubię tego słowa: „jakoś wybrnęliśmy”. Ale to nie jest jakoś bo te obiekty, tych 44 sale one teraz w wakacje będą dopiero przygotowywane. Zdążymy z nimi ale mam taką nadzieję ale słowo jakoś a mając 7 lat i ten rok właśnie poprzedzający ten raportowy przespaliśmy. Można uznać za też bardzo, bardzo poważny minus. O dwóch krótko tylko jeszcze wspomnę. Natomiast nie będę się już tak rozczulał i rozwodził nad szczegółowymi sprawami dotyczącymi właśnie górnego tarasu Miasta Gdańska. Wspominało kilkoro radnych. Tam faktycznie mamy kochani dwuzmianowość w szkołach. Tam faktycznie

brakuje szkół. Brakuje przedszkoli, brakuje żłobków dobrze, że w centrum inwestujemy. Dobrze, że budujemy baseny. Ale uwaga nie byliśmy w stanie rozpocząć na czas budowy między Pieckami Migowo a Jasieniem szkoły. I ten rok właśnie raportowy przespaliśmy. Fakt - 2 tygodnie temu koparka pierwsza wjechała, ruszyło. A ja przypominam sprawę chociażby szkoły w Kokoszkach. Ja zawsze mówię jedno: najlepszym inwestorem jest uwaga miasto. Fakt - szukaliśmy innych rozwiązań a może jakiś prywatyzator wybuduje, potem będzie prowadził tą szkołę, zmarnowaliśmy 3 lata a tam mieszkańcy przybywało przez te 4 lata. Tam tysiące ludzi się wprowadziło a szkoły jak nie było tak nie ma. Wierzę i ufam że w przeciągu 1,5 roku rzeczywiście ta szkoła powstanie. Ale i tak nie rozładuje tego co tam faktycznie już jest i trzymam za słowo, że rzeczywiście pojawi się pierwsza szkoła średnia na górnym tarasie nowo wybudowana. Mam nadzieję - bo ta obietnica padła w 2023 już jako tak można powiedzieć, zdecydowane zakończenie wszelkich kwestii co do budowy tejże szkoły. I o jednej rzeczy jednak wspomnę żeby nie zamykać się tylko do oświaty ale to jest polityka społeczna. W tym raporcie ja wczoraj sprawdzałem i czytałem mówię tu o Miejskim Ośrodku Pomocy i o kwestiach rodzin zastępczych. Szanowni państwo niestety to jest porażka ogólnopolska nie tylko nasza. Robimy dużo rzeczywiście szkolimy dziesiątki ludzi. Natomiast w pozyskiwaniu rodzin zastępczych tam jest ilość bliska zeru. Zero mimo, że rzeczywiście pracujemy nad tym, szkolimy, natomiast jest to cały czas porażka, nie na tego nawet roku 2023 ale i poprzednich. Natomiast trzeba byłoby się zastanowić, może rzeczywiście nad lepszą formułą właśnie pozyskiwania nie przeszkolenia chociaż to też jest istotne. Bo przeszkolenie to nie znaczy, że z automatu już rodziną zastępczą się staje. To wszystko dziękuję. Dziękuję.

BOGDAN OLESZEK – Radny Klubu Wszystko dla Gdańska

Pani Przewodnicząca, szanowni państwo ja bym chciał wrócić jednego tematu bezpieczeństwa na Starówce bo pracowałem i nie tylko ja, cała komisja nasza pracowała w ubiegłej kadencji i wcześniej nawet pracowaliśmy nad tym żeby to poprawić. Jak słucham nieraz dzisiaj niektórych wypowiedzi to mam wrażenie, że nic się nie robiło. Naprawdę wiele się robiło i wiele się zrobiło. Ja tylko powiem, że odbyło się wiele spotkań z mieszkańcami, z policją, ze strażą miejską. Incydenty, które były w nocy zostały zminimalizowane poprzez chociażby to, że wydłużono pracę straży miejskiej, połączoną z patrolami policji i jakoś to zaczęło lepiej funkcjonować i to dało efekty, że było dofinansowanie do patroli policyjnych. Ja tylko państwu powiem tym, którzy nie wiedzą, że poprzednich latach policja dawała nam połowę pieniędzy, które otrzymywała z miasta, dlatego, że nie miała policjantów. Były wakaty, dlatego, że nie miała - tu kiwa pan prezydent Borawski - tak bo to tym interesował się; bądź nie miała również też na benzynę nawet tak czyli na patrole bo mówili, że nie są w stanie przyjechać bo nie ma na benzynę. Taki był stan policji, mam nadzieję, że to się teraz zmieni. Ale straż miejska również ciężko pracowała i powiem tylko, że wiele interwencji było straży miejskiej tam w ubiegłym roku to ponad 45000. Dodatkowe oświetlenia miejsc to jest też bezpieczeństwo na Starówce ale montaż słupków blokujących wjazd do najbardziej newralgicznych miejsc to są działania, które były podejmowane były i które naprawdę pomagały bezpieczeństwo. To, że będą się zdarzały w nocy incydenty to jesteśmy dużym miastem europejskim i to działa się i będzie się działo. No tego nie unikniemy a od tego jest policja, od tego są służby, które powinny w sposób szybki reagować i myślę, że to da wtedy efekty. Mówimy o ciszy nocnej - to wspominał pan przewodniczący Dzik już dzisiaj, że kiedyś nam zarzucano i ja pamiętam lata

wstecz- nam zarzucano, że miasto Gdańsk po 22 jest martwym miejscem tak, że to co ma ożywić że pokazywaną inne miasta pokazywano na chociażby Sopot, że tam się tu wiele dzieje, tam restauratorzy i nic z tego zarabiają i miasto ma z tego podatki. Kraków i inne miejsca. Dzisiaj się mówi, dzisiaj opozycja mówi, no zobaczcicie na inne miasto ja ostatnio na komisji słyszałem zobaczcicie na przykład Toruń o 22 jest cisza czyli odwrotnie mówimy to jest po prostu to jest jakaś chyba żarty sobie sami z tej ze swoich wypowiedzi robimy. Park kulturowy szanowni państwo pewnie wszystkiego nie załatwi bo te incydenty jak były to pewnie będą i one się będą zdarzały no taka jest prawda. Ja myślę, że często to były tutaj jak mówiliśmy o tym raporcie miasta mówiliśmy o takich codziennej pracy radnego były zarzuty, że jakiegoś podjazdu nie było, to była pewnie zwykła fuszerka nie zrobiono trzeba to naprawić i dobrze, że radny jest czy radni zareagowali i to trzeba natychmiast zrobić bo to nie jest chyba do raportu miasta temat. A jeżeli nie ma takich tematów ważnych to znaczy, że nie ma się do czego że tak powiem się przyczepić. I tu padło też, że to dobrze o mieście mówią pan przewodniczący Rabenda chyba powiedział, że tylko mówią radni w WdG na co dzień to jest zupełnie to co innego, nie mieszkańcy też mówią dobrze 7 kwietnia przypomnę tylko tego roku już wyrazili swoją opinię głosowaniu dając prawie 60% poparcia. Także chyba to była najlepsza to jest chyba najlepsze najlepsza rzecz, którą absolutorium prawie że dano tak i nie tylko prezydent ale całej ekipie czyli mieszkańcy rozumieją pewne rzeczy, że będą się zdarzały i że będzie to trzeba nad tym popracować. Jak to zmienić co do wątku imigrantów nie będę bo to jest żenada dla mnie ta dyskusja, naprawdę to jest żenujące. Ja pracuję w przemyśle stoczniowym, powiem tylko tym niektórym, że od 2 lat co najmniej są sprowadzani albo wiem, że jest w przemyśle tym sprowadzając różnych z Bangladeszu z Indii tam z innych sprowadzają oni mają legalne wizy. Szanowni państwo mieli, tak oni mieli legalne mają pozwolenia na pracę, o czym mówimy o imigrantach jak nielegalnych, co to za określenie przecież wyście waszą to wydawał. Co zapomnieliście nagle tego wszystkiego już nie mówię o aferze mówię o zwykłej nawet takim wydawaniu wiz, które do pracy ludzi ale to jest żenujące to co słyszę na tej sali w tym temacie. Dziękuję.

ANDRZEJ SKIBA – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Dziękuję z miejsca będzie, będzie łatwiej mniej zamieszania pani przewodnicząca, szanowni państwo radni krócej teraz do pewnych elementów, które się pojawiły. Miałem okazję porozmawiać w kuluarach po swoim wystąpieniu z panem profesorem Lorenssem; miałem okazję porozmawiać także z mieszkańcami, którzy zabierali głos w sprawie Wrzeszcza. Żeby nam w tych wywodach nie zginęło prosiłbym o wzięcie pod uwagę 2 głosów bo mieszkańcy chcieli ale no z racji dyskusji z racji formatu nie mogli się odnieść więc ja 2 krótkie rzeczy od nich odczytam: Panowie, którzy zabierali głos na początku mówcy numer 1 i numer 2 napisali mi takie coś "nie odpowiedzieli w sensie władze miasta nie odpowiedziały na żaden z poruszanych przez nas problemów, niezgodność dokumentacji z decyzją środowiskową, konsultacje społeczne nie odbyły się, były wyłącznie spotkania informacyjne niespełniające warunków konsultacji społecznych na których zapowiadano przeprowadzenie konsultacji społecznych w przyszłości". Tutaj komentarz ode mnie: skoro zapowiadano, to rozumiem, że wkrótce będą przeprowadzone. Ja wiem, że przyszłość to ma chyba charakter nieskończony na dobrą sprawę ale w poważnym mieście a za takie miasto Gdańsk bez wątplenia uznajemy takie konsultacje wydaje mi się, że powinny się możliwie szybko odbyć tam kilka miesięcy od tych wcześniejszych. Wróć

do określenia pogadanki czy ewentualnie rozmów nieformalnych dalej napisali mieszkańcy "dla Klonowej nawet tych konsultacji nie było, zapowiadano ten odcinek jako późniejszą dalszą, inwestycję. Potwierdza to zresztą fakt, że tramwaj przez Klonową nie był procedowany środowiskowo" - to jest ważny głos od mieszkańców z którymi ja się również jako radny utożsamiam. I z kolei pan Waldemar, który poruszył wątek dotyczący tego tramwaju przez ulicę Klonową prosił żebym podniósł temat następujący, pan słusznie zauważył mamy to na naszych mapkach przedstawione, że w jego opinii i w opinii wielu przedsiębiorców ludzi prowadzących działalność gospodarczą alternatywne kierunki przebiegu linii tramwajowej w tamtym obszarze też spełniają wymogi. I pan chciałby się jednoznacznie dowiedzieć dlaczego inne warianty przebiegu tej trasy w okolicach dworca zostały odrzucone? Pan także wskazał na brak konsultacji i brak rozpoznania w tym temacie na chwilę obecną odnośnie Wrzeszcza. To byłoby tyle natomiast. Odnoszę takie wrażenie, że nie tylko na tej sesji ale tam od dobrych kilku sesji chyba szanowny mój kolega Piotr Dzik pan radny chyba jest tak zadaniowy tutaj żeby jakąś ripostę dać, kiedy ja jakieś wątki miejskie poruszam panie radny Piotrze do usług, do usług i skoro pytałeś, skoro pan radny pytał no to krótko się odniosę. Pan radny pytał o rolę konserwatora i kwestie planu dlaczego nie zostało to dalej procedowane bo były braki bo mówiąc najprościej był to plan źle przygotowany co zresztą jest ujęte w uzasadnieniu i dlatego zachęcam do sięgnięcia do źródeł, jeżeli potrzeba możemy sięgnąć do stenogramu z dyskusji w Radzie Miasta Gdańska mogę te dokumentacje także panu radnemu przedstawić. Druga sprawa jednak w kontekście Bałtyckiej jest bardzo istotna bo zwracam uwagę proszę państwa, pan radny, wieloletni radny miasta Gdańska publicznie stwierdził, że dochodzi do zjawiska nielegalnego podnajmu jakiś nieruchomości przy ulicy Bałtyckiej. Ja jestem pewien, że znakomita większość, jeśli nie wszyscy mieszkańcy ulicy Bałtyckiej to porządni ludzie i w trosce o interes miasta Gdańska i uczciwość bardzo proszę żeby pan radny publicznie powiedział w takim razie pod którymi adresami jest prowadzona niezgodna z prawem działalność bo skoro pan takie zarzuty publicznie tutaj formułuje to jestem przekonany, że pan ma ku temu mocne argumenty. Proszę w takim razie podać publicznie albo wycofać się z tego stwierdzenia, które po prostu pomawia mieszkańców ulicy Bałtyckiej. Ja panu jak to mówił klasyk nie przerywałem więc proszę pozwolić dokończyć, może pan się zgłosić do zabrania głosu i wtedy będzie to zgodnie z procedurą. Pan się dziwi, że ludzie chcą tam zostać no a gdzie mają iść to jest ich dom przecież, pan też masz swoje mieszkanie, ma pan swoją restaurację, pan się nie chce wynieść, proszę o szacunek więcej dla tych mieszkańców Bałtyckiej. To jest ich dom, wielu tam mieszka od czasów powojennych, to normalne, że chcą mieszkać w godziwych ludzkich warunkach, ja nie wiem nad czym tutaj w ogóle dyskutować, pan się dziwi, że oni nie chcą się gdzieś wynieść no bądźmy poważni. I kolejna sprawa pożary. No tak możemy sobie przyjąć, że pożary się pojawiają bo zaproszenie ognia i tyle no tak no zdarzają się takie sytuacje ale w Gdańsku to nie jest moje pojęcie ale bardzo mi się podoba niestety nie wiem kto ma prawo autorskie i jest takie coś jak: samozapłon deweloperski. Jak perfekcyjnie występujące podpalenia o czym przecież mówi straż miejska i inne służby. No można powiedzieć wzorcowo przeprowadzony pożar. Kto to robi? - nie wiem, jakbym miał szukać winnych to patrzyłbym kto zyskał na czymś więc przypuszczam że jakaś deweloperka bandyterka tego typu określenia. I nie boję się tego otwarcie powiedzieć. Natomiast nie wiem kto dokładnie jeżeli chodzi o nazwę jak będę wiedział z przyjemnością poinformuję stosowne organy. Ale próba bagatelizowania tego zjawiska kiedy to w Gdańsku, w miejscach atrakcyjnych

inwestycyjnie płoną i to nie w okresie zimowym tylko latem czy wiosną nieruchomości jest rzeczą przynajmniej dziwną bo jestem w stanie jeszcze gdzieś tam zrozumieć, że jeżeli jakieś osoby poszukujące ciepła ogrzania się rozpalą gdzieś ogień czego nie powinni oczywiście robić zimą no to jest ryzyko pożaru no ale skąd ten pożar wiosną czy latem. Moim zdaniem są to raczej działania celowe, mało tego przy części pożarów wskazuje na to straż pożarna więc prosiłbym pana żeby przy dyskusji odnośnie poważnych tematów poważnych interesów także mieszkańców ulicy Bałtyckiej no po prostu operować faktami a nie jakimiś insynuacjami. Czekam na to żeby pan wskazał kto konkretnie źle gospodaruje mieniem gminnym i gdzie dochodzi do nielegalnego wynajmu proszę to publicznie powiedzieć. Dziękuję.

PRZEMYSŁAW MAJEWSKI – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Pani przewodnicząca ja chciałbym odnieść się do tego co zostało powiedziane odnośnie Śródmieścia Gdańska i parku kulturowego. No nie mogę się panie przewodniczący Dzik zgodzić z takim założeniem, że jeśli nie chcecie żeby byli turyści, żeby były kluby, żeby były restauracje i tak dalej no to w takim razie niech nie będzie nic. No takie redukowanie do absurdu to do donikąd nas nie doprowadzi bo z jakiegoś powodu Sopot także od kilku lat wycofuje się z pewnych założeń, które były przyjęte dawno temu i już nie chce być nazywane imprezową tylko kurortem. A niestety Gdańsk mierzy się właśnie teraz z problemem imprezowni a nie z problemem kurortowym. To co się właśnie dzieje na Tkackiej, to co dzieje się w innych uliczkach to jest właśnie problem niskiej jakości działalności i możemy oczywiście się spierać o to co jest wartościowe a co nie ale mieszkańcy, którzy żyją tam od kilkunastu czy kilkudziesięciu lat także mają prawo żyć. I jeśli klub na Tkackiej nie prowadzi tylko działalności w lokalu tylko osoby chcące dostać się czy do niego stoją w długich kolejkach, jakieś bilety są jeszcze sprzedawane na zewnątrz - to proszę się nie dziwić, że mieszkańcy się denerwują że o godzinie 23:00 jest hałas bo tam osoby się gromadzą. Proszę się nie dziwić, że ludzie denerwują się przy Zielonej Bramie na hałas jeśli tam występują tacy czy inni grajkowie. Nie redukujemy problemu mieszkańców Śródmieścia do jakiegoś absurdu, tylko szukajmy rozwiązań. A park kulturowy jest jednym z rozwiązań być może nie idealnym, nie wiem czy powinien mieć 13 czy 40 stron. Natomiast moim zdaniem powinny prace nad nim się toczyć a od roku nie dzieje się nic. Jesteśmy tylko cały czas czy też przepraszam od czasu do czasu mamieni, że wkrótce wrócimy do prac nad tym parkiem kulturowym. No to ja się pytam kiedy? Ja się pytam kiedy? Najwyższy czas jest teraz żebyśmy usiedli razem z przedsiębiorcami, razem z mieszkańcami, razem z urzędnikami i żebyśmy ustalili jakieś zasady funkcjonowania klubów, restauracji ale też mieszkańców w Śródmieściu Gdańska. No przecież na tym wszystkim nam zależy, przecież nie chodzi o to żeby mieszkańcy się po prostu wynieśli. W tych kamienicach w których oni teraz żyją żeby powstały jakieś hostele i apartamenty na wynajem. I w deszczowy jesienny dzień na starym i głównym mieście nie będzie żywej duszy bo tych turystów na przykład nie będzie, bo się sezon skończył. Czy takiego Śródmieścia chcemy? Czy chcemy żeby Śródmieście żyło bo są tam też mieszkańcy, którzy idą do pracy, idą do sklepu, idą do restauracji, spotykają się; naprawdę nie doprowadzamy do absurdów w takiej dyskusji. Problemy są i trzeba je rozwiązywać a nie je spychać się na zasadzie. Ostatnio były wybory pani Prezydent ma mandat do działania no nie, no właśnie po to się co roku też spotykamy na tej sesji żeby przedstawić jakie są problemy, żeby pokazać co jest nie tak. Dlatego też my jako opozycja te problemy przedstawiamy. Wiem, że część z państwa także z innych

klubów te problemy pokazujecie i nad tym powinniśmy dyskutować . Jakość właśnie Śródmieścia Gdańska szczególnie należy nam na sercu bo to jest dbałość o kamienice, dbałość o zabytki, dbałość o to żeby biznesy tam działały. Przecież jak Długie Pobrzeże było remontowane, ja byłem na tym spotkaniu gdzie byli przedsiębiorcy to takiego wzburzenia to ja dawno nie widziałem. Bo oni też się czuli oszukiwani, że przez tyle lat się procedura przeciąga, że oni też nie wiedzą czy mogą inwestować te środki bo niektórzy mają kredyty po kilkaset tysięcy, muszą zainwestować a nie wiedzą czy na przykład ten odcinek, który jest zapowiedziany do remontu to plan się już 3 razy zmienił i nie wiedzą czy na przykład sezonie będą mogli prowadzić tą działalność. Czy na przykład okaże się, że będzie metalowy płot i tam po prostu turysta nie będzie chodził więc oni zysków nie będą mieli. To są właśnie realne problemy. Nie można się odwracać, to nie jest tak, że tylko mieszkańcy mają rację albo tylko przedsiębiorcy mają rację. Prawda oczywiście nie leży gdzieś pośrodku. Prawda leży tam gdzie leży ale trzeba szukać rozwiązania problemów i to jest klucz. Dziękuję.

ALEKSANDER JANKOWSKI – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Panie radny Kieturakis mam nadzieję, że dobrze wymawiam nazwisko. Ja bardzo dziękuję za to zaproszenie, ja się cieszę, że pan chce się socjalizować między klubowo. Oczywiście bardzo chętnie skorzystam z tego pana zaproszenia. Może po tym naszym spotkaniu tego 23 będzie też pan uważnie mógł słuchać tego co mówię bo chciałbym podkreślić, że w żadnej momencie mojej wypowiedzi ja nie stwierdziłem, że miasto nie powinno nie wydawać ani złotówki na kulturę. Ja bardzo dobrze wiem, że w tych pieniądzach, które są w tym paragrafie ukryte, są też pieniądze na funkcjonowanie muzeów czy na inne tego typu też przedsięwzięcia, czy instytucje. Tylko rzeczywiście i znowu to podkreślę mnie jako osoby czulej na problemy mieszkańców a niestety te problemy są do nas i do was również najprawdopodobniej zgłaszane. Jeżeli chodzi o stan miejskich nieruchomości w których mieszkają ludzie; to w jakich warunkach muszą żyć, mnie naprawdę porusza dogłębnie to, że jak sobie spojrzymy na dokumenty nawet 3 lata wstecz to widzimy dziwną zależność, że miasto ma deficyt budżetowy. A zmniejsza się i to drastycznie bo w porównaniu do roku 2021 w roku 2023 jest to spadek o 18 milionów złotych. Wydatki na gospodarowanie nieruchomościami w zasobie miejskim w tym właśnie również na remonty a dziwnym trafem przypominam przy zadłużeniu w mieście zwiększa się ze 125 milionów na 151 wydatki na kulturę. Także ja wiem, że może państwo myślicie, że jak ludzie będą mieli festyn na każdym kroku czy na każdym czy na każdym skrzyżowaniu jarmark, to zapomną o tym, że im pleśniej sufit, wali się, wali się boazeria czy może cokolwiek innego i nie będą tych tematów podnosić ale ja gwarantuję panu, że ciężko się słucha, naprawdę ciężko opowieści ludzi. Tutaj moi koledzy w tym pan radny Skiba czy pan radny Majewski wskazywali również na te problemy, którzy nie mogą godnie żyć bo z dziwnych powodów może jest to jedna z przyczyn, redukuje się z roku na rok w sposób drastyczny pieniądze alokowane na remonty mieszkań w których mieszkają gdańszczanie a nie wiadomo dlaczego zwiększa się wydatki na szeroko pojętą kulturę. Ja nie mówię, że to jest źle, że miasto Gdańsk wydaje na kulturę ale wskazuje też pan, że tutaj wydaje się na tą kulturę żeby dbać o to w jaki sposób wartości miasta Gdańska są postrzegane na zewnątrz. No to ja myślę, że najlepszym przykładem tego jak te wartości są w praktyce realizowane, jest ta skandaliczna sytuacja, którą mogliśmy obserwować nie tak dawno temu bo dokładnie 2 lata temu kiedy Gdańskie Stowarzyszenie Inwalidów Narządu Ruchu został wyemitowane z Europejskiego

Centrum Solidarności bo trzeba było zwolnić miejsce dla kogoś bardziej uśmiechniętego, może albo pasującego obecnej koalicji rządzącej. Czy też chociażby to co wydarzyło się w Nowym Porcie w Dworze Fischera, gdzie i to w sposób naprawdę karygodny - ja wiem, że zaraz państwo się odezwiecie, że tam były jakieś powody materialne czy może jakiegokolwiek inne ale ludzi, którzy prowadzili ważną działalność przypominającą o katorżniczej historii Polaków na Syberii nie powinno się traktować jak przestępców mieszkaniowych czy deweloperskich i tak naprawdę gdyby nie interwencja tak zniechęconego przez was i wskazywanego jako osobę winną wszelkich zaniedbań pana pomorskiego konserwatora zabytków z tamtego czasu to aż strach pomyśleć ja nie mówię, że coś by się działo ale wszyscy bardzo dobrze wiemy jak miasto Gdańsk znaczy jak nasza tkanka miejska, nie mówi tutaj o urzędzie tylko mówię ogólnie o mieszkańcach czasami niecnymi zamiarami funkcjonuje, aż strach pomyśleć co by z tym pięknym zabytkiem, który i też polecam się wybrać w tamte miejsce zobaczyć jak wygląda Dwór. Co by się z nim działo bo możliwe, że jak to słusznie podnosili moi koledzy, że doszłoby tam do jakiegoś niekontrolowanego zapłonu, może deweloperskiego i dzisiaj powstałyby tam piękne apartamentowce ale podkreślmy to. Ja znowu jeszcze raz podkreślam- słuchajmy co mówimy nawzajem bo ja nie powiedziałem, że należy zlikwidować wydatki na kulturę tylko wskazuje pewną zależność, że pieniądze na gospodarowanie nieruchomościami znikają a na kulturę przebywają.

PIOTR DZIK – Radny Klubu Wszystko dla Gdańska

Panie radny Majewski ja tylko 2 słowa. Powiem panu tak, ja bardzo dużo czasu spędzam na Starym Mieście i na Głównym Mieście i jeśli gdziekolwiek są jakieś konflikty mieszkańców ewentualnych z restauratorami to zaraz jestem na miejscu bo do mnie to dociera. To jest pierwsza sprawa. A druga sprawa, bardzo proszę spytajcie policji bo jest od tych spraw i czy tych incydentów u nas w Gdańsku jest bardzo dużo. Co do grajków - straż miejska i policja tych grajków nielegalnych szybko usuwa. Panie radne Skiba a gdzie ten sens, jak pan się mnie pyta o te adresy, ja panu nie powiem żadnych adresów gdzie są te zapłony deweloperskie, samozapłony deweloperskie. To ja pana mogę się spytać ale nie będę się pytał bo może i pan się przejęczył, czasami ja się przejęczyłem natomiast krzywdą by pan zrobił tym ludziom gdyby pan im mieszał w ich domostwach na Bałtyckiej domostwa. Dziękuję.

ANDRZEJ SKIBA – Radny Klubu Prawa i Sprawiedliwości

Pani Przewodnicząca, szanowni państwo dwie rzeczy. Jedno krótkie ad vocem samozapłon deweloperski no mówię jest to określenie potoczne to nie jest moje pojęcie ale przyznam, że bardzo mi się podoba. Natomiast jak pan by pytał gdzie w mojej opinii takie zapłony samozapłony deweloperskie występują, mogę panu a może nie wiem czy dzisiaj ale jutro taką listę miejsc dostarczyć jeżeli pana to interesuje. Ja nie mówię bo nie mam na to jasnych dowodów, że jakiś zły deweloper bo deweloper z natury nie jest zły, jest przedsiębiorcą, jedni działają zgodnie z prawem inni niekoniecznie. Ale widzę zależności, że jest teren gdzieś moim zdaniem umyślnie zaniedbywany, stoi na nim zwykle jakaś nieruchomość z którą są problemy a to jakiś zabytek czy coś i nagle się pojawia ogień, był budynek nie ma budynku i jakiś czas później powstaje w tym miejscu jakaś inwestycja deweloperska. No naprawdę takich przykładów w Gdańsku moglibyśmy trochę znaleźć, jeżeli pan potrzebuje to mogę takie zestawienie panu przekazać. Natomiast drugi taki wątek na zakończenie i tutaj też cieszę się, że pani

Prezydent wróciła bo myślę, że przy ważnych dyskusjach o mieście trzeba też pewne rzeczy jasno oddzielić. Proszę zauważyć, że nikt chyba tak mi się wydaje przynajmniej z radnych Prawa i Sprawiedliwości nie mówi o państwie o radnych Koalicji czy Wszystko dla Gdańska, że wy państwo to Gdańska nie kochacie, że Gdańska nie lubicie, że nic wam się w tym Gdańsku nie podoba i tak dalej. Trochę uważam za nieuczciwe próby, chociaż politycznie rozumiem raczej kiepskie ale, że próbujecie państwo nam jakąś łatkę przypiąć osób, które nie lubią Gdańska. Nie widzą w nim nic dobrego. No ja mogę mówić za siebie, może również za moich tutaj, za część moich kolegów koleżanek, których tutaj opinie znam w 100% my Gdańsk kochamy. Gdybyśmy Gdańska nie kochali, gdybyśmy nie widzieli w nim najpiękniejszego miasta na świecie to byśmy się stąd wynieśli. Po prostu nie byłibyśmy tutaj na siłę. Nikt z nas masochistą nie jest żeby przychodzić tutaj i narzekać i myśleć ojej ten Gdańsk fatalny, ach ta komunikacja wręcz przeciwnie my to miasto kochamy i dlatego widząc co się w nim dzieje na plus bo i takie rzeczy się dzieją - wskazujemy na to co należy zrobić, w jaki sposób żeby to miasto było jeszcze lepsze. I taka jest rola proszę państwa opozycji. Opozycji w takim mieście jak Gdańsk. Mało tego no czy naprawdę państwo uważacie bo tak policzyłem sobie że 12 - 13 z tych 16 wypowiedzi mieszkańców jakie były dzisiaj, że to wszyscy są krypto pisowcy, że myśmy nie wiem mówili im idźcie powiedzcie takie rzeczy. Nie - to są ludzie, którzy pewnie też Gdańsk kochają, którzy tutaj się czy to urodzili czy tu przyjechali bo uznali, że jest to dobre miejsce do życia i ci ludzie też chcą żeby Gdańsk po prostu był lepszy więc no proponuję tutaj trochę emocje wziąć na bok i po prostu spojrzeć na te głosy krytyki nie jako atak na jakąś świętość tylko jako na troskę o miasto. Tak samo jak w kwestiach, zaryzykuje rodzinnych jak ktoś robi jakieś głupoty a jest to jakaś bliska nam osoba to jej mówimy co należy robić lepiej i dlaczego to chyba normalne. I koniec końców ostatnia rzecz w tym wszystkim niech to też zabrzmii bo pan radny Dzik zasugerował, że my z kolegą radnym Majewskim nie lubimy pani Aleksandry Dulkiejwicz pani prezydent. Pani Prezydent ja nawiązując kontakt wzrokowy ja powiem uczciwie, ja pani jako osoby jako Aleksandry Dulkiejwicz szczerze mówiąc nie znam więc nie mogę pani nie lubić. Ja mogę znać się, mogę z panią się spierać i to czy nie jeżeli chodzi o pomysły na miasto. Mamy raczej w wielu punktach rozbieżne spojrzenia, inaczej rozkładamy akcenty ale nie zmienia to faktu, że uważam, że może być pani w życiu prywatnym po prostu fantastyczną osobą więc prosiłbym żeby nie przenosić tych kwestii personalnych na kwestię oceny politycznej. Ostatecznie po drugiej stronie czy to w ławach rządzących Gdańskiem, czy po stronie mieszkańców czy po opozycji zasiadają po prostu ludzie i tak jak z panią się fundamentalnie nie zgadzam co do Gdańska tak po ludzku życzę pani wszystkiego dobrego i wkrótce wypoczynku. Dziękuję.

CEZARY ŚPIEWAK – DOWBÓR- Radny Klubu Koalicji Obywatelskiej

Jeśli chodzi o wypowiedź mojego przedmówcy to już miałem taką cichą nadzieję, że pan radny Andrzej Skiba powie w swojej wypowiedzi, że panią Prezydent tak po ludzku po prostu lubi ale no tych słów się nie doczekaliśmy. Natomiast myślę, że pod koniec tej części dyskusji, był to jednak mimo wszystko pewien głos tonujący różne nastroje, choć nie ukrywam, że byłoby dużo przyjemniej dyskutować gdyby zwłaszcza radni Prawa i Sprawiedliwości nie krzyczeli tak do tych mikrofonów bo naprawdę trudno zebrać jakiegokolwiek myśli. Tu jest naprawdę wystarczająco dobre nagłośnienie żeby

wszyscy radni słyszeli wszystkich wypowiedzi, nie trzeba podnosić głosu, krzyczyć do tego mikrofonu, wystarczy wystarczająco blisko zbliżyć do ust do sprzętu nagłaśniającego i naprawdę dobrze słyszać i nie trzeba do tych mikrofonów krzyczyć. O tym mówię do części moich przedmówców zwłaszcza tych, którzy najdłużej i najbardziej widowiskowo występowali. Natomiast nasunęła mi się tutaj taka w całej tej dyskusji i różnej wymianie zdań pewna myśl. To też trochę w nawiązaniu do tego co pani Prezydent na początku powiedziała, o kompromisie, rozmowach, wspólne wydyskutowanie rozwiązań. Rezygnacja z części własnych postulatów, przyjęcie części postulatów pozostałych interesariuszy, odpowiedzialne podjęcie ustaleń i konsekwentnej ich realizacja, konsekwentna, przy czym ważna też jest tutaj uczciwość żeby wszyscy interesariusze danego przedsięwzięcia mieli poczucie, że wspólne ustalenia są podejmowane. No wówczas zdecydowanie łatwiej realizować duże projekty. Oczywiście w przypadku tak wielkich inwestycji jak tramwaj Gdańsk Południe - Wrzeszcz zawsze będzie tak, że część mieszkańców będzie niezadowolona z konkretnych decyzji. Natomiast to o czym pan prezydent Piotr Grzelak przypominał o tych rozmowach, o wariacie ulicy Do Studzienki. Gdyby to był wariant ulicy Do Studzienki to dzisiaj pewnie byśmy mieli wypowiedzi mieszkańców ulicy Do Studzienki na sesji. No oni dzisiaj nie zabierają głosu bo jest wybrany wariant przez Bohaterów Getta Warszawskiego. Natomiast myślę, że w tej całej rozmowie o mieście jest ważne żeby, znaczy widzę tutaj ogromną rolę pani Prezydent Aleksandry Dulkiej i odpowiedzialnego za te inwestycje wiceprezydenta Piotra Grzelaka żeby spróbować mimo tej atmosfery dyskusji no spróbować przynajmniej zdobyć na nowo zaufanie mieszkańców ulicy Bohaterów Getta Warszawskiego i mam nadzieję, że tak się stanie. A na koniec wszyscy będziemy zadowoleni z tego, że z dzielnic południowych można zdecydowanie łatwiej przetransportować się do głównego pasma usługowego czy do biurowców w Oliwie czy do czy do Wrzeszcza i no jest to jedyne logiczne rozwiązanie dla naszego miasta, ponieważ jak spojrzymy na wąskie gardło w postaci Huciska i no ten tramwaj, który dzisiaj funkcjonuje ale mógłby zdecydowanie krótszym czasie przewozić mieszkańców z górnego tarasu do Wrzeszcza. No to jest po prostu potrzebne. Dziękuję.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję bardzo czy są jeszcze jakieś głosy w dyskusji? Nie widzę żadnych zgłoszeń. Zatem wyczerpaliśmy listę mówców w punkcie debata nad raportem o stanie Miasta Gdańska na rok 2023 przechodzimy do kolejnego punktu ale widzę wniosek formalny Cezary Śpiewak Dowbór.

CEZARY ŚPIEWAK – DOWBÓR- Radny Klubu Koalicji Obywatelskiej

Wnoszę o 20 minut przerwy i zapraszam na posiedzenie Klubu Radnych Koalicji Obywatelskiej do sali 002.

PUNKT 6

UCHWAŁA W SPRAWIE UDZIELENIA PREZYDENTOWI MIASTA GDAŃSKA WOTUM ZAUFANIA

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Wznawiamy obrady po przerwie. Jesteśmy w punkcie 6 Uchwała w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Gdańska wotum zaufania – druk 24. I uchwała została zaopiniowana pozytywnie przez następujące komisje:

Komisja wiodąca: Komisja Strategii, Budżetu i Nadzoru Właścicielskiego- pozytywna

Komisja Mobilności i Transportu- pozytywna

Komisja Zagospodarowania Przestrzennego- pozytywna

Komisja Edukacji- pozytywna

Komisja Klimatu, Środowiska i Ekologii- pozytywna

Komisja Polityki Gospodarczej i Morskiej- pozytywna

Komisja Bezpieczeństwa, Handlu i Współpracy z Mieszkańcami- pozytywna

Komisja Sportu, Rekreacji i Turystyki- pozytywna

Komisja Kultury- pozytywna

Komisja Polityki Społecznej, Zdrowia i Praw Człowieka- pozytywna

ALEKSANDRA DULKIEWICZ – Prezydent Miasta Gdańska

Druk numer 24 uchwała w sprawie udzielenia prezydentowi Miasta Gdańska wotum zaufania. §1 po rozpatrzeniu raportu o stanie Miasta Gdańska za rok 2023 oraz przeprowadzeniu debaty Rada Miasta Gdańska postanawia udzielić wotum zaufania Aleksandrze Dulkiwicz Prezydent Miasta Gdańska. §2 uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wysoka Rado proszę o przyjęcie powyższej uchwały.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję bardzo pani Prezydent czy są jakieś głosy w dyskusji w tym punkcie. Nie widzę zgłoszeń w takim razie przechodzimy do głosowania.

Głosowanie (**druk 24**)

Za	25
Przeciw	8
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

UCHWAŁĘ Nr IV/59/24

Rady Miasta Gdańska

Uchwała w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Gdańska wotum zaufania

z dnia 20 czerwca 2024 r.

Uchwała stanowi **załącznik nr 2** do niniejszego protokołu

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Rada Miasta udzieliła wotum zaufania pani prezydent Aleksandrze Dulkiejwicz.

ALEKSANDRA DULKIEWICZ – Prezydent Miasta Gdańska

Szanowni państwo bardzo dziękuję za te 25 głosów za ale to przede wszystkim tak jak zawsze mówię jest praca drużynowa zarówno państwa po tej stronie sali bo przecież też bierzecie razem z nami odpowiedzialność za miasto; często mówimy władze, władze miasta ale władze miasta to jestem nie tylko ja to jesteście też wy. Bardzo dziękuję moim współpracownikom, moim zastępcom ale także wszystkim tym, którzy na co dzień pracują na rzecz mieszkańców Gdańska. Bardzo, bardzo dziękuję to nasza wspólna praca. Dziękuję.

PUNKT 7

SPRAWOZDANIE PREZYDENTA MIASTA GDAŃSKA Z WYKONANIA BUDŻETU MIASTA GDAŃSKA ZA ROK 2023

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję bardzo ale to nie koniec ważnych głosowań dzisiaj.

Przechodzimy do punktu 7 sprawozdanie Prezydenta Miasta Gdańska z wykonania budżetu Miasta Gdańska za rok 2023.

Komisja Strategii i Budżetu- pozytywna (opinia z dn. 15.04.2024 r.)

Komisja Zagospodarowania Przestrzennego- pozytywna (opinia z dn.17.04.2024 r.)

Komisja Edukacji- pozytywna (opinia z dn. 10.04.2024 r.)

Komisja Polityki Gospodarczej i Morskiej- pozytywna (opinia z dn. 15.04.2024 r.)

Komisja Rodziny i Polityki Społecznej- pozytywna (opinia z dn. 16.04.2024 r.)

Komisja Samorządu i Ładu Publicznego- pozytywna (opinia z dn. 11.04.2024 r.)

Komisja Zrównoważonego Rozwoju- pozytywna (opinia z dn. 16.04.2024 r.)

Komisja Kultury i Promocji- pozytywna (opinia z dn. 17.04.2024 r.)

Komisja Sportu i Turystyki -pozytywna (opinia z dn. 17.04.2024 r.)

IZABELA KUŚ – Skarbnik Miasta Gdańska

Dzień dobry. Szanowni państwo czas na sprawozdanie z realizacji zeszłorocznego budżetu. I tak dochody budżetu miasta w zeszłym roku planowane na poziomie 4 miliardy 359 milionów złotych zostały wykonane na poziomie 100,2 planu czyli w wysokości 4 miliardy 369 milionów złotych. Dochody bieżące planowane na poziomie 4076,2 mln wykonane w 101,6% czyli na poziomie 4142,4 mln. Dochody majątkowe 283,2 mln planu wykonany w 80 procentach na poziomie 226,6 mln. Największym źródłem dochodów były subwencje i dotacje z budżetu państwa, głównie subwencja oświatowa wykonane niemal 100% 1mld593,8 zł. Zrealizowaliśmy 1mld545,7 złotych. Udział w podatku pit i cit wypłacany w 1/12 w każdym miesiącu zrealizowany w 100% 1078,2 miliony złotych. Podatki, opłaty lokalne 102% planu

wykonanie 633000 miliony złotych. Dochody z mienia komunalnego wykonane na poziomie 200 milionów złotych co stanowi 98,1% planu. Podatki, opłaty pobierane przez Urzędy Skarbowe wykonanie 179 milionów złotych 104,2% planu i pozostały dochody 733 miliony wykonania co stanowi niemal 106% planu. Wydatki ogółem z kwoty 5073,9 mln wykonaliśmy na poziomie 91,4% planu czyli w kwocie 4640,1 mln. Wydatki bieżące planowane na poziomie 4109,9 mln wykonane w wysokości 3938,7 ml. Wydatki majątkowe zrealizowaliśmy na poziomie 72,8 planów czyli w kwocie 701,4 mln. Wydatki bieżące jeśli chodzi o strukturę, to największą pozycją to oczywiście oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza wykonanie na poziomie miliard 620 milionów złotych i kolejna pozycja to drogi komunikacja zbiorowa 675 mln500000 złotych. Kolejna pozycja rodzina i opieka społeczna 565mln500000 złotych, plan wykonany na poziomie 527000500. I struktura dwie takie ważne pozycje oświata i edukacja a później będzie komunikacja zbiorowa oświata i edukacyjna opieka wychowawcza. Jak mówiłam wcześniej wydatkowaliśmy miliard 620 milionów złotych, z czego subwencji oświatowej dotacji na przedszkola pozyskaliśmy 822 miliony złotych czyli niecałe 51% wydatków. Lokalny transport zbiorowy z wydatkowanych środków na poziomie 612000200 z dochodów z tego tytułu w wysokości 200 milionów złotych co stanowi 33% poziomu wydatków na transport zbiorowy ale z samej sprzedaży biletów na poziomie 155 milionów złotych uzyskaliśmy 25% finansowania kosztów transportu zbiorowego. Kilka jeszcze danych w zeszłym roku po szynach w Gdańsku podróżowało czy kursowało 139 tramwajów, 325 etatów motorniczych. Przewozy tramwajowe osiągnęły 14000910 milionów wozokilometrów i plan zrealizowano na poziomie 99,9% planu. Jeśli chodzi o autobusy po gdańskich drogach podróżowało 257 autobusów, które prowadziło 549 kierowców. Nasze autobusy przejechały 15674000 wozokilometrów i te zostały zrealizowane na poziomie 99,7% planów. W zeszłym roku przewieźliśmy 158 milionów pasażerów. Jak co roku do zadań zleconych z budżetu miasta również dopłaciliśmy zeszłoroczny poziom dopłaty z budżetu miasta to 26,2 miliona złotych w stosunku do roku 2022 jest o 2200000 więcej. Wydatki majątkowe. Z planowanych na poziomie 964 miliony złotych wydatkowaliśmy 701,4 miliona złotych. Na same inwestycje wydatkowaliśmy 536 milionów złotych a pozostałe wydatki majątkowe głównie dokapitalizowania spółek to 164,8 miliona złotych. Najważniejsze projekty inwestycyjne realizowane w zeszłym roku to rewitalizacja Biskupiej Górki i Starego Chełmu na które wydatkowaliśmy w zeszłym roku 44,3 miliona złotych, modernizacja w obiektach użyteczności publicznej to wydatek na poziomie 37,1 miliona złotych, modernizacja energetyczna budynków oświatowych oraz sportowych 36 milionów wydatkowane w zeszłym roku. Dokapitalizowanie gdańskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego a z Towarzystwa Budownictwa Społecznego Motława łącznie 29,5 miliona złotych. Kolejna pozycja to modernizacja i wzmocnienie konstrukcji Długiego Pobrzeża niemal 28 milionów złotych wydatkowanych w zeszłym roku. Rewitalizacja Dolnego Miasta i Placu Wałowego raz ze Starym Przedmieściem to 25000600. Te wydatki sumują się na 701 milionów złotych. Zeszły rok to jak rok wcześniej zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy i tak łącznie wydatkowaliśmy w zeszłym roku 98,4 miliona złotych, większość środków pochodziła z Rządowego Funduszu Pomocy Ukrainie czyli niemal 92 miliony złotych. Również wsparcie pozyskane z ze środków UNICEF na poziomie niemal 5 milionów złotych. Pozostałe 2 miliony to wydatki z budżetu miasta. Zeszły rok to również realizacja budżetu obywatelskiego, w zeszłym roku realizowaliśmy 6 równolegle 6 edycji, kończyliśmy zadania z budżetu obywatelskiego 2018 roku i na to

zadanie wydatkowaliśmy w zeszłym roku 100000 zł ale łącznie edycja 2018 roku to niemal 15 milionów złotych kosztu. Kolejny budżet obywatelski 2019 w zeszłym roku wydaliśmy pół miliona złotych łącznie ten budżet pochłonął 18,5 miliona złotych i kolejne budżety uwidocznione na slajdzie. Wynik budżetu. W zeszłym roku wynik operacyjny mimo, że do końca roku w planie utrzymywał się deficyt operacyjny, ostatecznie rok zakończyliśmy na plusie, realizując nadwyżkę operacyjną na poziomie 203,7 miliona złotych z 33,7 miliona deficytu operacyjnego planowanego. Wynik budżetu planowany deficyt budżetowy na poziomie 714,5 mln złotych, ostatecznie zrealizowaliśmy 271,1 miliona deficytu a ten finansowany był z kredytu oraz wolnych środków z lat poprzednich. Zadłużenie miasta na koniec zeszłego roku to 1mld72 miliony złotych jest to w porównaniu z dochodami ogółem to niecałe 25% budżetu - znaczy poziomu dochodów ogółem. Dopuszczalny wskaźnik obsługi długu to 16,62%. A nasze indywidualne zrealizowaliśmy na poziomie 2,55%. W zeszłym roku zaciągnęliśmy nowego długu 100 milionów złotych spłaciliśmy 51,7 milionów kapitału, czyli spłacaliśmy kredyty zaciągnięte w latach poprzednich. Koszt obsługi długu w zeszłym roku to niemal 43 miliony złotych odsetek. I podsumowanie dochody per capita to czyli przeliczenie na mieszkańca Gdańska to 8964 zł jest to spadek o 55 zł w stosunku do roku poprzedniego. Wydatki to 9521 zł i tutaj mamy wzrost o 320 zł w stosunku do roku poprzedniego. Przelicznik to 487, 371 mieszkańców według stanu na koniec zeszłego roku. Dziękuję.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

W zasadzie te punkty w porządku obrad 7 i 8 są ze sobą. Wiążą. Poproszę teraz o wystąpienia przedstawicieli klubów radnych. W kwestii sprawozdania prezydenta Miasta Gdańska z wykonania budżetu Cezary Śpiewak Dowbór w imieniu Klubu Radnych Koalicji Obywatelskiej.

CEZARY ŚPIEWAK – DOWBÓR – Radny Klubu Koalicji Obywatelskiej

Szanowni państwo to sprawozdanie Prezydenta Miasta Gdańska z wykonaniem budżetu Miasta Gdańska za rok 2023 to jest jak państwo zresztą widzę jak wszyscy widzimy tak naprawdę sprawozdanie pani Skarbnik. No tutaj, jeśli chodzi o to wykonanie budżetu to myślę, że Rada Miasta Gdańska podjęła w poprzedniej kadencji bardzo dobrą decyzję o powołaniu pani Skarbnik w postaci pani Skarbnik Izabeli Kuś i ten budżet jest no też mogę powiedzieć z osobistych doświadczeń jako członek Komisji Rewizyjnej, który dokonywał kontroli w części wydziałów. Jest tak zorganizowana praca władzy wykonawczej w Gdańsku, że to prawidłowe wykonywanie budżetu jest na bieżąco dopilnowane. Jako Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej oceniamy, że wszystko przebiega tutaj prawidłowo i rzetelnie także pod kątem finansowym. O tym tutaj konkretnie mówimy, ponieważ w temacie raportu stanie miasta dyskutowaliśmy przez kilka poprzednich godzin, tu mówimy o finansach, te finanse są dobrze zarządzane i to jest nasze stanowisko Klubu Radnych Koalicji Obywatelskiej. Dziękuję.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję bardzo czy w imieniu Klubu Radnych Wszystko dla Gdańska?

WOJCIECH BŁASZKOWSKI – Radny Klubu Wszystko dla Gdańska

Tak króciutko, króciutko z uwagi na to, że jest późno to sobie pozwolę może skróconą wersję rzeczywiście zaprezentować państwu. Przede wszystkim pani Prezydent bardzo serdecznie gratuluję uzyskania wotum zaufania ale myślę, że to prawdziwe wotum zaufania pani otrzymała tak naprawdę 7 kwietnia uzyskując 60% głosów w wyborach. A my dzisiaj tylko potwierdziliśmy opinię mieszkańców na temat pani pracy. Drodzy państwo żeby się nie rozgadywać specjalnie przyznam szczerze, że w planie miałem trochę dłuższą wypowiedź ale szanuje to, że państwo tak państwa czas i to że państwo są zmęczeni więc pozwolą państwo że dosłownie 2 minutki. Przechodzimy teraz do wykonania budżetu- tak oceny tego wykonania budżetu i absolutorium. Jeśli chodzi o samą ocenę funkcjonowania miasta to na pewno wskaźniki takie, które są tutaj często stosowane to jest pkb i pkb per capitate; one też nie są do końca obiektywne- to trzeba szczerze powiedzieć. One to są twarde dane czy twarde wskaźniki ekonomiczne i myślę, że jeśli chcemy bardziej obiektywnie ocenić panią Prezydent czy też to co dzieje się w mieście to chyba możemy zastosować tutaj czy też wykorzystać wskaźniki dotyczące ściśle nie wzrostu gospodarczego, czyli nie produkcji, która gdzieś tam wypada na jedną osobę w mieście ale wskaźniki jakości życia i dosyć dobrze te analizy wykonuje Komisja Europejska. I pragnę tylko przypomnieć to co dzisiaj zostało już powiedziane, że Gdańsk jest na czwartym miejscu pod względem jakości życia po takich miastach jak Zurich, Kopenhaga, Groningen. Ja pamiętam jak byłem studentem i byłem na konferencji poświęconej specjalnie holenderskiemu Gronigen i jest to miasto rzeczywiście idealnie funkcjonujące. Wydawało się, że miasto pochodzące z bloku krajów socjalistycznych nie będzie mogło porównywać się z takim miastem jak to. Tymczasem okazało się, że dzisiaj na wielu płaszczyznach jesteśmy porównywani z tym miastem a w rankingu zajmujemy tylko jedno miejsce niżej. Myślę, że też istotne jest to, że 95% gdańszczan jest zadowolonych z tego co dzieje się w mieście. Budżet rzeczywiście ten rzeczywisty czyli różnica między dochodem a dochodami a wydatkami to jest 271 milionów i tutaj żeby nie było, że patrzę na to czy patrzymy na to przez różowe okulary to też trzeba szczerze powiedzieć, że on jest dosyć wysoki ale z drugiej strony jest to na pewno spowodowane po pierwsze trudną sytuacją po covidową a po drugie tym, że jednak te dochody wielu miast w tym także Gdańska- one zostały uszczuplone przez Polski Ład. Dzisiaj nie będę już się znęcał nad tą ustawą bo każdy ma chyba zdanie wyrobione na ten temat i wie jak bardzo miasto Gdańsk na tym straciło ale chcę jeszcze już na sam koniec, że chyba to uratowało miasto Gdańsk w tych trudnych czasach, że miasto Gdańsk ma silną markę i za to się należy pani Prezydent naprawdę ogromny szacunek bo marka Gdańska to nie jest coś co sobie jest i z tego nic nie wynika. Zwykły mieszkaniec może spytać co z tego mamy my mieszkańcy, że Gdańsk jest tak rozpoznawalnym miastem i miastem tak prestiżowym ale z tego tytułu wynikają: mamy w Gdańsku nowych inwestorów, stosowane są nowe technologie, mamy nowe miejsca pracy, mamy wyższy pit czy też cit, możemy realizować dzięki temu wiele inwestycji, społecznych i gospodarczych. Pragnę drodzy państwo w imieniu Klubu Wszystko dla Gdańska bardzo serdecznie podziękować pani Prezydent, pani Skarbnik bo to pani dzisiaj jest kluczową osobą w kontekście tej ustawy i wszystkim tym, którzy realizowali ten budżet na różnych szczeblach i w różnych obszarach. Dziękuję wszystkim razem i każdemu z osobna i życzę determinacji i wrażliwości społecznej w dalszych działaniach na rzecz naszego miasta. Bardzo dziękuję.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję bardzo. I przedstawiciel Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości Kazimierz Koralewski.

KAZIMIERZ KAROLEWSKI – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Dziękuję. Przygotowałem sobie tu 20 stron ale pani Skarbnik właściwie tak dokładnie wyszczególniła najważniejsze dane, że w zasadzie poprzestanę na pewnym streszczeniu. Tak mi się nasunęło jak przewodniczący Błaszkowski mówił, że nasunęło mi się że jak wychodzi z Rady Miasta to jest mieszkańcem, który korzysta w swojej kieszeni i jego rodzina na tym Polskim Ładzie a więc zbiera te owoce, jako mieszkaniec Gdańska a kiedy staje tutaj w Radzie to staje się miastem i wtedy mówi zabrali nam, zabrali nam, a tu powinniśmy to dostać ale tu u niego w kieszeni są te pieniądze o których on mówi, że zabrali nam. Budżet Miasta Gdańska w 2023 roku został uchwalony w grudniu 2022 i wówczas była to w ocenie pani Prezydent budżet ostrożnościowy. Czy on się sprawdził? Czy on był rzeczywiście dobrze zaplanowany? No cóż, w trakcie roku było szereg korekt. I po korektach na koniec roku w dochodach zauważyliśmy wzrost o 416 milionów złotych. I w wydatkach o 355 milionów złotych, a deficyt mniejszy o 60 milionów złotych. Więc ciekawi byliśmy sprawozdania z wykonania budżetu i rzeczywiście okazało się, że dochody no prawie trafione bo tam był wzrost jeszcze pomimo korekt o te 9 milionów złotych ale wydatki jednak spadły o 433 miliony w stosunku do tego skorygowanego budżetu w ciągu roku. Widocznie, myślę, że warto było planować te wydatki one mogły się nie wykonać z przyczyn powiedzmy to obiektywnych jak to była w inwestycjach z różnych powodów. No ale jak zwykle diabeł tkwi w szczegółach. I tak jest kilka dziedzin takich ważnych w ubiegłym roku, które obserwowaliśmy tak jak wydatki na oświatę, na edukację, opiekę wychowawczą i to bardzo poważny wydatek w budżecie. I rzeczywiście jak porównawczo tutaj przedstawiono w prezentacji wzrost na przestrzeni lat jak spojrzałem w tym okresie, który to był w prezentacji zaprezentowany to było wzrost o 300 milionów złotych wysokość subwencji. Miasto Gdańsk zawsze miało większe wydatki niż dochody jeśli chodzi o wydatki na oświatę, edukację i zawsze dokładało do tej edukacji z budżetu. Jest to pewnie rola miasta metropolitalnego, które świadczy usługi dla okolicznych gmin. Szkoły gdańskie kosztują więcej niż szkoły gmin, które są, egzystują wokół naszego miasta a to uczniowie z tych gmin przyjeżdżają tutaj do średnich szkół. Tu są technika to są jedne z droższych szkół w utrzymaniu. W związku z tym ta baza średnich szkół bardzo rozwinięta w mieście i z reguły tej subwencji nie starcza. No taki standard, który miasto sobie założyło i traktujemy to jako inwestycje w młodzież, w naszą przyszłość, przyszłość naszego miasta stąd nie użalamy się nad wydatkami na ten cel. Drugi taki ważny wydatek to jest komunikacja zbiorowa i tutaj jak widzieliście państwo na prezentacji to był wydatek rzędu 675 milionów złotych w sumie a więc jest to na pewno sfera, której się bardzo przyglądaliśmy w ubiegłym roku bo też staramy się przewidzieć jako radni miasta, staramy się ekstrapolować pewne koszty, która jakąś prognozę wzrostu kosztów jeśli chodzi o komunikację zbiorową bo jest to wyzwanie. Miasto Gdańsk stwierdzam ma taką politykę, żeby kłaść nacisk na komunikację zbiorową, ograniczać transport samochodowy. On jest spowalniany, to indywidualny transport różnymi działaniami inwestycyjnymi, przebudową i tak dalej. W związku z tym, w związku z tym ten ta komunikacja zbiorowa musi być coraz bardziej wydolna czy tak jest no to w ocenie mieszkańców tutaj kiedy

mówiliśmy w raporcie o stanie miasta było to wyraźnie wyartykułowane. Jeśli chodzi o wydatkowanie środków na inwestycje środków inwestycyjnych twardych środków to był o tyle trudny rok, że miasto Gdańsk zbierało owoce pewnej polityki, polityki dławienia środków, które miały docierać do Polski pod byle jakim pretekstem, na przykład praworządności. I to już od lat się powtarzał ten sam scenariusz i my tu w tej debacie w Radzie Miasta zarzucaliśmy, że rządząca koalicja w mieście uprawia politykę taką przedwyborczą, że im gorzej tym lepiej w związku z tym dążyła do zmiany władzy co się tej jesieni udało. Natomiast czy lepiej jest gdańszczanom tego czasu straconego, tych pieniędzy, które mogły wpłynąć przez ostatnie 2 czy 3 lata nic już nie naprawi. Czas niestety minął i ten czas to jest ewidentna strata, stąd negatywnie oceniamy tego rodzaju politykę. A my jesteśmy jako samorządowcy politykami samorządowymi ale jednak wielu z nas i tu obecnych na sali tę politykę w skali kraju czy Europy uprawiało. Pani Prezydent wizytuje Brukselę pewnie raz w miesiącu w komitecie regionów, nie monitoruję tych wyjazdów ale rozumiem z racji obowiązków pewnie tak to wygląda. Patrzymy na koniec roku na indywidualny wskaźnik zadłużenia. On jest w bezpiecznych granicach i zdajemy sobie sprawę, że ten budżet, ten plan był o tyle ryzykowny, że trudno było przewidzieć na koniec roku jakie będą subwencje, dotacje w ciągu tego roku, ponieważ miasto czyniło różnego rodzaju wnioski ale konkurencja na rynku krajowym miast była i gmin była bardzo duża. I polityki budżetu centralnego nie zawsze szły w parze z polityką budżetu i z inwestycjami celowanymi w budżecie Miasta Gdańska. Zdajemy sobie z tego sprawę, że te potężne inwestycje z budżetu centralnego, które wydarzyły się również w ubiegłym roku no przecież inwestycje to jest pewien ciągły proces i one są ciągnięte z roku na rok te projekty, w związku z tym każdy rok to jest pewien wycinek tych wydatków a więc to co z budżetu centralnego było lokowane na terenie Miasta Gdańska w gospodarkę, w łańcuchy logistyczne czy w infrastrukturę, transportową to, to jest inwestycja, która w przyszłości ma przynosić wzrost podatków a więc wzrost dochodów również dla budżetu Miasta Gdańska. Na przykład kiedy podają źródła wzrost przychodów z racji no źródła informacji jest Krajowa Administracja Skarbowa. Wzrost przychodów z racji opłat celno-skarbowych w związku z importem właśnie przez Port Gdański - one przez ostatnich 5 lat potroiły się a więc budżet państwa miał środki na wydatki takie można powiedzieć reinwestycje, infrastrukturalne, które również są takim fundamentem dla budżetu miasta Gdańska bo w efekcie czy w picie czy w CIT potem to wraca albo w podatku od nieruchomości do budżetu miasta Gdańsk. I zastanawialiśmy się oceniając ten ubiegłoroczny budżet, zanim powiedzmy przejdę do takiej konkluzji. On nie był jeśli chodzi o warunki dochodowe taki zły, patrząc na sytuację finansową kraju w tym roku. I tego co mówi Ministerstwo Finansów bo zgodnie z obliczeniami Ministerstwa Finansów stabilizująca reguła wydatkowa powinna objąć około 90% wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych w odróżnieniu do reguły dyscyplinującej, która obejmowała około 10 - 12% wydatków budżetu państwa. A więc można się spodziewać, że koniunktura gospodarcza będzie wychładzana, będzie spowalniana, trudno przewidzieć jakie będą transfery do samorządu więc zdajemy sobie sprawę, że ten bilans doświadczeń na przestrzeni ostatnich lat, to były lata pandemii, lata kryzysu wojennego. To doświadczenie rzeczywiście skłania do takich ostrożnościowych prognoz jeśli i planów jeśli chodzi o budżet. Przy uchwalaniu tego budżetu zarzucaliśmy mu, że są nieprzewidziane środki na retencje, na odpowiedź jeśli o zmiany gwałtowne klimatyczne, które akurat w takiej fazie ostatnio grożą podtapianiem wielu dzielnic miasta Gdańska. Nie remontowanie dróg miejskich - jest

to rzeczywiście środki są niewystarczające na eksploatację dróg i to zarzucaliśmy w tym budżecie, przy wykonaniu dzisiaj widać, że polityka miasta była inna i tu gdy padały argumenty o wydatkach czy na kulturę, przecież mamy kulturę wysoką mamy kulturę masową. Ale proszę państwa te nie remontowanie czy niewystarczające środki na te cele jak retencja, drogi, na remonty zasobu komunalnego, na tabor komunikacji zbiorowej, to też wynika - z pewnego bym się tutaj – no zobrazowałbym, powiedziałbym, że pani Prezydent ma pewnego rodzaju budżet Bizancjum w którym dysponuje w budżecie miasta Gdańska. Bo tak jak przejrzałem, proszę państwa Biuro Prezydenta, plus Biuro Prezydenta do Spraw Kultury, plus Biuro Prezydenta do Spraw Sportu - to proszę na to zwrócić uwagę i daje w sumie razem prawie 250 milionów złotych. Prawie ćwierć miliarda złotych w biurze, w biurach prezydenta, a to są wydatki właśnie. No czy na samo biuro bo to jest tutaj mamy ponad 19 milionów złotych a w Biurze Prezydenta do Spraw Kultury ponad 100 milionów złotych, a w Biurze Prezydent do Spraw Sportu, to jest łącznie Biuro do Spraw Sportu ma jeszcze pod sobą Gdański Ośrodek Sportu ostatnio od połowy 2023 roku Biuro Prezydenta do Spraw Sportu otrzymało nowe zadanie to znaczy nadzór nad Gdańską Organizacją Turystyczną na którą przeznaczono 3 miliony ponad złotych; Pomorską Regionalną Organizację Turystyczną i w związku z tym policzyliśmy te wydatki, które pani Prezydent bezpośrednio dzieli jako Prezydent miasta Gdańska - nie wydział tylko właśnie Biuro Prezydenta na prawie ćwierć miliarda złotych. Więc to jest właściwie 2,5 raza pani Prezydent więcej niż wydajemy na szeroko pojętą kulturę 2,5 raza więcej. To pokazuje jak bardzo buduje taki klimat kliencki tych którzy aplikują o te środki do pani Prezydent, stąd spotykamy się z różnego rodzaju komentarzami ze strony różnego rodzaju podmiotów, które aplikują o granty, aplikują o środki na różnego rodzaju cele stąd na bieżąco warzymy te cele, które są ważniejsze i w naszej ocenie ta alokacja środków jest nieadekwatna do potrzeb czy do budowania marki, prestiżu czy korzyści dla mieszkańców Gdańska. Nawet gdybym powiedział tylko o sporcie to uważamy, że jeżeli dzieci, potem młodzież ćwiczy w różnego rodzaju klubach, miejscach różnego rodzaju sporty to jednak potem musi być jakiś poziom profesjonalnego sportu na terenie miasta gdzie można kontynuować. Ci najbardziej utalentowani mogą kontynuować swoją karierę. I w związku z tym i tu się pojawia czasem luka, obojętnie czy dotyczy piłki nożnej czy dotyczy hokeju na lodzie czy innych dyscyplin sportu, czy lekkiej atletyki - to dotyczy pewnego sposobu sprawowania, czy motywowania młodzieży do tego żeby uprawiali sport bo warto, bo w przyszłości można z tego zrobić sobie sposób na życie. Poza tym, że sport zawsze kształtuje charakter i to też jest inwestycja w tą młodą tkankę mieszkańców naszego miasta. Stąd ta konkluzja mówiąc w skrócie, że niewystarczające środki na twarde inwestycje opisaliśmy w kilku punktach w trakcie naszej dyskusji o stanie miasta. I dotyczyła zasobu komunalnego tego co miasto posiada, jak o to dba żeby ten zasób się nie dewastował nie degenerował. Dziękuję.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Czy na tym etapie są jakieś głosy w dyskusji? Tak - pan radny Andrzej Skiba proszę.

ANDRZEJ SKIBA – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Pani Prezydent, pani Przewodnicząca, państwo radni. Myślałem, że wystąpienia klubowe wystarczą ale przyznam, że moi przedmówcy mnie zainspirowali do zapytania pani Skarbnik o takie 3- 4 elementy. Szefowie tutaj klubów tworzących koalicję

w Radzie Miasta Gdańska wskazują na pani mam nadzieję, wierze, trudno mi ocenić tutaj właściwe kompetencje co do budżetu więc proszę potraktować moje pytanie jako chęć dowiedzenia się czegoś od eksperta czy może jak pani woli ekspertki. Mówię to na poważnie pani Skarbnik czy z punktu widzenia finansów Gdańska korzystnym rozwiązaniem w obecnym układzie prawnym byłoby podwyższenie kwoty wolnej od podatku do progu 60000 zł? Pytam o to, ponieważ państwo dzisiaj w trakcie sesji niekoniecznie pani ale pani Prezydent czy inni wskazywali na państwa zdaniem bardzo konkretne skutki regulacji w ramach tak zwanego Polskiego Ładu. W związku z tym warto wyciągać wnioski i analizować inne propozycje zmian w podatkach również z tej naszej gdańskiej perspektywy. Więc pierwsze pytanie czy z perspektywy miasta Gdańska konkretnie podwyższenie kwoty wolnej od podatku do 60000 w obecnym stanie prawnym byłoby rzeczą korzystną dla Gdańska? Druga sprawa, jeżeli byłoby niekorzystną bo wymagałoby na przykład jakiś dodatkowych zmian w prawie to jakie te zmiany- oczywiście mając na uwadze możliwie konkretną odpowiedź najprościej należałoby wprowadzić takie nawet hasłowo najważniejsze elementy. I trzecie- jeżeli warunek z pytania pierwszego i drugiego jest spełniony. to chciałbym zapytać jako, że przynajmniej pani prezydent Dulciewicz, nie wiem czy pani Skarbnik również, zakładam, że jest to możliwe – panie, państwo jeździcie do Warszawy no i dobrze i rozmawiacie z władzami ogólnopolskimi o propozycjach zmian finansowania samorządów. Na jakim etapie są te prace? I ostatnie czwarte pytanie. Czy te propozycje uwzględniają powstałe czy zakomunikowane w ostatnich dniach ryzyka związane z tak zwaną procedurą nadmiernego deficytu, którą wszczęła Komisja Europejska. Dla jasności ja uważam takową procedurę za łagodnie mówiąc wątpliwą patrząc na to, że przecież czołowe państwa Unii Europejskiej jak Francja, Włochy i kilka innych od samego początku obecności w strefie euro łamią te kryteria i włos im z głowy realnie nie spadł. Dziękuję bardzo.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Bardzo proszę pani Skarbnik proszę o udzielenie odpowiedzi.

IZABELA KUŚ – Skarbnik Miasta Gdańska

Czy w obecnym stanie prawnym podwyższenie kwoty wolnej od podatku byłoby ryzykowne dla budżetu Gdańska i samorządu byłoby ryzykowne. Dlatego Ministerstwo Finansów pracuje nad reformą finansowania samorządów taki sposób aby samorzady partycypowały w dochodach, były partycypantem dochodów swoich podatników. I to byłoby odsunięcie samorządów od decyzji politycznych związanych z reformą podatku pit. Czyli Ministerstwo Finansów zmierza do tego aby samorzady miały udział procentowy inny niż dotychczas w picie; udział w dochodach swoich podatników. I ta reforma jest zapowiadana, czyli projekt zmian ustawy zapowiadany jest na przełom czerwca i lipca więc w ciągu myślę, że najbliższych 2 tygodniach powinien pojawić się projekt ustawy. Co jeszcze ja bym widziała, tak na szybko zanim weszłaby taka duża reforma. Ja obserwuję jak kształtują się dochody budżetu państwa z tytułu podatków dochodowych szczególnie pit-u. I zeszłoroczny budżet państwa Pit na tak zwanej skali wykonał na poziomie 113% a nam wypłacał no 1/12 z tej bazowej kwoty. Gdybyśmy mieli 13% więcej w budżecie to od 900 milionów wyliczonego pit-u i zrealizowanego pit-u byłoby to około 117 milionów więcej niż dostaliśmy. To jest kwota jeśli będą utrzymane dzisiejsze przepisy. Ta kwota powinna być w przyszłym roku zwrócona. Uważam, że powinna być w tym roku zwrócona, żeby zamknąć zeszły rok. Ale jest

jeszcze jedna pozycja tak zwany pit ryczałtowy. Ja sobie też przejrzałam bo pani radna Jolanta Banach powiedziała, skąd się biorą wyliczenia ubytku pit? One się biorą faktycznie z tak zwanej oceny skutków regulacji. Ja sobie kiedyś spisałam wszystkie kwoty wynikające z poszczególnych projektów ustaw. I 5 ustaw bo to była tak zwana piątka Kaczyńskiego zmiany w limitach, które upoważniają do płacenia tak zwanego podatku ryczałtowego pit, 2 Polskie Łady i chyba coś jeszcze; łącznie 2023 rok po wyliczeniu wszystkich skutków, zsumował się na minus ponad 23 miliardy złotych ubytków w jednostkach samorządu terytorialnego. Przeliczając to na budżet miasta to było około 420 milionów tylko w 2023 roku. Ale jest jeszcze jedna rzecz pit ryczałtowy. Przez wiele lat utrzymywał się na tym samym poziomie to było około 10 miliardów złotych. W 2020 roku zmieniono przepisy i na koniec 2023 roku pit ryczałtowy w budżecie państwa to 37 miliardów złotych. W ciągu 3 lat pit ryczałtowy czyli dochody budżetu państwa z pit-u ryczałtowego wzrosły z 10 miliardów do 37 miliardów. W mojej ocenie to też jest poziom ubytku samorządów - to są pieniądze, które odpłynęły z samorządów. Więc uważam, że budżet państwa w pierwszej kolejności gdyby się podzielił pitem ryczałtowym to nawet reforma dochodów samorządowych mogłaby być odsunięta i moim zdaniem zwiększenie kwoty wolnej od podatku też nie byłoby tak dotkliwe dla samorządów.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję przewodniczący Komisji Strategii Budżetu i Nadzoru Właścicielskiego Jan Perucki.

JAN PERUCKI – Radny Klubu Koalicji Obywatelskiej

Pani Przewodnicząca, wysoka rado w rzeczy samej pani skarbnik chyba dotknęła sedna bo mało kto z nas może pożyczać na oprocentowanie 0%, kiedy koszt obsługi długu czy też wskaźniki inflacyjne pokazują, że pieniądź leżący po prostu kosztuje a te pieniądze, które moglibyśmy na bieżąco otrzymywać po prostu są kredytowane na 0%. Jest to skutek zmiany ordynacji podatkowej w zakresie ustawy Polski Ład. I tak jak rozmawiamy o ubiegłym 2023 roku to należy mieć na uwadze przede wszystkim subwencje bo nie możemy o nich przecież zapomnieć w kwocie około 95-96 milionów złotych trzymaliśmy subwencję dodatkową. Natomiast ubytek, wskutek zmiany udziału w podatku pit jest to kwota 523 milionów złotych więc jeżeli te 2 kwoty odejmiemy od siebie to wyjdzie drastyczne ubytek w budżecie miasta w zeszłym roku a ta kwota sięgająca przeszło 400 milionów złotych no to mógłbym się rozmarzyć ile byśmy, czy to inwestycji dokonali ale także bym zwrócił szczególną uwagę na ten sektor wydatków w naszym mieście na bieżące funkcjonowanie miasta. Jak byśmy fantastycznie chociażby energię elektryczną obsłużyli na kilka lat, kiedy z roku na rok znowu mam na uwadze zeszły rok 40 kilka procent zdrożała energia elektryczna. Przypomnijmy sławetne przetargi kiedy to spółka państwowa Energa nie chciała się zgłosić do przetargu i kupowałyśmy na wolnej stopie energię elektryczną a i tak wyszliśmy na to in plus, ponieważ rzadko kiedy na tych najwyższych stopach to się odbywało. Jeszcze tylko o dwóch wątkach wspomnę. W marcu ubiegłego roku pracownia Fitch Ratings właśnie rating opracowała dla naszego miasta na stopniu, a minus ciekawostka, ten rating nie może być wyższy niż rating państwa w którym dany samorząd lokalizuje się. Więc to też pokazuje przede wszystkim naszą długoterminową stabilność jeżeli chodzi o kwestie zaciągania nowych zobowiązań

finansowych, jak i obsługi tych bieżących, co też pokazuje po prostu dobrą pieczę nad finansami naszego miasta.

WOJCIECH BŁASZKOWSKI – Radny Klubu Wszystko dla Gdańska

Ad vocem. Takie tylko, bardzo króciutko chciałem odpowiedzieć dwóm panom. Panu przewodniczącemu Koralewskiemu, który był uprzejmy powiedzieć, że jako mieszkaniec korzystam z Polskiego Ładu a jako radny nie. Otóż ja z Polskiego Ładu osobiście korzystam także mam 500 zł mniej w portfelu każdego miesiąca. Natomiast panu radnemu Skibie chciałem odpowiedzieć a propos tego co pan powiedział, że procedura nadmiernego deficytu jest zastosowana wobec Polski, a nie wobec Francji - otóż wobec Francji również ona ma być zastosowana i wobec Polski i wobec Francji i wobec pozostałych 5 krajów czyli razem 7 krajów czyli wszystkich tych krajów, które przekraczają 3% deficytu liczone jako udział w PKB. Dziękuję.

JOLANTA BANACH – Radna Klubu Wszystko dla Gdańska

Ja tylko chciałam wyjaśnić, że jeżeli dochody jednostek samorządu terytorialnego zależą od partycypacji we wpływach z podatku dochodowego, to nie jest ważne. Nie powinno być ważne to, o ile wprowadzamy ulgi podatkowe w postaci podniesienia kwoty i tak dalej. Tylko ważny jest algorytm wyrównywania i problem polegał na tym, że ten algorytm wyrównywania, on był hojniejszy dla małych gmin i uderzał w duże miasta. A nie zmniejszały się wydatki bieżące dużych miast, ponieważ on, można powiedzieć, że relatywnie nawet były większe, w związku z przeciętnym wyższym wynagrodzeniem, w związku z energochłonnością przemysłu głównie i tak dalej i tak dalej. Więc jeżeli się uzależnia dochody własne od kwestii podatkowych to oczywiście tu zasadniczą rolę gra system wyrównywania i to o to chodziło, to tutaj mamy jakby wszyscy pretensje ci, którzy mieszkają w dużych miastach - to po pierwsze. Po drugie sektor finansów publicznych - mam przed sobą właśnie te skutki oceny regulacji jeszcze przygotowane przez wiceministra Sarnowskiego. Sektor finansów publicznych nie tracił na zmianach podatkowych jeśli chodzi o dochody państwowe bo NFZ zyskiwał dokładnie tyle ile traciły samorządy. I po trzecie już ostatnia opinia - różnie jest z tym, że w wyniku Polskiego Ładu zostawało obywatelom i obywatelkom więcej w kieszeni. Problem bowiem polegał na tym, że nie odpisywana od podatku składka zdrowotna w zależności od struktury dochodów, oznaczała de facto obciążenie tychże dochodów wyższą daniną publiczną. Mało tego to uderzyło w nauczycieli, którzy pracowali w 2 miejscach na przykład, bo podwyższenie kwoty wolnej od podatku i zmniejszenie stawki podatkowej było podniesienie kwoty wolnej od podatku było uwzględniane przy jednym dochodzie a wzrost składki zdrowotnej przy 2 dochodach. I oni się zdziwili na początku bo dostali niższe pensje czyli to taki mit trochę jest i warto o tym pamiętać.

KAROL RABENDA – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Dziękuję za głos. Jakby podsumowując ten wątek kto zyskał, kto stracił budżet państwa w wyniku tych zmian podatkowych był mniejszy jak dobrze pamiętam o 15 miliardów złotych na tym na tych zmianach więc tak te 15 miliardów zostało w kieszeniach obywateli. Oczywiście jak każda duża zmiana podatkowa ona się różnie rozłożyła ale to jest bardzo prosta dana, która można zawsze wyciągnąć i oczywiście TVN i Gazeta Wyborcza będą robiły wszystko żeby jakby to zaburzyć. Zgadzam się każda duża zmiana podatkowa wiąże się z różnymi perturbacjami i było też tak w tym

przypadku ale ja nie o tym. Bo ja do pani Skarbnik bo pani Skarbnik tak fajnie slalomem ominęła to pytanie bo radny Skiba nie pytał jakie są plany rządu na reformę finansowania samorządów, zresztą ta reforma miała się odbyć również przy naszych rządach te prace trwały więc pewnie to będzie kontynuacja. I tu nie chodzi o ten podatek ryczałtowy jak on będzie rozkładał się tylko pytanie było proste jeśli wyliczyliście tak zgrabnie i sprawnie podwyższenie znaczy straty, które budżet miasta otrzymał- jeśli można tak powiedzieć w wyniku podwyższenia kwoty wolnej do 30000. No to ile by wyniosło mniej więcej no oczywiście to są jakieś wyliczenia ale rozumiem, że jakby to wprowadzała Platforma Obywatelska to one by tak nie szły sprawnie jak w przy naszych rządach. Ale jeśli kwota wolna wynosiłaby 60000 zł to te straty by sięgały około miliarda jeśli te wcześniejsze pół miliarda? I drugie takie pytanie no tutaj radny Perucki zwrócił uwagę, że Gdańsk otrzymał prawie 100milionów rekompensaty czy liczyacie w tym roku na rekompensatę w takiej samej wielkości czy większej czy mniejszej no bo to jest dosyć istotna kwota?

IZABELA KUŚ – Skarbnik Miasta Gdańska

To po kolei. Jeśli chodzi o kwoty zwolnione od podatku 60000 zł, ja nie liczyłam tego ale gdzieś widziałam wyliczenia, które pokazywały, że gdyby samorzady uzyskały udział w podatku ryczałtowym na tym ale nie wiem ja nie powiem w kwotach ale to jest równoważne.

KAROL RABENDA – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Ale pani Skarbnik pytanie jest proste ja nie pytam o skutki całej reformy bo nie wiemy jaka ta reforma będzie. Jest jedna zapowiedź, która pewnie nie będzie wprowadzona bo jakby obietnica Platformy Obywatelskiej to tak z przymrużeniem oka ale jeśli rozmawiamy o tym, to jest ważna kwestia. Jeśli była tylko sama zmiana kwoty wolnej do 60000 to nasz budżet byłby mniejszy o mniej więcej może się można się pomylić o 100 milionów.

IZABELA KUŚ – Skarbnik Miasta Gdańska

Nie, nie potrafię odpowiedzieć na to pytanie szczególnie, że 500 milionów złotych ubytku to była suma zmniejszenia podatków, zwiększenia progów podatkowych i kwoty wolnej od podatku więc to była suma więc nie potrafię odpowiedzieć ile to będzie jednorazowo zwiększenie kwoty wolnej od podatku do 60000 - nie wiem. Ale wiem, że gdyby samorzady uzyskałyby udział w podatku ryczałtowym na tym poziomie jaki mają w picie na skali - to ta zmiana zrównoważyłaby się. Ale nie potrafię powiedzieć ile to jest milionów, nie potrafię powiedzieć ale to ale podatek ryczałtowy to jest też podatek wypracowywany przez naszych mieszkańców.

KAROL RABENDA – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

W dzisiejszym stanie prawnym nie zyskujemy dochodów i nie wiemy czy zostanie to przeprowadzone. Pytam tylko o jedną zmianę czyli podwyższenie kwoty wolnej do 60000 jak to by wpłynęło na budżet miasta? Rozumiem, że niekorzystnie i nie wie pani czy to było kolejne 500 milionów tak jak wcześniej sobie wyliczyli?

IZABELA KUŚ – Skarbnik Miasta Gdańska

Myślę, że mogłaby być połowa.

KAROL RABENDA – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Czyli jakieś 200 - 250 milionów tak no tak z grubsza licząc.

IZABELA KUŚ – Skarbnik Miasta Gdańska

Tak rekompensata jest wymuszona a nie wyliczona.

KAROL RABENDA – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

A ta rekompensata to liczycie, że w tym roku będzie i w jakiej kwocie?

IZABELA KUŚ – Skarbnik Miasta Gdańska

Już dostaliśmy subwencję rozwojową, która została przyznana samorządom i dwukrotnie zawieszona. W styczniu otrzymaliśmy 45 milionów złotych subwencji rozwojowej ale to ją dostaliśmy w zeszłym roku.

KAROL RABENDA – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Tak ale to jest rekompensata, która została przyznana w chyba w październiku zeszłego roku. Ja nie pytam ile jej dostaniecie bo wiemy, że to było tam 93 miliony do wypłaty tak; czy w tym roku spodziewacie się z Ministerstwa Finansów kolejne rekompensaty?

IZABELA KUŚ – Skarbnik Miasta Gdańska

Chcielibyśmy ale nie wiem ale poprzednie rekompensaty też dowiadaliśmy się w trzecim kwartale, że i ile dostaniemy.

KAROL RABENDA – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Dlatego pytam czy liczycie na to?

ALEKSANDRA DULKIEWICZ – Prezydent Miasta Gdańska

Ja nie bardzo wiem do czego dąży pan minister Rabenda? Nie ukrywam, że liczyłam na to, na trochę większe wsparcie wtedy kiedy pan miał większą władzę dla Miasta Gdańska ale na to się nie doczekaliśmy. Natomiast powiem panu bardzo jasno. Po raz pierwszy od czasu uchwalenia przez pana rząd, który pan współtworzył otrzymaliśmy subwencję rozwojową. Po raz pierwszy i otrzymaliśmy ją nie w grudniu tak jak dotychczas te rekompensaty, które państwo przelewali, które miały służyć li tylko papierowemu poprawieniu kondycji finansowej, żebyście mogli później się pochwalić dobrą kondycją finansową samorządu. Skoro otrzymaliśmy ją w styczniu czy w lutym - no na początku roku w każdym razie w pierwszym kwartale. Natomiast nie ukrywam, że sytuacja finansowa samorządów i pokazywaliśmy to w tych danych zarówno dotyczącym wykonania budżetu jak i we wcześniejszych, jest bardzo, bardzo zła. I po raz pierwszy otwarcie, publicznie mówi także o tym Minister Finansów, bo nie lukruje rzeczywistości; tylko konsekwencje tych kilku lat ograbiania mieszkańców Gdańska bo wy możecie mówić, że oni mieli te pieniądze zostawione w kieszeni. Co z tego jak je zjadła inflacja, no przecież to jest oszustwo co mówicie, że zostały te pieniądze w kieszeni bo nie zostały w kieszeni. Musieli wydać te pieniądze na większe koszty życia, które spowodowaliście nieudolną polityką fiskalną. Ale wróćmy do budżetu miasta. Nie ukrywam, że także w tym tygodniu mieliśmy spotkanie zarówno Unii Metropolii jak i Związku Miast Polskich i bardzo wyraźnie- miasta na prawach

powiatu są w bardzo trudnej sytuacji. I o to też postulujemy do rządu, do pana ministra Domańskiego. My bez kroplówki finansowej jakkolwiek ją nazywać, rekompensatą nie przetrwamy i tą świadomość na pewno, na pewno w rządzie jest i państwo doskonale wiedzą; znacie mnie chyba też na tyle, że ja na pewno też nie odpuszczę w ubieganiu się o te pieniądze. I mam nadzieję, że uda nam się skutecznie o nie, o nie zawalczyć bo to nie jest tylko sytuacja trudna finansowa Gdańska. Taka sama jest Warszawy, Poznania Wrocławia, Rzeszowa i innych Białegostoku i innych miast.

KAROL RABENDA – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Ad vocem. Pani Prezydent chciałem tylko sprostować - nigdy nie otrzymałem żadnej informacji, że potrzebuje pani pomocy. A z tej sali padały określenia, członkowie reżimowego rządu PiS-u więc ciężko tutaj podejrzewać nie wiem jakby dobrej współpracy. A członkowie pani administracji, którzy zwracali się o jakąś pomoc ją uzyskiwali ja tu nie będę nikogo wskazywał. Wszyscy Ci, którzy się do mnie zwracali to taką pomoc uzyskiwali więc jakby tutaj nie ma. No nie pamiętam. Dobrze to w sprawie turbin tak, które no dobrze nie będę tu rozwijał. Coś innego chciałem powiedzieć ale prezydent Grzelak mnie tutaj rozproszył. Nie, to nie jest tak, że tutaj próbujemy stworzyć jakąś fikcję, czy to były jakieś papierowe pieniądze bo o tych papierowych pieniądzach to my 100 razy słyszeliśmy a prawda jest taka, że przed chwilą, 3 minuty przed pani wypowiedzią pani Skarbnik powiedziała, że te pieniądze które rząd Zjednoczonej Prawicy przyznał samorządom wpłynęły do miasta. Więc powiem tak, znaczy pewien etap się skończył już od pół roku nie można zrzucać własnych nieudolności na rząd. Macie rząd, który podobno jest wam przychylny. Zobaczmy jak to będzie funkcjonowało, zobaczmy jak będzie ze spełnianiem obietnic dla samorządów, zobaczmy jak będzie z tymi w super gestami, które miały się odbyć czyli zniesieniem dwukadencyjności. Ta reforma na którą czekacie to ona może się skończyć gorszymi skutkami niż to o czym na co narzekaliście kiedy my rządaliśmy. Czasy dla samorządów w Polsce były moim zdaniem dużo lepsze za naszych rządów, niż będą was czekać w najbliższych 4 latach.

JAN PERUCKI – Radny Klubu Koalicji Obywatelskiej

Mam taką przemiłą prośbę do swojego przedmówcę, że jeżeli powołuje się na słowa to warto nie wyrwać pół zdania z kontekstu bo pan radny zauważył o subwencji w kwocie 96 milionach złotych dodatkowej. Natomiast nie zauważył w moim zdaniu tej części dotyczącej ubytku tytułem podatku pit na kwotę przekraczającą 500 milionów złotych więc jest to gigantyczny drenaż środków samorządowych. A dyskusja tyczy się za wykonanie budżetu zeszłorocznego, co za tym idzie uwaga pański obóz panie ministrze ex ministrze jest odpowiedzialny również właśnie za finanse samorządów. I to nie przypadek, że akurat te duże samorzady, miasta na prawach powiatu co zresztą potwierdził NIK w swoim raporcie, akurat one mają najcięższą sytuację finansową - przypadek nie sądzę.

KAROL RABENDA – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Ad vocem. Chyba dwa razy wspomniałem o tej kwocie o którą się pan upominał, jakby pan słuchał byłoby łatwiej, a to o czym ja mówiłem to nie była subwencja tylko rekompensata.

ANDRZEJ SKIBA – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Dziękuję. Chyba warto puentować - moje pytania rozwinął już kolega radny Rabenda. Po części odpowiedź uzyskaliśmy więc kończąc tylko krótko do kolegi radnego Błaszczewskiego - tak to prawda, że również 6 innych czy tam 7 państw jest objętych tą procedurą. Zapytałem o to bo to dość głośne było w mediach ostatnimi czasy. Intencją moją było wskazanie na to, na fakt, że tam nie ma co się specjalnie procedurą przejmować no bo skoro ta procedura od lat obejmuje duże państwa unijne, no to unia w której wszyscy są równi przecież na pewno nie będzie chciała od Polski jakiś specjalnych warunków - prawda. Dziękuję.

PUNKT 8

Uchwała w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta Gdańska za 2023 rok

AGNIESZKA OWCZRACZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Poproszę przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Kazimierza Koralewskiego o przedstawienie uchwały Nr 1/2024 Komisji Rewizyjnej w sprawie rozpatrzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta Gdańska za 2023 rok.

KAZIMIERZ KORALEWSKI – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

To jesteśmy w punkcie druk numer 7. Tak?

AGNIESZKA OWCZRACZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Tak wyszło panie przewodniczący, że w końcu został ze sobą połączony.

KAZIMIERZ KORALEWSKI – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Czyli koniec dyskusji na temat sprawozdania i przechodzimy do punktu numer 8. Uchwała druk numer 7 uchwała prezydencka.

IZABELA KUŚ – Skarbnik Miasta Gdańska

Zanim uchwała Komisji Rewizyjnej to uchwała w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu miasta za 2023 rok. To co było przedstawiane na prezentacji to było wykonanie budżetu ale Radzie Miasta Prezydent składa dwa sprawozdania. Jedno do końca marca i właśnie sprawozdanie z budżetu a drugie w połowie maja czyli 17 maja zostało złożone sprawozdanie finansowe. I uchwała zawiera zarówno dane ze sprawozdania finansowego za 2023 rok i w uchwale wymieniono wartości z bilansu z wykonania budżetu, łącznego bilansu obejmującego sumy bilansowe aktywów i pasywów samorządowych jednostek budżetowych i zakładu budżetowego, łączny rachunek zysków i strat oraz łączne zestawienia zmian w funduszu jednostki obejmującego dane wynikające z zestawienia zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych i samorządowego zakładu

budżetowego. W §2 podano wartości ze sprawozdania z wykonania budżetu czyli dochody wydatki przychody i rozchody.

AGNIESZKA OWCZRACZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

W porządku obrad to było odwrotnie zapisane stąd tak poprowadziłam ale w przyszłym tutaj zrobimy pewną reorganizację, bo rzeczywiście te punkty 7 i 8 się na tyle ze sobą łączą, że ciężko się odnaleźć w którym jesteśmy miejscu. Bardzo proszę panie przewodniczący teraz opinia Komisji Rewizyjnej.

KAZIMIERZ KORALEWSKI – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Przedstawiam uchwałę Komisji Rewizyjnej Uchwała Nr 1/2024 Komisji Rewizyjnej RMG z dnia 27 maja 2023 r. w sprawie rozpatrzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta Gdańska za 2023 rok. Na podstawie ustawy o samorządzie gminnym o finansach publicznych i statutu Miasta Gdańska uchwała się co następuje. Komisja Rewizyjna po rozpatrzeniu sprawozdania finansowego gminy Miasta Gdańska za 2023 rok wraz ze sprawozdaniem biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego sprawozdania z wykonania budżetu gminy Miasta Gdańska za 2023 rok wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku. O tym sprawozdaniu zawartą w uchwale RIO informacji o stanie mienia komunalnego gminy Miasta Gdańska pozytywnie opiniuje sprawozdanie finansowe gminy Miasta Gdańska za 2023 rok. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Opinia Komisji Rewizyjnej z rozpatrzenia sprawozdania wraz ze sprawozdaniem niezależnego biegłego rewidenta rocznego sprawozdania finansowego, gdzie Komisja Rewizyjna dokonała analizy i oceny sprawozdania finansowego, na które składa się bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu, łączny rachunek zysków i strat. Obejmujący dane wynikające z rachunków zysków i strat, łączne zestawienie zmian w funduszu jednostki obejmującego dane wynikające z zestawienia zmian w funduszu samorządowych jednostek i zakładu budżetowego na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz informacji dodatkowej dotyczącej sprawozdania finansowego, jak również sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego i innych materiałów w zakresie jak uchwał Rady Miasta Gdańska w sprawie upoważnienia prezydenta miasta do przeprowadzenia postępowania w celu wyboru firmy audytorskiej. Komisja szczególnie zwracała uwagę na zgodność z prawem, prawidłowość ksiąg rachunkowych, rzetelność i jasność przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej. W wyniku finansowego gminy Miasta Gdańska z rok 2023 Komisja Rewizyjna biorąc pod uwagę przedstawione powyżej uznaje priorytety – uznaje w ślad, w ślad, iż sprawozdanie finansowe gminy Miasta Gdańska we wszystkich istotnych aspektach jest zgodne z wpływającymi na treść tego sprawozdania przepisami prawa. Przedstawia rzetelne i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki. Zostało sporządzone zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami czyli polityką rachunkowości oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych. Komisja Rewizyjna zweryfikowała dane zawarte w sprawozdaniu finansowym z danymi wynikającymi z obrotu sald oraz sprawozdaniem niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego. I biorąc pod uwagę przedstawione powyżej przesłanki pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu Miasta Gdańska za 2023 rok oraz sprawozdanie finansowe gminy Miasta Gdańska za 2023 rok. Dziękuję bardzo.

AGNIESZKA OWCZRACZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Czy są jeszcze jakieś głosy w dyskusji nad sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta Gdańska za 2023 rok i uchwałą druk numer 7? Nie widzę zgłoszeń. W takim razie szanowni państwo przechodzimy do głosowania.

Głosowanie (**druk 7**)

Za	25
Przeciw	8
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

UCHWAŁĘ Nr IV/60/24

Rady Miasta Gdańska

w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz
ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta Gdańska za 2023 rok

z dnia 20 czerwca 2024 r.

Uchwała stanowi **załącznik nr 3** do niniejszego protokołu

PUNKT 9

Uchwała w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Gdańska za 2023 rok

AGNIESZKA OWCZRACZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Przechodzimy do punktu 9 druk 25 jest to uchwała w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Gdańska za 2023 rok. Proszę przewodniczącego Komisji Rewizyjnej o przedstawienie uchwały. Nr 2 w sprawie wniosku o udzielenie absolutorium Prezydentowi Miasta Gdańska za 2023 rok.

KAZIMIERZ KORALEWSKI – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Jest to projekt uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Gdańska za 2023 rok. I w §1 Rady Miasta Gdańska po zapoznaniu się ze sprawozdaniem finansowym gminy miasta za rok 2023 i sprawozdaniem biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego. Sprawozdaniem z wykonania budżetu gminy Miasta Gdańska za rok 2023 wraz z opinią RIO w Gdańsku o tym sprawozdaniu zawartą w jej uchwałę informacją o stanie

mienia komunalnego gminy Miasta Gdańska, stanowiskiem Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Gdańska w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Gdańska za rok 2023. W §2 ujęto - uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Podjęcie przez Radę Miasta uchwały w sprawie absolutorium dla prezydenta jest jej ustawowym obowiązkiem. Rada Miasta po zapoznaniu się z dokumentami wymienionymi w treści §1 wraz z tym wnioskiem Komisji Rewizyjnej o udzielenie absolutorium Prezydentowi Miasta Gdańska za 2023 roku, uznała podjęcie niniejszej uchwały za zasadne. Komisja Rewizyjna podjęła uchwałę w sprawie wniosku o udzielenie absolutorium Prezydenta Miasta Gdańska. Komisja Rewizyjna pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu. Opinia stanowi załącznik do przedstawionej uchwały. Komisja Rewizyjna występuje z wnioskiem do Rady Miasta o udzielenie absolutorium Prezydentowi Miasta Gdańska. Przedmiotową uchwałę przekazało Regionalnej Izbie Obrachunkowej celem zaopiniowania wniosku w sprawie absolutorium. I ta wraz z opinią przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej i taką stosowną opinię z Regionalnej Izby otrzymaliśmy. Przedstawione materiały dotyczące sprawozdania z działalności finansowej miasta sprawozdania z wykonania planów finansowych, samorządowych, instytucji kultury, informacji o stanie mienia komunalnego, komisja uznaje za wystarczające dla potrzeb przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2023. Materiały jakimi dysponowała Rada Miasta zostały przygotowane w formie wymaganej przepisami prawa w tym zakresie. Zgodnie z wiedzą Komisji wydatkowanie środków odbywało się w oparciu o procedury wynikające z Ustawy Prawo Zamówień Publicznych. Uchwała składu orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 3 czerwca 2024 roku opiniowało pozytywnie wniosek Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Gdańska w sprawie udzielenia absolutorium prezydentowi Miasta Gdańska z tytułu wykonania budżetu 2023. Dziękuję bardzo.

AGNIESZKA OWCZRACZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Dziękuję bardzo panie przewodniczący. W tym punkcie również jest przewidziana dyskusja. Czy są jakieś głosy w dyskusji? Nie widzę zgłoszeń. W takim razie przechodzimy do głosowania uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Gdańska za 2023 rok.

Głosowanie (**druk 25**)

Za	25
Przeciw	8
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

UCHWAŁĘ Nr IV/61/24

Rady Miasta Gdańska

w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Gdańska za 2023 rok

z dnia 20 czerwca 2024 r.

Uchwała stanowi **załącznik nr 4** do niniejszego protokołu

PUNKT 10

UCHWAŁY

AGNIESZKA OWCZRACZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Gratuluję pani Prezydent. I przechodzimy do kolejnego punktu porządku obrad-uchwały.

- 1) w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Maćkowy – rejon ulic Niepołomickiej i Starogardzkiej w mieście Gdańsku (**druk 62**);

Referent występujący w imieniu wnioskodawcy:

Piotr Grzelak – Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

Edyta Damszel-Turek – Dyrektor Biura Rozwoju Gdańska

Komisja wiodąca: Komisja Zagospodarowania Przestrzennego- pozytywna

EDYTA DAMSZEL - TUREK– Dyrektor Biura Rozwoju Gdańska

Zreferowała projekt uchwały wraz z uzasadnieniem.

Udział w dyskusji wzięli:

PRZEMYSŁAW MAJEWSKI – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Pani przewodnicząca dzisiaj rano na Komisji Zagospodarowania Przestrzennego już jakby podnosiłem tę kwestię, która rada dzielnicy też w swojej negatywnej opinii uwzględniła. Jakby tytułem uzupełnienia na sesji uważam, że cały czas założenie takie, że jeśli deweloper będzie chciał to to zbuduje więcej miejsc parkingowych jest zgubne dla miasta i dla całego systemu komunikacyjnego na Południu Gdańska bo wskaźnik 1,2 miejsca parkingowego już widzimy, że się kompletnie nie sprawdza na osiedlach Kazimierz Zielony Południk i innych skupionych wokół ulic Starogardzkiej, Niepołomickiej i tak dalej. Druga kwestia odnośnie tej trasy rowerowej wzdłuż ulicy Borkowskiej. Szkoda, że ta trasa nie została uwzględniona we wcześniejszych strategiach i studiach. Obawiam się, że może to powodować problem z realizacją jej w przyszłości, jeśli też nie zostanie uwzględniona w tym planie miejscowym. Natomiast

jakby chciałbym się skupić na tych kwestiach wodnych i gruntowych bo dzisiaj oczywiście panowie z gdańskich wód tłumaczyli, że podniesienie tego wskaźnika spływu wód to tak naprawdę nie będzie miało wpływu. Natomiast szanowni państwo na całym tym terenie w gruncie rzeczy istnieją trudne bądź skomplikowane, że tak to im warunki gruntowe bo są tam tereny gliniaste. Woda raczej ma problem ze spływaniem czy też wchłanianiem się. Dodatkowo stan wód gruntowych znacząco się zmienił w ostatnich latach, ze względu też na nowopowstające zabudowania - czego dobitnym dowodem są zalane osiedla Zdrowo, Hanza i pokrewne. I jeśli miasto nie będzie, tak jak dzisiaj zresztą to zostało wskazane, ze strony Gdańskich Wód w jaki sposób powstrzymało, przynajmniej na jakiś czas powstawanie tam nowych osiedli to obawiam się, że problem będzie narastał bo niestety realizację zbiorników retencyjnych wymaga czasu i środków a obecne a obecne niecki obecne tereny małej retencji po prostu się nie sprawdzają, ponieważ wody gruntowe są na tak wysokim poziomie, że po prostu często przesiąkają do tych nieck i ta woda po prostu stoi tam, nawet jeśli nie ma opadów. Natomiast ja mam jedno krótkie pytanie wiem, że Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego zawiesił postępowanie na wniosek jednego z deweloperów, zdaje się osiedla Zdrowo - do czasu uchwalenia tego planu miejscowego, który właśnie dzisiaj podejmujemy. No i to postępowanie dotyczy między innymi realizacji tego zbiornika, tymczasowego zbiornika retencyjnego w przebiegu ulicy Nowej Niepołomickiej. Ja mam pytanie odnośnie tej działki 39/13, która jest działką miejską- moje pytanie jest następujące czy realizacja tego tymczasowego zbiornika retencyjnego na działce miejskiej przez developera Murapol jakie ewentualne skutki może nieść w przyszłości na realizację Nowej Niepołomickiej czyli w przypadku jeśli będzie decyzja o budowie Nowej Niepołomickiej, kto będzie ponosił koszty rozebrania, zmiany w jakikolwiek sposób tego zbiornika retencyjnego?

EDYTA DAMSZEL - TUREK – Dyrektor Biura Rozwoju Gdańska

Szanowni Państwo w momencie kiedy będzie realizowana ulica Nowa Niepołomicka będzie projektant, będzie musiał zrealizować projekt zgodnie z wytycznymi Gdańskich Wód. Mam nadzieję, że ten układ odwodnienia, który został zaprojektowany właśnie w ramach tego planu miejscowego sukcesywnie będzie realizowany. Nowa Niepołomicka jest jakby nieprzewidziana w najbliższych latach do realizacji i trudno mi jest na dzień dzisiejszy powiedzieć jak będzie wyglądał projekt ten zbiornik jest tymczasowy więc może się okazać, że po prostu Nowa Niepołomicka będzie już skanalizowana. Dzisiaj nie mam jakby nie mamy danych. Ten zbiornik to będzie w ramach jakby całej, koszty będą ponoszone w ramach całej inwestycji no bo inwestorem, w przypadku gdy będzie to realizowało miasto, będzie to inwestor zastępczy. Natomiast i tak jak dzisiaj Gdańskie Wody powiedziały i tak należy jakby zabezpieczyć i poprawić sukcesywnie cały układ odwodnieniowy w tym obszarze. Tak jak dyrektor Szpakowski powiedział: docelowo dążymy do tego żeby to była cała infrastruktura czyli sieć.

PRZEMYSŁAW MAJEWSKI – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Ja króciutko tylko ale rozumiem, że będzie między Gdańskimi Wodami a deweloperem podpisana jakaś umowa jeśli chodzi o tą realizację zbiornika, że jest to jednak na gruncie miejskim.

EDYTA DAMSZEL - TUREK – Dyrektor Biura Rozwoju Gdańska

Oczywiście, natomiast to jest poza kompetencjami planu miejscowego. My umożliwiamy realizację, tak jak pan radny zauważył żeby inwestor czyli deweloper mógł zgodnie z prawem zrealizować to co zostało na niego nałożone poprzez wytyczne Gdańskich Wód i to co zostało jakby określone w nadzorze budowlanym.

EMILIA LODZIŃSKA – Radna Klubu Koalicji Obywatelskiej

Bardzo ważny plan dla naszych mieszkanki i mieszkańców. Kupując mieszkania myślę, że byli pewni, że z takimi problemami z jakimi borykają się dzisiaj czyli z zalaniem się nie będą mierzyć, dlatego też cieszą te rozwiązania, które w tym planie zawarliśmy. Są to oczywiście działania długofalowe, takie jak zbiorniki retencyjne. Natomiast jest ten tymczasowy zbiornik, który myślę, że jest jakąś nowością jeżeli chodzi o nasze miejscowe plany, że widząc problem z jakim w tym obszarze mamy czyli z całym układem odwodnieniowym właśnie dopuszczamy możliwość tymczasowego zbiornika retencyjnego do czasu powstania Nowej Niepołomickiej, która tak jak tutaj pani dyrektor powiedziała - nie wiemy w jakiej perspektywie powstanie. I teraz nie gwarantując tej możliwości byśmy skazywali tych mieszkańców tak naprawdę na dalsze podtapianie ich mieszkań więc jest to bardzo potrzebny plan. Ja się cieszę, że pomimo tego już dzisiejsza sesja jest sesją absolutoryjną i taki zwyczaj jest, że na tej sesji druków innych nie umiejscawiamy, jednak z uwagi właśnie na dobro mieszkanki i mieszkańców tą uchwałą się zajmujemy tym bardziej, że przed nami przerwa wakacyjna i dopiero spotkamy się w sierpniu. Dlatego gorąco proszę o to żebyśmy poparli tą uchwałą. Dziękuję.

Głosowanie (**druk 62**)

Za	25
Przeciw	7
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

UCHWAŁĘ Nr IV/62/24

Rady Miasta Gdańska

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
Maćkowy – rejon ulic Niepołomickiej i Starogardzkiej w mieście Gdańsku

z dnia 20 czerwca 2024 r.

Uchwała stanowi **załącznik nr 5** do niniejszego protokołu

- 2) w sprawie zawarcia porozumienia Gminy Miasta Gdańska z Gminą Miasta Sopotu w zakresie wspólnej realizacji projektu dotyczącego wykorzystania potencjału OZE (**druk 63**);

*Referent występujący w imieniu wnioskodawcy:
Piotr Borawski – Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska
Mariusz Sadłowski – Dyrektor Biura Energetyki*

*Komisja wiodąca: Komisja Klimatu, Środowiska i Ekologii – pozytywna
Komisja Bezpieczeństwa, Handlu i Współpracy z Mieszkańcami - pozytywna*

MARIUSZ SADŁOWSKI – Dyrektor Biura Energetyki

Przychodzę do państwa z projektem, ponieważ tydzień temu w czwartek otrzymaliśmy z Ministerstwa Rozwoju Technologii pozytywną decyzję o objęciu przedsięwzięcia-dofinansowaniem w ramach środków z krajowego planu odbudowy. W zeszłym roku we wrześniu zgłosiliśmy projekt w ramach społeczności energetyczne powiązania znaczącego stworzenia; projekt o długiej nazwie: projekt utworzenia obszarów powiązanych energetycznie z wykorzystaniem potencjału energetycznego OZE budynków i terenów użyteczności publicznej z uwzględnieniem wspólnego obiektu i terenów wielofunkcyjnych hali sportowej Ergo Areny zlokalizowanego na terenie gminy miasto Sopotu i gminy Miasta Gdańska w zakresie jego oddziaływania energetyczna ten obok gmin. Nabór był realizowany w ramach krajowego planu odbudowy z inwestycji dotyczącej działań przed inwestycyjnych do instalacji OZE i na działania dotyczące rozwoju nowych społeczności energetycznych. Był to pierwszy etap, który zakłada opracowanie koncepcji umożliwi ubieganie się o środków w ramach drugiego etapu. Założeniem naboru było premiowanie współpracy międzygminnej czyli tworzenie społeczności z wykraczającej obszarowo poza teren jednej gmin, stąd też zaprosiliśmy do partnerstwa gminę miasto Sopotu. Projekt w założeniu jest projektem partnerskim gdzie głównym, ostatecznym odbiorcą wsparcia jest gmina Miasta Gdańska. Tak jak wspominałem w zeszłym roku ę składaliśmy wniosek o dofinansowanie. Data pozytywnej decyzji też jakby była świeżo tydzień temu, dlatego też jestem dzisiaj tutaj u państwa. Planowane zakończenie projektu czyli tej koncepcji wstępnie było do końca roku wsparcie zostało przedłużone. Niemniej maksymalny próg dofinansowania w ramach tego działania przed inwestycyjnego było 400000 zł dofinansowanie, które uzyskaliśmy to było 399564,84 zł jest to dofinansowanie do kwoty netto całego przedsięwzięcia. Także wkład własny na poziomie około 118000. Wszystko zależy od tak kwot po postępowaniu. W ramach postępowania zakładami 3 zadania. Pierwszym z zadań, które pierwsze zadań dzieli się na 2 etapy. Pierwszy etap jest w 100% dotyczących gminy Miasta Gdańska i dotyczy wykonania studium wykonalności dla Gdańskiego Ogrodu Zoologicznego w zakresie transformacji energetycznej. Drugi etap dotyczy wyłonienia najbardziej z listy budynków i obiektów gminy Miasta Gdańska, gminy miasto Sopotu najbardziej energetycznie, z największym potencjałem obiektów, które zostaną bardziej dogłębnie przeanalizowane. I w wyniku tej analizy zostanie wykonane zadanie drugie czyli koncepcja społeczności energetycznej w realiach funkcjonalno – prawnych obecnie obowiązujących, jako model realizacji. I tutaj wkład własny poszczególnych samorządów gminy Miasta Gdańska i gminy miasto Sopotu w ramach procedowanego porozumienia będzie proporcjonalny w zależności od tego ile o obiektów zostanie wskazanych po której stronie granicy czyli czy to będą obiekty gminy Miasta Gdańska czy gminy miasto Sopotu. W ramach postępowania ten wkład własny zostanie proporcjonalnie podzielony trzecim zadaniem, który jest realizowane w ramach przedsięwzięcia jest promowanie społeczności energetycznych w tym działanie edukacyjnej gdzie planujemy

przeprowadzić wizyty studyjne w ramach prac z jednej z komisji. Już deklarowaliśmy się, że na takie wizyty zaprosimy państwa radnych, także podtrzymujemy to stanowisko. No i zależy na tym żeby zrealizować ten pierwszy etap by otworzyć sobie ścieżkę przejścia do drugiego etapu, gdzie będziemy mogli zebrać dla tych wybranych lokalizacji opracować dokumentację techniczną, umożliwiającą realizację przedsięwzięcia w ramach drugiego etapu zakładane dofinansowanie to jest milion złotych. Proszę o pozytywne przyjęcie uchwały.

Głosowanie (**druk 63**)

Za	33
Przeciw	0
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

UCHWAŁĘ Nr IV/63/24

Rady Miasta Gdańska

w sprawie zawarcia porozumienia Gminy Miasta Gdańska z Gminą Miasta Sopotu w zakresie wspólnej realizacji projektu dotyczącego wykorzystania potencjału OZE

z dnia 20 czerwca 2024 r.

Uchwała stanowi **załącznik nr 6** do niniejszego protokołu

3) w sprawie skargi Pani XY z dnia 18 marca 2024 roku na Radę Dzielnicy Wrzeszcz Górny (**druk 64**);

Referent występujący w imieniu wnioskodawcy:

Cezary Śpiewak - Dowbór – Przewodniczący Komisji Ds. Skarg, Wniosków i Petycji

CEZARY ŚPIEWAK - DOWBÓR – Przewodniczący Komisji Ds. Skarg, Wniosków i Petycji

Przewodniczący zreferował projekt uchwały wraz z uzasadnieniem.

Głosowanie (**druk 64**)

Za	33
Przeciw	0
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła
UCHWAŁĘ Nr IV/64/24
Rady Miasta Gdańska

w sprawie skargi Pani XY z dnia 18 marca 2024 roku na Radę Dzielnicy Wrzeszcz
Górny

z dnia 20 czerwca 2024 r.

Uchwała stanowi **załącznik nr 7** do niniejszego protokołu

4) w sprawie skargi Pana XY z dnia 7 kwietnia 2024 roku na Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych nr 2 w Gdańsku (**druk 65**);

Referent występujący w imieniu wnioskodawcy:

Cezary Śpiewak - Dowbór – Przewodniczący Komisji Ds. Skarg, Wniosków i Petycji

CEZARY ŚPIEWAK - DOWBÓR – Przewodniczący Komisji Ds. Skarg, Wniosków i Petycji

Przewodniczący zreferował projekt uchwały wraz z uzasadnieniem.

Głosowanie (**druk 65**)

Za	33
Przeciw	0
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła
UCHWAŁĘ Nr IV/65/24
Rady Miasta Gdańska

w sprawie skargi Pana XY z dnia 7 kwietnia 2024 roku na Dyrektora Zespołu Szkół
Specjalnych nr 2 w Gdańsku

z dnia 20 czerwca 2024 r.

Uchwała stanowi **załącznik nr 8** do niniejszego protokołu

5) w sprawie skargi Pana XY z dnia 16 kwietnia 2024 roku na Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych nr 2 w Gdańsku (**druk 66**);

Referent występujący w imieniu wnioskodawcy:

Cezary Śpiewak - Dowbór – Przewodniczący Komisji Ds. Skarg, Wniosków i Petycji

CEZARY ŚPIEWAK - DOWBÓR – Przewodniczący Komisji Ds. Skarg, Wniosków i Petycji

Przewodniczący zreferował projekt uchwały wraz z uzasadnieniem.

Udział w dyskusji wziął: Andrzej Skiba – Radny Klubu Prawa i Sprawiedliwości

Głosowanie (**druk 66**)

Za	33
Przeciw	0
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

UCHWAŁĘ Nr IV/66/24

Rady Miasta Gdańska

w sprawie skargi Pana XY z dnia 16 kwietnia 2024 roku na Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych nr 2 w Gdańsku

z dnia 20 czerwca 2024 r.

Uchwała stanowi **załącznik nr 9** do niniejszego protokołu

6) w sprawie skargi Pani XY i Pana XY z dnia 4 marca 2024 roku na Dyrektora Gdańskiej Szkoły Szermierki (**druk 67**);

Referent występujący w imieniu wnioskodawcy:

Cezary Śpiewak - Dowbór – Przewodniczący Komisji Ds. Skarg, Wniosków i Petycji

CEZARY ŚPIEWAK - DOWBÓR – Przewodniczący Komisji Ds. Skarg, Wniosków i Petycji

Przewodniczący zreferował projekt uchwały wraz z uzasadnieniem.

Głosowanie (**druk 67**)

Za	32
Przeciw	0
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

UCHWAŁĘ Nr IV/67/24

Rady Miasta Gdańska

w sprawie skargi Pani XY i Pana XY z dnia 4 marca 2024 roku na Dyrektora
Gdańskiej Szkoły Szermierki

z dnia 20 czerwca 2024 r.

Uchwała stanowi **załącznik nr 10** do niniejszego protokołu

7) w sprawie skargi Pani XY na Dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących
nr 8 w Gdańsku (**druk 68**);

Referent występujący w imieniu wnioskodawcy:

Cezary Śpiewak - Dowbór – Przewodniczący Komisji Ds. Skarg, Wniosków i Petycji

**CEZARY ŚPIEWAK - DOWBÓR – Przewodniczący Komisji Ds. Skarg, Wniosków
i Petycji**

Przewodniczący zreferował projekt uchwały wraz z uzasadnieniem.

Głosowanie (**druk 68**)

Za	31
Przeciw	0
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

UCHWAŁĘ Nr IV/68/24

Rady Miasta Gdańska

w sprawie skargi Pani XY na Dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 8
w Gdańsku

z dnia 20 czerwca 2024 r.

Uchwała stanowi **załącznik nr 11** do niniejszego protokołu

8) w sprawie skargi Pani XY z dnia 12 lutego 2024 roku na Dyrektora Szkoły
Podstawowej nr 35 w Gdańsku (**druk 69**);

*Referent występujący w imieniu wnioskodawcy:
Cezary Śpiewak - Dowbór – Przewodniczący Komisji Ds. Skarg, Wniosków i Petycji*

CEZARY ŚPIEWAK - DOWBÓR – Przewodniczący Komisji Ds. Skarg, Wniosków i Petycji

Przewodniczący zreferował projekt uchwały wraz z uzasadnieniem.

Głosowanie (**druk 69**)

Za	32
Przeciw	0
Wstrzymało się	0

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

UCHWAŁĘ Nr IV/69/24

Rady Miasta Gdańska

w sprawie skargi Pani XY z dnia 12 lutego 2024 roku na Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 35 w Gdańsku

z dnia 20 czerwca 2024 r.

Uchwała stanowi **załącznik nr 12** do niniejszego protokołu

9) w sprawie powołania delegatów Miasta Gdańska do stowarzyszenia Związek Miast Nadwiślańskich (**druk 70**);

*Referent występujący w imieniu wnioskodawcy:
Karol Ważny - Przewodniczący Komisji Bezpieczeństwa, Handlu i Współpracy z Mieszkańcami*

KAROL WAŻNY – Radny Klubu Koalicji Obywatelskiej

W związku z tym, że ubiegła kadencja Rady Miasta Gdańska się zakończyła, również skończyły się mandaty dotychczasowych delegatów właśnie w stowarzyszeniu Związek Miast Nadwiślańskich i stąd też jako komisja proponujemy powołanie naszych nowych delegatów w osobach tych samych osób mianowicie pani radnej Beaty Jankowiak i pana radnego Piotra Dzika. Proszę państwa o poparcie tych kandydatur i przyjęcie projektu uchwały.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Ja jeszcze może dla formalności zapytam o zgodę:

czy pani Beata Jankowiak się zgadza?

BEATA JANKOWIAK: Tak dziękuję wyrażam zgodę.

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Czy pan radny Piotr Dzik wyraża zgodę?
PIOTR DZIK: Tak.

Głosowanie (**druk 70**)

Za	30
Przeciw	0
Wstrzymało się	2

Rada Miasta Gdańska w głosowaniu przyjęła

UCHWAŁĘ Nr IV/70/24

Rady Miasta Gdańska

w sprawie powołania delegatów Miasta Gdańska do stowarzyszenia Związków Miast
Nadwiślańskich

z dnia 20 czerwca 2024 r.

Uchwała stanowi **załącznik nr 13** do niniejszego protokołu

PUNKT 11

WNIOSKI, OŚWIADCZENIA OSOBISTE

ALEKSANDER JANKOWSKI – Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Ja na wstępie chciałbym pogratulować panu wiceprzewodniczącemu Dzikowi, że został wybrany na naszego delegata. Mam nadzieję, że tak jak dotychczas będzie bardzo dobrze sprawował tę funkcję i reprezentował miasto Gdańsk w tymże, jakże zacnym Związku. A druga rzecz, którą chciałbym żeby wybrzmiała naszej sesji i to też wyraziłem w dzisiejszej interpelacji, którą złożyłem do pani Prezydent Aleksandry Dulkiej. Ja z uwagi na to, że nie ma w dalszym ciągu wyznaczonej osoby jako menedżera Śródmieścia wnoszę bardzo mocno, zasadniczo i z dużą, dużą powagą żeby nie bagatelizować tego jakie problemy mają mieszkańcy Śródmieścia i w trybie pilnym zwołać posiedzenie. Czy to ciała szumnie można nazwać jakiegoś sztabu zarządzania kryzysowego czy jak jakkolwiek innego spotkania z władzami miasta jak i też reprezentacją Rady, aby w jak najpilniejszym trybie ukrócić może o tyle co nie samowolę co bezczelność pewnych podmiotów, które w swoim natarczym naruszaniem uchwał, które my jako Rada Miasta podjęliśmy w przyszłości; jaki też obecnie nakładanych kar czy też pouczeń przez organy pilnujące porządku w mieście uprzykrzają w sposób ciągły i nie umożliwiający sprawnego funkcjonowania życia mieszkańcom Śródmieścia.

ANDRZEJ SKIBA - Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Pani Przewodnicząca, państwo radni wiem, że zbliża się tzw. sezon letni, czyli to się wiąże z urlopami. Pewnie zasłużonymi także w wielu miejskich instytucjach i urzędach. Natomiast chciałbym podkreślić, że jest przynajmniej kilka spraw, które w moim odczuciu nawet w tym okresie letnim powinny być rozpatrzone, o części z nich wspominałem w interpelacjach, o części z nich w korespondencji mailowej. Bym chciał poprosić tych, którzy będą odpowiedzialni między innymi za rozmowy odnośnie odwodnienia niektórych podwórek, miejmy nadzieję wszystkich docelowo na gdańskich Stogach o czujność, o kontakt, że tak powiem także w okresie letnim o sprawdzanie regularnie skrzynki mailowej. Podobnie jeżeli chodzi o Brzeźno. Brzeźno, które jest dzielnicą turystyczną w sezonie letnim ale jest też miejscem gdzie ponad 10000 mieszkańców na co dzień żyje. I tak jak na dniach pewnie będzie odpowiedź na interpelację to prosiłbym państwa, którzy są odpowiedzialni z poszczególnych miejskich jednostek, za takie planowanie urlopów i taką realizację żeby zawsze było do kogo zadzwonić jako zastępcy czy innej osoby wyznaczonej. Potrzebny jest zawsze od pracy odpoczynek, natomiast pamiętajmy też, że okres letni to nie jest tylko tak zwany sezon ogórkowy ale to jest również czas kiedy potrzebujemy wsparcia od urzędników, od pracowników instytucji do rozwiązywania realnych problemów mieszkańców. Dziękuję.

KAROL RABENDA - Radny Klubu Prawo i Sprawiedliwość

Ja dwie rzeczy. Jedną to chciałbym jakby sprostować pomyliłem się w sprawie głosowania planu zagospodarowania przestrzennego. A druga rzecz myślę, że istotna i też powinna paść w związku z tym, że chyba już nikt nas nie ogląda poza radnym Łusiakiem, który mnie przypilnował, że źle głosowałem. To mam pytanie do prezydenta Borawskiego, w zasadzie bo już skoro już padły rytualne oskarżenia o rasizm i ksenofobię ja prosiłbym o jakąś informację albo jeśli pewnie teraz to już nikt nie odpowie ale czy my faktycznie mamy jakąś wiedzę, ewentualnie kontrolę nad osobami, które uzyskały w jakiś sposób na terenie Unii Europejskiej azyl i czy my mamy taką wiedzę? Bo mówię poza sporem politycznym to jest bardzo ważna sprawa ze względów bezpieczeństwa gdańszczan.

MONIKA CHABIOR - Zastępczyni Prezydenta ds. rozwoju społecznego i równego traktowania

Tak może szybko. Odpowiedzialność za wsparcie osób objętych ochroną międzynarodową ponosi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który świadczy takie usługi dla osób, które są wskazane. I to są uchodźcy, posiadające status uchodźcy lub ochronę międzynarodową i te dane mamy, innych danych nie mamy. No i oczywiście te osoby, które się zarejestrowały w Gdańsku ze statusem na podstawie specustawy to mamy reszty innych danych nie posiadam.

PUNKT 12
ZAKOŃCZENIE OBRAD

AGNIESZKA OWCZARCZAK – Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Nie widzę więcej zgłoszeń w punkcie wnioski oświadczenia osobiste. Wyczerpaliśmy porządek obrad dzisiejszej sesji. Bardzo państwu dziękuję. Dobranoc.

Obrady zakończono o godzinie 20.56

Przewodnicząca
Rady Miasta Gdańska

Agnieszka Owczarczak

Protokół sporządziła
na podstawie zapisu w formie cyfrowej

Inspektor BRMG
Anna Staniszewska
(wystąpienia mieszkańców spisała Inspektor Bogusława Pieklik)